

Åbent Referat

til

Udvalget for Arbejdsmarked og Integration

Mødedato: Onsdag den 31. maj 2017

Mødetidspunkt: 8:00 - 12:00

Mødested: Mødelokale 8, BCV

Deltagere: Lisbet Rosendahl, Keld Jacobsen, Søren Laulund, Peder
Foldager Hansen, Poul Rosendahl, Holger Grumme
Nielsen

Fraværende: Marianne Bruun Kristiansen

Referent: Pia Koch Hauge

Indholdsfortegnelse

	Side
395. Godkendelse af dagsorden	839
396. Fortsat temadrøftelse - Sygedagpenge og Fleksjob.....	840
397. Budgetopfølgning pr. 30. april 2017 - Udvalget for Arbejdsmarked og Integration	842
398. Tekniske tilretninger til budget 2018 - Udvalget for Arbejdsmarked og Integration	844
399. Orientering om Direktionens effektiviserings- og prioriteringskatalog - Udvalget for Arbejdsmarked og Integration	846
400. Nye ønsker til budget 2018 - Udvalget for Arbejdsmarked og Integration	847
401. Tværgående Ungeindsats - Status maj 2017	849
402. Ny Mesterlære	851
403. Styrket indsats for borgere på kanten af arbejdsmarkedet	854
404. Udviklingstiltag i Jobcenter Varde	856
405. Ledelsesinformation for Jobcenter Varde.....	858
406. Organisatorisk placering af familieguiden.....	859
407. Visionsdialog den 7. april 2017	861
408. Styrket fokus på målrettet opkvalificering	863
409. Brev til beskæftigelsesministeren om regelforenkling.....	865
410. Ministerbrev - Ny initiativpakke for ressourceforløb	867
411. Ministerbrev - Sanktioner overfor uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere	869
412. Gensidig orientering.....	871
Bilagsliste	872
Underskriftsblad	873

395. Godkendelse af dagsorden

Dok.nr.: 14138

Sagsid.:

Initialer: kakk

Åben sag

Beslutning Udvalget for Arbejdsmarked og Integration den 31-05-2017

Fraværende: Marianne Bruun Kristiansen

Godkendt

396. Fortsat temadrøftelse - Sygedagpenge og Fleksjob

Dok.nr.: 14230
Sagsid.: 17/1897
Initialer: last
Åben sag

Sagsfremstilling

På mødet den 3. maj 2017 havde udvalget temadrøftelse om sygedagpenge og fleksjob. Udvalget besluttede, at temaet drøftes videre på udvalgsrådet den 31. maj 2017 med henblik på input til beskæftigelsesplan 2018:

Drøftelsen tager udgangspunkt i de emner, der er nævnt i beskæftigelsesplan 2017:

- Generel fokus på virksomhedsservice og tæt samarbejde med virksomhederne
- Udvikling af arbejdet med langvarige sager
- Undgå udstødelse og tidlig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet
- Behov for at få talt rummeligheden op, og Varde Kommune skal gå forrest
- Aktiv linje og tidlig indsats overfor sygemeldte i forhold til fastholdelse, gradvis tilbagevenden og tiltag der gør et beskæftigelsesperspektiv muligt
- Videreudvikling af tæt samarbejde med almen praksis og sygehuse
- Råderums- og investeringstiltagene for 2016 og frem.

På den baggrund foreslås det at udvalget drøfter:

1. Hvordan kan den virksomhedsrettede indsats videreudvikles?
Jobcenter Varde har i investeringstiltagene taget skridt til at prioritere en tidligere og mere virksomhedsnær opfølgingsindsats. Serviceniveauet på dette felt kan fortsat udvides, men det er også klart at det er mere resursekrævende og fordrer kompetencer i organisationen, som samtidigt skal udvikles, da rekrutteringsmulighederne er begrænsede.
Drøftelse kan også omhandle hvordan Jobcenter Varde i sit samarbejde med virksomhederne fremmer virksomhedernes ansvar for fastholdelse af sygemeldte og personer der er i risiko for at miste tilknytningen til arbejdsmarkedet. Det kan fx ske som kampagner, som samarbejde med Pro Varde, besøg hos nystartede virksomheder for at fremme samarbejdet m.v.
2. Dilemma mellem meget lille arbejdsevne og realistisk lønbærende arbejdsevne - hvor skal Varde prioritere indsatsen?
Fleksjobreformen har som et sigte at flest mulige borgere, også med væsentlig og varig nedsat arbejdsevne, udnytter arbejdsevnen på arbejdsmarkedet. Overfor dette står rummeligheden og det realistiske i at finde lønbærende arbejdsfunktioner til meget begrænsede arbejdsevner.
Der kan også sættes på at fremme aftaler med fleksjobbere og arbejdsgivere om progression i timetal/arbejdsopgaver/intensitet ved etableringen af fleksjob.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen forventer med drøftelsen at få input til indsatser og prioriteringer, der kan indarbejdes i beskæftigelsesplanen for 2018.

Konsekvens i forhold til visionen

Ingen

Retsgrundlag

Lov om sygedagpenge
Lov om aktiv beskæftigelsesindsats
Lov om aktiv socialpolitik m.v.

Økonomi

Ingen

Høring

Ingen

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,
at udvalgets drøftelser og prioriteringer indarbejdes i beskæftigelsesplanen for 2018.

Beslutning Udvalget for Arbejdsmarked og Integration den 31-05-2017

Fraværende: Marianne Bruun Kristiansen

Anbefalingen blev godkendt.

Udvalget ønskede:

- Etablering af et koncept om social ansvarlighed og rummelighed a la Code of Care konceptets oprindelige form, dette medtages i beskæftigelsesplanen, men startes op nu
- Vi skal have fokus på alle virksomhederne i Varde Kommune
- Opfølgning på opnåelse af målene i Beskæftigelsesplanerne for denne byrådsperiode så den samlede effekt kan måles. Der ønskes en sag i udvalget til september mødet 2017
- Særlig fokus på måltal og effektmålinger fremadrettet

Indarbejdet i beskæftigelsesplanen for 2018.

397. Budgetopfølgning pr. 30. april 2017 - Udvalget for Arbejdsmarked og Integration

Dok.nr.: 14236
Sagsid.: 17/2692
Initialer: JOPE
Åben sag

Sagsfremstilling

Der er udarbejdet budgetopfølgning pr. 30. april 2017 for udvalgets ansvarsområde.

Budgetopfølgningen viser et mindreforbrug på 9,650 mio. kr.

Ansøgning om indtægtstillægsbevilling vil først blive aktuel ved den næste udvalgsbehandling af budgetopfølgning pr. 31. august 2017.

På dette tidspunkt vil der være et mere sikkert grundlag at træffe beslutning på, bl.a. ud fra om investeringerne på sygedagpengeområdet om tidlig og rettidig indsats giver den ønskede besparelse og det samme gælder for investeringen i den tværgående ungeindsats.

De væsentligste afvigelser pr. 30. april 2017 er:

Integration – mindre udgift 5,3 mio. kr.

Varde Kommunes flygtningekvotente for 2016 var 152, men der kom kun 108, og dette mindre antal får afsmittende virkning på udgifterne og tilskuddene i 2017. Kvoten for Varde Kommune var 80 i 2017, men dette er blevet reduceret 2 gange og det seneste antal er 30 inklusiv børn.

Der er desuden indgået en ny aftale med AOF om danskundervisning til en mindre udgift på 1,5 mio. kr.

Førtidspension – mindre udgift 10 mio. kr.

Der har været indregnet en budgetforudsætning på 100 nye kendelser for både 2015 og 2016 men det faktiske antal har været hhv. 88 og 85. Endvidere forventes der en afgang på 115 personer til folkepension. Med den mindre tilgang og større afgang end forventet kan der indregnes en mindre udgift på 10 mio. kr.

Fleksjob – merudgift 8 mio. kr.

Der etableres væsentligt flere fleksjob end forventet og særligt efter at det er blevet muligt at etablere minifleksjob med få timer. Der er budgetteret med ca. 750 fleksjob for 2017 men det faktiske antal skønnes at blive ca. 800-820.

Konsekvens i forhold til visionen

Ingen

Retsgrundlag

Vare Kommunes økonomiregulativ

Økonomi

Med undtagelse af fleksjob er hovedparten af udgifterne omfattet af statens budgetgaranti, hvilket betyder, at der vil ske en reduktion i det kommunale bloktilskud, hvis der på landsplan er mindre udgifter til budgetgaranterede områder. Reduktion i bloktilskuddet forventes for 2017 at være mindst af samme størrelse som denne budgetopfølgning, hvorfor mindreudgifter ikke kan finansiere andre merudgifter. Regulering af bloktilskuddet på grund af budgetgarantien aftales mellem KL og regeringen i forbindelse med forhandlingerne om økonomiaftalen for 2018.

De nye fleksjob er omfattet af finansieringsreformen fra 2016, hvor refusionen for fleksjob er aftrappet til 20 % mod tidligere 65 %. Hver nyt fleksjob er ca. 45.000 kr. dyrere for kommunerne end et fleksjob bevilget efter de tidligere regler. Finansieringsreformen er omfattet af DUT-regulering for overførselsudgifter, som genforhandles hvert år med udgangspunkt i de nyeste forudsætninger og forventninger.

Høring

Ingen

Bilag:

1 Åben budgetopfølgning 30.4.2017, Arbejdsmarked

76358/17

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler, at det indstilles til Byrådet, **at** budgetopfølgningen tages til efterretning, og **at** ansøgning om tillægsbevilling først vil blive aktuel i forbindelse med budgetopfølgning pr. 31. august 2017.

Beslutning Udvalget for Arbejdsmarked og Integration den 31-05-2017

Fraværende: Marianne Bruun Kristiansen

Anbefalingen blev godkendt.

398. Tekniske tilretninger til budget 2018 - Udvalget for Arbejdsmarked og Integration

Dok.nr.: 14249
Sagsid.: 17/4726
Initialer: havj
Åben sag

Sagsfremstilling

Indenfor de økonomiske rammer som Regeringen og KL udstikker, skal Byrådet senest d. 15.10.2017 have udarbejdet et budget for 2018 og budgetoverslag for årene 2019-2021. Ifølge budgetproceduren for budget 2018 skal udvalgene have behandlet tekniske ændringer senest den 16. juni 2017.

Udgangspunktet for budgetlægningen for 2018 er det vedtagne budget for 2017 korrigeret for ændringer på grund af nye budgetforudsætninger, ny lovgivning og tidligere politiske beslutninger.

Til udvalgets behandling foreligger:

- Budgetbemærkninger 2018 - de specielle
- Budgettilretninger 2018 – skemaopdelt i ændringstyper

De samlede budgettilretninger (ændring forudsætninger – ny lovgivning – tidligere politiske beslutninger) udgør i alt en reduktion på 10,093 mio. kr.

Med budgetreduktionen på 10,093 mio. kr. kan budgetforslaget for 2018 opgøres således:

Udgangspunkt – budget 2017	663,406 mio. kr.
Ændring i forudsætninger	-7,873 mio. kr.
Lovændringer	-0,230 mio. kr.
Tidligere politiske beslutninger	-1,990 mio. kr.
I alt budgetforslag 2018	653,313 mio. kr.

Som tidligere år bliver beskæftigelsestilskuddet vedrørende udgifter til forsikrede ledige først udmeldt i juli, og dermed sker der først budgetkorrektioner til udvalgsrådet i august.

Varde Kommune har altid budgetteret med udgifterne til forsikrede ledige svarende til det udmeldte beskæftigelsestilskud.

Til mødet i august vil der også foreligge en nyvurdering af mængdeforudsætningerne for de enkelte ydelser (sygedagpenge, fleksjob, førtidspension osv.).

De nuværende forudsætninger er vurderet ud fra tilgang/afgang for 1. kvartal 2017 – til mødet i august foreligger 2. kvartals tal og dermed et bedre grundlag for at vurdere mængdeudviklingen.

Konsekvens i forhold til visionen

Ingen

Retsgrundlag

Bek. Nr. 186 af 19/2.2014 om kommunernes styrelse (Kommunalbestyrelsesloven).

Økonomi

Budgetreduktionen her skal vurderes i forhold til, at der forventes en reduktion i det kommunale bloktilskud til budgetgarantien.

Der er en forventning om mindre udgifter på landsplan og dermed en reduktion i bloktilskud.

Aftales mellem KL og Regeringen i forbindelse med økonomiaftalen for 2018.

Høring

Ingen

Bilag:

1	Åben	Budgetbemærkninger 2018 (de specielle) f. udv. for Arbejdsmarked	65285/17
2	Åben	Budgettilretninger 2018 - 2021 - Udvalget for Arbejdsmarked og Integration	43328/17

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,

at oversigt over tekniske tilretninger i forhold til budget 2017 godkendes.

Beslutning Udvalget for Arbejdsmarked og Integration den 31-05-2017

Fraværende: Marianne Bruun Kristiansen

Godkendt.

**399. Orientering om Direktionens effektiviserings- og
prioriteringskatalog - Udvalget for Arbejdsmarked og
Integration**

Dok.nr.: 14338

Sagsid.: 17/55

Initialer: jonq

Åben sag

Sagsfremstilling

Byrådet besluttede i budgetproceduren for 2018, at Direktionen skal udarbejde et effektiviserings- og prioriteringskatalog, der skal komme med forslag til finansiering for 40 mio. kr. årligt på serviceområderne, når det er fuldt indfaset i 2020. Derudover skal der findes 5 mio. kr. årligt på overførselsområdet.

Direktionen fremsendte den 23. maj 2017 effektiviserings- og prioriteringskataloget til Byrådet.

Forvaltningen vil på mødet gennemgå de relevante dele af kataloget for udvalget.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen vurderer, at der er et stort pres på kommunens økonomi fremover, hvorfor der i de kommende budgetlægninger vil være behov for at iværksætte tiltag, der kan forbedre budgettet og øge kassebeholdningen.

Konsekvens i forhold til visionen

Ingen

Økonomi

Ingen

Høring

Ingen

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,
at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Udvalget for Arbejdsmarked og Integration den 31-05-2017

Fraværende: Marianne Bruun Kristiansen

Taget til efterretning.

400. Nye ønsker til budget 2018 - Udvalget for Arbejdsmarked og Integration

Dok.nr.: 14339

Sagsid.: 17/55

Initialer: jonq

Åben sag

Sagsfremstilling

Byrådet besluttede i budgetproceduren for 2018 retningslinjerne for fremsendelse af nye ønsker til drifts- og anlægsbudgettet i det kommende budget.

Der er en række forhold, der medfører et stort pres på Varde Kommunes budget for 2018 og fremover. Varde Kommune ser ud til at få 30 mio. kr. mindre i udligning årligt, da indbyggertallet ikke længere er faldende. Desuden ser forslaget om et nyt skolebyggeri ud til at lægge et pres på budgettet. Endvidere medfører moderniserings- og effektiviseringsprogrammet, at Varde Kommune (netto) mister samlet set ca. 45 mio. kr. over de kommende fire år (fra 2018). Ovenstående forhold medfører, at hvis der ikke iværksættes markante tiltag i de kommende år, så vil kassebeholdningen blive negativ i 2019 og 2020.

Nye driftsønsker til budget 2018

Byrådet besluttede på baggrund af ovenstående, at hvis fagudvalgene har forslag til nye driftsønsker til budget 2018, skal disse ledsages af forslag til kompenserende besparelser inden for udvalgets område. Fristen for fremsendelse af udvalgets forslag er senest den 16. juni 2017.

Indtil videre er der ikke modtaget nogen nye driftsønsker på udvalgets område.

Anlægsønsker til budget 2018

Budgetproceduren lægger også op til et "anlægsstop" således, at udvalgene ikke kommer med konkrete anlægsønsker til den kommende budgetperiode, udover hvad der følger af forslaget til en ny struktur på skole- og dagtilbudsområdet, samt det som allerede er aftalt i budgetaftalen for 2017-2020. Det bemærkes desuden, at det formentlig vil blive nødvendigt at rykke en række af anlægsprojekterne i budgetaftalen for 2017-2020 til 2021 eller senere.

Udvalget for Økonomi og Erhverv besluttede den 25. april 2017, at alle anlægsprojekter, der ikke er igangsat, skal udskydes til budgetkonferencen i september, hvor der skal tages stilling, hvilke anlægsprojekter, der i givet fald skal udskydes.

Anlægsønsker for perioden 2018-2021 kan fremsendes sammen med forslag til finansiering ved omprioritering af disponerede anlægsprojekter.

Indtil videre er der ikke modtaget nogen nye anlægsønsker på udvalgets område.

Forvaltningens vurdering

Imødekomme af anlægsønsker til budgetårene 2018, 2019, 2020 og 2021 forudsætter, at der sker finansiering ved ændring i prioriteringen af allerede disponerede anlægsønsker. En omprioritering vil være et politisk valg.

Konsekvens i forhold til visionen

Ingen

Retsgrundlag

Kommunens økonomiregulativ
Kommunens budgetprocedure

Økonomi

Ingen

Høring

Ingen

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,

at udvalget drøfter og fremsender evt. nye ønsker til driftsbudgettet og forslag til kompenserende besparelser til videre behandling på budgetseminaret i september 2017, og

at oversigt over eventuelle anlægsprojekter oversendes til videre behandling på budgetseminar i september 2017.

Beslutning Udvalget for Arbejdsmarked og Integration den 31-05-2017

Fraværende: Marianne Bruun Kristiansen

Udvalget ønsker en generel analyse af, hvad øgede tværgående investeringer på området vil have af effekt til juni mødet.

401. Tværgående Ungeindsats - Status maj 2017

Dok.nr.: 14238
Sagsid.: 16/12628
Initialer: chki
Åben sag

Sagsfremstilling

Udvalget for Arbejdsmarked og Integration har på møde den 3. maj 2017 bedt om en status på arbejdet i den Tværgående Ungeindsats.

Den Tværgående Ungeindsats består i maj måned 2017 af 8 rådgivere. Hver rådgiver har i gennemsnit 24,3 sager. Alle rådgivere løser sager efter både serviceloven og beskæftigelsesloven og arbejder også med unge der er fyldt 18. Rådgiverne har hidtil primært arbejdet med enten serviceloven eller beskæftigelsesloven og har hver især flest sager inden for den lovgivning, de har størst kendskab til.

Rådgiverne oplever, at det tager tid at opbygge den nødvendige kompetence inden for en ny lovgivning. Samtidig arbejder de også med de unge på en anden måde end hidtil. Blandt andet arbejder rådgiverne både med aktivitetsparate og uddannelsesparate unge. Det betyder, at samme rådgiver løser en sag fra start til slut, også hvis den unge skifter målgruppe.

Rådgiverne har i 23 tilfælde også udfyldt rollen som henholdsvis mentor, virksomhedskonsulent eller støttekontaktperson. Dette skaber en bedre sammenhæng i indsatsen for den unge. Dog er der fortsat sager hvor den unge har så stort et behov, at den koordinerende rådgiver ikke kan løfte opgaven.

Den koordinerende rådgiver følger generelt den unge tæt og har opfølgning på de igangsatte indsætter hver 4. uge for unge, der har sager efter beskæftigelsesloven og hver 6. uge for unge, der har sager efter serviceloven. Den hyppige opfølgning giver en bedre mulighed for at justere indsætterne, hvis den ønskede effekt ikke opnås. En afledt virkning af den hyppigere opfølgning er, at efterspørgslen efter nogle typer af tilbud eksempelvis Unge-kompasset stiger.

Investeringen i Tværgående Ungeindsats forudsatte, at der blev arbejdet med de indsætter der var målrettet de unge. Tilbuddet Ung i Bevægelse er blevet justeret efter beskæftigelsesrådgivningen så det også kan bruges til unge over 18 år. For at sikre et tidligt karrierespørgsmål er der blevet åbnet for, at unge under 18 år kan få plads på Produktionsskolen og Brobygningsforløb på Rybners og Social- og Sundhedsskolen.

Der er oprettet et tilbud for unge som har et ønske om at stoppe et misbrug. De første unge er i løbet af foråret startet i lokal motivationsbehandling. Tilbuddet er et samarbejde mellem Social og Handicap, Børn, Trivsel og Sundhed, den Tværgående Ungeindsats, samt Børn og Forebyggelse og Jobcenteret. Tilbuddet bygger på de erfaringer, der er gjort med indsatsen Ung i Bevægelse.

Der er udarbejdet en procesplan for hvordan og hvornår man kan udsluse unge fra anbringelse. En udslusningsproces tager op til 6 måneder. Sammen med de unge og anbringelsesstedet eller plejefamilien, vil der blive udarbejdet en plan for hvordan den unge skal understøttes efter endt anbringelse. Der er afsat midler til at investere i disse

indsatser, hvor der vil være fokus på selvstændighed, herunder hvilke karrieremuligheder den unge ser.

Der arbejdes fokuseret på at koordinere indsatserne omkring unge med børn hvor den ene eller begge forældre er i den Tværgående Ungeindsats. Målene for hele familien skal være koordinerede, så alle arbejder i samme retning.

Forvaltningens vurdering

Det er forvaltningens vurdering, at det i hverdagen skaber værdi at arbejde tæt og koordineret sammen omkring de unge. Der har været en indkøringsperiode i det første kvartal, hvor medarbejderne har skullet opbygge relationer og rutiner i arbejdet. Medarbejderne har også skullet oplæres i nye systemer, arbejdsmetoder og ny lovgivning. Denne kompetenceudvikling er ikke færdig endnu.

Konsekvens i forhold til visionen

Ingen

Retsgrundlag

Servicebogen
Beskæftigelsesloven

Økonomi

Ingen

Høring

Ingen

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler Udvalget for Arbejdsmarked og Integration samt Udvalget for Børn og Undervisning,
at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Udvalget for Arbejdsmarked og Integration den 31-05-2017

Fraværende: Marianne Bruun Kristiansen

Taget til efterretning.

402. Ny Mesterlære

Dok.nr.: 14231
Sagsid.: 17/5702
Initialer: kawi
Åben sag

Sagsfremstilling

Udvalget for Arbejdsmarked og Integration besluttede på møde den 3. maj 2017, at punkt vedrørende Ny Mesterlære behandles på mødet den 31. maj 2017. Udvalget ønskede samtidig, at Udvalget for Børn og Undervisning behandler punktet sideløbende.

Ny Mesterlæreordning er én af flere ligestillede indgangsveje til en erhvervsuddannelse. I Ny Mesterlære begynder eleven den grundlæggende del af sin erhvervsuddannelse i en virksomhed fremfor i grundforløb på en erhvervsskole. Selve hovedforløbet i Ny Mesterlære veksler mellem skoleophold og praktik og er identisk med opbygningen på den almindelige erhvervsuddannelse.

Når man indgår en Ny Mesterlæreaftale stilles der ikke krav om 02 i dansk og matematik før optagelse, men de faglige krav undervejs i uddannelsen er de samme som i den almindelige erhvervsuddannelse.

Når en elev og en virksomhed er blevet enige om en Ny Mesterlæreaftale, indgår de en uddannelsesaftale. Aftalen er en ansættelseskontrakt mellem virksomhed og elev, og erhvervsskolens rolle er at vejlede parterne om uddannelsesforløbet og medvirke ved udarbejdelse af uddannelsesplanen.

Ny Mesterlæreordningen varetages af erhvervsuddannelserne og virksomheder.

Ny Mesterlære i Varde Kommune

Jobcenter Varde og Tværgående Ungeindsats har fokus på mesterlæreordningen i det daglige arbejde, og kontakten formidles for potentielle kandidater mellem borger, uddannelsesinstitution og virksomhed. Typisk sker dette efter en virksomhedspraktik hvor borger og virksomhed har set hinanden an.

Det mere overordnede fokus på mesterlæreordningen i Tværgående Ungeindsats og Jobcenter Varde udmønter sig på flere måder:

- Der er etableret dialog mellem Jobcenter Varde, Rybners og uddannelsesambassadør i Esbjerg om ordningen
- Jobcenter Varde havde søgt en pulje henover årsskiftet til en uddannelsesambassadør til understøtning af ordningen. Varde fik ikke andel i puljemidlerne
- Forvaltningen har i ministerbrev med forslag til regelforenklinger på beskæftigelsesområdet inddraget forslag om at sikre, at relevante målgrupper kan komme i mesterlære med tilskud til virksomhederne (inspiration fra voksenlærlingeordningen).

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen vurderer, at det kan være en stor udfordring for mange erhvervsuddannelser at skaffe en praktikplads til Ny Mesterlære. Virksomheder, der selv aktivt søger elever, søger kun sjældent specifikt elever der vil i Ny Mesterlære. Dette behøver imidlertid ikke at være udtryk for et aktivt fravalg af Ny Mesterlære, men vil oftere skyldes manglende kendskab til ordningen eller usikkerhed om ansvar og betingelser.

Vurderingen er endvidere, at Ny Mesterlære kan være medvirkende til, at flere borgere går fra offentlig forsørgelse til selvforsørgelse. Det er dog vigtigt at tage højde for målgruppen, da der stilles de samme faglige krav undervejs i Ny Mesterlære som i den almindelige erhvervsuddannelse.

Varde Kommune kan understøtte ordningen helt konkret ved at igangsætte følgende aktiviteter i 2. halvår 2017:

- Jobcentrets Virksomhedsservice medbringer kampagnemateriale om Ny Mesterlære på de ordinære virksomhedsbesøg. Der tages kontakt til ProVarde og øvrige interessenter med henblik på at koordinere kampagnen
- UU Varde sikrer et større fokus på Ny Mesterlære i vejledningen af de ikke uddannelsesparate
- Erhvervsplaymakeren sikrer et større fokus på Ny Mesterlære i aktiviteterne i grundskolen, herunder erhvervsforløb
- Varde Ungdomsskole igangsætter erhvervsrettede aktiviteter for at sætte fokus på Ny Mesterlære, herunder Erhvervsrotation og erhvervsrettede valgfag i grundskolen
- Produktionsskolen Varde afsøger mulighederne for Ny Mesterlære i etablering af praktik for produktionsskoleelever
- Jobcentret og Tværgående Ungeindsats har en løbende opgave i at inddrage Ny Mesterlære i kontaktforløbet med de unge med henblik på at spotte relevante virksomheder og unge til mesterlæreordningen. Fra 2018 kan Jobcentret omprioritere ressourcer i retning af Ny Mesterlære, således at der udpeges en ressourceperson til varetagelse af opgaven.

Konsekvens i forhold til visionen

Ingen

Retsgrundlag

Lov om Erhvervsuddannelser

Økonomi

Ingen

Høring

Ingen

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler Udvalget for Arbejdsmarked og Integration samt Udvalget for Børn og Undervisning,

at de foreslåede initiativer til fremme af mesterlæreordningen igangsættes snarest.

Beslutning Udvalget for Arbejdsmarked og Integration den 31-05-2017

Fraværende: Marianne Bruun Kristiansen

Anbefalingen blev godkendt.

Udvalget ønsker en status på indsatserne til udvalgmøde i oktober.

403. Styrket indsats for borgere på kanten af arbejdsmarkedet

Dok.nr.: 14243
Sagsid.: 16/1704
Initialer: chsi
Åben sag

Sagsfremstilling

Udvalget for Arbejdsmarked og Integration drøftede den 5. oktober 2016 behovet for at styrke det tværgående samarbejde om borgere på kanten af arbejdsmarkedet. Formålet med et tværgående samarbejde er at minimere risikoen for, at sager trækker ud og belaster den samlede kommunale økonomi. Samarbejdet kan være mellem kommunens egne forvaltninger og/eller med eksterne aktører indenfor psykiatri og somatik.

Forvaltningen har udarbejdet et katalog med ideer til hvordan vi kan styrke indsatsen for borgerne på kanten af arbejdsmarkedet.

Denne gruppe af borgere er typisk karakteriseret ved ikke kun at have problemer med ledighed. Ofte er de også udfordrede i forhold til personlige, sociale og faglige kompetencer samt i forhold til sundhed og livsstil generelt. Borgerne har derfor behov for løsninger der ikke kun tager udgangspunkt i ledighed.

Jobcentret kan bidrage med en beskæftigelsesrettet indsats med bl.a. afprøvning på lokale virksomheder, opkvalificering af faglige kompetencer, individuel personlig mentorstøtte samt vejledende og afklarende forløb. Problematikker af fysisk og psykisk karakter samt misbrug og familieproblemer ligger udenfor jobcentrets kompetenceområde. Kataloget indeholder ideer der kan forankres både i og udenfor Jobcentret.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen vurderer, at det ikke er muligt at implementere samtlige forslag samtidig af hensyn til ressourcer og drift. Derfor anbefaler forvaltningen, at udvalget prioriterer forslagene.

Ved flere af forslagene er der behov for at igangsætte en dialog på administrativt og/eller politisk niveau, hvis udvalget er interesseret i disse forslag.

Investeringskrævende forslag kan med fordel bringes videre i den kommende budgetforhandling.

Konsekvens i forhold til visionen

Ingen

Retsgrundlag

Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats

Økonomi

Flere af forslagene vil medføre øgede udgifter i enten jobcentrets budget, andre forvaltningers budgetter eller i en kombination.

Høring

Ingen

Bilag:

- 1 Åben Idekatalog til styrket indsats for borgere på kanten af arbejdsmarkedet

81569/17

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,

at udvalget prioriterer forslagene,

at de forslag udvalget prioriterer der involverer andre udvalgsområder drøftes i de pågældende udvalg, og

at eventuelle finansieringer/investeringer skal finansieres indenfor eget budget.

Beslutning Udvalget for Arbejdsmarked og Integration den 31-05-2017

Fraværende: Marianne Bruun Kristiansen

Sagen udsættes til næste møde

404. Udviklingstiltag i Jobcenter Varde

Dok.nr.: 14022
Sagsid.: 14/14782
Initialer: chsi
Åben sag

Sagsfremstilling

Jobcenter Varde arbejder kontinuerligt på at udvikle indsatsen indenfor de forskellige målgrupper. Jobcentret har på flere niveauer igangsat projekter og er undervejs med nye udviklingsprojekter.

For at skabe et overblik over Jobcentrets udviklingstiltag er der udarbejdet en oversigt. Oversigten var til drøftelse på Udvalget for Arbejdsmarked og Integration den 7. september 2016 og lægges nu op til drøftelse igen i en opdateret version.

Forvaltningens vurdering

Det er forvaltningens vurdering, at Jobcenter Varde fortsat skal søge deltagelse i udviklingsprojekter på tværs af hele organisationen med henblik på at sikre en konstant, tidssvarende indsats for de forskellige målgrupper i Jobcentret.

Endvidere er det forvaltningens vurdering, at udviklingsprojekter er ressourcekrævende i større eller mindre omfang afhængig af projektets karakter. Det kan medføre, at Udvalget for Arbejdsmarked og Integration kan komme i en situation – enten på grund af centrale eller lokale initiativer - hvor Udvalget bliver nødsaget til at prioritere udviklingstiltagene.

Konsekvens i forhold til visionen

Ingen

Retsgrundlag

Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats

Økonomi

Ingen

Høring

Ingen

Bilag:

1 Åben Oversigt over interne udviklingsprojekter

58287/16

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,
at udvalget drøfter niveauet for deltagelse i udviklingsprojekter.

Beslutning Udvalget for Arbejdsmarked og Integration den 31-05-2017

Fraværende: Marianne Bruun Kristiansen

Udvalget drøftede niveauet for udviklingstiltag i Jobcenteret. Niveauet vurderes som passende, og med et fremadrettet fokus.

405. Ledelsesinformation for Jobcenter Varde

Dok.nr.: 14279
Sagsid.: 09/7899
Initialer: irni
Åben sag

Sagsfremstilling

På møde i december 2016 blev det besluttet, at udvalgets ledelsesinformation fremover består af henholdsvis rapporterne fra Det Regionale Arbejdsmarkedsråd i Sydjylland og jobcentrets egne tal for bestanden på de forskellige jobcentermålgrupper.

En oversigt over jobcentrets målgruppebestand rundsendes til udvalgets medlemmer en gang i måneden.

Jobcentret har derudover en ledelsesinformation rettet mod driften, som præsenteres for udvalget.

Fagkoordinator Irene Nikolajsen deltager under præsentationen.

Forvaltningens vurdering

Ingen

Konsekvens i forhold til visionen

Ingen

Retsgrundlag

Lov om aktiv beskæftigelsesindsats

Økonomi

Ingen

Høring

Ingen

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,
at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Udvalget for Arbejdsmarked og Integration den 31-05-2017

Fraværende: Marianne Bruun Kristiansen

Sagen udsættes til næste møde.

406. Organisatorisk placering af familieguidere

Dok.nr.: 14180
Sagsid.: 17/3319
Initialer: heap
Åben sag

Sagsfremstilling

Udvalget behandlede den organisatoriske placering af familieguiderne i Børn og Familie den 7. april 2017. Udvalget besluttede, at følge forvaltningens anbefaling og sende den nye placering af guiderne i høring i de berørte MED-udvalg.

Sagen har nu været i høring i FællesMED Børn og Unge samt Jobcenter Vardes MEDudvalg.

FællesMED Børn og Unge ser positivt på, at familieguiderne fremadrettet placeres organisatorisk i Børn og Familie.

Jobcenter Vardes MEDudvalg er enige i, at en overflytning til Børn og Familie er fornuftig i forhold til de opgaver familieguiderne løser. MEDudvalget gør også opmærksom på, at antallet af familieguidere skal tilpasses det til enhver tid gældende flygtningeantal, og at der er vigtigt at have fokus på, at der også i fremtiden er et tæt samarbejde mellem Jobcenteret og Børn og Familie med henblik på koordineringen af en tidlig forbyggende integrationsindsats.

Forvaltningens vurdering

På baggrund af de erfaringer Jobcenter Varde har gjort samt på baggrund af høringssvarene, er det forvaltningens anbefaling, at det fremadrettet er mere hensigtsmæssigt at familieguiderne er placeret organisatorisk i Børn og Familie samt at familieguiderne overgår til børne- og familieområdet fra 1. august 2017.

Jobcenter Varde vil fortsat have et tæt samarbejde med familieguiderne og med børne- og familieområdet med henblik på koordinering af en tidlig forebyggende indsats.

Konsekvens i forhold til visionen

Ingen

Retsgrundlag

Serviceoven

Økonomi

Der kan indhentes 100 % statsrefusion efter servicelovens § 181

Høring

Der er foretaget høring i Jobcentrets MEDudvalg og i FællesMED Børn og Unge

Bilag:

1	Åben	Afgivelse af høringssvar - Organisering af familieguiderne	68957/17
2	Åben	Jobcentrets svar på notat omhandlende fremtidig organisering af familieguides.docx	77265/17

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,

at udvalget godkender organisationsændringen, og

at familieguiderne overgår til Børn og Familie fra 1. august 2017.

Beslutning Udvalget for Arbejdsmarked og Integration den 31-05-2017

Fraværende: Marianne Bruun Kristiansen

Anbefalingen blev godkendt.

407. Visionsdialog den 7. april 2017

Dok.nr.: 14055
Sagsid.: 17/4134
Initialer: kakk
Åben sag

Sagsfremstilling

Udvalget for Arbejdsmarked og Integration og Jobcenteret afholdt visionsdialog den 7. april 2017. Overskriften for dagen var visioner og retning for Arbejdsmarkeds- og Integrationsområdet.

Deltagerne drøftede de nye tendenser og strømninger, og hvordan vi kan afspejle disse i mål og handlinger i vores aftaler for 2018. Dette set i sammenhæng med direktionens strategiplan og emnet Kommunen gentænkes.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen har forsøgt at opsummere dialogen i de følgende 3 overskrifter.

Tidlig fælles indsats i forhold til børn og unge

Helhedsorienteret fokus – ud af silotænkning

Skræddersyede forløb for udsatte unge

Vi skal tænke på tværs af de politiske udvalgsområder

- Målrette vores tilbud til børn og unge, dvs. så vi taler deres sprog. Bruge nogle af de utraditionelle tilgange der findes, hvor vi fanger børn og unges opmærksomhed. Være særligt opmærksomme på den digitale verden, hvor de unge er at finde
- Vi skal følge hele familien, hvis der er behov for det. Vi skal blive bedre til at spotte dem, der skal sikres en tidlig indsats i forhold til børnene
- Hvordan definerer vi sammen ordet dannelse. På samme måde hvad er forebyggelse? Vi skal sikre os at vi taler samme sprog når vi sætter noget i værk.

Langsigtet planlægning

Risikovillighed og kvalificeret opfølgning.

- Vi skal turde investere i opgaver, hvor resultatet ikke umiddelbart kan måles i morgen. Fx tidlig indsats i forhold til børn og unge. Der kan gå flere år, før vi kan måle, hvordan indsatsen har virket.
- Vi skal turde evaluere løbende - både politisk og administrativt, og korrigere når tingene ikke virker efter hensigten.

Kommunen gentænkes

- Borgere der er tilknyttet Jobcenteret - er det det rigtige sted de er tilknyttet? Alt skal måske ikke deles op i kasser i forhold til det organisatoriske, men vi skal samles omkring opgaven. Tænke indsatser i opgaver og ikke i organisering
- Tænke opgaven som en fælles opgave som vi samarbejder om både på tværs af afdelinger og politiske udvalg
- Har vi fuldt ud udnyttet, at vi i forhold til lovgivningen har mulighed for at arbejde mere på tværs end tidligere?

Udvalget anbefales at drøfte de 3 indsatser.

Det samlede materiale fra visionsdialogen er vedhæftet som bilag.

Konsekvens i forhold til visionen

Ingen

Retsgrundlag

Varde Kommunes aftalestyring

Økonomi

Ingen

Høring

Ingen

Bilag:

1 Åben stikord fra Visionsdialog

65311/17

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,

at udvalget drøfter hvilke af de 3 indsatses der skal prioriteres som den vigtigste, og som vi skal sætte i gang først.

Beslutning Udvalget for Arbejdsmarked og Integration den 31-05-2017

Fraværende: Marianne Bruun Kristiansen

Udvalget ønsker fokus på alle tre indsatses der griber ind i hinanden, men en prioritering kunne være:

1. Tidlig fælles indsats i forhold til børn og unge
2. Kommunen gentænkes
3. Langsigtet planlægning

408. Styrket fokus på målrettet opkvalificering

Dok.nr.: 14186
Sagsid.: 16/7698
Initialer: birg
Åben sag

Sagsfremstilling

RAR Sydjylland har i april 2017 sendt brev til de beskæftigelsespolitiske udvalg om styrket fokus på målrettet opkvalificering. Baggrunden for brevet er en konstateret stigende efterspørgsel og mangel på kvalificeret arbejdskraft i Sydjylland samt de seneste trepartsforhandlinger, hvor der er skabt nye og mere fleksible muligheder for opkvalificering.

Konkret er der tale om følgende fire ordninger, som har gjort eksisterende redskaber mere fleksible i forhold til gennemførelse af uddannelse:

- Uddannelsesløftet: Man behøver nu ikke længere at færdiggøre sin uddannelse på dagpenge
- 6-ugers jobrettet uddannelse: Ledige faglærte og ufaglærte kan nu i højere grad selv sammensætte deres uddannelse ud fra de mest relevante kurser
- Voksenlærlingeordningen: Målgruppen er udvidet, så flere kan få gælde af ordningen
- Opkvalificeringsjob: I forbindelse med ansættelse af en ledig kan der nu aftales opkvalificering både *før* og *efter* ansættelse.

Mere information om de enkelte ordninger kan findes i vedhæftede pjece.

RAR Sydjylland opfordrer i brevet til, at kommunerne fortsat udvikler strategier og øger fokus på de mange muligheder inden for målrettet opkvalificering og uddannelse.

RAR Sydjylland sætter yderligere fokus på målrettet opkvalificering, samt sikring af kvalificeret arbejdskraft på deres beskæftigelsespolitiske konference, som afholdes den 7. juni 2017.

Forvaltningens vurdering

Jobcenter Varde arbejder løbende med at udvikle tiltag, som skal sikre, at virksomhederne får den arbejdskraft, der er behov for, ligesom anvendelsen af de fire ordninger er en vigtig del af den beskæftigelsespolitiske indsats.

Hertil kommer anvendelsen af centralt udmeldte puljer, så som "den regionale uddannelsespulje", som Varde i 2016 har anvendt fuldt ud og er godt på vej med i 2017.

Konsekvens i forhold til visionen

Ingen

Retsgrundlag

Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats

Økonomi

Ingen

Høring

Ingen

Bilag:

1	Åben Pjece om målrettet opkvalificering.pdf	78337/17
2	Åben Styrkede muligheder for målrettet opkvalificering.pdf	78336/17

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,
at udvalget drøfter henvendelsen.

Beslutning Udvalget for Arbejdsmarked og Integration den 31-05-2017

Fraværende: Marianne Bruun Kristiansen

Drøftet.

409. Brev til beskæftigelsesministeren om regelforenkling

Dok.nr.: 14214
Sagsid.: 12/12902
Initialer: kawi
Åben sag

Sagsfremstilling

Beskæftigelsesministeren har i brev af 7. april 2017 opfordret landets kommuner til at komme med forslag til forenklinger af den aktive beskæftigelsesindsats.

Udvalget besluttede på sit møde den 3. maj 2017 at sende tilbagemelding til beskæftigelsesministeren vedrørende:

- 1) Anbefaling af KL's indspil "En forenklet og mere effektiv beskæftigelsesindsats"
- 2) Anbefaling af at iværksættere understøttes i beskæftigelseslovgivningen – inspireret af Århus modellen
- 3) Anbefaling af Hedensted-modellen vedrørende reduceret træk i kontanthjælp ved lønarbejde
- 4) Anbefaling af at mesterlære understøttes økonomisk for udfordrede unge

På baggrund af udvalgets visionsdrøftelse den 7. april 2017 er der inddraget følgende i brevet:

- 5) Anbefaling af fokus på det tværsektorielle ved gennemgang af beskæftigelseslovgivningen

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen har i vedlagte udkast til svarbrev formuleret de synspunkter som udvalget har tilkendegivet på sine møder henholdsvis den 3. maj 2017 og 7. april 2017 i relation til lovrevisionen:

I udkast til brevet tilkendegives en uforbeholden tilslutning til KL's indspil vedrørende regelforenklinger.

I udkast til brev foreslås, at iværksættere kan understøttes enten med et tilskud eller en supplerende ydelse i en periode – dette er en genindførelse af en mulighed fra tidligere lovgivning.

I udkast til brev foreslås, at modellen vedrørende reduceret træk i kontanthjælp ved småjobs - udviklet i Hedensted i frikommuneforsøg – gøres mulig at anvende i alle kommuner.

I udkast til brev foreslås at give økonomisk støtte til arbejdsgivere, der har udfordrede unge i mesterlære. Der sigtes mod en ordning tilsvarende voksenlærlinge ordningen – blot rettet mod unge, der har svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet.

På grund af det store fokus på synergien i tværsektorielt samarbejde opfordres til at kommende lovgivning understøtter smidighed i forhold til opgaveorganiseringen.

Konsekvens i forhold til visionen

Ingen

Retsgrundlag

Lov om Aktiv Beskæftigelsesindsats

Økonomi

Ingen

Høring

Ingen

Bilag:

1 Åben ministersvarskrivelse.docx

80453/17

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,

at udvalget drøfter de enkelte elementer i udkast til svarbrev til ministeren – med henblik på fremsendelse til ministeren inden den 1. juni 2017.

Beslutning Udvalget for Arbejdsmarked og Integration den 31-05-2017

Fraværende: Marianne Bruun Kristiansen

Anbefalingen blev godkendt.

410. Ministerbrev - Ny initiativpakke for ressourceforløb

Dok.nr.: 14245
Sagsid.: 16/8374
Initialer: chsi
Åben sag

Sagsfremstilling

Beskæftigelsesministeren har den 28. marts 2017 sendt et brev til landets borgmestre vedrørende ressourceforløb. I brevet understreger ministeren vigtigheden af at hjælpe flest mulige borgere ind på arbejdsmarkedet gennem ressourceforløb samt, at ressourceforløb anvendes rigtigt og meningsfuldt til gavn for den enkelte borger.

For at understøtte kommunernes arbejde med ressourceforløbene, præsenterer ministeren en initiativpakke bestående af tre elementer:

- Ny skrivelse om ressourceforløb
- To-årigt forsøg med styrket rådgivning fra den regionale sundhedskordinator
- Prioriteret udmøntning af satspuljeinitiativet 'Bedre Ressourceforløb'

Jobcenter Varde har ansøgt om midler gennem satspuljen 'Bedre Ressourceforløb' og har fået afslag.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen vurderer, at forsøget med rådgivning fra den regionale sundhedskordinator er til gavn for ressourceforløbsområdet som helhed. Det vurderes også, at forvaltningen i stor udstrækning følger retningslinjerne angivet i den nye skrivelse om ressourceforløb.

Konsekvens i forhold til visionen

Ingen

Retsgrundlag

Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats

Økonomi

Ingen

Høring

Ingen

Bilag:

1	Åben	Brev fra Beskæftigelsesministeren vedr. initiativpakke til ressourceforløb	62465/17
2	Åben	Ny skrivelse om ressourceforløb	81629/17

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,
at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Udvalget for Arbejdsmarked og Integration den 31-05-2017

Fraværende: Marianne Bruun Kristiansen

Taget til efterretning

411. Ministerbrev - Sanktioner overfor uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere

Dok.nr.: 14206
Sagsid.: 17/5254
Initialer: chsi
Åben sag

Sagsfremstilling

Jobcenter Varde har 23. marts 2017 modtaget et brev fra beskæftigelsesministeren stilet til landets borgmestre. Brevet omhandler kommunernes håndhævelse af sanktionsreglerne for uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere. Med brevet følger en ny praksisundersøgelse fra Ankestyrelsen om samme emne. Beskæftigelsesministeren ønsker på baggrund af resultaterne af praksisundersøgelsen, at landets kommuner går praksis på området efter i sømmene.

Praksisundersøgelsen omfatter 105 sager fordelt på 10 udvalgte kommuner. Varde Kommune er ikke blandt de udvalgte kommuner. Undersøgelsen fokuserer på kommunens praksis ved afgørelse om sanktion i form af fradrag i hjælp hvis borgerne udebliver fra tilbud uden rimelig grund. Sanktionerne gives efter § 36 i Lov om en aktiv socialpolitik. Undersøgelsesresultaterne kan ikke umiddelbart ses som et udtryk for, hvordan sanktionsreglerne generelt administreres af kommunerne, men kan illustrere en forsigtig tendens.

Ankestyrelsen har konkret undersøgt følgende:

- Er afgørelserne i overensstemmelse med gældende lovgivning og praksis?
- Har kommunen levet op til vejledningsforpligtelsen?
- Er der foretaget en korrekt vurdering i forhold til, om borgeren har haft en rimelig grund for udeblivelsen?
- Er alle rimelige muligheder for at komme i kontakt med borgeren udtømt?

Samlet set viser undersøgelsen, at 52 procent af sagerne er i overensstemmelse med gældende lovgivning og praksis. I 89 procent af sagerne er borgeren tilstrækkeligt vejledt. I 69 procent af sagerne er Ankestyrelsen enig i kommunens vurdering af, om borgeren har en rimelig grund for udeblivelsen og i 39 procent af sagerne er alle rimelige muligheder for kontakt udtømt.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen vurderer, at Jobcenter Varde sanktionerer mere sammenlignet med jobcentrene i undersøgelsen. Jobcenter Vardes praksis er desuden i overensstemmelse med beskæftigelsesministerens understregning af, at religiøse, kulturelle eller moralske forhold ikke må tillægges en betydning i forhold til sanktioner.

Statistikker viser, at Jobcenter Varde er blandt de jobcentre i landet, der sanktionerer mest. Som eksempel sanktioneres 32 procent af de jobparate kontanthjælpsmodtagere i Varde mod et landsgennemsnit på 23 procent (Tal fra Jobindsats.dk).

Jobcenter Varde er i 2017 desuden blevet udtaget i en stikprøvekontrol af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering vedrørende overholdelse af rådighedspligten. I kontrollen blev der gennemgået 25 sager blandt jobparate kontanthjælpsmodtagere. Styrelsen

fandt enkelte mindre fejl, men konkluderede samlet set, at Varde Kommune har velfungerende procedurer til at opfange, registrere og sanktionere tilfælde med manglende overholdelse af rådighedspligten.

Jobcentret har herudover netop gennemført en proces, hvor arbejdsgange for sanktioner er blevet revideret for at sikre større ensretning og fokus på området. På den baggrund er der udarbejdet fire nye arbejdsgangsbeskrivelser omhandlende:

- Løbende udeblivelse fra tilbud
- Udeblivelse fra tilbud på første dag
- Manglende opdatering af Joblog, tjek af jobopslag og CV
- Udeblivelse fra samtale

Konsekvens i forhold til visionen

Ingen

Retsgrundlag

Forvaltningsloven

Retssikkerhedsloven

Lov om en aktiv socialpolitik

Økonomi

Ingen

Høring

Ingen

Bilag:

1	Åben	Beskæftigelsesministerens brev til borgmestrene vedrørende sanktioner (BM ID: 1288469) - Brev.pdf	62444/17
2	Åben	Ankestyrelsens praktisundersøgelse om kommuners anvendelse af sanktioner over for uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere	62446/17

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Udvalget for Arbejdsmarked og Integration den 31-05-2017

Fraværende: Marianne Bruun Kristiansen

Taget til efterretning

412. Gensidig orientering

Dok.nr.: 14137

Sagsid.:

Initialer: kakk

Åben sag

Sagsfremstilling

Orientering ved formanden

- Temamøde om beskæftigelsesområdet den 18. maj 2017
- Møde i arbejdsgruppen – fælles udvalg på integrationsområdet

Orientering ved direktøren

- Benchmark rapport – nøgletal for beskæftigelsesindsatsen i Varde
- Regeringens udspil – 'Tro på dig selv' <http://www.uvm.dk/aktuelt/i-fokus/reform-af-de-forberedende-tilbud>
- Barsel og danskuddannelse

Gensidig Orientering

Kommende punkter

- Aarhus-modellen
- Ny lov om danskuddannelse
- Orientering om puljen 'Flere skal med'
- Status på projekt God Virksomhedsservice
- Anden runde budget 2018
- RAR-rapporter
- Brugerundersøgelser
- Temadrøftelse: Virksomhedsvendt indsats med besøg på virksomhed
- Temadrøftelse: Kontanthjælp – 'Hvad gør Vejen' samt 'Greve-modellen' (straks-aktivering og nytteindsats for åbenlyse)

Bilag:

1	Åben	Offentliggørelse af benchmark - Varde.docx - 19.5.17	85667/17
2	Åben	Svar til A&I barsel og danskuddannelse	79430/17

Beslutning Udvalget for Arbejdsmarked og Integration den 31-05-2017

Fraværende: Marianne Bruun Kristiansen

Taget til efterretning

Bilagsliste

- 397. Budgetopfølgning pr. 30. april 2017 - Udvalget for Arbejdsmarked og Integration
  - 1. budgetopfølgning 30.4.2017, Arbejdsmarked (76358/17)

- 398. Tekniske tilretninger til budget 2018 - Udvalget for Arbejdsmarked og Integration
  - 1. Budgetbemærkninger 2018 (de specielle) f. udv. for Arbejdsmarked (65285/17)
  - 2. Budgettilretninger 2018 - 2021 - Udvalget for Arbejdsmarked og Integration (43328/17)

- 403. Styrket indsats for borgere på kanten af arbejdsmarkedet
  - 1. Idekatalog til styrket indsats for borgere på kanten af arbejdsmarkedet (81569/17)

- 404. Udviklingstiltag i Jobcenter Varde
  - 1. Oversigt over interne udviklingsprojekter (58287/16)

- 406. Organisatorisk placering af familieguidere
  - 1. Afgivelse af hørings svar - Organisering af familieguiderne (68957/17)
  - 2. Jobcentrets svar på notat omhandlende fremtidig organisering af familieguidere.docx (77265/17)

- 407. Visionsdialog den 7. april 2017
  - 1. stikord fra Visionsdialog (65311/17)

- 408. Styrket fokus på målrettet opkvalificering
  - 1. Pjece om målrettet opkvalificering.pdf (78337/17)
  - 2. Styrkede muligheder for målrettet opkvalificering.pdf (78336/17)

- 409. Brev til beskæftigelsesministeren om regelforenkling
  - 1. ministersvarskrivelse.docx (80453/17)

- 410. Ministerbrev - Ny initiativpakke for ressourceforløb
  - 1. Brev fra Beskæftigelsesministeren vedr. initiativpakke til ressourceforløb (62465/17)
  - 2. Ny skrivelse om ressourceforløb (81629/17)

- 411. Ministerbrev - Sanktioner overfor uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere
  - 1. Beskæftigelsesministerens brev til borgmestrene vedrørende sanktioner (BM ID: 1288469) - Brev.pdf (62444/17)
  - 2. Ankestyrelsens praktisundersøgelse om kommuners anvendelse af sanktioner over for uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere (62446/17)

- 412. Gensidig orientering
  - 1. Offentliggørelse af benchmark - Varde.docx - 19.5.17 (85667/17)
  - 2. Svar til A&I barsel og danskuddannelse (79430/17)

Underskriftsblad

Lisbet Rosendahl

Marianne Bruun Kristiansen

Keld Jacobsen

Søren Laulund

Peder Foldager Hansen

Poul Rosendahl

Holger Grumme Nielsen

Bilag: 397.1. budgetopfølgning 30.4.2017, Arbejdsmarked

Udvalg: Udvalget for Arbejdsmarked og Integration

Mødedato: 31. maj 2017 - Kl. 8:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 76358/17

Budgetopfølgning pr. 30.4.2017 for Udvalget for Arbejdsmarked og Integration.

Udenfor rammen – mio. kr.

		Budget Mio. kr.	Forbrug 30.4.2017	%-forbrug
	Navn			
	Udvalget for Arbejdsmarked og Integration	663.475	229.036	34,5 %

Budgetvurderingen her er foretaget ud fra forbruget pr. 30.4.2017
Det er kun de bevillingsmæssige områder, hvor der er budgetafvigelser, der beskrives her.

1. EGU.

EGU uddannelsen er for unge, som ikke har forudsætningerne for at gennemføre en ordinær ungdomsuddannelse, og har behov for en træningsbane i form af EGU inden ordinær arbejde eller uddannelse er i sigte.

Primært 2 års forløb inkl. praktik og 5 måneders teori på skole.

Der har været en stagnation i antal EGU forløb, og budgetforudsætningen med 33 årsværk er større end de faktiske forhold her i 2017.

Det mindre antal aktive EGU forløb her i 2017 skyldtes også den nye kombinerede ungdomsuddannelse KUU, der er en statsfinansieret uddannelse med 23 pladser til Varde Kommune via produktionsskolen.

Målgruppen til KUU og EGU er forholdsvis ens og dermed reduceres antal forløb på EGU.

Der indregnes en **mindre udgift på 0,3 mio. kr.**

2. Screening af nyankomne flygtninge

Budgettet er afsat til sundhedsscreening af nyankomne integrationsflygtninge og formålet er at forebygge senere alvorlige sygdomstilstande, langvarige indlæggelser og risiko for smitte.

Den væsentlig mindre tilgang af integrationsflygtninge end forventet betyder, at budgettet på 0,363 mio. kr. **reduceres med 0,150 mio. kr.**

3. Integration.

Varde Kommunes flygtningekvote for 2016 var 152, men der kom kun 108, og dette mindre antal får afsmittende virkning for udgifterne og tilskuddene i 2017.

Kvoten for 2017 var 80 for Varde Kommune men dette tal er blevet reduceret 2 gange og det seneste antal er 30 – inklusiv børn.

De væsentlig reducerede flygtningekvoter i forhold til budgetforudsætninger og en ny leverandør af danskundervisning – AOF – betyder, at der kan indregnes følgende korrektioner:

Emne	Mio. kr.
Integrationsydelse - mindre udgift	-5,0
Danskundervisning, færre kursister - mindre udgift	-2,3
Danskundervisning, AOF aftale - mindre udgift	-1,5
Tolkeudgift, mentorer, aktivering – mindre udgift	- 1,0
Grundtilskud - mindre tilskud	4,5
I alt samlet mindre udgift	-5,3

Integrationsudgifterne er omfattet af budgetgarantien og dermed er der bloktilskudsregulering for kommunernes udgifter.

4. Førtidspension.

Budgetforudsætningerne for årene 2015, 2016 og 2017 har været 100 nye tilkendelser, men det faktiske tal for de 2 sidste år (2015/2016) har være henholdsvis 94 og 85.

Jævnfør KMD's statistikker for det nuværende antal førtidspensionister i Varde Kommune (ca. 2.000) vil der i løbet af 2017 være en forventet afgang på ca. 115 personer til primært folkepension.

Med den mindre tilgang i 2015 og 2016 end forventet samt den store afgang til folkepension kan der på nuværende tidspunkt indregnes en **mindre udgift på 10 mio. kr.**

Der er dog på nuværende tidspunkt her i 2017 et større pres på tilkendelser fra bl.a. langvarige sygedagpengesager og kontanthjælpsmodtagere, og pr. 30.4.2017 er der tilkendt 35 førtidspensionssager mod 23 for samme periode sidste år.

Den nye udvikling er indregnet i ovennævnte mindre forbrug på 10 mio. kr.

Førtidspension er omfattet af budgetgarantien.

5. Revalidering.

Der er budgetteret med 135 årsværk og det faktiske antal her i 2017 er faldet til ca. 120.

De færre årsværk betyder en **mindre udgift på 2,5 mio. kr.**

Revalidering er omfattet af budgetgarantien.

6. Fleksjob.

Budgetforudsætningen for 2017 er 750 fleksjob, men der er bevilget flere end forventet, og samtidig er udgangspunktet for budget 2017 for lavt.

Udviklingen for de 4 første måneder af 2017 er 798 - 802 – 807 – 815.

En del af forklaringen til de 17 ekstra fra januar til april er, at vinterfyrede fleksjobbere vender tilbage til arbejdet.

Inden for de næste år vil der være en stor afgang fra primært den gamle fleksjobordning til fleksydelse (efterløn) eller folkepension.

De nye fleksjob er dyrere end fleksjob efter den gamle ordning, hvor der var 65 % refusion. De nye fleksjob er omfattet af finansieringsreformen fra 2016, hvor refusionen aftrappes over tid, og der kun ydes 20 % refusion, hvis sagen er over 1 år – og det gælder for alle fleksjob.

De flere og dyrere fleksjob betyder en **merudgift på 8 mio. kr.**

7. Ressourceforløb.

Siden førtidspensionsreformen fra 2013, har rehabiliteringsteamet behandlet alle sager, inden der træffes afgørelse om ressourceforløb, fleksjob og førtidspension.

I de første år forventes der tilgang til ordningen og derefter vil tilgangen blive udlignet med afgang.

Der er budgetteret med 155 årsværk og det faktiske antal her i 2017 er ca. 180.

De flere årsværk betyder en **merudgift på 1,4 mio. kr.**

Ressourceforløb er en del af budgetgarantien.

8. Jobafklaringsforløb.

Sygedagpengereformen pr. 1.7.2014 betød bl.a., at efter 22 ugers fravær, skal der foretages en revurdering, og for personer, der ikke kan forlænges på sygedagpenge og fortsat er uarbejdsdygtig, skal sagen behandles i rehabiliteringsteamet med henblik på at overgå til et jobafklaringsforløb.

Der er budgetteret med 140 årsværk og det faktiske antal her i 2017 er ca. 125.

De færre årsværk betyder en **mindre udgift på 0,8 mio. kr.**

Jobafklaringsforløb er en del af budgetgarantien.

9. Beskæftigelsesordninger.

De indregnede investeringsbesparelser med færre årsværk vedrørende uddannelses- og kontanthjælp, sygedagpenge og revalidering betyder en mindre refusionsramme og dermed mindre refusion.

Der er et gennemsnitligt rammebeløb på ca. 10.000 kr. og med 100 årsværk færre, vil rammen blive reduceret med 1 mio. kr. og med 50 % refusion svarer det til **0,5 mio. kr. mindre i refusion** (omfattet af budgetgarantien).

10. Jobrotation.

Jobrotationsordninger er ikke så aktuel i Varde Kommune grundet den lave ledighed her og samtidig er der sket regeljusteringer, så målgruppen er mindre.

Den mindre søgning til ordningen betyder, at budgettet kan **reduceres med 0,5 mio. kr.**

Angivet i mio. kr.

Område	Afvielser Mindre udgift anført med -
Pr. 30.4.2017	Mio. kr.
EGU	-0,3
Screening af nyankomne flygtninge	-0,150
Integration (ydelse, danskundervisning, tolk, mentor, aktivering)	-5,3
Førtidspension	-10,0
Revalidering	-2,5
Fleksjob	8,0
Ressourceforløb	1,4
Jobafklaringsforløb	-0,8
Beskæftigelsesordninger	0,5

Jobrotation	-0,5
I alt – mindre udgift	-9,650

Bilag: 398.1. Budgetbemærkninger 2018 (de specielle) f. udv. for Arbejdsmarked

Udvalg: Udvalget for Arbejdsmarked og Integration

Mødedato: 31. maj 2017 - Kl. 8:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 65285/17

Varde Kommune
Bemærkninger
Budget 2018

Udvalg:	Udvalget for Arbejdsmarked og Integration
Hovedkonto:	00 Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger
Hovedfunktion:	25 Faste ejendomme

	Regnskab 2016	Budget 2017	Budget 2018
11 Beboelse	773.470	781.190	1.035.290
I alt	773.470	781.190	1.035.290

00.25 Beboelse (midlertidig boligplacering)

Beskrivelse af området:

Udgifter i forbindelse med boligplacering af udlændinge efter integrationsloven.

Tilflytningen af integrationsflygtninge betyder, at der i perioder er behov for at leje boliger, som kan anvendes til midlertidig indkvartering.

Den midlertidige indkvartering anvendes fortrinsvis til unge enlige mænd, der senere skal boligplaceres permanent i en 1-værelses lejlighed og til mænd, der senere får familiesammenføring, og som først da bliver permanent boligplaceret sammen med deres familie.

For de midlertidige boliger skal Varde Kommune betale differencen fra den statslige vedtagne egenbetaling på 2.192 kr. pr. måned til den samlede husleje inkl. forbrugsafgifter.

Lige nu – medio 2017 – er der 14 lejemaal spredt over hele kommunen og lige fra 1-værelses lejligheder til lejemaal op til 6-8 flygtninge.

Som en del af 2016-topartsaftalen mellem regeringen og KL ydes der for 2016 og 2017 50 % refusion af de kommunale udgifter til midlertidig boligplacering.

Beskrivelse af ændringer:

Som en del af 2016-topartsaftalen mellem regeringen og KL, blev der for 2016 og 2017 aftalt 50 % refusion af de kommunale udgifter til midlertidig boligplacering.

Fra 2018 ophører denne mulighed og budgetforslaget **udvides med den manglende refusion på 0,254 mio. kr.**

Varde Kommune
Bemærkninger
Budget 2018

Udvalg: Udvalget for Arbejdsmarked og Integration
Hovedkonto: 03 Undervisning og kultur
Hovedfunktion: 22 Folkeskoler, mm.

	Regnskab 2016	Budget 2017	Budget 2018
14 Ungdommens uddannelsesvejledning	5.933.625	5.348.520	5.348.520
45 Erhvervsgrunduddannelser (EGU)	2.058.644	2.785.150	2.485.150
I alt	7.992.269	8.133.670	7.833.670

03.14. Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU)

Beskrivelse af området:

Kollektiv vejledning til alle elever i 7. – 8. – 9. og 10. klasse.

Gruppevejledning og individuel vejledning til elever, der vurderes ikke uddannelsesparate i 8., 9. og 10. klasse.

Vejledningen af 15 – 17 årige unge:

Alle 15 – 17 årige skal være i en uddannelses- eller arbejdsmæssig tilfredsstillende situation.

UU skal gennem en opsøgende og opfølgende indsats tilbyde unge mellem 18 – 24 år vejledning om valg af uddannelse og erhverv, hvis de ikke er i gang med eller har fuldført en ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse.

Vejledning ved uddannelsespålæg.

UU yder vejledning til uddannelseshjælpsmodtagere under 30 år, der har fået et uddannelsespålæg i Jobcentret.

Beskrivelse af ændringer:

Budgettet for 2017 fortsætter uændret i 2018.

03.45 Erhvervsgrunduddannelser

Beskrivelse af området:

Erhvervsgrunduddannelsen EGU er for unge, som ikke umiddelbart har forudsætninger for at gennemføre en anden kompetencegivende ungdomsuddannelse. EGU uddannelsen målrettes den unges behov og skal kvalificere til påbegyndelse af erhvervsuddannelse eller beskæftigelse.

Forløbet er typisk af 2 års varighed og består af virksomhedspraktik og minimum 20 ugers skoleforløb.

EGU er typisk et alternativ til uddannelseshjælp.

Forudsætninger for områdets budgettal:

Budgetforudsætningen for 2017 er 33.

For de elever, der har behov for skoleophold, budgetteres der med 15 forløb (20 ugers varighed) til en gennemsnitlig udgift pr. skoleophold på 30.000 kr.

Beskrivelse af ændringer:

Ovennævnte budgetforudsætning fra 2017 med 33 årsværk tilpasses til 28 årsværk jævnfør det nuværende niveau inklusiv den nye kombinerede ungdomsuddannelse (KUU), der er en statsfinansieret uddannelse med 23 pladser til Varde Kommune via produktionsskolen.

Budgettet for 2018 **reduceres dermed med 0,3 mio. kr.**

EGU udgifterne er omfattet af budgetgarantien – betyder regulering af bloktilskud over for kommunerne afhængig af mer- eller mindre udgifter af de budgetgaranterede udgifter.

Varde Kommune
Bemærkninger
Budget 2018

Udvalg:	Udvalget for Arbejdsmarked og Integration
Hovedkonto:	04 Sundhedsområdet
Hovedfunktion:	62 Sundhedsfremme og forebyggelse

	Regnskab 2016	Budget 2017	Budget 2018
Screening af ny ankomne flygtninge	125.735	363.730	213.730
Rådgivning (familieguide)	0	0	0
I alt	125.735	363.730	213.730

04.62 Screening af ny ankomne flygtninge.

Beskrivelse af området.

Budgetbeløbet er afsat til sundhedsscreening af ny ankomne integrationsflygtninge.

Formålet med den helbredsmæssige sundhedsvurdering er at forebygge senere alvorlige sygdomstilstande, langvarige indlæggelser og risiko for smitte.

Den helbredsmæssige vurdering gennemføres af en læge, og resultatet heraf videregives til borgerens egen læge med henblik på yderlig henvisning eller behandling.

Forudsætninger for områdets budgettal:

Jævnfør topartsaftalen mellem regeringen og KL er det nu op til kommunerne at vurdere om der skal foretages en sundhedsscreening – flygtninge jævnfør FN kvoten (ca. 500 på landsplan) skal dog sundhedsscreenes.

Beskrivelse af ændringer:

Den væsentlige mindre tilgang af integrationsflygtninge end forventet betyder, at budgettet for 2018 **reduceres med 0,150 mio. kr.**

05.21 – Rådgivning (familieguide).

Under bevillingen her budgetteres familieguider i integrationsgruppen.

Ved vedtagelse af budget 2017 blev **budgetønsket om familieguide nr. 4 godkendt** – 0,5 mio. kr.

Staten refunderer udgifterne til de 4 familieguider – 1,905 mio. kr. - med 100 % og dermed ingen kommunal udgift.

Ingen ændringer til budget 2018.

Varde Kommune
Bemærkninger
Budget 2018

Udvalg:	Udvalget for Arbejdsmarked og Integration
Hovedkonto:	05 Sociale opgaver og beskæftigelse
Hovedfunktion:	46 Tilbud til udlændinge

	Regnskab 2016	Budget 2017	Budget 2018
60 Integrationsprogram og introduktionsforløb	125.989	-4.187.380	-3.760.470
61 Integrationsydelse	23.097.252	25.293.970	20.193.970
I alt	23.223.240	21.106.590	16.433.500

60 Integrationsprogram og introduktionsforløb

Beskrivelse af området:

Den øgede grænsekontrol både eksternt i Europa og internt ved Danmarks grænse betyder, at flygtningekvoterne er blevet reduceret løbende i.f.t. de væsentlig færre integrationsflygtninge.

Budget 2017 er baseret på et landstal på 8.500 og Varde Kommunes andel svarer til 86 inklusiv børn og derudover forventning om ca. 80 familiesammenførte integrationsflygtninge inklusiv børn.

Den nyeste kvote for 2017 er baseret på et landstal på 4.000 og Varde Kommunes andel svarer til 30.

For 2018 er landstallet ændret til 3.000 og Varde Kommunes andel er 14.

KL vurderer, at voksenandelen er 60 % og dermed er budgetgrundlaget for de kommende budgetvurderinger $30 \times 60 \% = 18$ + et skøn på 12 årsværk for familiesammenførte – i alt svarende til 30 årsværk integrationsflygtninge for 2017.

For 2018 vurderes der også med 30 årsværk, da det forventes at antallet af familiesammenførte vil være stigende bl.a. ud fra store tilgang i 2014 og 2015.

De **kommunale udgifter** til integration på bevillingen her er:

- Danskundervisning.

Opgaven har været i udbud og AOF har overtaget undervisningen fra Dansk Flygtningehjælp med virkning fra 2017, og undervisningen foregår fra 1.1.2017 på Laboratorievej (tidligere kommunale kompetencecenter).

Udover danskundervisning til både tidligere og nuværende integrationsflygtninge budgetteres der også med udgifter til arbejdsmarkedsrettet dansk for udenlandske arbejdstagere (primært ansat i landbrug, fiskeriproduktion).

- Øvrige.

Aktivering i virksomheder eller kommunale tilbud – forløb ved private aktører når der er behov for særlig tilrettelagte forløb - mentorer – virksomhedskonsulenter – tolkebistand.

De **kommunale tilskud** fra Staten er:

- Grundtilskud i den 3 årige integrationsperiode.

Varde Kommune
Bemærkninger
Budget 2018

Der ydes et forhøjet grundtilskud jævnfør 2-partsaftalen mellem regeringen og KL **for 2017 og 2018** på 3.960 kr. pr måned (årligt 47.520 kr.) - dog ikke for familiesammenførte til danske borgere.

- Resultattilskud – arbejde eller uddannelse.

Jævnfør topartsaftalen er tilskuddet på 49.118 kr. efter 6 måneders ordinær ansættelse/uddannelse øget til 75.000 kr. (gælder for den 3-årige integrationsperiode)

Endvidere et tilskud på 50.000 kr. for år 4 og 5 – også et ny tiltag jævnfør topartsaftalen.

- Resultattilskud – bestået danskprøve.

Jævnfør topartsaftalen er tilskuddet på 36.840 kr. for bestået danskprøve reduceret til 32.000 kr.

- 50 % refusion - alle udgifter undtagen tolkeudgifter (100 % kommunal udgift).

Forudsætninger for områdets budgettal:

Grundforudsætningen er de nye kvoter for 2017 og 2018 og svarende til 30 voksne årsværk for Varde Kommune for både 2017 og 2018.

Administrative ændringer udgifter.

- Danskundervisning reduceret med 7,640 mio. kr.
- Mentorbudgettet reduceret med 0,215 mio. kr.
- Tolkebistand reduceret med 0,5 mio. kr.
- Aktive tilbud reduceret med 0,9 mio. kr.
- Mindre refusion grundet reducereinger 4,402 mio. kr.

Administrative ændringer tilskud.

- Grundtilskud er reduceret med 5,5 mio. kr. baseret på 235 årsværk.
- Grundtilskud til mindreårige uledsagede asylansøgere, 2 årsværk og 0,220 mio. kr.
- Tilskud for bestået danskundervisning uændret svarende til 55 årsværk.
- Tilskud for 6 måneders uafbrudt beskæftigelse/uddannelse uændret svarende til 50 årsværk.

Det samlede tilrettede **udgiftsbudget for 2018 – før refusion:**

	Mio. kr.
Danskundervisning, integration	12,800
Danskundervisning, arbejds- markedsrettet (ej integration)	1,200
Mentorer	1,499
Tolkeudgifter – ingen refusion	1,973
Aktivering, kommunal og privat	4,729
Virksomhedskonsulenter (4)	1,953
I alt	24,154

Det samlede tilrettede **tilskudsbudget for 2018:**

	Mio. kr.
Refusioner, 50 %	-11,092
Grundtilskud	-11,102
Grundtilskud, uledsagede	-0,220

Varde Kommune
Bemærkninger
Budget 2018

Resultattilskud – bestået dansk prøve	-1,790
Resultattilskud – 6 måneders ordinær ansættelse	-3,688
I alt	-27,892
Integrationsprogram – samlet budget	-3,762

Totalt er der for budget 2018 en **udvidelse på 0,427 mio. kr.** for integrationsprogram.

61 Integrationsydelse

Beskrivelse af området:

Forsørgelsesudgifter til personer omfattet af det 3-årige integrationsprogram, de borgere der ikke har haft fast ophold i Danmark i mindst 7 ud af de seneste 8 år (gælder alle) og hjælp i særlige tilfælde (primært etableringsomkostninger og indskud.

Forudsætninger for områdets budgettal:

Budgetforudsætningen for 2018 er **i alt 225 årsværk** jævnt over de nye landskvoter nævnt tidligere under bemærkninger til integrationsprogram.

Ved budgetvedtagelsen for 2017 blev følgende indregnet:

- 1. Råderumsforslag 2017** – I samarbejde med konsulentvirksomheden Mploy bliver der foretaget en nøje gennemgang af arbejdsprocesserne i jobcentret. En trimning af arbejdsgangene forventes bl.a. at medføre en hurtigere afslutning af sagerne og dermed en større statsrefusion. Af det samlede provenu på 4,2 mio. kr. udgør integration 0,370 kr.

Integrationsydelse er omfattet af den nye refusionsomlægning gældende fra 1.1.2016, hvor den hidtidige refusion på 50 % bliver erstattet af en ny model med aftrapning over tid.

Med den forhøjede refusion fra råderumsforslaget 2017 på 0,370 mio. kr. er der for 2017 budgetteret med en refusion på 28,1 % - fortsætter uændret i 2018.

Beskrivelse af ændringer:

Tilpasningen til de reducerede flygtningekvoter for 2017/2018 betyder en **reduktion på 5,1 mio. kr. netto.**

For de 2 bevillinger er der en **samlet reduktion på 4,673 mio. kr.**

Introduktionsprogram og -ydelse er omfattet af budgetgarantien.

Varde Kommune
Bemærkninger
Budget 2018

Udvalg:	Udvalget for Arbejdsmarked og Integration
Hovedkonto:	05 Sociale opgaver og beskæftigelse
Hovedfunktion:	48 Førtidspension og personlige tillæg

	Regnskab 2016	Budget 2017	Budget 2018
67 Personlige tillæg m.v.	4.342.857	4.994.940	4.994.940
66 – 68 Førtidspensioner	214.129.393	226.145.290	218.145.290
I alt	218.472.250	231.140.230	223.140.230

67 Personlige tillæg

Beskrivelse af området:

Personlige tillæg kan opdeles i 3 primære bevillingsgrupper:

1. Helbredstillæg kan opnås, hvis den likvide formue er under 82.600 kr.

Ved likvid formue forstås bankindestående og værdipapirer.

Helbredstillægget dækker op til 85 % af pensionistens egen udgift - dog afhængigt af den personlige tillægsprocent.

2. Udvidet helbredstillæg. Omfatter tandproteser, briller og fodbehandling – udgifter som ikke er omfattet af lov om offentlig sygesikring.

3. Personligt tillæg til varme.

Fastsat **bindende regler fra statslig side** og hovedpunkterne i de generelle regler er:

- Ingen formuegrænse
- Tilskuddet er afhængigt af den personlige tillægsprocent
- Varmetillægget fastsættes ud fra gennemsnittet af de sidste 3 års dokumenterede varmeudgifter

Der er 50 % statsrefusion til personlige tillæg – vedrørende varmhjælp er den kommunale andel dog 25 %, som opkræves fra Udbetaling Danmark.

Beskrivelse af ændringer.

Budgettet for 2017 fortsætter uændret i 2018.

66 og 68. Førtidspension

Beskrivelse af området:

Siden lovændringen pr. 1.1.2013, hvor der som udgangspunkt ikke kan tilkendes førtidspension, men hvor der i stedet skal etableres et ressourceforløb, er der blevet tilkendt væsentlig færre førtidspensioner.

Tidligere blev der bevilget 150-200 førtidspensioner årligt, mens der for årene 2013-2016 er blevet bevilget 53, 78, 94 og 85.

Varde Kommune
Bemærkninger
Budget 2018

Forudsætninger for områdets budgettal:

Budgetforudsætningen for både 2016 og 2017 har været 100 nye førtidspensioner men det faktiske tal for de 2 sidste år (2015 og 2016) har været henholdsvis 94 og 85.

Jævnfør KMD' s statistikker for det nuværende antal førtidspensionister i Varde Kommune (1.980), vil der i løbet af 2017 og 2018 være en beregnet afgang på ca. 145 årsværk til primært folkepension.

Tilgangen ændres til 90 som reduceres til en nettotilgang på 80 grundet afgang (terminalforløb, folkepension, anden afgang).

Disse forudsætninger betyder følgende antalsvurdering for budget 2018:

• Bevillinger i 2017 fuld virkning i 2018	80 årsværk
• Bevillinger i 2018, 80 x 50 % virkning	40 årsværk
• Afgang i 2017/2018	<u>-145 årsværk</u>
• I alt afgang	-25 årsværk

Førtidspension er også omfattet af den nye refusionsomlægning, hvor den hidtidige medfinansiering på 50 % eller 65 % (afhængig af bevillingstidspunkt) bliver erstattet af den nye finansieringsmodel.

Førtidspension udbetales af Udbetaling Danmark og i modsætning til de andre overførselsudgifter hjemtager kommunerne ikke refusion, men bliver i stedet opkrævet den kommunale andel efter modregning af statsrefusion.

Den kommunale andel er beregnet til at svare til ca. 77 % og dermed 23 % statslig andel.

Afgangssagerne giver en mindre kommunal udgift end tilgangssagerne grundet en større refusion tidligere med henholdsvis 50 % og 35 % mod i dag ca. 23 % og samtidig er førtidspensionsydelsen større for de nye tilkendelser.

Beskrivelse af ændringer:

• Afgang, 145 årsværk	-17,0 mio. kr.
• Tilgang, 120 årsværk	<u>18,0 mio. kr.</u>
• Udvidelse	1,0 mio. kr.
• Udgangspunktet* budget 2017, reduceres	<u>-9,0 mio. kr.</u>
• Reduktion i alt	8,0 mio. kr.

* De færre kendelser i bl.a. 2015 og 2016 (94 og 85) mod budgetforudsætningen på 100 kendelser betyder, at udgangspunktet for budget 2018 er for højt.

Budgettet for 2018 **reduceres med 8 mio. kr.**

Førtidspension er omfattet af budgetgarantien.

Varde Kommune
Bemærkninger
Budget 2018

Udvalg:	Udvalget for Arbejdsmarked og Integration
Hovedkonto:	05 Sociale opgaver og beskæftigelse
Hovedfunktion:	57 Kontante ydelser

	Regnskab 2016	Budget 2017	Budget 2018
71 Sygedagpenge	70.939.051	67.139.040	67.139.040
72 Sociale formål	948.208	1.709.870	1.709.870
73-75 Kontant- og uddannelseshjælp	80.387.482	74.100.470	73.080.470
76 - 77 Boligydelse og Boligsikring	31.808.664	31.382.250	31.382.250
78 Dagpenge til forsikrede ledige	63.938.191	57.814.360	57.814.360
79 Arbejdsmarkedsydelsesordning, midlertidigt	289.948	484.310	0
I alt	248.311.543	232.630.300	231.125.990

71 Sygedagpenge

Beskrivelse af området og budgetforudsætninger:

Sygedagpengeområdet er også omfattet af den nye refusionsomlægning fra 2016, hvor den tidligere refusionsmodel med mange forskellige refusionssatser erstattes af en ny model, hvor refusionen aftrappes over tid:

- Varighed 0 – 4 uger refusion 80 %
- Varighed 5 – 26 uger refusion 40 %
- Varighed 26 – 42 uger refusion 30 %
- Varighed over 52 uger refusion 20 %

Budgetforudsætningen for 2017 med **610 årsværk** fortsætter uændret for budget 2018, og er inklusiv nedennævnte råderumsforslag for budget 2016 og 2017.

Ændringer ved budgetvedtagelse for 2016 som indgår i de fremtidige budgetter.

Investeringsforslag 1. – Forkorte varighed ved tidlig indsats med en besparelse på 1 mio. kr. og investering i 1 årsværk, Økonomiudvalget 0,450 mio. kr.

Investeringsforslag 2. – Investere i virksomhedsrettet indsats ved private virksomheder/andre offentlige institutioner for at øge andelen af delvise raskmeldinger og flere praktikker med en besparelse på 1 mio. kr. og investering i 1 årsværk, Økonomiudvalget 0,450 mio. kr.

Råderumsforslag 6. – Forkorte varighed ved tidlig målrettet indsats med en besparelse på 2 mio. kr. og investering i 2 årsværk, Aktiv indsats Konto 5.90 0,5 mio. kr. og Økonomiudvalget 0,5 mio. kr.

Råderumsforslag 8. – Øget samarbejde mellem Jobcentret og den øvrige kommunale organisation ved at skabe ekstra praktikpladser med en besparelse på 1 mio. kr. her.

Varde Kommune
Bemærkninger
Budget 2018

Råderumsforslag 2017 – I samarbejde med konsulentvirksomheden Mploy bliver der foretaget en nøje gennemgang af arbejdsprocesserne i jobcentret. En trimning af arbejdsgangene forventes bl.a. at medføre en hurtigere afslutning af sagerne og dermed en større statsrefusion. Af det samlede provenu på 4,2 mio. kr. udgør sygedagpenge 1,080 mio. kr.

Med den ekstra refusion på 1,080 mio. kr. er refusionsprocenten beregnet til 39 % for 2017 – fortsætter uændret i 2018.

Øvrige budgetter:

- Regresindtægter – 50 % afleveres til staten.

Budgettet for 2017 fortsætter uændret i 2018 – 0,868 mio. kr.

- Udgifter til hjælpemidler og befordringsgodtgørelse.

Budgettet for 2017 fortsætter uændret i 2018 – 1,172 mio. kr.

Beskrivelse af ændringer:

Budgettet for 2017 fortsætter uændret i 2018.

*Sygedagpenge er **ikke** en del af budgetgarantien vedrørende mængdeudvikling.*

72 Sociale formål

Beskrivelse af området:

Bevillingen for 2018 består af følgende delbudgetter:

• Udgifter til sygebehandling	0,848 mio. kr.
• Udgifter vedrørende samværsret med børn	0,256 mio. kr.
• Hjælp til enkeltudgifter og flytning	1,611 mio. kr.
• Efterlevelseshjælp (dødsfald) –	0,181 mio. kr.
• Tilskud tandpleje til økonomisk vanskeligt stillede	0,631 mio. kr.

Der ydes 50 % statsrefusion på området.

Beskrivelse af ændringerne:

Budgettet for 2017 fortsætter uændret i 2018.

73 – 75 Kontant- og uddannelseshjælp.

Beskrivelse af området og budgetforudsætninger:

Budgettet er for:

- Uddannelseshjælp – dem under 30 år og er opdelt i uddannelsesparate og aktivitetsparate.
- Kontanthjælp – dem over 30 år og er opdelt i jobparat og aktivitetsparat.

Varde Kommune
Bemærkninger
Budget 2018

Det nuværende antal i alt er ca. 875 modtagere, hvor de 430 modtager uddannelseshjælp og 445 modtager kontanthjælp.

Kontant- og uddannelseshjælp er også omfattet af den nye refusionsomlægning, hvor det nuværende system med mange forskellige refusionssatser erstattes af en ny model, hvor refusionen aftrappes over tid.

Ændringer ved budgetvedtagelse for 2016 som indgår i de fremtidige budgetter.

Råderumsforslag 1. – Visitere flere aktivitetsparate uddannelseshjælpsmodtagere som uddannelsesparate og dermed mindre ydelse svarende til en besparelse på 0,125 mio. kr.

Råderumsforslag 2. – Flere uddannelseshjælpsmodtagere skal starte på EGU og dermed en besparelse til uddannelseshjælp på 0,195 mio. kr.

Råderumsforslag 4. – Flere voksenlærlinge fra bl.a. uddannelseshjælpsmodtagere medfører en besparelse her på 0,2 mio. kr. og 2,4 mio. kr. for forsikrede ledige (investering i 1 årsværk 0,4 mio. kr. på konto 6, Økonomiudvalget).

Råderumsforslag 7. – Større fleksibilitet mellem den aktive indsats på Konto 5.90 og Konto 6, Økonomiudvalget betyder øget effektivitet og en besparelse her på 0,3 mio. kr.

Råderumsforslag 2017 – I samarbejde med konsulentvirksomheden Mploy bliver der foretaget en nøje gennemgang af arbejdsprocesserne i jobcentret. En trimning af arbejdsgangene forventes bl.a. at medføre en hurtigere afslutning af sagerne og dermed en større statsrefusion.

Af det samlede provenu på 4,2 mio. kr. udgør kontant- og uddannelseshjælp 1,4 mio. kr.

Med den ekstra refusion på 1,4 mio. kr. er der for 2017 budgetteret med en refusionsprocent på 26 % - fortsætter uændret i 2018.

Råderumsforslag 2017 – Etablering af en tværgående indsats for de 16-22 årige udsatte unge. Et samarbejde mellem Børn og Forebyggelse – Børn, Trivsel og Sundhed – Social & Handicap og Jobcentret.

Målene er bl.a. færre unge misbrugere – færre unge der debuterer på uddannelseshjælp som 18 årige – færre unge på uddannelseshjælp, der også har/har haft en sag i Børn & Unge.

Der investeres bl.a. i ekstra årsværk og nye tiltag, men allerede fra år 2 (2018) forventes der et overskud samlet på ca. 0,3 mio. kr.

Udvalget for Arbejdsmarked & Integrations budgetbidrag til investeringsprojektet er reducerede ydelser til uddannelseshjælp – mio. kr.:

	2017	2018	2019	2020
Besparelse uddannelseshjælp	-0,510	-1,530	-2,550	-3,571

Beskrivelse af ændringer:

Provenuet for den tværgående ungeindsats år 2 indregnes med en **reduktion på 1,020 mio. kr.**

Reduktionen svarer til 12 færre årsværk på uddannelseshjælp og dermed er budgetforudsætningen for 2018 418 årsværk for uddannelseshjælp og 445 årsværk for kontanthjælp – i alt 863 årsværk.

Varde Kommune
Bemærkninger
Budget 2018

Kontanthjælp er en del af budgetgarantien.

76-77 Boligydelse og boligsikring

Beskrivelse af området:

Der skelnes mellem:

- *Boligydelse*, der er boligstøtte til pensionister. Udover tilskud til leje- og ældreboliger ydes også lån til andelsboliger og parcelhuse.
Statsrefusion – 75 %.
Antal modtagere – forholdsvis konstant omkring 2.450.
- *Boligsikring*, som er boligstøtte til ikke-pensionister og ydes kun til lejemaal.
Statsrefusion – 50 %.
Antal modtagere – stigende til lige nu omkring 1.300.

Ydelserne udbetales fra Udbetaling Danmark og Varde Kommune har ikke noget at gøre med sagsbehandlingen, men bliver udgiftsført for ydelserne vedrørende Varde Kommunes borgere.

Beskrivelse af ændringer:

Budgettet for 2017 fortsætter uændret i 2018.

*Boligsikring og boligydelse er **ikke** en del af budgetgarantien.*

78 Dagpenge til forsikrede ledige

Budgettet for 2018 afventer udmeldingerne om beskæftigelsestilskuddet, som er basis for udgiftsbudgettet på de 2 bevillinger:

- Konto 5.78, Dagpenge (bevillingen her).
- Konto 5.91, Beskæftigelsesindsats (løntilskud, hjælpemidler, personlig assistance til handicappede – beskrives senere).

Beskæftigelsestilskuddet udmeldes ca. 1.7.2017 – budgetforslag er parat til mødet i august.

79 Kontantydelse

Beskrivelse af området:

Jævnfør finanslovsaftalen for 2015 blev der fra 1.10.2015 indført en ny midlertidig ydelse – kontantydelsen.

Ydelsen sikrer forsørgelsesgrundlaget i op til 3 år for de personer, som falder ud af dagpenge-systemet fra 2015 til 2017.

Kontantydelse ophører ultimo 2017 og dermed intet budget for 2018.

Beskrivelse af ændringer:

Ikke aktuel i 2018 betyder en **reduktion med 0,484 mio. kr.**

Varde Kommune
Bemærkninger
Budget 2018

Udvalg:	Udvalget for Arbejdsmarked og Integration
Hovedkonto:	05 Sociale opgaver og beskæftigelse
Hovedfunktion:	58 Revalidering

	Regnskab 2016	Budget 2017	Budget 2018
80 Revalidering	21.051.190	23.214.490	21.114.490
81 Løntilskud m.v. til personer i fleksjob (inkl. skånejob)	61.294.511	54.829.930	61.429.930
82 Ressourceforløb og jobafklaringsforløb	34.574.574	36.215.950	37.515.950
83 Ledighedsydelse	17.179.331	18.500.890	18.500.890
I alt	134.099.606	132.761.260	138.561.260

80 Revalidering

Beskrivelse af området:

Revalidering er også omfattet af den nye refusionsomlægning, hvor det nuværende system med mange forskellige refusionssatser erstattes af en ny model, hvor refusionen aftrappes over tid.

Råderumsforslag 2017 – I samarbejde med konsulentvirksomheden Mpjoy bliver der foretaget en nøje gennemgang af arbejdsprocesserne i jobcentret. En trimning af arbejdsgangene forventes bl.a. at medføre en hurtigere afslutning af sagerne og dermed en større statsrefusion. Af det samlede provenu på 4,2 mio. kr. udgør revalidering 0,280 mio. kr.

Den beregnede refusion for 2017 – 21,6 % - fortsætter uændret i 2018.

Udover budgettet til revalidering er der budgettet til den kommunale pulje til etablering af fleksjob – 0,451 mio. kr.

Beskrivelse af ændringer:

Budgetforudsætningen for 2017 med 135 årsværk reduceres til 120 årsværk jævnfør det nuværende niveau og budgettet for 2018 **reduceres med 2,1 mio. kr.**

81 Løntilskud, fleksjob.

Beskrivelse af området – fleksjob:

Fleksjob er også omfattet af den nye refusionsomlægning, hvor det nuværende system med mange forskellige refusionssatser erstattes af en ny model, hvor refusionen aftrappes over tid. Det særlige ved fleksjob, er, at der er etableret en overgangsordning for alle fleksjob bevilget før 1.7.2014, som fortsætter på den oprindelige og store refusion på 65 %.

Budgetforudsætningen for 2017 var i alt 750 årsværk, men tildelingen af nye fleksjob har været større end forventet, og ud fra afgangsmønstret for de gamle fleksjob og de nye efter 1.7.2014, er budgetforudsætningen for 2018:

- Fleksjob bevilget før 1.7.2014 med 65 % refusion ca. 560

Varde Kommune
Bemærkninger
Budget 2018

- Nye bevilget efter 1.7.2014 med 20 % refusion ca. 250
- I alt **ca. 810**

En del af refusionsomlægningen fra 2016, er, at etablering af fleksjob tilgodeses med et særligt fleksbidrag, der beregnes i.f.t. flekstilskud og modtagerens arbejdsindtægt. Med et årligt tilskud på anslået 45.000 kr. og 250 årsværk kan der beregnes et tilskud på 11,250 mio. kr.

Endvidere er der et budget i 2017 på 2,148 mio. kr. til **skånejobs**, løntilskud til førtidspensionister – fortsætter uændret i 2018.

Råderumsforslag 2017 – I samarbejde med konsulentvirksomheden Mpjoy bliver der foretaget en nøje gennemgang af arbejdsprocesserne i jobcentret. En trimning af arbejdsgangene forventes bl.a. at medføre en hurtigere afslutning af sagerne og dermed en større statsrefusion. Af det samlede provenu på 4,2 mio. kr. udgør fleksjob 0,285 mio. kr.

Med den ekstra refusion på 0,285 mio. kr. er refusionsprocenten beregnet til 21 % - fortsætter uændret i 2018.

Beskrivelse af ændringer:

Det væsentlige større antal fleksjob budgetteret for 2018 – 810 årsværk – mod budgetforudsætningen på 750 årsværk for 2017 betyder en **udvidelse på i alt 6,6 mio. kr.**

82 Ressourceforløb og jobafklaringsforløb

Ressourceforløb.

Beskrivelse af området:

Ressourceforløb er også omfattet af den nye refusionsomlægning, hvor det nuværende system med mange forskellige refusionssatser erstattes af en ny model, hvor refusionen aftrappes over tid.

Siden 2013 i forbindelse med aftalen om reform af førtidspension og fleksjob, har det nyetablerede rehabiliteringsteam behandlet alle sager, inden der træffes afgørelse om ressourceforløb, fleksjob og førtidspension.

Det forventes, at inden for de næste år vil der fortsat være en tilgang til ordningen og derefter vil tilgangen af nye ressourceforløb blive udlignet med afgang.

Budgetforudsætningen for 2017 155 årsværk udvides til 170 årsværk for 2018.

Vedrørende aktiveringsudgifter fortsætter budgettet for 2017 uændret i 2018 – 3,420 mio. kr.

Råderumsforslag 2017 – I samarbejde med konsulentvirksomheden Mpjoy bliver der foretaget en nøje gennemgang af arbejdsprocesserne i jobcentret. En trimning af arbejdsgangene forventes bl.a. at medføre en hurtigere afslutning af sagerne og dermed en større statsrefusion. Af det samlede provenu på 4,2 mio. kr. udgør ressourceforløb 0,240 mio. kr.

Den beregnede refusion for 2017 – 22,1 % - fortsætter uændret i 2018.

Beskrivelse af ændringer:

Varde Kommune
Bemærkninger
Budget 2018

Flere årsværk fra 155 til 170 betyder en **udvidelse på 1,8 mio. kr.**

Jobafklaringsforløb.

Beskrivelse af området.

Den nye sygedagpengereform pr. 1.7.2014 betyder bl.a., at efter 22 ugers sygefravær, skal der foretages en revurdering, og for personer, der ikke kan forlænges på sygedagpenge og fortsat er uarbejdsdygtig, skal sagen behandles i rehabiliteringsteamet med henblik på at overgå til et jobafklaringsforløb.

Jobafklaringsforløb er også omfattet af den nye refusionsomlægning, hvor det nuværende system med mange forskellige refusionssatser erstattes af en ny model, hvor refusionen aftrappes over tid.

Vedrørende aktiveringsudgifter fortsætter budget 2017 uændret i 2018 – 1,222 mio. kr.

Råderumsforslag 2017 – I samarbejde med konsulentvirksomheden Mpjoy bliver der foretaget en nøje gennemgang af arbejdsprocesserne i jobcentret. En trimning af arbejdsgangene forventes bl.a. at medføre en hurtigere afslutning af sagerne og dermed en større statsrefusion. Af det samlede provenu på 4,2 mio. kr. udgør jobafklaringsforløb 0,195 mio. kr.

Den beregnede refusion for 2017 – 21,7 % - fortsætter uændret i 2018.

Beskrivelse af ændringer.

Budgetforudsætningen for 2017 med 140 årsværk reduceres til 135 årsværk jævnfør det nuværende niveau og budgettet for 2018 **reduceres med 0,5 mio. kr.**

83. Ledighedsydelse.

Beskrivelse af området.

Ledighedsydelse er også omfattet af den nye refusionsomlægning, hvor det nuværende system med mange forskellige refusionssatser erstattes af en ny model, hvor refusionen aftrappes over tid.

Det særlige ved ledighedsydelse, er, at der er etableret en overgangsordning, hvor personer der er visiteret i perioden 1.1.2013-30.6.2014 forbliver på de gamle refusionsregler.

Råderumsforslag 2017 – I samarbejde med konsulentvirksomheden Mpjoy bliver der foretaget en nøje gennemgang af arbejdsprocesserne i jobcentret. En trimning af arbejdsgangene forventes bl.a. at medføre en hurtigere afslutning af sagerne og dermed en større statsrefusion. Af det samlede provenu på 4,2 mio. kr. udgør ledighedsydelse 0,130 mio. kr. Den beregnede refusion for 2017 – 21 % - fortsætter uændret i 2018.

Budgetforudsætninger for 2018:

- Ingen refusion 1 årsværk
- 30 % refusion – passive 45 årsværk
- 50 % refusion – aktive 5 årsværk
- Nye refusionsregler 81 årsværk
- I alt **132 årsværk**

Varde Kommune
Bemærkninger
Budget 2018

Beskrivelse af ændringer:

Budgettet for 2017 fortsætter uændret i 2018.

Alle bevillinger her er omfattet af budgetgarantien undtagen fleksjob.

Varde Kommune
Bemærkninger
Budget 2018

Udvalg: Udvalget for Arbejdsmarked og Integration
Hovedkonto: 05 Sociale opgaver og beskæftigelse
Hovedfunktion: 68 Arbejdsmarkedsforanstaltninger

	Regnskab 2016	Budget 2017	Budget 2018
90 Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats.	26.952.081	22.085.920	21.735.920
91 Beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige	6.273.718	6.655.630	6.655.630
95 Løntilskud til ledige ansat i kommuner	810.179	1.556.920	1.206.920
96 Servicejob	0	0	0
97 Seniorjob for personer over 55 år	4.802.339	4.393.210	4.173.210
98 Beskæftigelsesordninger	1.416.822	1.797.300	1.197.300
I alt	40.255.139	36.488.980	34.968.980

90 Driftsudgifter til beskæftigelsesindsats

Beskrivelse af området.

Alle driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats er samlet her:

- Forsikrede ledige
- Kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere inkl. Varde Blomstrer & /Koppen/Igenbrug
- Revalidender
- Sygedagpengemodtagere
- Ledighedsydelsesmodtagere
- & 6 ugers jobrettet uddannelse
- Mentorbudget.

Forudsætninger for områdets budgettal:

Den nye refusionsmodel, hvor refusionen aftrappes over tid betyder, at kommunerne får et stærkt incitament til at iværksætte en tidlig indsats, der kan få borgeren i varig beskæftigelse og væk fra langvarig offentlig forsørgelse.

Med organisationsændringen fra januar 2016 blev Kompetencecentret nedlagt og jobcentrets interne indsatser fordelt på de andre eksisterende teams / målgrupper.

Det vil sige, at jobcentrets interne tilbud som virksomhedskonsulenter, støtte til ansøgninger, aktiv jobsøgning, korte vejlednings- og afklaringsstilbud arbejder side om side med myndighedsindsatsen i jobcentrets forskellige teams, hvilket giver en stor fleksibilitet i forhold til at skræddersy den rette indsats.

Udover den interne indsats køber Jobcentre Varde også hos eksterne aktører.

Køb ved ekstern aktør foretages alene når der er behov for særlig tilrettelagte projekter som f.eks. en særlig indsats for unge på uddannelseshjælp.

De kommunale beskæftigelsesudgifter er omfattet af 2 driftsrammer, hvor staten inden for denne ramme yder 50 % refusion.

Varde Kommune
Bemærkninger
Budget 2018

- Ramme 1 – 11.190 kr. pr. årsværk – vedrører kontanthjælpsmodtagere og forsikrede ledige.
- Ramme 2 – 9.940 kr. pr. årsværk – vedrører revalidering, sygedagpenge og ledighedsydelse.

Varde Kommunes udgifter er – som for de fleste kommuner – over de 2 rammer, og dermed er der ikke fuld refusion med 50 %.

Ændringer ved budgetvedtagelse for 2016 som indgår i det nuværende budget.

1. Finansloven for 2016.

Jævnfør finanslovsaftalen for 2016 blev der vedtaget ændrede og mindre krav til mentorindsats, sammenlægning af refusionsrammer for aktiv indsats og mentorer og målretning af den aktive indsats mod virksomhederne.

Varde Kommunes andel af besparelsen blev beregnet til 5,5 mio. kr. svarende til den mindre statsrefusion for den aktive indsats og mentorer.

Det tilrettede driftsbudget til aktive forløb fremgår af skemaet på næste side.

2. Kommunale beslutninger.

Råderumsforslag 6. – Vedrørende beskæftigelsesindsatsen for sygedagpenge investeres der 0,5 mio. kr. til køb af tilbud ved anden aktør her (yderligere 0,5 mio. kr. på Konto 6, Økonomiudvalget). Den tidlige og målrettede indsats på sygedagpengeområdet betyder en samlet besparelse på 1 mio. kr. netto (2 mio. kr. vedrørende sygedagpenge).

Råderumsforslag 7. – Større fleksibilitet mellem den aktive indsats på Konto 5.90 og Konto 6, Økonomiudvalget betyder øget effektivitet og en besparelse på ydelser (kontanthjælp, forsikrede ledige, ledighedsydelse) på i alt 0,750 mio. Kr.

Forudsætningen for denne besparelse, er en budgetomplacering fra bevillingen her til Konto 6, Økonomiudvalget på 2,5 mio. kr.

Et samlet overblik over totalbudgettet for den kommunale beskæftigelsesindsats:

Eksterne:	Mio. kr.
Forsikrede ledige	3,584
Hjemtagelse af puljetilskud	-0,713
Kontanthjælp	1,785
Uddannelseshjælp	3,948
- Koppen/Igenbrug	0,344
- Budgettilførsel fra B&U udvalg:	
- 4 ekstra pladser produktionsskolen	0,360
- Coachende samtaler ved PPR	0,411
Sygedagpenge	2,425
Ledighedsydelse	1,255
Revalidering	5,074
6 ugers selvvalgt uddannelse, forsikrede ledige	1,913
Godtgørelse til udgifter ved aktivering, primært befordring	0,647
Mentorer i alt	4,611
I alt	25,644

Varde Kommune
Bemærkninger
Budget 2018

Kompetencecentret:	
Forsikrede ledige	1,398
Kontant- og uddannelseshjælp (fælles udgifter)	7,115
Kontanthjælp - takstafregningsindtægter for integration, ressourceforløb, jobafklaring samt produktsalg	-4,010
Kontanthjælp, Varde Blomstrer	0,394
Sygedagpenge	4,654
Ledighedsydelse	1,152
Revalidering	0
I alt	10,703
Samlet udgiftsbudget	36,347
Refusion	-15,012
Nettoudgift	21,335

Beskrivelse af ændringer.

Det 3-årige brobygningsprojektet (2015-2017) til en ekstra indsats for 18-29 årige ophører fra 2018 og budgettet **reduceres med 0,750 mio. kr.**

De afsatte midler for de 3 år blev finansieret med en mindre udgift til uddannelseshjælp.

De indregnede besparelser med færre årsværk vedrørende uddannelses- og kontanthjælp, sygedagpenge & revalidering for budget 2017 og 2018 betyder en mindre refusionsramme og dermed mindre refusion.

Refusionsrammen reduceres med ca. 75 årsværk svarende til en **mindre refusion på 0,4 mio. kr.**

Samlet ændring er en **reduktion på 0,350 mio. kr.**

Bevillingen er omfattet af budgetgarantien.

91 Beskæftigelsesindsats forsikrede ledige

Beskrivelse af området:

Budgettet for 2018 afventer udmeldingerne om beskæftigelsestilskuddet, som er basis for udgiftsbudgettet på de 2 bevillinger:

- Konto 5.78, Dagpenge.
- Konto 5.91, Beskæftigelsesindsats (løntilskud, hjælpemidler, personlig assistance til handicappede – bevillingen her).

Beskæftigelsestilskuddet udmeldes ca. 1.7.2017 – budgetforslag er parat til mødet i august.

95 Løntilskud forsikrede ledige

Beskrivelse af området:

- **Løntilskud til forsikrede ledige ansat i kommunerne.**
Lønnen konteres her og derefter foretages der en omkontering jfr. et statsligt timetilskud til tidligere omtalte bevilling konto 5.91, Løntilskud kommunale arbejdsgivere.

Varde Kommune
Bemærkninger
Budget 2018

Det eneste, der bevares på bevillingen her, er de normale arbejdsgiverudgifter som ATP, pension og feriepenge, der ikke er refusionsberettiget.
Antal løntilskud er nedadgående og er på 10-15 personer.

Beskrivelse af ændringer.

Budgettet **reduceres med 0,350 mio. kr.** grundet de færre modtagere.

97 Seniorjob

Beskrivelse af området:

- **Seniorjob.**

Ordningen vedrører personer over 55 år, der har mistet retten til dagpenge, som følge af, at ret til forlængede dagpenge er ophævet. Kommunen skal tilbyde ansættelse på normale overenskomstmæssige vilkår. Statsligt tilskud er ca. 140.000 kr. og dermed en kommunal egen udgift på ca. 220.000 kr. pr. årsværk.

- **Råderumsforslag 2017** – Lovgivningen giver mulighed for at igangsætte en aktiv formidlingsindsats over for denne målgruppe og dermed undgå kommunal ansættelse. Den nye formidlingsindsats gælder kun for de kommende seniorjobbere.

Beskrivelse af ændringer.

Jævnfør råderumsforslaget indregnes der en **reduktion på 0,220 mio. kr. for budget 2018** svarende til 1 årsværk (tidligere reduceret med 1 årsværk for 2017) - 20 årsværk for budget 2018.

98 Beskæftigelsesordninger

Beskrivelse af området:

Der er følgende budgetbevillinger for 2018 - brutto/før refusion:

• Godtgørelse til særligt udsatte unge i virksomhedspraktik	0,107 mio. kr.
• Vejledning og opkvalificering af unge 15-17 årige	0,053 mio. kr.
• Udgifter til hjælpemidler/befordring	0,827 mio. kr.
• Løntilskud, restlønudgift f. kontanthjælpsmodtagere	0,077 mio. kr.
• Jobrotation	1,610 mio. kr.
• *Løntilskud uddannelsesaftaler, ledige – 100 % refusion	1,000 mio. kr.
• *Løntilskud uddannelsesaftaler, beskæftiget – 100 % ref.	1,107 mio. kr.

* Råderumsforslag for 2016 som fortsat er aktuel i 2017.

Løntilskud uddannelsesaftaler (voksenlærlingeforløb) vedrører Råderumskataloget, forslag nr. 4. Etablering af 20 voksenlærlingeforløb (100 % statsrefusion) medfører besparelse på 2,4 mio. kr. for forsikrede ledige og 0,2 mio. kr. for kontanthjælp.

Der investeres 1 årsværk 0,4 mio. Konto 6, Økonomiudvalget og dermed er den samlede besparelse 2,2 mio. kr.

Beskrivelse af ændringer:

Ordningen med jobrotation er ikke så aktuel i Varde Kommune grundet den lave ledighed her og samtidig er der sket regeljusteringer, så målgruppen er mindre.

Varde Kommune
Bemærkninger
Budget 2018

Budgettet reduceres fra 3,110 mio. kr. til 1,610 mio. kr. – **en reduktion på 0,6 mio. kr. efter refusion.**

Løntilskud, uddannelsesaftaler til ledige, reduceres fra 4,059 mio. kr. til 1 mio. kr. af samme årsager.

Får ingen kommunaløkonomisk betydning, da der er 100 % statsrefusion.

Bilag: 398.2. Budgettilretninger 2018 - 2021 - Udvalget for Arbejdsmarked og Integration

Udvalg: Udvalget for Arbejdsmarked og Integration

Mødedato: 31. maj 2017 - Kl. 8:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 43328/17

Udvalget for Arbejdsmarked og Integration

Total oversigt

		(ændringer i forhold til budget 2017 i hele kroner + = merudgifter)			
Tekst		Ændringer i 2018	Ændringer i 2019	Ændringer i 2020	Ændringer i 2021
Demografiske ændringer (f.eks. flere/færre skoleelever)		0	0	0	0
Ændringer i forudsætningerne (f.eks. flere/færre dagpengemodtagere)		-7.873.090	-4.373.090	-4.373.090	-4.373.090
Diverse lovændringer		-229.900	-229.900	-229.900	-229.900
Konsekvenser af tidligere politiske beslutninger		-1.990.000	-3.010.000	-4.030.000	-4.030.000
Øvrige ændringer		0	0	0	0
Flytning mellem udvalg		0	0	0	0
Udvalget i alt		-10.092.990	-7.612.990	-8.632.990	-8.632.990

Udvalget for Arbejdsmarked og Integration

Demografiske ændringer (f.eks. flere/færre skoleelever)

(ændringer i forhold til budget 2017 i hele kroner + = merudgifter)

Nr.	Tekst	Budget 2017	Ændringer i 2018	Ændringer i 2019	Ændringer i 2020	Ændringer i 2021
Demografiske ændringer i alt			0	0	0	0

Udvalget for Arbejdsmarked og Integration

Ændringer i forudsætninger (f.eks. flere/færre dagpengemodtagere)

(ændringer i forhold til budget 2017 i hele kroner + = merudgifter)

Nr.	Tekst	Budget 2017	Ændringer i 2018	Ændringer i 2019	Ændringer i 2020	Ændringer i 2021
	EGU, færre forløb - (30 til 25).	2,785	-300.000	-300.000	-300.000	-300.000
	Screening flygtninge, reduceret kvote	0,363	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000
	Ændringer vedr. integration - reducerede kvoter for 2016, 2017 og 2018.					
	Aktive tilbud	5,628	-900.000	-900.000	-900.000	-900.000
	Mentorer, selvforsørgere	0,215	-215.090	-215.090	-215.090	-215.090
	Danskuddannelse, tilrettet den nye kontrakt med AOF.	21,640	-3.000.000	-3.000.000	-3.000.000	-3.000.000
	Danskuddannelse, tilrettet de færre flygtninge.	21,640	-4.640.000	-4.640.000	-4.640.000	-4.640.000
	Tolkeudgifter, færre flygtninge	2,449	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000
	Refusioner, tilpasset til reduktioner	-15,493	4.402.000	4.402.000	4.402.000	4.402.000

Nr.	Tekst	Budget 2017	Ændringer i 2018	Ændringer i 2019	Ændringer i 2020	Ændringer i 2021
	Grundtilskud, færre flygtninge mindre grundtilskud. Det forhøjede tilskud ophører fra 2019.	-16,602	5.500.000	9.000.000	9.000.000	9.000.000
	Grundtilskud uledsagede, fra 0 til 2.	0,000	-220.000	-220.000	-220.000	-220.000
	Integrationsydelse, færre flygtninge og reducerede ydelser	25,294	-5.100.000	-5.100.000	-5.100.000	-5.100.000
	Andre bevillinger.					
	Førtidspension. Afgangen er større end tilgangen	226,145	-8.000.000	-8.000.000	-8.000.000	-8.000.000
	Revalidering. Færre årsværk (135 til 120).	23,214	-2.100.000	-2.100.000	-2.100.000	-2.100.000
	Fleksjob. Budgetforudsætninger ændres fra 750 til 810 årsværk.	54,630	6.600.000	6.600.000	6.600.000	6.600.000
	Ressourceforløb. Flere årsværk (155 til 170).	22,220	1.800.000	1.800.000	1.800.000	1.800.000
	Jobafklaringsforløb. Færre årsværk (140 til 135).	13,995	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000
	Færre årsværk (udd. og kont.hjælp - revalidering - sygedagpenge) betyder mindre refusion.	22,127	400.000	400.000	400.000	400.000
	Forsikrede ledige. Færre løntilskud.	1,556	-350.000	-350.000	-350.000	-350.000
	Beskæftigelsesordninger. Jobrotation benyttes ikke i samme omfang som før.	3,110	-600.000	-600.000	-600.000	-600.000

Nr.	Tekst	Budget 2017	Ændringer i 2018	Ændringer i 2019	Ændringer i 2020	Ændringer i 2021
	Ændringer i forudsætninger i alt		-7.873.090	-4.373.090	-4.373.090	-4.373.090

Udvalget for Arbejdsmarked og Integration						
Diverse lovændringer						
			(ændringer i forhold til budget 2017 i hele kroner + = merudgifter)			
Nr.	Tekst	Budget 2017	Ændringer i 2018	Ændringer i 2019	Ændringer i 2020	Ændringer i 2021
	Midlertidig boligplacering, 50 % refusion jfr. 2-partsaftale. Ophør 2018.	0,781	254.100	254.100	254.100	254.100
	Kontantydelse. Ophør ultimo 2017.	0,484	-484.000	-484.000	-484.000	-484.000
Lovændringer i alt			-229.900	-229.900	-229.900	-229.900

Udvalget for Arbejdsmarked og Integration

Tidligere politiske beslutninger

(ændringer i forhold til budget 2017 i hele kroner + = merudgifter)

Nr.	Tekst	Budget 2017	Ændringer i 2018	Ændringer i 2019	Ændringer i 2020	Ændringer i 2021
	Uddannelseshjælp. Unge indsatsen år 2 - 12 færre årsværk.	33,547	-1.020.000	-2.040.000	-3.060.000	-3.060.000
	Aktiv indsats. 3 års projekt Brobygning ophører fra 2018.	0,75	-750.000	-750.000	-750.000	-750.000
	Servicejob, 1 mindre årsværk jfr. råderumsforslag 2017 og overslagsår.	4,393	-220.000	-220.000	-220.000	-220.000
Tidligere politiske beslutninger i alt			-1.990.000	-3.010.000	-4.030.000	-4.030.000

Udvalget for Arbejdsmarked og Integration

Øvrige ændringer

(ændringer i forhold til budget 2017 i hele kroner + = merudgifter)

Nr.	Tekst	Budget 2017	Ændringer i 2018	Ændringer i 2019	Ændringer i 2020	Ændringer i 2021
Øvrige ændringer i alt			0	0	0	0

**Bilag: 403.1. Idekatalog til styrket indsats for borgere på kanten af
arbejdsmarkedet**

Udvalg: Udvalget for Arbejdsmarked og Integration

Mødedato: 31. maj 2017 - Kl. 8:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 81569/17

Idekatalog til styrket indsats for borgere på kanten af arbejdsmarkedet

Nærværende notat indeholder et katalog med idéer over mulige potentialer for udvikling af indsatsen for borgere på kanten af arbejdsmarkedet.

Borgere på kanten af arbejdsmarkedet er typisk karakteriseret ved at have problemer udover ledighed. Dette kan bl.a. være i forhold til kompetencer af personlig, social og/eller faglig art samt livsstil og sundhed. I det disse barrierer spænder bredt, har målgruppen behov for løsninger, der både findes indenfor og udenfor jobcentrets områder.

Jobcentret kan bidrage med en beskæftigelsesrettet indsats indeholdende bl.a. afprøvning på lokale virksomheder, opkvalificering af faglige kompetencer, individuel personlig mentorstøtte samt vejledende og afklarende forløb. Problematikker af fysisk og psykisk karakter samt misbrug og problemer med børn er forankret udenfor jobcentret. Nærværende notat præsenterer derfor dels idéer, der kan igangsættes indenfor jobcentret og dels idéer, der rækker udover jobcentrets ramme.

Overordnet set kan idéerne deles op i tre hovedgrupperinger – serviceniveauer, samarbejdsprocesser og understøttende initiativer der potentielt kan være med til at bringe borgerne tættere på arbejdsmarkedet.

Serviceniveauer

Jobcentrets indsats overfor borgere på kanten af arbejdsmarkedet er ofte afhængig af serviceniveauet i andre af kommunens forvaltninger. Et højt serviceniveau i en anden forvaltning, kan have en afsmittende positiv effekt på jobcentrets mulighed for at bringe en udsat borger tættere på arbejdsmarkedet – og omvendt. Forvaltningen foreslår, at man eksempelvis går i dialog med forvaltningen Social og Sundhed samt Udvalget for Social og Sundhed om følgende områder med henblik på investeringer:

- Hjælpemidler i hjemmet
- Bevilling af støtte-/kontaktperson til voksne
- Misbrugsbehandling

Samarbejde og koordinering

En anden måde hvorpå man i højere grad kan lykkes med denne målgruppe, er gennem tættere samarbejde og koordinering på tværs af forvaltninger indenfor kommunen samt på tværs af kommune, psykiatri, sygehuse, læger, uddannelsesinstitutioner mv. I det følgende foreslås en række områder og konkrete initiativer, der kan styrke samarbejdet og koordineringen på tværs.

Fremskudt rehabiliteringstankegang

Det foreslås at øge fokus på tværgående opgaveløsning i samtlige forvaltninger, der har med borgersager at gøre. Dette kan bl.a. opnås gennem tværfaglige samarbejds møder om konkrete cpr-numre ud fra en fremskudt rehabiliteringstankegang med repræsentanter fra alle relevante afdelinger.

Styrket samarbejde mellem jobcentret og regionen

Styrket samarbejde mellem beskæftigelse og sygehuse og almen praksis, herunder formelle møder om koordinering og udvikling på administrativt og politisk niveau.

Styrket samarbejde i forbindelse med misbrugsbehandling

Styrket samarbejde mellem jobcenter, Center for Sundhedsfremme, Social og Handicap, herunder misbrugsbehandling, i forhold til koordinering af helhedsorienteret forløb før, under og efter misbrugsbehandling.

Fælles uddannelsesforløb for jobcentret og lokalpsykiatrien

Fælles uddannelsesforløb for jobcentret og lokalpsykiatrien og herefter formaliseret mødestruktur. Formålet med uddannelsesforløbet er at give de kommunale medarbejdere i jobcentrene øget kendskab til psykiske sygdomme, så de bedre kan rådgive de ledige med sindslidelser. Derudover kan uddannelsesforløbet give medarbejdere i psykiatrien bedre kendskab til arbejdsmarkedslovgivningen og til jobcentermedarbejdernes arbejdsvilkår. Uddannelsesforløbet skal resultere i en større grad af parallelindsats i de konkrete fælles borgersager, hvor der optræder en gensidig afhængighed i opgaveløsningen på tværs af jobcenter og psykiatri.

Rådgivning til lokale virksomheder om håndtering af misbrug og psykiske problemstillinger

Det foreslås at styrke samarbejdet mellem hhv. lokalpsykiatrien og andre kommunale forvaltninger og de lokale virksomheder, hvor eksempelvis misbrugsområdet eller psykiatrien yder rådgivning til virksomheder om, hvordan de med fordel kan håndtere borgere med misbrugs- og/eller psykiske udfordringer. Samarbejdet kan med fordel omhandle følgende to typer af rådgivning:

- Håndholdt rådgivning: rådgivning hvor der tages udgangspunkt i den enkelte borger
- Generel rådgivning: rådgivning hvor der holdes generelle oplæg om borgergrupper

Forslaget er hovedsageligt forankret udenfor jobcentret, og det styrkede samarbejde vil primært være afhængig af Social og Handicap og psykiatrien. Dog kan Jobcenter Varde understøtte samarbejde i forhold til at identificere de virksomheder, der har behov for rådgivningen, samt formidle kontakten til Social og Handicap og psykiatrien.

Sagsbehandling i borgerens nærmiljø

Ud fra sigtelinjen om at sætte borgeren i centrum foreslås det at igangsætte et eksperimenterende projekt, hvor sagsbehandlingen af borgere i et lokalområde flyttes ud i området for at opnå synergi. Ved at opholde sig i lokalområdet og møde borgeren 'på hjemmebane' forventes det, at jobcentermedarbejderen får et større kendskab til områdets lokale virksomheder, frivillige foreninger og generelle lokale muligheder samtidig med, at borgerne i højere grad mødes i øjenhøjde udenfor kommunalt regi.

Tilbud og andre understøttende initiativer

I det følgende beskrives idéer til en række tilbud og initiativer, der sammen med beskæftigelsesindsatsen kan være med til at flytte 'sten på borgerens vej' og dermed understøtte borgeren i at blive selvforsørgende.

Gratis, åben psykologordning for unge

Det foreslås at igangsætte en forebyggende psykologordning for alle unge bosat i Varde Kommune indenfor en afgrænset aldersgruppe. Ordningen tænkes som et åbent tilbud med visitation i døren med et sigte om at ramme de unge, som enten ikke falder indenfor eller mangler ressourcer til at benytte de eksisterende psykologtilbud. Formålet med ordningen er at forebygge, at mistrivsel og psykiske sårbarhed blandt unge udvikler sig til mere alvorlige psykiske vanskeligheder, der på sigt kan udgøre barrierer for at tage en uddannelse og blive selvforsørgende. Formålet med ordningen er også at hjælpe den unge med at finde frem til relevante eksisterende tilbud i kommunalt, regionalt eller foreningsregi, hvis den unges psykiske problematikker ikke kan håndteres i ordningen. 14 kommuner rundt om i landet har indtil videre gode erfaringer med lignende ordninger.

Forløb om mestring af arbejdsliv og privatliv

Det vurderes, at en større andel af borgerne på kanten af arbejdsmarkedet har behov for støtte til at mestre, hvordan personlige problemer kan kombineres med et aktivt arbejdsliv. Jobcentret oplever, at nogle socialt udsatte borgere har svært ved at fastholde fokus på arbejde, hvis de eksempelvis har problemer i familien. Resultaterne heraf er manglende tro på at kunne mestre et arbejde, hvilket har en effekt på borgerens reelle chancer for at opnå ordinær, længerevarende ansættelse. Det foreslås derfor at igangsætte et coachende forløb med fokus på at mestre at gå på arbejde og samtidig have problemer i privatlivet.

Kulturvitaminer

Jobcentret foreslår at implementere et projekt¹, hvor langtidsledige tre gange om ugen tilbydes kulturelle oplevelser, herunder litteraturlæsning, museumsbesøg og sangundervisning. Aalborg Kommune driver et lignende projekt med succes. Det foreslås, at der igangsættes samarbejder med eksempelvis de lokale museer, musikskole(r) og Varde Bibliotek. Varde Bibliotek ønsker at bidrage i forhold til litteraturlæsningen via guidet fælleslæsning, hvor en biblioteksansat starter en læsegruppe op med henblik på, at gruppen bliver selvkørende.

Helhedsorienteret og motiverende misbrugstilbud

Det foreslås at undersøge mulighederne for at implementere et tværfagligt forankret misbrugstilbud for misbrugere i samarbejde mellem jobcentret og Social og Handicap med fokus på bl.a. borgerinddragelse og fysisk aktivitet².

Løsning af problematikken med offentlig transport

Jobcentret foreslår, at der sættes øget fokus på problematikken med offentlig transport i Varde Kommune i samarbejde med Plan, Kultur og Teknik-forvaltningen. Mange af jobcentrets borgere på kanten af arbejdsmarkedet bor i områder, hvor der ikke kører offentlig transport. Samtidig ejer mange af disse borgere ikke et transportmiddel. Dette udgør en generel barriere for at bringe disse borgere ind på det lokale arbejdsmarked.

---

¹ <http://www.kristeligt-dagblad.dk/kultur/i-aalborg-indtager-langtidssyge-kulturvitaminer>

² Ny rapport fra SFI: <http://www.sfi.dk/publikationer/stofmisbrugsomraadet-i-et-brugerperspektiv-12759/>

Bilag: 404.1. Oversigt over interne udviklingsprojekter

Udvalg: Udvalget for Arbejdsmarked og Integration

Mødedato: 31. maj 2017 - Kl. 8:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 58287/16

Oversigt over interne udviklingstiltag i Jobcenter Varde

På tværs af jobcenter

Tiltag	Periode	Forelagt udvalg, byråd og / eller direktion
Organisationstilpasning	2016 - 2020	Direktion og A/I udvalg
Implementering af og opfølgning på råderum og investeringsforslag	2016 / 2017	Direktion og A/I udvalg
Mploy projekt omhandlende arbejdsgange	Ultimo 2016 - 2017	Indgår som investeringsforslag i budget 2017
Implementering af nye IT værktøjer	2016 	Direktion og A/I udvalg
Kompetenceudvikling med MERCURI	2015 / 2016 / 2017	Nej
Kompetenceudvikling i relationel koordinering	1.9.2016 - 30.09.2017	Direktion
Samskabelse: Fremtidens behov for kvalificeret arbejdskraft	2017	Direktion
Erhvervsmentorer for unge og flygtninge	2016-2018	A/I udvalg september 2016

Team Ung i Uddannelse

Tiltag	Periode	Forelagt udvalg og / eller direktion
Tværgående ungeindsats på tværs af BOF, BTS og Jobcenter	2016-2020	Møde i juni mellem A/I og Børn og Undervisning udvalg

		Investeringsforslag budget 2017 Temamøde i byråd februar 2017
Deltagelse i "Ufaglærte studenter" med henblik på at vejlede ufaglærte studenter til erhvervsuddannelser	Medio 2017	Projektejer: HF og VUC Fredericia Kirsten Bach Kjeldal, Projektleder, tlf. 72242093

Team Udvikling

Tiltag	Periode	Forelagt udvalg og / eller direktion
Klap projekt – etablering af skånejobs	1.2.16-31.12.17	AI udvalg
Byg Bro – integration	1.2.16-31.12.17	AI udvalg

Team Job og Uddannelse

Tiltag	Periode	Forelagt udvalg og / eller direktion
Dialog med almen praksis	Forår 2017	Indeholdt i plan 2017

Virksomhedsservice

Tiltag	Periode	Forelagt udvalg og / eller direktion
Uddannelsesmesse	28. marts 2017	Direktion

Puljeansøgning og projektsamarbejder med eksterne interessenter

Tiltag	Periode	Forelagt udvalg og / eller direktion
Ansøgning om styrket virksomhedsrettet	Ansøgningsfrist oktober 2016 - afslag	A/I udvalg september

indsats for ressourceforløbsborgere		
Brobygning til Erhvervsuddannelse. STAR. Samlet bevilling på 1.300.000 kr. hvoraf Varde får cirka 260.000 kr.	Dec. 2016 – dec. 2017 - bevillingstilsagn	Direktion
Bedre ressourceforløb	30. november 2017 - afslag	Nej
Projekt Flygtninge – en ressource i mindre bysamfund, 2016-2017, Kbh.s Universitet	Start 2016 - Slut 31. marts 2018. Bevillingstilsagn	A/I udvalg, januar 2016
Pilotprojekt Samtaler og indsats, der modvirker langtidsledighed. I samarbejde med Vejen og Billund	1.2.2016 – 30.06.17. Bevillingstilsagn	A/I udvalg
Implementering af 1. samtalekoncept. AMKS	1.1.16-30.6.17. Bevillingstilsagn	A/I udvalg
Kompetenceudvikling af rehabiliteringsteam	Bevillingstilsagn. 01.11.16-31.10.17	Nej
Ansøgning om uddannelsesløftsambassadør	Frist den 21. december – afslag januar	Nej
Ansøgning til Pulje om den virksomhedsrettede indsats med en brancheorienteret tilgang. "Spring" SIRI.	Afslag december 2016.	Ja men afslaget er ikke forelagt.
Ansøgning af Horesta til projektet "Flygtninge i arbejde i hotel og restaurationsbranchen - et netværk af frivillige mentorer gør en forskel" hvor Esbjerg, Vejen og Varde har givet tilsagn om at yde støtte og deltagelse i projektet. SIRI	Bevillingstilsagn 15.12.2016-31.05.2018	Nej
Social støtte i overgang til og fastholdelse af job – samarbejde mellem socialstyrelsen og arbejdsmarkedsstyrelsen	Ansøgningsfrist 1. halvår 2017 Sendes som en fælles ansøgning mellem Social og Handicap og Jobcenter Varde	Nej
Flere-skal-med puljen. STAR	Ansøgning sendt (frist 22.05.17) – afventer svar.	AI udvalg juni 2017

<p>Lær at tackle angst og depression for unge i alderen 15-25 år. Komiteen for Sundhedsoplysning.</p>	<p>Ansøgningsfrist 7. april 2017. Bevillingstilsagn 25.04.2017. Samarbejde mellem Center for Sundhedsfremme, BTS og Jobcenter. 2 kursusforløb i 2018</p>	<p>Direktion</p>
<p>Udmelding fra STAR om forventet udmelding af pulje om Brobygning til aktivitetsparate unge</p>	<p>Deadline: Formentlig inden sommer</p>	

Bilag: 406.1. Afgivelse af hørings svar - Organisering af familieguiderne

Udvalg: Udvalget for Arbejdsmarked og Integration

Mødedato: 31. maj 2017 - Kl. 8:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 68957/17

Afgivelse af høringsvar - Organisering af familieguiderne

Dok.nr.: 13994
Sagsid.: 17/3319
Initialer: bilc
Åben sag

Sagsfremstilling

Punktet behandles som et medindflydelses- og medbestemmelsespunkt.

Jobcenterets Familieguideordning startede i marts 2014 med 1 familieguide. Der er herefter ansat yderligere 3 familieguidere i forbindelse med den markante stigning i antallet af flygtninge.

Familieguiderne blev indført for

- at sikre, at der bliver taget hånd om nytilkomne flygtningefamilier med børn, som er omfattet af integrationsloven for at danne grundlag for en god integration,
- at forebygge, at børnene efter den 3-årige integrationsperiode bliver omfattet af serviceloven om udsatte børn og unge, og
- at sikre, at nytilkomne flygtningebørn omfattet af integrationsloven får støtte til en god start på et godt liv i Danmark.

Succeskriterierne for Familieguideordningen er

- at børnene efter den 3-årige integrationsperiode ikke behøver støtte efter serviceloven,
- at børnene er integreret i institution eller skole,
- at børnene deltager i fritidsaktiviteter, og hvis ikke, at det er på baggrund af et aktivt og begrundet fravalg,
- at forældrene er selvhjulpne, herunder at de har styr på praktiske ting i hverdagen, kan styre egen økonomi, forstår at benytte det elektroniske Danmark og har viden om relevante tilbud i det offentlige, private organisationer og foreninger, og
- at forældrene har indsigt i og forståelse for det danske samfund og de danske værdier og love, der vedrører børne- og familieliv, herunder lovsatte værdier for børneopdragelse i Danmark.

Familieguiderne har hidtil hørt under Jobcenteret i Team Udvikling, Integrationsgruppen.

Udvalget for Arbejdsmarked og Integration har den 7. april 2017 besluttet at sende følgende forslag til organisering i høring:

På baggrund af erfaringerne med Familieguideordningen vurderes, at det fremadrettet er mere hensigtsmæssigt at familieguiderne er organisatorisk placeret i den nye enhed på børn- og ungeområdet.

Fordelene ved det vil være

- at der ved organisering af familieguides på børn- og ungeområdet sikres fælles faglig retning på børne- og familieområde,
- at der sikres ensartet serviceniveau i forhold til de øvrige paragraf 11 indsatser,
- at den nødvendige faglige sparring sikres.

Desuden findes lovgrundlaget i børneparagrafferne under serviceloven.

Det anbefales, at der fortsat fremover vil være et tæt samarbejde mellem Jobcentret og børn- og ungeområdet med henblik på koordineringen af en tidlig forbyggende integrationsindsats.

Retsgrundlag

ServiceLOVEN

Økonomi

Der kan indhentes 100% statsrefusion 4 gange årligt efter ServiceLOVENS § 181.

Høring

Jobcentrets MED-udvalg og FællesMED Børn og Unge.

Bilag:

1 Åben AI-udvalget 07.04.2017: Organisatorisk placering af Familieguider 64157/17

Anbefaling

Formanden anbefaler,

at der eventuelt udarbejdes et høringssvar fra FællesMED Børn og Unge.

Beslutning FællesMED Børn og Unge den 20-04-2017

Fraværende: Trine-Sofie Josephsen

FællesMED er positive over for at familieguiderne fremadrettet organisatorisk placeres i den nye enhed på børn- og ungeområdet.

**Bilag: 406.2. Jobcentrets svar på notat omhandlende fremtidig organisering af
familieguider.docx**

Udvalg: Udvalget for Arbejdsmarked og Integration

Mødedato: 31. maj 2017 - Kl. 8:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 77265/17

**Jobcentrets svar på notat omhandlende fremtidig organisering af familieguidere.
(dok 77265-17, sag 16-1282)**

Der er udarbejdet et notat om familieguiderne hvori det anbefales at familieguiderne fremadrettet skal være organiseret i Børn & Unge. Dok 57485-17, sag 16-1282.

Notatet har været drøftet på jobcentrets MED-udvalgsmøde den 25. april 2017.

Medudvalget er enige i, at en overflytning til Børn & Unge er fornuftig i f.t. de opgaver familieguiderne løser.

Medudvalget gør opmærksom på at antallet af familieguidere tilpasses den til enhver tid gældende flygtningeantal.

Jobcentret gør ligeledes opmærksom på vigtigheden af, at der også fremadrettet vil være et tæt samarbejde mellem jobcenteret og Børn og unge med henblik på koordineringen af en tidlig forbyggende integrationsindsats.

Venlig hilsen

MED-udvalget
Jobcenter Varde

Bilag: 407.1. stikord fra Visionsdialog

Udvalg: Udvalget for Arbejdsmarked og Integration

Mødedato: 31. maj 2017 - Kl. 8:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 65311/17

Opsummering:

Tidlig fælles indsats i forhold til børn og unge.

Helhedsorienteret fokus – ud af silotænkning

Skræddersyede forløb for udsatte unge

Vi skal tænke på tværs af de politiske udvalgsområder.

- Målrette vore tilbud til børn og unge, dvs. så vi taler deres sprog. Bruge nogle af de utraditionelle tilgange der findes, og hvor vi fanger børn og unges opmærksomhed. Vær særlig opmærksom på den digitale verden, hvor de unge er at finde.
- Vi skal følge hele familien som starter i vore systemer og evaluere og tilpasse hvis der er behov for det. Dette også for at sikre en tidlig indsats i forhold til børnene.
- Hvordan definerer vi sammen ordet dannelse. På samme måde hvad er forebyggelse? Vi skal sikre os at vi taler samme sprog når vi sætter noget i værk.

Langsigtet planlægning

Risikovillighed og kvalificeret opfølgning.

- Vi skal turde investere i opgaver, hvor resultatet ikke umiddelbart kan måles i morgen. Tidlig indsats i forhold til børn og unge eks. Der kan gå flere år, før vi kan måle, hvordan indsatsen har virket.
- Vi skal turde evaluere løbende og korrigere når tingene ikke virker efter hensigten – ikke først efter en længere årrække – både politisk, men også administrativt.

Kommunen gentænkes

- Borgere der er tilknyttet Jobcenteret, er det det rigtige sted de er tilknyttet? Alt skal måske ikke deles op i kasser i forhold til det organisatoriske men samles omkring opgaven. Tænke indsatser i opgaver og ikke i organisering.
- Tænke opgaven som en fælles opgave som vi samarbejder om både på tværs af afdelinger og politiske udvalg.
- Har vi fuldt ud udnyttet at vi ifgl. Lovgivningen er mere herre i eget hus end tidligere, og har mulighed for at arbejde mere på tværs?

Hvilke af disse 3 prioriteres som den vigtigste og som vi skal sætte i gang med først

Krav til kompetencer:

- Faglig dybde
- Problemløsning
- Samarbejde
- Ledelse
- Salg
- Omhu kvalitetsbevidsthed
- Globalt udsyn og multikulturel empati

Status

- Aldring - flere + 70 i befolkningen
- Ingen efterspørgsel efter svagt kvalificerede ufaglærte
- Vigeende efterspørgsel efter dygtige ufaglærte
- Vigeende efterspørgsel efter svage faglærte
- Stigende efterspørgsel efter højt kvalificerede faglærte
- Stigende efterspørgsel efter teoretisk funderede praktikere
- Ingen efterspørgsel efter svagt funderede teoretikere
- Stigende efterspørgsel efter stærke teoretikere med anvendelseperspektiv.
- Mange helt uden uddannelse
- Mange helt uden praktisk erfaring
- Mange der uddanner sig på et niveau – hvor de aldrig bliver gode

Hvordan imødekommer vi disse krav?

Vi starter tidligt i daginstitutioner og skoler og arbejder målrettet mod – enten at de ikke skal kende til jobcenteret, hvilket betyder at de målrettes uddannelse og job, eller at de gøres bekendt med jobcenterets muligheder.

De voksne

Virksomhederne melder ud, at de kan rekruttere sig ud af behovet for kompetent arbejdskraft. Men der skal være en masse at rekruttere for. Der kommer udenlandsk arbejdskraft i spil, men hvor attraktivt vil det være for udlændinge at flytte til Danmark.

Omstilling – ny teknologi

Vi kan omstille til ny teknologi og digitaliseringstiltag, og det tror jeg der kommer meget mere af. Det ser ud som om at det vinder indpas eks. Selvkørende biler, her vil det kunne frigøre arbejdskraft som vi så skal have i gang med noget andet... Samkørsel vinder indpas, og kan betyde at vi frigøre ressourcer på kollektiv trafik og lign.

Lovgivning – fremadrettet:

- Intet tyder på at den statslige kurs ændres.
- (kraftig regel-, pulje-, og refusionsstyring)
- Har vi fuldt ud udnyttet at vi er mere herre i eget hus og har mulighed for at arbejde mere på tværs.?

Mulighed for at arbejde på tværs.

Det giver han sådan set ikke nogle eksempler på, men mener at chancen er der, idet medarbejderne i dag mere skal være generalister end specialister.

Økonomien og målgrupperne blev drøftet i forhold til den nye indsats.

I forhold til de unge skal vi prioritere dannelse tidligt så vi kan sikre at de får den del med, når nu mor og far er så optaget af så meget andet. Hvordan sikrer vi os at det får det fokus det skal have.

- Det store antal borgere – lette sager – hurtigt ude igen
- Den resterende del – ”tunge sager” – lange seje træk – hvor vi typisk er afhængig af indsats andre steder.

Investeringsmæssigt – har vi høstet og spist de lavt hængende frugter.

Vi kan investere i større grad af tværgående samarbejde – men være opmærksomme på at investeringsprojekterne bliver mere risikofyldte.

- Vi har investeret i de tidlige indsatser og de ”lette” – i en god beskæftigelsessituation er der ikke mange tilbage at investere i.
- Der er stadig potentiale i investering i de unge og i tidlig afklaring – så vi kan målrette indsatsen.
- Når vi får mange i fleksjob, og mange af de lidt svagere ordinære ledige kommer i job, så stiger sygefraværet.

- For de svagere – så vil vi for hovedparten ikke kunne få dem helt ud af centeret – men kun på en højere hylde – men stadig på 20% refusion.

Med dette oplæg og Brittas indlæg omkring Kommunen Gentænkes, hvad er det så for fokusområder vi skal have med når vi laver udviklingsmål for aftalerne for 2018.

Deltagerne blev delt i 3 grupper som fik til opgave at komme med 2-3 indsatsområder som vi skal have med i det fremtidige arbejde med at udarbejde mål for 2018.

Indsatsområderne skal fremlægges for forsamlingen og vi får mulighed for at uddybe og prioritere fokusområderne.

Gruppe 1.

Nytænk incitament og budgetter – psykisk sårbare forældre

- Vi er nødt til at tænke incitament og budgetter sammen, at vi er mere fælles om opgaverne på tværs af kommunen.
- Hvordan får vi fat i de sårbare forældre inden de bliver forældre, hvordan viser vi dem hvad det vil sige at være forældre – eks. Besøg i en børnehave.

Helhedsorienteret fokus – ud af silotænkning

- Vi skal tænke helhedsorienteret i forhold til vore unge mennesker, så vi sammen arbejder for at holde dem i gang, vi skal inddrage vore virksomheder i kommunen så de også tager ansvar for at de unge mennesker bliver hele mennesker som kan selv.
Eks. Skive kommune har taget 4 socialrådgivere og 32 børn eller voksne og har delt dem ud på de 4 medarbejdere som fulgte dem hele vejen igennem deres livsfaser. De sociale, arbejdsmarkedsmæssige og børn og unge problematikker. Det har gjort at de er meget i hjemmet hos pgl. Men det giver jo samtidigt et indblik i den hverdag der er, og hvordan det evt. kan ændres.
- Alene i forvaltningsområdet er der silotænkning, vi kunne måske starte her.

Skræddersyede forløb for udsatte unge

- vi er nødt til at målrette vore indsatser til de enkelte unge mennesker, uanset om det er uddannelse eller job.

Risikovillighed og kvalificeret opfølgning.

- Vi skal ture tage en chance også i forhold til budgetterne. Vi skal ture satse langsigtet – investerer i noget nu som godt kan tage år inden det giver gevinst. Vi skal turde evaluere løbende og korrigere når tingene ikke virker efter hensigten – ikke først efter en længere årrække – både politisk men også administrativt.

Gruppe 2

Unge

- Følge indsatsen – vær opmærksomme på at det ikke kun er den unge men hele familien vi skal følge – hvis forældrene har en forkert adfærd, så vil det påvirke de unge.
- Fokus på dannelse – hvad er definitionen af dannelse?

Tværfaglighed

- Lavpraktiske løsninger, når vi nu er nået til at vi ikke har silotænkning og vi samskaber. Lad os finde 2-4 områder, hvor vi fjerner siloerne og samarbejder 100% så kan vi tage fat i det øvrige område i takt med at det er muligt. Lad os skabe nogle gode eksempler som vi kan bruge til at skabe noget fælles.
- Vi drøftede at det allerede sker på ungeindsatsen, men måske vi skal have fokus på at formidle det – også inden for vore egne 4 vægge.

Målgrupper

- Skal alle borgere som er tilknyttet jobcenteret er det det rigtige sted de er tilknyttet. Alt skal måske ikke deles op i kasser i forhold til det organisatoriske med samles omkring opgaven.

Korte og langsigtede mål

- Vi gør noget nu, men vi skal også være skarpe på det lange perspektiv – hvad er det for investeringer vi gør i dag, som vi måske ikke ser resultatet af før om 10 år. Vi skal huske at træffe valg som er i et langsigtet perspektiv. Blive mere strategiske.

Gruppe 3

Tidlig indsats

- Obs på den sociale arv. Fokus på helheden og miljøet omkring barnet så vi satser helhedsorienteret. Familierådslagning – afdække styrker og svagheder i en familie og se på om der er rollemodeller i omgangskredsen som vil kunne hjælpe.
- Afdække de områder hvor indsats er krævende langt tidligere i processen så vi kan nå at gøre noget inden det bliver for sent/for svært. Eks. Ordblinde, de skal ikke først opdages i 8. klasse.

Tværfagligt samarbejde – ex. Relationel koordinering

- Relationel koordinering er vi fortaler for, særligt drøftet i forhold til demens indsatsen. Alle møder op med hver deres faglige baggrund for at bidrage ind i helheden. Afstemme hinandens forventning og opnå fælles viden og måske ansvar i forhold til en opgave – vil kunne give effekter på vore indsatser.

Fælles sprog

- Hvad er dannelse? Hvordan definere vi sammen ordet dannelse. På samme måde hvad er forebyggelse? Vi skal sikre os at vi taler samme sprog når vi sætter noget i værk.

Fokus på dannelse

- Vi skal være opmærksom på at være rollemodel i forhold til dannelse.
- Den digitale dannelse – hvad er det vi skal forholde os til i forhold til den virtuelle verden, hvor vore unge mennesker opholder sig meget. Så hvad er dannelse i forhold til det digitale medie. Hvordan

skærmer vi de unge så den digitale adfærd de har tidligt i deres liv ikke rammer dem senere når de søger job og lign.

Kommunen gentænkes

Vi burde måske i disse visionsdialoger have dialogen på tværs af udvalgsområderne eller i et fælles forum. Og så efterfølgende vælge emner som udvalgene sammen kan arbejde videre med.

Generelt er der behov for at udvalgene arbejder mere sammen på tværs i forhold til fælles interesseområder.

Sammenhæng og samarbejder skal være virkeligheden i Varde Kommune ikke kun et ønske.

Det er vigtig at politikerne er bannerførere i forhold til at understøtte forandringerne måske særligt omkring økonomi og budgetter. Vi skal lave en plan nu og starte sammen på en frisk, for hvis vi først skal starte når et nyt byråd er gået i gang, så vil det få for lange udsigter – vi skal starte nu, så vi overlever et godt udgangspunkt for det nye byråd at arbejde med.

Vi kunne starte med at samarbejde omkring de sårbare unge – BogU udvalget og Aogl udvalget.

Vi skal kunne følge en familie som starter i vore systemer løbende, så vi kan evaluere og korrigere hvis der er behov for det.

Vi skal også turde at være lidt utraditionelle i vores tilgang til de unge – eks. En ung pige som har sukkersyge og som ikke bevæger sig ret meget, men hun bliver fanget af at fange pokemon – derved har hun nedsat sit insulinforbrug og fået meget mere motion.

Bilag: 408.1. Pjece om målrettet opkvalificering.pdf

Udvalg: Udvalget for Arbejdsmarked og Integration

Mødedato: 31. maj 2017 - Kl. 8:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 78337/17

Styrket fokus på målrettet opkvalificering

Efterspørgslen efter kvalificeret og specialiseret arbejdskraft er stigende i virksomhederne. Virksomhedernes vækst, produktivitet og konkurrenceevne forudsætter adgang til den rette arbejdskraft indenfor alle uddannelsesniveauer, og jobcentrenes samarbejde med virksomheder og uddannelsesinstitutioner er derfor af afgørende betydning for, at virksomhederne kan fortsætte den positive vækstspiral.

Målrettet opkvalificering og uddannelse er helt centrale værktøjer, der kan understøtte virksomhedernes rekruttering af de rigtige kompetencer. Med de seneste trepartsforhandlinger er der skabt nye og forbedrede muligheder for opkvalificering og uddannelse af ledige. På tværs af ordningerne gælder det, at de er blevet mere fleksible, ligesom flere af ordningerne nu omfatter en større målgruppe.

I denne oversigt beskrives paletten af ordninger inden for målrettet opkvalificering og uddannelse med udgangspunkt i de justeringer og ændringerne, der er trådt i kraft pr. 1. marts 2017.

Arbejdsmarkedskontor Syd, Dannebrogsgade 3, 5000 Odense C
Tlf. 7222 3800, mail: amksyd@star.dk

6 ugers jobrettet uddannelse

Tilpasningerne af 6 ugers jobrettet uddannelse har følgende betydning:

- Retten til seks ugers jobrettet uddannelse gælder fortsat ufaglærte og faglærte ledige samt ledige med korte videregående uddannelser (KVU), der samtidig har en erhvervsfaglig uddannelse.
- Som udgangspunkt opnås retten efter 5 ugers ledighed (karensperiode). Nogle kurser er dog – i en forsøgsperiode på to år – ikke omfattet af denne karensperiode og kan derfor påbegyndes fra første ledighedsdag.
- Ledige indenfor målgruppen kan løbende tilmelde sig kurser indenfor en erhvervsgruppe, som fremgår af den landsdækkende positivliste for 6 ugers jobrettet uddannelse.
- Kurserne kan samlet set have en varighed på op til 6 uger og skal afholdes indenfor en referenceperiode på henholdsvis 9 måneder for ledige over 25 år og 6 måneder for ledige under 25 år.
- En ledig, der aftaler og påbegynder et kursus eller individuelt tilrettelagt uddannelsesforløb i opsigelsesfasen, kan fortsætte forløbet i ledighedsperioden. Det forudsættes, at kurset/kurserne i forløbet er indenfor samme erhvervsgruppe på den landsdækkende positivliste, og at den ledige er omfattet af målgruppen.
- Det er fortsat a-kasserne, der træffer afgørelse om den lediges ret til 6 ugers jobrettet uddannelse.

Læs mere om 6 ugers jobrettet uddannelse [her](#).

En særlig pulje til kurser over 6 ugers varighed

Jobcentrene har mulighed for at få finansieret bevilling til uddannelses tilbud til dagpengemodtagere, som supplerer et 6 ugers jobrettet uddannelsesforløb. Det vil sige, at dagpengemodtageren kan tage første del af et uddannelsesforløb som 6 ugers jobrettet uddannelse og få den resterende del af forløbet som et tilbud, der er finansieret fra puljen. Der er på landsplan afsat en pulje på 5,1 mio. kr. årligt.

Du kan læse mere om puljen [her](#).

Puljen til opkvalificering inden for mangelområder

Der er meldt en ny pulje ud, som giver mulighed for opkvalificering af ledige inden ansættelse i en virksomhed. Puljen er et supplement til den gamle ordning med opkvalificeringsjob, hvor man kan give ledige opkvalificering efter, at de er ansat i en virksomhed. Den gamle ordning med opkvalificeringsjob fortsætter uændret.

- Målgruppen for den nye pulje til opkvalificering inden for mangelområder er dagpengemodtagere og jobparate kontanthjælpsmodtagere
- Kravet om forudgående ledighed, som i dag er på 6 eller 12 måneder afhængig af målgruppe og alder under den gamle ordning med opkvalificeringsjob, lempes til 3 måneder indenfor stillingsbetegnelser med rekrutteringsudfordringer i denne nye pulje.
- Tilbud om vejledning og opkvalificering vil kunne gives i op til 3 måneder forud for den ordinære ansættelse.
- Kravet om ansættelseskontrakt lempes og erstattes af et krav om en arbejdsgivererklæring om ordinær ansættelse.
- Jobcentrene kan få 80 % driftsrefusion for udgifter i forbindelse med tilbud om vejledning og opkvalificering dækket.

Uddannelsesløft

Tilpasningerne af uddannelsesløftet har følgende betydning:

- Målgruppen for uddannelsesløft er forsikrede ledige under 30 år, der er ufaglærte eller faglærte med forældet uddannelse. Hertil kommer en udvidelse, som betyder, at det er muligt at bygge videre på sit trin i en erhvervsuddannelse ligesom ordningen nu omfatter både EUV 1, EUV 2 og EUV 3.
- Det er nu kun 4/5 af erhvervsuddannelsen, der skal ligge indenfor dagpengeperioden.
- Hvis uddannelsen er på positivlisten over mangelområder, vil forsørgelsen nu være 100 % af dagpengesatsen. For øvrige uddannelser vil satsen fortsat være 80 %, med mulighed for at optage lån.

Læs mere om uddannelsesløftordningen [her](#).

Voksenlærlingeordningen

For at forbedre *ledige faglærtes* adgang til voksenlærlingeordningen lempes kravene om forudgående ledighed, hvis erhvervsuddannelsen er indenfor mangelområder, dvs. områder med behov for arbejdskraft.

Det hidtil gældende krav om 12 måneders forudgående ledighed lempes til et krav om 6 måneders ledighed. Der kan ydes tilskud på 40 kr. i timen i hele uddannelsesperioden (ekskl. skoleperioder).

Du kan læse mere om tilskud til voksenlærlinge på rar-bm.dk for [RAR Syddjylland](#) og [RAR Fyn](#).

Den regionale uddannelsespulje

De regionale arbejdsmarkedsråd vedtager primo marts nye positivlister for de regionale uddannelsespuljer. De nye positivlister gælder fra d. 1. april 2017 og kan findes på rar-bm.dk. Læs mere om listerne for [RAR Syddjylland](#) og [RAR Fyn](#).

Foruden de beskrevne ordninger er der jobcentrenes generelle ramme til køb af uddannelse. Her gælder det fortsat for dagpengemodtagere, at der alene kan gives tilbud om vejledning og opkvalificering op til i alt 6 uger indenfor de første 6 måneders sammenlagt ledighed.

Tilbuddet gives kun ledige, der enten er fyldt 30 år, eller som har en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Bilag: 408.2. Styrkede muligheder for målrettet opkvalificering.pdf

Udvalg: Udvalget for Arbejdsmarked og Integration

Mødedato: 31. maj 2017 - Kl. 8:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 78336/17

De beskæftigelsespolitiske udvalg i de sydjyske kommuner

RAR Syddjylland

Arbejdsmarkedskontor Syd
Sekretariatet
Dannebrogsgade 3, 2. sal
5000 Odense C

T: +45 7222 3800
E: amksyd@star.dk

www.rar-bm.dk

Dato: 3. april 2017

Styrket fokus på målrettet opkvalificering

Der er en stigende efterspørgsel og mangel på kvalificeret og specialiseret arbejdskraft i Syddjylland. Da vores virksomheder skal fortsætte deres positive vækstspiraler, kalder det på politisk opmærksomhed og handling. Målrettet opkvalificering og uddannelse er helt centrale værktøjer, der kan understøtte virksomhedernes rekruttering af de rigtige kompetencer.

I halen på de seneste trepartsforhandlinger er der skabt nye muligheder for opkvalificering af ledige. Paletten af ordninger inden for målrettet opkvalificering og uddannelse er nu blevet set efter i sømmene, hvilket har givet anledning til en række justeringer (se vedhæftede dokument). Overordnet kan fx nævnes:

- **Uddannelsesløftet:** Ordningen er blevet mere fleksibel. Blandt andet behøver man nu ikke længe at færdiggøre sin uddannelse på dagpenge.
- **6 ugers jobrettet uddannelse:** Ordningen er blevet mere fleksibel, så ledige faglærte, ufaglærte og med korte videregående uddannelser nu i højere grad selv kan sammensætte deres uddannelse ud fra de mest relevante kurser.
- **Voksenlærningeordningen:** Målgruppen er udvidet, så flere kan få glæde af ordningen.
- **Opkvalificeringsjob:** I forbindelse med ansættelse af en ledig kan der nu aftales opkvalificering både *før* og *efter* ansættelse.

Derudover har vi netop lagt sidste hånd på den regionale positivliste, så mulighederne er afstemt med behovene på det sydjyske arbejdsmarked.

Vi opfordrer til, at kommunerne fortsat udvikler strategier og øger fokus på de mange muligheder indenfor målrettet opkvalificering og uddannelse, ligesom vi opfordrer til at fastholde det brede geografiske og faglige samarbejde i håndteringen af udfordringerne på beskæftigelsesområdet. Vi vil gerne følge området og hører gerne om jeres initiativer og strategier for opkvalificering af ledige.

RAR Syddjylland sætter yderligere fokus på målrettet opkvalificering, samt sikring af kvalificeret arbejdskraft, på vores beskæftigelsespolitiske konference, som afholdes den 7. juni 2017.

Med venlig hilsen

Jens Gaarde Gad
Formand for RAR Syddjylland

Bilag: 409.1. ministersvarskrivelse.docx

Udvalg: Udvalget for Arbejdsmarked og Integration

Mødedato: 31. maj 2017 - Kl. 8:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 80453/17

Forslag til forenklinger af den aktive beskæftigelsesindsats

Arbejdsmarkeds –og Integrationsudvalget i Varde kommune skal hermed kvittere for Ministerens opfordring til at komme med input til en forenkling af den aktive beskæftigelsesindsats.

1) KLs forslag

Udvalget ønsker at tilkendegive sin tilslutning til de forslag til forenklinger som KL har fremsendt til ministeren den 27. april 2017.

Vi kan således fuldt ud tilslutte os at hovedparten af reglerne i en ny beskæftigelseslov skal være fælles rammeregler for alle målgrupper.

Endvidere kan vi tilslutte os skitsens øvrige hovedelementer:

- Der skal kun være få særlige regler for fem hovedmålgrupper – mod 80 undermålgrupper i dag
- Borgerens Min Plan skal være omdrejningspunktet for indsatsen
- Det individuelle kontaktføreløb skal forenkles
- Reglerne om tilbud skal forenkles

Øvrige forslag

2) Iværksættere

I den nuværende tilbudsvifte efterlyses tilbud, der kan understøtte iværksætteri som en mulig vej ud af offentlig forsørgelse. I denne forbindelse har udvalget skelet til Århus – der via fondsmidler – har kunne yde tilskud på op til 50.000 kr. til iværksættere. En anden mulighed kan være at genindføre muligheden for iværksætterydelse (fx 50 % af den offentlige ydelse) i en periode ved opstart af egen virksomhed. Tilbud om iværksætterydelse kunne være et tilbud til borgere med en længerevarende periode på offentlig ydelse – eller særlige udfordringer i forhold til tilknytning til arbejdsmarkedet.

3) Kontanthjælpsmodtagere mister kun en mindre del i ydelse ved småjobs

Udvalget har fulgt resultaterne af de 14 frikommuneforsøg, der har været gennemført og har her haft fokus på, at Hedensted – Vejle har haft gode effekter af deres forsøg. Forsøget er gået ud på at kontanthjælpsmodtagere har kunnet beholde 70 % af lønnen ved småjobs. Effekten ved kun at modregne en mindre del af lønnen i kontanthjælpen har haft en stor motivationseffekt. Udvalget foreslår at modellen forankres i en kommende lovgivning.

4) Muligheder for at understøtte virksomheder der tager udfordrede unge i mesterlære

Med den nye mesterlære ordning er der et velegnet redskab der kan bringe unge – med enten boglige eller sociale udfordringer – ind på arbejdsmarkedet. Udfordringen for virksomhederne er, at der i den første del af lærerforholdet er et misforhold mellem lønnen og den merværdi for virksomheden som lærlingen kan bidrage med. Det er udvalgets opfattelse at dette afholder mange virksomheder fra at indgå mesterlæreaftaler.

Det foreslås at der i den nye lovgivning gives mulighed for at yde tilskud til virksomheder der opretter mesterlæreforhold – hvis aftalen indgås med en ung med en længerevarende periode på offentlig ydelse –eller særlige udfordringer i forhold til tilknytning til arbejdsmarkedet. Der sigtes således mod en ordning, der ligner den nuværende ordning for voksenlærlinge – blot målrettet unge der har vanskeligheder med at komme ind på arbejdsmarkedet.

5) Øget fokus på det tværsektorielle

Arbejdsmarkeds – og Integrationsudvalget i Varde Kommune finder at der er stor synergi i det kommunale tværsektorielle samarbejde.

Af de borgere der lovgivningsmæssigt er tilknyttet Jobcenteret, er nogle måske bedre tjent med en tilknytning til en anden afdeling. Der er i lovgivningen tilbøjelighed til en skarp sektoropdeling frem for bredere rammer for opgaveløsningen.

De områder, der er i spil i forhold til beskæftigelsesområdet er typisk – børn og ungeområdet, samt Social og handicap området. Det er for alle 3 områder væsentligt at lovgivningerne rummer fleksibilitet til "opgave-organisering" samt at alle indsatser koordineres i en samlet plan - som pointeret i KL's indspil.

Udvalget skal derfor opfordre til, at der ved en gennemgang af beskæftigelseslovgivningen er fokus på at lovgivningen er smidig i forhold til opgaveorganiseringen, og - at øvrige ministerområder opfordres til et tilsvarende fokus ved lovgennemgange.

Med venlig hilsen

Søren Laulund

Formand for Arbejdsmarkeds- og Integrationsudvalget i Varde kommune

**Bilag: 410.1. Brev fra Beskæftigelsesministeren vedr. initiativpakke til
ressourceforløb**

Udvalg: Udvalget for Arbejdsmarked og Integration

Mødedato: 31. maj 2017 - Kl. 8:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 62465/17

Til alle kommuner

Beskæftigelsesministeren
Ved Stranden 8
1061 København K

T +45 72 20 50 01
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748

Ny initiativpakke skal sikre bedre rammer for ressourceforløb

Kære borgmester

Vi er i forligskredsen bag reformen af førtidspension og fleksjob enige om, at reformen grundlæggende er rigtig.

28. marts 2017

Der er imidlertid fortsat udfordringer på området, som forligskredsen ønsker at løse. For selvom en tilfredsundersøgelse blandt borgere i ressourceforløb på flere områder tegner et positivt billede, så er der for mange eksempler på ressourceforløb, hvor borgeren ikke kan se meningen og målet med indsatsen.

Ressourceforløb skal give mening og være til gavn for borgerne. Vi er derfor enige en fælles initiativpakke med tre tiltag, hvor hovedsigtet er at få tilrettelagt bedre ressourceforløb.

Jeg håber, at I også ser positivt på de nye tiltag. Det er helt afgørende, at vi holder fast i, at flest muligt borgere skal hjælpes tilbage til arbejdsmarkedet gennem ressourceforløb og væk fra passiv forsørgelse. Det kræver, at vi alle har ekstra fokus på at få tilrettelagt gode ressourceforløb, hvor indsatsen giver mening, og borgerne føler sig trygge og bliver inddraget.

Vi har haft fokus på at skabe større tryghed for borgere i ressourceforløb og klare rammer for, hvem der skal have ressourceforløb, fleksjob og førtidspension, og hvad formålet er med indsatsen i ressourceforløb.

Initiativpakken består af tre tiltag:

- Ny skrivelse om ressourceforløb
- Toårigt forsøg med styrket rådgivning fra den regionale sundhedskoordinator
- Prioriteret udmøntning af satspuljeinitiativet "Bedre ressourceforløb".

Den opdaterede skrivelse sætter med tolv centrale pointer om ressourceforløb, fleksjob og førtidspension mere klare rammer for jeres arbejde med målgrupperne.

I skrivelsen præciseres det blandt andet, at det er en forudsætning for ressourceforløb, at der er en realistisk mulighed for at udvikle borgerens arbejdsevne, og at praktikforløb hverken må eller skal bruges til at dokumentere, hvad borgeren *ikke* kan. Det understreges, at ressourceforløb aldrig må forværre borgerens helbred, og at praktik altid handler om almindelige arbejdsopgaver og mulighed for at være en del af en almindelig arbejdsplads.

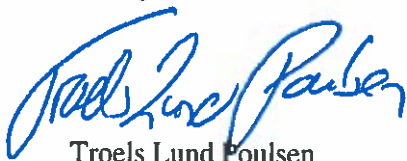
Vi sætter samtidig gang i et toårigt forsøg, hvor borgere i ressourceforløb får ret til at få en vurdering fra den regionale sundhedskoordinator, hvis de er bekymrede for, om helbredet er godt nok til at deltage i fx et praktikforløb på en virksomhed. Sig-

tet med forsøget er at sikre, at ressourceforløbene altid tilrettelægges, så borgerne føler sig trygge, og hvor borgernes bekymring er hørt.

Endelig har vi målrettet 40 mio. kr. fra puljen "Bedre ressourceforløb" til at sætte fokus på borgerinddragelse, sagsbehandlingstider og et bedre match mellem borgere og virksomheder, når der skal etableres praktikforløb.

Jeg ser frem til at følge udviklingen på området og de nye erfaringer, som initiativpakken giver anledning til.

Venlig hilsen

Troels Lund Poulsen

Bilag: 410.2. Ny skrivelse om ressourceforløb

Udvalg: Udvalget for Arbejdsmarked og Integration

Mødedato: 31. maj 2017 - Kl. 8:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 81629/17

Ministerium: Myndighed vises her

Journalnummer: Beskæftigelsesmin. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering j.nr. 16/13278

Skrivelse om ressourceforløb

Indhold

1. Indledning
2. Centrale pointer om ressourceforløb, førtidspension og fleksjob
3. Generelt om ressourceforløb
4. Målgruppe
5. Den koordinerende sagsbehandler
6. Indhold i ressourceforløb
7. Mentorstøtte
8. Forsørgelse under ressourceforløbet

1. Indledning

Denne skrivelse har til formål at beskrive betingelserne for visitation til ressourceforløb, indsatsen i ressourceforløb, den koordinerende sagsbehandlers rolle m.v.

Skrivelsen erstatter den tidligere udsendte orienteringsskrivelse nr. 9200 af 7. april 2014 om målgruppen for ressourceforløb, der samtidig ophæves.

Vedrørende arbejdet med de opgaver, der er forbundet med, at en sag skal forelægges rehabiliteringsteamet, henvises til Orienteringsskrivelse om rehabiliteringsteam og rehabiliteringsplan.

I STAR's guide til gode ressourceforløb fra maj 2016 er der samlet en række grundelementer for det gode ressourceforløb som inspiration til det praktiske arbejde med ressourceforløb.

Vedrørende aspekter, der relaterer sig til fleksjob, henvises til Vejledning om fleksjob.

Vedrørende aspekter, der relaterer sig til førtidspension henvises til Vejledning om dokumentationskravet ved behandling af sager, hvor det er åbenbart formålsløst at udvikle arbejdsevnen og til Vejledning om sager, hvor kommunen kan tilkende førtidspension uden forelæggelse for rehabiliteringsteamet, fordi det er åbenbart formålsløst at udvikle arbejdsevnen.

Vedrørende de helbredsmæssige aspekter i skrivelsen henvises til Vejledning om sundhedsfaglig rådgivning og vurdering i sager på beskæftigelsesområdet.

2. Centrale pointer om ressourceforløb, førtidspension og fleksjob

Ressourceforløb skal ses i sammenhæng med de øvrige ordninger i reformen om førtidspension og fleksjob. Der kan i den forbindelse udledes følgende centrale pointer:

Målgruppen for ressourceforløb

Ressourceforløbet er for udsatte borgere.

Målgruppen for ressourceforløb er borgere, der har komplekse problemer ud over ledighed. Det er især borgere, hvis arbejdsevne er så begrænset, at de er i risiko for at få tilkendt førtidspension, hvis der ikke gøres en ekstra, tværfaglig indsats for at understøtte vejen mod job eller uddannelse. Det kan også være borgere med aktuelle komplekse problemer i form af fx helbredsproblemer, misbrug, sociale forhold mv., hvor udsigten til at komme i ordinær beskæftigelse eller uddannelse er lang.

Mulighederne i den ordinære indsats skal være udtømte – men ikke nødvendigvis afprøvede.

Mulighederne i den ordinære indsats skal være udtømte, inden der visiteres til et ressourceforløb. Det betyder dog ikke, at det i alle tilfælde er en betingelse, at borgeren har deltaget i en beskæftigelsesrettet indsats forud for visitation til ressourceforløb. Kommunen kan således vurdere, at et ressourceforløb er relevant, hvis personen har så komplekse problemer, at det vil kræve en langvarig og tværfaglig indsats. Vurderer kommunen, at der ikke er relevante ordinære indsatser, der kan iværksættes, anses mulighederne for udtømte.

Ressourceforløb er relevant, når der er et udviklingsperspektiv i forhold til ordinære arbejdstimer, herunder fleksjob.

Det er en forudsætning for at iværksætte et ressourceforløb, at der kan peges på indsatser, hvor der er en realistisk forventning om, at borgeren kan drage nytte af indsatsen, og på sigt forbedre sin situation og blive i stand til at deltage på arbejdsmarkedet, fx i et fleksjob.

Ressourceforløb må ikke trækkes unødigt i langdrag.

Længden på et ressourceforløb skal fastlægges med udgangspunkt i, at borgeren får den fornødne tid og støtte til at udvikle arbejdsevnen og skal bane vejen frem mod arbejdsmarkedet gennem en systematisk indsats og hyppig opfølgning. For hovedparten af målgruppen vil vejen frem mod arbejdsmarkedet være det langsigtede mål, og vejen dertil vil være lang.

Meget lange forløb er relevante for nogle grupper fx unge med alvorlige psykiske lidelser. Forløbet skal være afpasset den enkeltes konkrete behov, og kommunen skal løbende være opmærksom på, at forløbet ikke trækker unødigt i langdrag.

Borgeren skal inddrages systematisk i forberedelsen af egen sag.

Mange borgere ved ikke, hvad et ressourceforløb er, og mange har svært ved at forstå formålet med og indholdet i forløbene. Sagsbehandleren i jobcenteret skal sørge for at forberede borgeren grundigt på formålet og mulighederne med ressourceforløbet inden mødet i rehabiliteringsteamet.

Sagsbehandleren skal også sørge for, at borgeren er godt forberedt på, hvorfor sagen skal behandles i teamet, hvem der sidder i teamet, formålet med mødet i teamet, og hvad der skal ske på mødet. En god forberedelse er med til at give borgeren ejerskab og til at give kvalitet i det videre forløb.

For mange kan det også virke overvældende at skulle til møde i rehabiliteringsteamet. Det er derfor vigtigt, at kommunen altid gør opmærksom på, at borgeren har mulighed for at have en bisidder med på mødet.

Virksomhedsrettet indsats i ressourceforløb

Formålet er altid udvikling af arbejdsevnen – ikke dokumentation.

Formålet med en virksomhedspraktik er altid at udvikle personens kompetencer/arbejdsevne. Borgeren skal i praktikforløb udføre konkrete ordinære arbejdsopgaver og indgå i kollegiale sammenhænge, og arbejdet skal løbende tilpasses borgerens kompetencer og kapacitet. Virksomhedspraktik skal aldrig gives alene for at få dokumentation for en formodning om, at en borger ikke er i stand til at arbejde.

Praktikforløb skal være meningsfyldte og have et udviklingsperspektiv

Beslutningen om at gennemføre et praktikforløb beror på en konkret vurdering af den enkelte borgers muligheder og ressourcer. I vurderingen af, om det er meningsfyldt at lade en borger starte i praktik, skal det indgå, om der vil kunne oprettes et forløb med et indhold og omfang, hvor borgeren vil kunne udføre arbejdsopgaver og indgå i kollegiale sammenhænge.

Kommunen skal altid vurdere, om det er meningsfyldt at gennemføre en praktik, hvis borgeren alene kan deltage i ekstraordinært få timer (dagligt/ugentligt), medmindre det fx er som led i en opstart, hvor der er et udviklingsperspektiv. Dette kan dog være relevant som led i en opstart eller som fastholdelse i praktiken i perioder, hvor borgeren har det helbredsmæssigt dårligt. Ressourceforløb må aldrig forværre borgerens helbred.

Besøg på virksomheder og ”snusepraktikker” kan være et centralt element i et ressourceforløb.

Korte besøg på virksomheder kan være relevant som led i at etablere det rette match mellem borger og virksomhed. Sådanne besøg kan etableres som led i en mentorindsats eller som led i kontaktforløbet.

Snitflade til fleksjob på få timer

Krav om udviklingsperspektiv inden for rimelig periode.

Fleksjob kan gives med meget få timer til personer med en aktuelt meget begrænset arbejdsevne, hvis det vurderes, at arbejdsevnen kan blive udviklet inden for en rimelig periode.

Den ”rimelige periode”, som borgerens arbejdsevne skal udvikles indenfor, er ikke nærmere fastsat i loven. Hvis arbejdsevnen er meget lille, og det ikke vurderes, at den kan udvikles, bør kommunen overveje, om der bør gives førtidspension. Visiteres en borger med en aktuelt meget begrænset arbejdsevne ind i fleksjobordningen, skal der altid anlægges et udviklingsperspektiv. Det skal fremgå af borgerens sag, at kommunen har vurderet, at der er mulighed for, at arbejdsevnen kan udvikles inden for en rimelig periode. Det bør endvidere fremgå, hvad det konkrete udviklingsmål er.

Kommunen skal løbende følge op på, om borgerens arbejdsevne udvikler sig som forudsat. Hvis arbejdsevnen ikke udvikles som forventet, skal kommunen overveje, om der skal indledes en sag om førtidspension. Hvis borgeren i sådanne sager selv ønsker at fastholde en tilknytning til arbejdsmarkedet i et fleksjob, uanset at borgerens arbejdsevne er meget begrænset, og der ikke er mulighed for udvikling, vil borgeren kunne fortsætte i fleksjobbet på få timer.

Borgerens egen motivation og ønsker bør således tillægges afgørende vægt, når kommunen vurderer, hvorvidt borgeren kan fortsætte i fleksjobbet, selvom der ikke er sket en udvikling.

Dokumentation i sager om førtidspension

Ved tilkendelse af førtidspension er det vigtigt, at sagen er tilstrækkeligt oplyst, og at det er dokumenteret, at borgeren opfylder betingelserne for førtidspension. Det er samtidig vigtigt, at sagerne ikke »overoplyses« eller afventer unødvendig dokumentation.

Kravet om dokumentation for borgerens nedsatte arbejdsevne betyder *ikke*, at kommunen skal have afprøvet alle indsatser i praksis. Kommunen skal i hver enkelt sag vurdere - om og i givet fald - hvilke indsatser, det er relevant at afprøve.

Kommunen skal kun indhente de oplysninger og den dokumentation om borgeren, som er nødvendig for at kunne begrunde og træffe afgørelse om førtidspension. Den nødvendige dokumentation afhænger bl.a. af, hvilken type sag om førtidspension der er tale om:

Helbredsoplysninger kan i sig selv dokumentere, at der er ret til førtidspension.

Der er tale om åbenlyse sager, hvor funktionsevnen er varigt meget svært nedsat, og hvor de helbredsmæssige oplysninger udgør en tilstrækkelig dokumentation for, at det er åbenbart formålsløst at udvikle arbejdsevnen. Det kan fx være borgere med en betydelig nedsat funktionsevne som følge af udviklingshæmning, personer med en alvorlig hjerneskade eller en person med alvorlige lidelser, hvor de medicinske behandlingsmuligheder er udtømte eller udsigtsløse, og hvor prognosen er kort levetid, eller at sygdommen er hastigst accelererende.

I sådanne sager skal der ikke iværksættes ressourceforløb, virksomhedspraktik mv. for at forbedre arbejdsevnen.

Helbredsoplysninger kan sammen med øvrige oplysninger om borgerens kompetencer og ressourcer dokumentere, at der er ret til førtidspension.

Der er tale om åbenlyse sager, hvor de helbredsmæssige oplysninger sammen med sagens øvrige oplysninger om borgerens ressourcer, personlige og faglige kompetencer dokumenterer, at borgerens arbejdsevne ikke kan udvikles. Det kan fx være oplysninger om, at borgeren pga. sin nedsatte funktionsevne får støtte fra andre dele af kommunen fx i form af støtte til at klare daglige gøremål eller støtte til at passe egne børn eller lignende.

Hvis arbejdsevnen på trods af sådanne iværksatte foranstaltninger vurderes at være væsentligt og varigt nedsat i et omfang, så borgeren ikke vil være i stand til at blive selvforsørgende, herunder i et fleksjob, kan sagens øvrige oplysninger sammen med de helbredsmæssige oplysninger udgøre en tilstrækkelig dokumentation for, at der skal tilkendes førtidspension.

I sådanne sager skal der ikke iværksættes ressourceforløb, virksomhedspraktik mv. for at forbedre arbejdsevnen.

Resultaterne af indsatser for at udvikle arbejdsevnen gennem ressourceforløb, virksomhedspraktik mv. kan dokumentere, at der er ret til førtidspension.

I sager, hvor det har været relevant at gennemføre indsatser for at udvikle arbejdsevnen, kan resultatet være, at det ikke lykkes at udvikle arbejdsevnen. I disse sager skal kommunen foretage en helhedsvurdering af alle oplysninger i sagen, dvs. de helbredsmæssige oplysninger, sagens øvrige oplysninger om borgerens ressourcer, personlige og faglige kompetencer - samt oplysningerne om resultatet af de indsatser, borgeren har modtaget for at udvikle arbejdsevnen. Hvis disse oplysninger samlet set dokumenterer, at borgeren er berettiget til førtidspension, skal der indledes sag om førtidspension, og der skal ikke iværksættes yderligere ressourceforløb, virksomhedspraktik mv. for at forbedre arbejdsevnen.

3. Generelt om ressourceforløb

Ressourceforløb skal hjælpe borgere med komplekse problemer videre i livet. Det skal ske gennem en tværfaglig og helhedsorienteret indsats inden for beskæftigelses-, uddannelses-, sundheds- og socialområdet, der er tilpasset den enkelte borger. Det er intentionen, at borgeren får det bedre for dermed at kunne udvikle sin arbejdsevne. På længere sigt er det målet, at borgeren får et job eller en uddannelse – også selvom vejen derhen kan være lang. Der skal tilkendes ressourceforløb, hvis der på sigt er en mulighed for, at borgerens arbejdsevne kan udvikles i en sådan grad, at borgeren vil kunne blive i stand til at have et indtægtsgivende arbejde, fx i et fleksjob.

Kommunen skal – inden der bevilges et ressourceforløb – forelægge borgerens sag for rehabiliteringsteamet. Kommunen træffer afgørelse på baggrund af teamets indstilling.

Det anbefales, at kommunen er særligt opmærksom på følgende punkter, når den skal etablere og gennemføre et ressourceforløb:

1. *Grundig forberedelse med fokus på borgerens job- og uddannelsesressourcer.*

Det er vigtigt så konkret som muligt at inddrage fx borgerens uddannelse, erfaringer på arbejdsmarkedet, ressourcer i andre sammenhænge samt borgerens ønsker og håb til kommende arbejdsfunktioner. Det er også vigtigt at tale med borgeren om fordele og muligheder ved et ressourceforløb.

2. *Fokus på muligheder og ikke begrænsninger for at udvikle borgerens arbejdsevne.*

Formålet med ressourceforløb er at udvikle borgerens arbejdsevne. Borgerens tilknytning til arbejdsmarkedet styrkes og fastholdes gennem en tværfaglig indsats, hvor alle muligheder for fodfæste på arbejdsmarkedet for den enkelte borger skal prøves gennem en aktiv indsats.

3. *Borgeren skal inddrages og have ejerskab og indflydelse på sit forløb.*

Samarbejdet mellem kommune og borger er centralt både ved udarbejdelsen af rehabiliteringsplanens forberedende del, i mødet med rehabiliteringsteamet og i tilrettelæggelsen af ressourceforløbet samt i den løbende opfølgning.

4. *Der skal være et beskæftigelsesmål for borgeren, der skal sikre fokus i indsatsen.*

Både borgeren, borgerens netværk og kommunen skal have arbejdsmarkedet som et klart pejlemærke. Det kan anbefales at opstille konkrete og realiserbare beskæftigelsesmål i ressourceforløbet. Særligt hvis borgeren er langt fra beskæftigelse eller uddannelse, er det vigtigt at opstille realiserbare delmål.

5. *Beskæftigelse og forbedring af helbred supplerer hinanden.*

Ved både somatiske og psykiske sygdomme får mange mennesker det bedre ved at blive en del af arbejdsmarkedet, hvad enten der er tale om ordinært eller støttet arbejde.

6. *Opfølgning er vigtig for et succesfuldt ressourceforløb.*

Borgeren kan have brug for tæt støtte for at sikre, at aktiviteterne i ressourceforløbet løbende realiseres i praksis. Derudover kan der være brug for at ændre og justere aktiviteterne undervejs.

4. Målgruppen for ressourceforløb

Der tages i beskrivelsen af målgruppen for ressourceforløb udgangspunkt i reglerne, der er fastsat i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (LAB) § 68 a.

4.1. Hvem er i målgruppen?

Målgruppen for ressourceforløb er borgere, hvis arbejdsevne er så begrænset, at de er i risiko for at få tilkendt førtidspension, hvis der ikke gøres en ekstra, tværfaglig indsats for at understøtte vejen mod job eller uddannelse. Der vil typisk være tale om borgere, der kommer fra kontanthjælp eller sygedagpenge.

Målgruppen kan også være borgere, hvis arbejdsevne ikke er varigt begrænset, men som aktuelt er udfordret af komplekse problemer med fx helbred, misbrug, sociale forhold m.v. Problemerne skal have et omfang, så det vurderes, at borgeren ikke kan komme i job eller uddannelse hverken på kort eller mellem-langt sigt.

Visitation til ressourceforløb vil altid bero på en konkret vurdering af den enkelte borgers situation. Visitationen forudsætter, at borgeren har sammensatte, komplekse problemer udover ledighed, der vil kræve en tværgående indsats i forhold til:

- 1) beskæftigelse/uddannelse,
- 2) det sociale område og/eller
- 3) sundhedsområdet.

Desuden skal *en eller flere* af følgende betingelser være opfyldt:

1. Borgeren har været længerevarende på offentlig forsørgelse og har fx haft svært ved at få fodfæste i uddannelsessystemet eller på arbejdsmarkedet.
2. Borgeren har deltaget i en indsats rettet mod uddannelse og/eller job. Det kan fx være en Ungdoms-Uddannelses-plan, en jobplan, revalidering eller en indsats som led i sygedagpengeopfølgning, uden at det har haft den ønskede effekt.
3. Kommunen vurderer, at der er behov for en længevarende indsats, inden uddannelse eller job er et realistisk mål.

Kommunen skal ikke tilkende ressourceforløb i sager, hvor det er åbenbart, at borgeren er berettiget til en førtidspension.

Kommunen skal heller ikke tilkende ressourceforløb til borgere, når det som følge af svær sygdom eller på grund af betydelige funktionsnedsættelser er åbenbart formålsløst at forsøge at udvikle deres arbejdsevne i et ressourceforløb. Helbredsmæssige oplysninger er som udgangspunkt kun et delelement i den samlede vurdering af en borgers arbejdsevne. Til vurderingen af, om ressourceforløb er åbenbart formålsløst, bør kommunen foretaget en helhedsvurdering, hvor der indgår både helbredsmæssige oplysninger, oplysninger om borgerens funktionsevne og en beskrivelse af borgerens øvrige forhold.

4.2. Mulighederne i den ordinære indsats skal være udtømt inden ressourceforløb

Efter reglerne er der tale om personer med komplekse problemer ud over ledighed, der ikke har kunnet løses gennem en indsats efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller lov om aktiv socialpolitik.

Beskæftigelsesindsatsen giver en række muligheder for at iværksætte en indsats over for personer, der har andre problemer end ledighed, fx tilbud om ansættelse med løntilskud, virksomhedspraktik eller mentorstøtte.

Det er en forudsætning for at tilbyde ressourceforløb, at kommunen i første omgang vurderer, om en eller flere af disse muligheder er relevante i forhold til at få personen tættere på job eller uddannelse.

Det er ikke en betingelse, at borgeren har haft en beskæftigelsesrettet indsats forud for visitation til ressourceforløb. Kommunen kan således vurdere, at et ressourceforløb er relevant, hvis personen har så komplekse problemer, at det vil kræve en langvarig og tværfaglig indsats. Vurderer kommunen, at der ikke er andre foranstaltninger, der kan iværksættes, anses mulighederne for udtømte.

Det skal fremgå af personsagen, at kommunen har konstateret, at borgeren har komplekse problemer, der gør, at et ressourceforløb er relevant. Kommunen skal, når sagen forelægges for rehabiliteringsteamet, dokumentere, hvilke indsatser kommunen har foretaget eller overvejet. Det skal i den forbindelse begrundes, hvorfor kommunen har anset den beskæftigelsesrettede indsats som formålsløs i forhold til at få personen tættere på job eller uddannelse.

Ressourceforløb kan være den nødvendige indsats for at ændre udviklingen for personer, der har været på kontanthjælp i flere år uden nogen betydelig beskæftigelsesrettet indsats. Men det er ikke en betingelse, at personen har været længe på offentlig forsørgelse. Det kan også tidligt i forløbet stå klart, at personen har så komplekse problemer, at ressourceforløb er den rette løsning.

Ankestyrelsen har principafgørelse 24-14 om ressourceforløb og fleksjob udtalt, at kommunen skal vurdere, at alle relevante muligheder i den ordinære beskæftigelseslovgivning er udtømte, før der kan tildeles et ressourceforløb. Det er dog ikke en betingelse, at kommunen rent faktisk har anvendt alle indsatser i forhold til den pågældende.

Kommunen skal have fokus på, hvilke ressourcer den enkelte har, og hvordan disse ressourcer kan udvikles.

Visitation til ressourceforløb vil altid afhænge af en konkret og individuel vurdering af den enkeltes situation sammenholdt med betingelserne for ressourceforløb.

I den konkrete sag kunne der gives ressourceforløb til en person med psykisk belastningsreaktion og smerter i bevægeapparatet, idet lægelige oplysninger og arbejdsafklaring viste, at der kunne være mulighed for udvikling af arbejdsevnen ved iværksættelse af et længerevarende forløb med fokus på fysisk træning, succes med arbejdsopgaverne i en virksomhedspraktik og med hjælp af en mentor.

Det er ikke en betingelse for at give ressourceforløb, at kommunen forinden har vurderet, at fleksjob er udelukket. Det er heller ikke en betingelse, at personen har været visiteret til fleksjob, inden et ressourceforløb iværksættes.

4.3. Sammenhængen mellem ressourceforløb og fleksjob

Der kan være et vist overlap mellem fleksjob på få timer og ressourceforløb, og for nogle borgere vil begge ordninger kunne være egnede.

Fleksjob er relevant i forhold til borgere, der har en væsentlig og varig begrænsning i deres arbejdsevne. For borgere i målgruppen for fleksjob vil der derfor typisk foreligge en højere grad af afklaring af borgernes arbejdsevne og et konkret beskæftigelsesmål. Arbejdsevnen vil i mange tilfælde fortsat kunne udvikles gennem fleksjobbet. Fleksjob kan gives med meget få timer til personer med en aktuelt meget begrænset arbejdsevne, hvis det vurderes, at arbejdsevnen kan blive udviklet inden for en rimelig periode. Dette skal fremgå af personsagen.

For borgere i målgruppen for ressourceforløb vil arbejdsevnen og forventningen til udviklingen af arbejdsevnen typisk være mindre afklaret. Det beror derfor på en konkret vurdering i rehabiliteringsteamet og kommunen, hvad der er den bedste løsning for borgeren i forhold til at komme i job eller uddannelse.

Ankestyrelsen har i principafgørelse 92-16 refereret til to domme fra Østre Landsret, som er enig i Ankestyrelsens praksis, hvorefter borgere med en varig og væsentlig begrænsning i arbejdsevnen kan få et ressourceforløb, hvis kommunen vurderer, at borgerens arbejdsevne ikke er tilstrækkeligt afklaret til, at der kan fastsættes et beskæftigelsesmål, og at det ikke kan udelukkes, at der er udviklingsmuligheder. Vurderingen er altid konkret og individuel, og der kan være et vist overlap mellem tilkendelse af fleksjob og ressourceforløb.

Det udelukker ikke ressourceforløb, at fleksjob ikke er forsøgt, eller at borgeren ønsker fleksjob frem for ressourceforløb.

I den ene sag stadfæstede Østre Landsret byrettens dom, der frifandt Ankestyrelsen fra at anerkende, at borgeren havde ret til fleksjob. Ankestyrelsen havde afgjort, at borgeren havde ret til ressourceforløb. Borgeren led af kronisk belastningstilstand med svære kognitive problemer i form af træthed, sårbarhed, koncentrationsbesvær, lav stresstærskel, manglende evne til abstrakt tænkning og overblik, søvnproblemer med mere. Desuden havde hun slidgigt i ryggen. Hendes tilstand var stationær uden udsigt til bedring.

Retten fastslog, at der skal foreligge et sikkert grundlag, for at domstolene kan tilsidesætte en skønsmæssig administrativ afgørelse om ressourceforløb.

En borger vil kunne overgå til fleksjob efter et ressourceforløb. I de tilfælde vil sagen skulle behandles i rehabiliteringsteamet forud for visitationen til fleksjob. Et fleksjob kan ikke indgå som en indsats i ressourceforløbet.

4.4. Sammenhængen mellem ressourceforløb og førtidspension

Ressourceforløb er målrettet personer, der, hvis ikke der blev igangsat en indsats, er i overhængende risiko for at ende på en førtidspension. Det er dog samtidig sådan, at personer ikke skal tilbydes et ressourceforløb, hvis det som følge af svær sygdom eller på grund af betydelige funktionsnedsættelser er åbenbart formålsløst at forsøge at udvikle deres arbejdsevne.

Når der er tale om borgere med komplekse problemer og en meget lille arbejdsevne kan det være vanskeligt at afgøre, om førtidspension eller ressourceforløb er den rigtige løsning. I lighed med afgrænsningen til fleksjob er der tale om en konkret vurdering af graden af personens problemer sammenholdt med en vurdering af, om der er tale om en varig eller midlertidig tilstand.

Inden der tilkendes et ressourceforløb, skal kommunen vurdere, om det kan forventes, at borgeren vil kunne udvikle sin arbejdsevne i et ressourceforløb. Der skal tilkendes ressourceforløb, hvis der på sigt er en mulighed for at borgerens arbejdsevne kan udvikles i en sådan grad, at borgeren vil kunne blive i stand til at have indtægtsgivende arbejde i form af ordinære timer eller i et fleksjob - eventuelt efter gennemførelse af en uddannelse. Er dette ikke tilfældet skal kommunen vurdere, om der i stedet skal indledes en sag om førtidspension.

Ankestyrelsen har i principafgørelse 92-16 refereret til to domme fra Østre Landsret, som er enig i Ankestyrelsens praksis, hvorefter borgere med en varig og væsentlig begrænsning i arbejdsevnen kan få et res-

sourceforløb, hvis kommunen vurderer, at borgerens arbejdsevne ikke er tilstrækkeligt afklaret til, at der kan fastsættes et beskæftigelsesmål, og at det ikke kan udelukkes, at der er udviklingsmuligheder. Vurderingen er altid konkret og individuel, og der kan være et vist overlap mellem tilkendelse af fleksjob og ressourceforløb.

Østre Landsret er også enig i, at borgere med en væsentlig begrænsning i arbejdsevnen skal have et ressourceforløb, hvis det ikke på forhånd kan anses for åbenbart formålsløst at forsøge at udvikle arbejdsevnen i et ressourceforløb.

Den første sag er refereret ovenfor under pkt. 4.3.

I den anden sag frifandt Østre Landsret Ankestyrelsen fra at anerkende, at Ankestyrelsens afgørelse om ret til ressourceforløb var ugyldig. Ankestyrelsen havde afgjort, at borgeren havde ret til ressourceforløb. Ankestyrelsen fandt, at borgeren havde behov for et længerevarende behandlingsforløb, og at det først derefter ville være muligt at vurdere, om en igangværende psykiatrisk behandling ud over højnelse af livskvaliteten også ville kunne indebære en forbedret funktionsevne. Retten fandt ikke grundlag for at anse Ankestyrelsens afgørelsesgrundlag for utilstrækkeligt. Retten fandt heller ikke, at det på forhånd kunne anses for formålsløst at forsøge at udvikle borgerens arbejdsevne i et ressourceforløb. Det havde ingen betydning, at borgeren senere var tilkendt førtidspension.

Retten fastslog, at der skal foreligge et sikkert grundlag, for at domstolene kan tilsidesætte en skønsæsig administrativ afgørelse om ressourceforløb.

4.5. Kan borgeren søge om et ressourceforløb?

Hvis en borger anmoder kommunen om at få bevilget et ressourceforløb, må kommunen konkret tage stilling til, om der er tale om en udsat borger med så komplekse problemer, at der er risiko for, at borgeren ender på førtidspension, hvis ikke borgeren får en særlig indsats.

Hvis kommunen vurderer, at dette er tilfældet, skal kommunen sammen med borgeren udarbejde rehabiliteringsplanens forberedende del og forlægge sagen for teamet. Kommunens forelæggelse af sager for teamet er en del af den faktiske forvaltningsudøvelse som led i sagsbehandlingen, og der kan derfor hverken klages over, at sagen forelægges teamet, eller at sagen ikke forelægges teamet.

Ankestyrelsen har i principafgørelse 83-15 udtalt, at når borgeren søger om en bestemt form for hjælp, fx et ressourceforløb, skal kommunen på baggrund af en konkret og individuel vurdering af borgerens samlede situation, herunder borgerens helbredsmæssige-, sociale og arbejdsmæssige forhold vurdere, om og i givet fald hvilken indsats, der skal iværksættes.

Kommunen skal træffe afgørelse om retten til hjælp i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning.

Kommunen skal se borgerens ansøgning i lyset af alle de muligheder, der findes for hjælp til forsørgelse og udvikling med henblik på, at borgeren fastholdes eller kommer ind på arbejdsmarkedet. Kommunen kan ikke afvise at behandle borgerens ansøgning om hjælp med den begrundelse, at borgeren ikke kan ansøge om et ressourceforløb.

Borgeren har ikke krav på, at kommunen alene tager stilling til spørgsmålet om ressourceforløb, da der ikke er hjemmel i reglerne om ressourceforløb til at se bort fra den helhedsvurdering, der efter reglerne skal foretages i forbindelse med en ansøgning om hjælp. Kommunen skal kun forelægge sagen for rehabi-

literingsteamet og behandle sagen med henblik på ressourceforløb i de tilfælde, hvor der er noget, der taler for, at borgeren er i målgruppen for et ressourceforløb.

Det følger af principperne for god forvaltningsskik, at kommunen skal svare på borgerens spørgsmål og relevante bemærkninger i sagen. I den konkrete sag skulle kommunen derfor i begrundelsen for afgørelsen forholde sig til borgerens anmodning om at få et ressourceforløb.

Et afslag på at behandle sagen med henblik på ressourceforløb vil efter Ankestyrelsens praksis være at betragte som en afgørelse, som borgeren kan klage over. Det fremgår af principafgørelse 64-11, at jobcentrets afslag på at afklare arbejdsvennen måtte anses for en afgørelse, der tilsigtede at have retsvirkning efter sit indhold, det vil sige afslag på fleksjob på det foreliggende grundlag.

4.6. Klage over ressourceforløb

Borgeren kan klage til Ankestyrelsen både over kommunens afgørelse om ressourceforløb og over selve indsatsen/de enkelte indsatser i ressourceforløbet, jf. LAB § 128. Kommunens afgørelse skal derfor være ledsaget af en klagevejledning til borgeren. Borgeren kan ikke klage over indsatsdelen af rehabiliteringsplanen, da planen er en del af den faktiske forvaltningsudøvelse i kommunen.

4.7. Flytning til en anden kommune

Hvis en borger, der er visiteret til et ressourceforløb, flytter kommune, følger rehabiliteringsplanen med til den nye kommune. Den nye kommune kan tage udgangspunkt i den medfølgende plan og foretage de fornødne justeringer m.v., fx i forhold til de tilbud kommunen har, personens forhold m.v. Se lov om aktiv socialpolitik § 68, stk. 8.

5. Den koordinerende sagsbehandler

Reglerne om en koordinerende sagsbehandler er fastsat i LAB § 68 c. Reglerne om opfølgning fremgår af § 16, stk. 5, og § 18, stk. 2.

5.1. Alle borgere i ressourceforløb skal have tilknyttet en koordinerende sagsbehandler

I alle ressourceforløb skal der være tilknyttet en koordinerende sagsbehandler. Den koordinerende sagsbehandler har rollen som den gennemgående myndighedsperson, der har ansvaret for at varetage borgerens sag på tværs af sektorer, forvaltninger og lovgivningsområder.

Ankestyrelsen har i principafgørelse nr. 1-15 udtalt, at kommunen ikke kan afvise, at en person er omfattet af målgruppen for et ressourceforløb med den begrundelse, at kommunen vurderer, at der ikke er behov for en koordinerende sagsbehandler. I den konkrete sag havde kommunen begrundet afslaget med, at der ikke var behov for en koordinerende sagsbehandler. Udpegning af en koordinerende sagsbehandler er en følge af, at personen er omfattet af målgruppen for et ressourceforløb.

Kommunen kan udpege en koordinerende sagsbehandler fra en anden enhed end jobcenteret. Det kan være i en sag, hvor hovedvægten af indsatsen i en længere periode vil ligge på et andet område end beskæftigelsesområdet, uden at hovedmålet – at personen får fodfæste på arbejdsmarkedet – træder i baggrunden. Det kan fx være tilfældet, hvis indsatsen i begyndelsen af ressourceforløbet overvejende er af social karakter, og det derfor er mest hensigtsmæssigt med en koordinerende sagsbehandler fra socialforvaltning.

gen. Når indsatsen senere overgår til at være hovedsagelig beskæftigelsesrettet, kan kommunen udpege en ny koordinerende sagsbehandler fra jobcenteret.

Borgeren bør inddrages, inden der udpeges en ny koordinerende sagsbehandler.

En sagsbehandler fra en anden enhed end jobcenteret kan ikke træffe afgørelse efter beskæftigelseslovgivningen.

5.2. Efter rehabiliteringsmødet

Når teamet har indstillet til et ressourceforløb, skal kommunen hurtigst muligt træffe afgørelse. Hvis teamets indstilling ikke følges, skal sagen forelægges for teamet på ny, inden der træffes afgørelse. Når teamet har revurderet sagen, træffer kommunen afgørelse.

Det *anbefales*, at den koordinerende sagsbehandler så vidt muligt i umiddelbar forlængelse af mødet i rehabiliteringsteamet - og senest efter en uge - mødes med borgeren og gennemgår teamets indstillinger til indsatsplanen. Det vil være en fordel for det videre forløb med borgeren, at borgeren i forbindelse med orienteringen om rehabiliteringsteamets indstilling inddrages og får en forståelse af:

- Hvad der er beskæftigelsesmålet med ressourceforløbet.
- Hvilke indsatser, der skal sættes i gang, inden for henholdsvis beskæftigelses-, uddannelses-, social- og sundhedsområdet.
- Hvornår de forskellige indsatser efter teamets vurdering bør sættes i gang.

5.3. Udarbejdelse af rehabiliteringsplanens indsatsdel

Den koordinerende sagsbehandler skal i samarbejde med borgeren udarbejde rehabiliteringsplanens indsatsdel. Den koordinerende sagsbehandler skal sikre, at den endelige indsatsplan er realistisk, og at den er afstemt med borgeren. Der skal tages udgangspunkt i den enkeltes behov og karakteristika. Planen skal i videst muligt omfang fremstå meningsfuld for borgeren med klar retning mod jobmål på arbejdsmarkedet og indsatser, der støtter realisering af dette mål.

Indsatsdelen skal indeholde borgerens beskæftigelses- og uddannelsesmål og en plan for den samlede indsats, der er nødvendig og hensigtsmæssig for den enkelte borger. Planen udarbejdes på baggrund af de respektive forvaltningers beslutning om den konkrete indsats til borgeren, som igen er truffet på baggrund af rehabiliteringsteamets indstilling i den konkrete sag. Det skal fremgå af planen, hvilken del af kommunen der yder indsatsen.

Hvis det ikke er muligt at fastsætte et konkret job- eller uddannelsesmål, skal der fastsættes et overordnet mål for fx inden for hvilken branche eller jobfunktion, borgeren vurderes at kunne komme i job eller uddannelse. Herudover skal indsatsdelen indeholde oplysninger om:

- 1) Hvilke delmål inden for de beskæftigelsesmæssige, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige og sociale områder, der skal føre til det overordnede beskæftigelses-mål, herunder en begrundelse for disse delmål.
- 2) Konkrete tilbud eller andre aktiviteter m.v., der skal indgå i forløbet, herunder en beskrivelse af målet med indsatsen på kort sigt.
- 3) Den løbende opfølgning i forløbet, herunder om borgeren evt. skal have tilbud om mentor og en beskrivelse af mentorens rolle og opgaver.

Indsatsen skal fastsættes for en periode af mindst 6 måneder ad gangen. Det skal fremgå af planen, hvilke dele af kommunen, der yder de forskellige indsatser. Planen skal opdateres løbende.

Det *anbefales*, at borgeren får udleveret planen, og der aftales et nyt møde så hurtigt som muligt med henblik på at gennemgå indsatsplanen mere konkret og for at sikre, at borgeren kommer i gang med indsatsen hurtigst muligt. Det gælder også eventuelle indsatser via praktiserende læge, socialforvaltning, bank, boligselskab mv. Det aftales også, hvilke områder og opgaver borgeren eventuelt har brug for mentorstøtte til, se afsnit 7. Den koordinerende sagsbehandler bør altid aftale næste møde med borgeren, inden et møde afsluttes, så borgeren ved, at der følges op – og hvornår.

5.4. Tilbud på tværs af sektorer

Det er en forudsætning for det gode ressourceforløb, at der er et fælles ledelsesmæssigt fokus på ressourceforløbet på tværs af forvaltningerne, hvor indsatsen prioriteres og koordineres, og erfaringerne hermed deles. Et godt samarbejde på tværs af forvaltningerne med en klar rolle- og ansvarsfordeling er en del af grundlaget for et godt ressourceforløb.

Den koordinerende sagsbehandler er typisk den, der sørger for visitation til / etablering af tilbud på tværs af sektorer. Det vil skabe fremdrift i sagen, hvis den koordinerende sagsbehandler har den fornødne beslutningskompetence. Derudover kan det være af stor betydning for den koordinerende sagsbehandlers arbejde med at finde muligheder i form af indsatser for den enkelte, at kommunen understøtter sagsbehandlerens arbejde på organisationsniveau. Definerede arbejdsgange i kommunen på tværs af forvaltninger kan være med til at give bedre rammer for den koordinerende sagsbehandlers muligheder for at iværksætte og koordinere tilbud på tværs af områder.

5.5. Opfølgning

Den koordinerende sagsbehandler står - ofte i samarbejde med mentor - for den løbende opfølgning i sagen. Der skal – såvel inden ressourceforløbet sættes i gang som løbende – tages stilling til, hvor hyppigt der skal holdes opfølgningssamtaler med borgeren. Det er et krav, at samtalerne holdes løbende og minimum 6 gange om året. Den koordinerende sagsbehandler skal sikre, at borgeren hele tiden inddrages og deltager aktivt i opfølgningen, dette kan bl.a. ske ved inddragelse af mentor.

Samtalerne skal bl.a. sikre, at der er den fornødne udvikling i ressourceforløbet. Samtidig skal den koordinerende sagsbehandler løbende følge borgerens situation, således at sagsbehandleren – i samarbejde med borgeren – kan justere rehabiliteringsplanen, hvis der bliver behov for det.

Hvis borgeren deltager i et beskæftigelsesrettet tilbud, kan samtalen med borgeren foregå på anden måde end ved personligt fremmøde, fx telefonisk.

Formålet med systematisk og tæt opfølgning fra koordinerende sagsbehandler - og evt. mentor - er blandt andet at følge op på borgerens deltagelse i de indsatser, der indgår i ressourceforløbet. Hvis borgeren er sygemeldt, skal kommunen endvidere som led i opfølgningen vurdere, om der er behov for en særlig indsats i form af eksempelvis sygdomsafklaring, behandling eller optræning.

Hvis borgeren ikke følger ressourceforløbet, skal kommunen vurdere, hvilke skridt der kan tages for at sikre, at borgeren igen aktivt deltager i forløbet og samarbejder om at nå sit beskæftigelsesmål. Der skal i disse situationer foretages en vurdering af, om der i det konkrete tilfælde foreligger omstændigheder (fx sociale, helbredsmæssige, psykiske eller misbrugsproblemer), der kan begrunde, at borgeren ikke har pligt til at deltage i samtaler eller aktiviteter i ressourceforløbet. Kommunen kan alene sanktionere manglende fremmøde m.v., hvis der ikke er en rimelig grund til udeblivelsen. Se også afsnit 6.4.

5.6. Borgerinddragelse

Den koordinerende sagsbehandler – og evt. mentor – skal motivere borgeren til at gennemføre rehabiliteringsplanen og understøtte borgerens deltagelse i indsatsen ved at give relevant støtte og vejledning.

Der kan være behov for støtte og vejledning af personlig karakter, opmuntring, støtte i forberedelsen m.v., og der kan være behov for støtte og vejledning til praktiske forhold, herunder økonomi. Det kan fx være transport eller ansøgning om enkelttydelser. Disse opgaver vil også kunne varetages af en mentor, se afsnit 7.

Det er et centralt element i ressourceforløbet, at den koordinerende sagsbehandler - og evt. mentor - har fokus på at inddrage borgeren og give borgeren medbestemmelse i forhold til, hvad ressourceforløbet skal indeholde. Det skal øge motivationen hos borgeren og sikre, at borgeren i højere grad tager ansvar for sit eget liv, herunder accepterer og gennemfører tilbud, som kommunen tilrettelægger.

5.7. Inddragelse af borgerens netværk

Det *anbefales* at involvere og bruge borgerens netværk, fx ægtefælle eller forældre, fra forløbets start, under forberedelsen, ved rehabiliteringsmødet og i den løbende opfølgning. Har borgeren en ægtefælle, en voksen søn eller datter, en ven eller forældre, der kan støtte borgeren undervejs i ressourceforløbet, anbefales det, at kommunen får samspillet med borgerens netværk til at fungere. Det kan fx ske ved, at de deltager på opfølgningsmøderne.

5.8. Tilknytning af mentor

Borgere i ressourceforløb bør som udgangspunkt altid have tilbud om mentorstøtte. Mange borgere vil således kun få reel adgang til indsatsen i planen, hvis de støttes af en mentor. I forbindelse med tildeling af mentor skal der udpeges mål og indsatsområder for mentoren. Målene skal så vidt muligt være detaljerede, og ofte kan det være en fordel at prioritere målene, så der ikke er tvivl om, hvad hovedperspektivet med mentorstøtten er.

Bevilling af mentor foretages oftest af den koordinerede sagsbehandler. For borgere, der starter i ressourceforløb, sker dette ofte med udgangspunkt i anbefalingerne fra rehabiliteringsteamet. Når den koordinerende sagsbehandler introducerer borger og mentor for hinanden, bør den koordinerende sagsbehandler samtidig gøre det klart, hvad mentorens rolle som støtteperson er. Det bør tilstræbes, at mentoren deltager i opfølgningssamtalerne, under forudsætning af at borgeren ønsker det. De vigtigste punkter i den koordinerende sagsbehandlers opgave i forhold til mentorstøtte er at

- afgrænse og definere mentoropgaven/-opgaverne og fastlægge hvem, der skal udføre mentoropgaven og
- følge op på løsningen af mentoropgaven.

Se afsnit 7 om mentorstøtte.

6. Indholdet i ressourceforløbet

Reglerne om indholdet i ressourceforløbet fremgår af LAB § 68 a.

Indsatsen i ressourceforløbet skal have en klar retning mod arbejdsmarkedet. Og indsatsen skal være individuelt tilrettelagt. Udover beskæftigelsesrettede indsatser vil der ofte være behov for at iværksætte supplerende understøttende indsatser af social/helbredsmæssig karakter. Det er helt centralt, at borgeren selv inddrages i at pege på relevante supplerende indsatser. Ressourceforløbene vil ofte bestå af en kombination af beskæftigelsesmæssige, sociale og sundhedsmæssige tilbud. Indsatsen fremgår af indsatsdelen af rehabiliteringsplanen.

6.1. Indsatser inden for beskæftigelses-, uddannelses-, sundheds- og socialområdet

Ressourceforløbet kan bestå af tilbud efter LAB kapitel 9 b-12 og en indsats efter anden lovgivning, herunder efter lov om social service og sundhedsloven.

Ressourceforløbet kan også indeholde supplerende indsatser, der kan stabilisere og forbedre personens fysiske, psykiske og sociale tilstand, således at personen efterfølgende kan deltage i tilbud efter LAB.

Personer, som tildeles ressourceforløb, har ofte brug for omfattende støtte for at blive klar til job eller uddannelse, og flere er uden uddannelse og har ingen eller kun sparsom erhvervserfaring. Mange vil have brug for ekstra støtte for at kunne fastholde rehabiliteringsplanen og vil derfor have gavn af en mentor, jf. afsnit 7.

Er der tale om et tilbud givet af kommunen, der indgår i rehabiliteringsplanen som en del af ressourceforløbet, skal kommunen afholde udgiften i forbindelse med tilbuddet. Der er således ikke mulighed for at kræve, at borgeren selv skal betale for deltagelse i et tilbud givet af kommunen.

Hvis borgeren ikke overholder aktiviteter, der indgår som et tilbud i rehabiliteringsplanen, kan der sanktioneres efter reglerne i lov om en aktiv socialpolitik, hvis kommunen i øvrigt finder, at betingelserne herfor er opfyldt.

Er der derimod tale om fx en aftalt fritidsaktivitet, der også fremgår af rehabiliteringsplanen, men som ikke er givet som tilbud, er kommunen ikke forpligtet til at betale, og manglende deltagelse i en sådan aktivitet vil ikke kunne sanktioneres.

For så vidt angår betaling af transportomkostninger samt øvrige omkostninger i forbindelse med deltagelse i et tilbud, henvises til muligheden for dækning af disse udgifter efter LAB §§ 82 og 83.

Eksempler på indsatser inden for beskæftigelses-, uddannelses-, sundheds- og socialområdet:

A. Beskæftigelses- og uddannelsesområdet

Virksomhedsrettet forløb med fokus på at opnå progression i ordinære timer

- Virksomhedscenter
- Beskæftigelsesindsatser til personer med psykiske lidelser (IPS)
- Virksomhedspraktik
- Job med løntilskud

Uddannelsesrettede tilbud

- Ordinær uddannelse, herunder AMU-kurser, læse-stavekursus
- Afklaringsforløb med indlagt praktikker
- Brobygningsforløb, der motiverer personen til uddannelse, støtter til uddannelsesafklaring, introducerer til uddannelsesmiljøet

Støttende tiltag

- Mentorstøtte, fx i forbindelse med introduktion til job eller uddannelse. Støtten kan også gives til opgaver uden for arbejdspladsen, hvis det er nødvendigt for at understøtte den beskæftigelsesrettede indsats
- Særligt tilrettelagte projekter og uddannelsesforløb, heri kan fx indgå rådgivning og støtte fra psykolog/terapeut/coach, motion, kurser i håndtering af stress/angst mv.
- Kompenserende ordninger (hjælpe midler og personlig assistance)

B. Socialområdet

- Rådgivning om mulighederne for hjælp til styring af økonomi
- Hjælp til misbrugsproblemer
- Aktivitetstilbud på væresteder, hvor målet er at opbygge sociale og faglige kompetencer, der skaber et bedre fundament i hverdagen
- Støtte-kontaktperson
- Hjælp til boligproblemer
- Støtte til familieudfordringer, fx kan belastede familier få en aflastningsfamilie
- Socialpædagogisk bistand i form af fx bostøtte og støtte- og kontaktperson, der fx kan hjælpe med at optræne færdigheder, opbygge og fastholde kontakt til omverdenen og lære at benytte mulighederne i samfundet
- Midlertidige botilbud med den støtte, det indebærer (fx til borgere der i en overgangsperiode ikke kan få en hverdag til at hænge sammen på egen hånd)
- Længerevarende botilbud til borgere, der pga. betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktions-evne eller sociale problemer har behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner eller pleje, omsorg eller behandling
- Hjælpebidrag og anden kompensation
- Ledsagere og personlige hjælpere

C. Sundhedsområdet

- Samtaleterapi hos egen læge, psykolog, psykiater mv.
- Kurser i at leve med sygdom, fx i forbindelse med angst, depression, kroniske smerter mv.
- Sundhedsfremmende og forebyggende tilbud, fx i form af tilbud om fysisk træning, kostvejledning og rygestoprådgivning
- Behandling for alkohol- og/eller stofmisbrug, fx afrusning: Intensiv dagbehandling eller døgnbehandling
- Lægelig stofmisbrugsbehandling (substitutionsbehandling: forenet læge- og socialfaglig indsats), fx for borgere der ikke umiddelbart kan overskue et behandlingsforløb med stoffrihed som det primære mål
- Genoptræning, fx i forbindelse med udskrivning fra sygehus

Tilbud om psykologhjælp og misbrugsbehandling vil typisk høre under social- eller sundhedsområdet, jf. ovenstående eksempler. Det vil altid være en konkret og individuel vurdering i forhold til den enkelte borger, hvorvidt disse aktiviteter også kan gives som et LAB-tilbud.

Tilbud om psykologhjælp og misbrugsbehandling af et vist omfang kan fx gives som LAB-tilbud i et ressourceforløb med henblik på at understøtte, at borgeren kan deltage i de øvrige tilbud i ressourceforløbet. Se eventuelt også vejledning om kommunernes dokumentation af driftsudgifter ved aktivering m.v. pkt. 5.2.

6.2 Særligt om virksomhedsrettet indsats

Ordinære timer sideløbende med indsatsen

I ressourceforløbet er målet, at borgeren på sigt får fodfæste på arbejdsmarkedet, fx i et fleksjob. I den forbindelse kan borgeren sideløbende med indsatsen i ressourceforløbet, fx virksomhedspraktik, påtage

sig ordinær beskæftigelse. Indtægtens betydning for ydelsen er beskrevet i afsnit 8 om forsørgelse under ressourceforløbet.

Virksomhedspraktik

Formålet med virksomhedspraktik er at udvikle personens kompetencer og arbejdsevne eller afklare beskæftigelsesmål.

Intentionen med virksomhedspraktik er, at borgeren under praktikken skal kunne udføre konkrete arbejdsfunktioner, dvs. ordinært arbejde eller arbejde, der er så tæt på ordinært arbejde som muligt.

Borgeren skal i praktikforløb også indgå i kollegiale sammenhænge, og arbejdet skal løbende tilpasses borgerens kompetencer og kapacitet. Virksomhedspraktik skal aldrig gives alene for at få dokumentation for en formodning om, at en borger ikke er i stand til at arbejde.

Praktikforløbet skal være meningsfyldt og have et udviklingsperspektiv. Meget kortvarige praktikforløb på under en time om dagen kan som udgangspunkt ikke anbefales, da det her kun i meget begrænset omfang vil være muligt udføre konkrete arbejdsfunktioner. En undtagelse kan dog være situationer, hvor borgeren selv ønsker at starte i praktikken med meget kort tid på arbejdspladsen i en periode.

Virksomhedspraktik skal aldrig gives alene for at få dokumentation for en formodning om, at en borger ikke er i stand til at arbejde.

Timetallet for virksomhedspraktik fastsættes ud fra en konkret vurdering af den enkeltes behov, idet praktikken skal kunne leve op til formålet om at udvikle personens kompetencer, arbejdsevne eller afklare beskæftigelsesmål.

Beslutningen om at gennemføre et praktikforløb beror på en konkret vurdering af den enkelte borgers muligheder og ressourcer. I vurderingen af, om det er meningsfyldt at lade en borger starte i praktik, skal det indgå, om der vil kunne oprettes et forløb med et indhold og omfang, hvor borgeren vil kunne udføre arbejdsopgaver og indgå i kollegiale sammenhænge.

Kommunen skal altid vurdere, om det er meningsfyldt at gennemføre en praktik, hvis borgeren alene kan deltage i ekstraordinært få timer (dagligt/ugentligt), medmindre det fx er som led i en opstart, hvor der er et udviklingsperspektiv. Dette kan dog være relevant som led i en opstart eller som fastholdelse i praktikken i perioder, hvor borgeren har det helbredsmæssigt dårligt. Ressourceforløb må ikke forværre borgerens helbred.

Besøg på virksomheder og ”snusepraktikker” kan være et centralt element i et ressourceforløb. Korte besøg på virksomheder kan være relevant som led i at etablere det rette match mellem borger og virksomhed, hvor der kan tages de relevante skånehensyn med henblik på en efterfølgende mere reel praktik, hvis der fx er tale om en borger med angst. Sådanne besøg kan etableres som led i mentorindsats eller som led i kontaktforløbet.

6.3. Varigheden af et ressourceforløb

Ressourceforløb kan vare fra et til fem år ad gangen. Borgere over 40 år bliver som udgangspunkt tilbudt ét forløb, men kan efterfølgende tilbydes flere, hvis de selv ønsker det. Det gælder, uanset om det første

ressourceforløb er begyndt før eller efter, at borgeren er fyldt 40 år. Borgere under 40 år kan blive visiteret til flere på hinanden følgende ressourceforløb. Der er ikke fastsat en øvre grænse for, hvor mange ressourceforløb en borger kan tilbydes. Det beror på en konkret vurdering, om endnu et ressourceforløb er relevant for borgeren.

Den nedre grænse på et år skal sikre, at der kun visiteres til et ressourceforløb, når det er nødvendigt med en længerevarende indsats. Hvis den påkrævede indsats er af kortere varighed, vil den kunne tilbydes gennem den ordinære indsats med det dertil hørende forsørgelsesgrundlag, fx kontanthjælp.

Forskellen i varighed af ressourceforløbet fra et år og op til fem år giver fleksibilitet og mulighed for at målrette indsatsen til den enkelte borgers behov. Varigheden af ressourceforløbet er en del af kommunens afgørelse om bevilling af ressourceforløb, og kommunen skal således tage stilling til varigheden af ressourceforløbet i afgørelsen.

Længden på et ressourceforløb skal fastlægges med udgangspunkt i den enkelte borgers konkrete forudsætninger og behov for at understøtte, at borgeren får den fornødne støtte til at udvikle arbejdsevnen og bane vejen frem mod arbejdsmarkedet gennem en systematisk indsats og hyppig opfølgning. Rehabiliteringsteamet giver indstilling i sagen. For hovedparten af målgruppen vil vejen frem mod arbejdsmarkedet være det langsigtede mål, og vejen dertil vil være lang.

Meget lange forløb er relevante for nogle grupper fx unge med alvorlige psykiske lidelser. Forløbet skal være afpasset den enkeltes konkrete behov, og kommunen skal løbende være opmærksom på, at forløbet ikke trækker unødigt i langdrag.

Ressourceforløbet bliver ikke forlænget på grund af perioder med sygdom, barsel eller andet. Men det kan evt. betyde, at kommunen vurderer, at sagen skal forelægges rehabiliteringsteamet med henblik på et nyt ressourceforløb. Hvis borgeren har behov for en indsats, der ligger udover det allerede tildelte ressourceforløb, kan borgeren få et nyt forløb efter inddragelse af rehabiliteringsteamet.

Såfremt kommunen vurderer, at borgeren skal tilbydes et nyt ressourceforløb, skal sagen altid gå igennem rehabiliteringsteamet.

Ankestyrelsen har i principafgørelse 82-16 ændret kommunens afgørelse i en sag, idet et ressourceforløb ikke kan forlænges. Kommunen skulle i stedet have givet tilbud om et nyt ressourceforløb. Borgeren var over 40 år og havde derfor ikke pligt til at tage imod kommunens tilbud om et nyt ressourceforløb. Kommunen måtte derfor i samarbejde med borgeren tage stilling til, hvilke foranstaltninger og indsatser borgeren herefter kunne tilbydes, hvis hun fortsat ønskede forsørgelse af kommunen. Ankestyrelsen har i den forbindelse bl.a. udtalt,

- at kommunen samtidig med afgørelsen om bevilling af ressourceforløb skal fastsætte den præcise varighed af ressourceforløbet

- at ressourceforløbet skal være af mindst et og højst fem års varighed. Det betyder, at kommunen konkret skal tage stilling til længden af ressourceforløbet

- at kommunen inden ressourceforløbets afslutning skal træffe afgørelse om, hvilke indsatser der skal iværksættes fremadrettet

- at kommunen ikke blot kan forlænge et ressourceforløb. Kommunen kan give et nyt ressourceforløb, hvis betingelserne er opfyldt, og kommunen følger de særlige sagsbehandlingsregler, der gælder for at tilken-

de et ressourceforløb, herunder at udarbejde rehabiliteringsplan og forelægge sagen for rehabiliteringsteamet

- at ressourceforløbet og ressourceforløbsydelsen skal fortsætte, indtil kommunen har taget stilling til, hvilken foranstaltning der skal iværksættes efter ressourceforløbet

- at sagen skal forelægges for rehabiliteringsteamet inden afgørelsen, hvis kommunen ønsker at tilbyde borgeren et nyt ressourceforløb

- at borgeren ikke har pligt til at tage imod mere end ét ressourceforløb, hvis borgeren er over 40 år

- at det forhold, at borgeren afviser et ressourceforløb, ikke er ensbetydende med, at borgeren har ret til førtidspension, hvis borgeren ikke opfylder betingelserne for det.

6.4. Afslag/afbrydelse/tilpasning af indsatsen

En borger i ressourceforløb er omfattet af de almindelige regler om ”rimelige grunde” i § 13, stk. 7 og 8, i lov om aktiv socialpolitik til ikke at deltage i tilbud m.v. i ressourceforløb. Det betyder, at en borger, som har en rimelig grund til ikke at møde til en samtale eller deltage i et tilbud, ikke kan sanktioneres.

En rimelig grund er fx, at borgeren ikke kan deltage i et tilbud på grund af sygdom, eller der er risiko for, at helbredet forringes, hvis den hidtidige uddannelse eller arbejde fortsættes.

Samtidig har kommunen altid pligt til at undersøge, om der er andre forhold end de i § 13, stk. 7, nævnte rimelige grunde, der kan begrunde, at borgeren ikke har pligt til at udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder. Alvorlige psykiske lidelser kan fx i det konkrete tilfælde betyde, at der ikke skal gives en sanktion for ikke at stå til rådighed. Der, hvor en sanktion ikke fremmer rådigheden hos en ressourceforløbsydelsesmodtager, skal der ikke gives en sanktion.

I forhold til en person i ressourceforløb kan kommunen desuden først træffe afgørelse om at give personen en sanktion, når kommunen har udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personen med henblik på en vurdering af, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen m.v.

Indsatsen i ressourceforløbet må ikke forringe borgerens helbred. Hvis kommunen vurderer, at indsatsen vil forværre borgerens helbred, kan kommunen enten tilpasse indsatsen eller afbryde den og tilbyde en anden indsats.

6.5. Indsatsen efter ressourceforløbet

Det fremgår af LAB § 68 a, stk. 7, at kommunen inden ressourceforløbets afslutning skal træffe beslutning om, hvilke indsatser der skal iværksættes fremadrettet.

For at sikre kontinuitet i indsatsen over for borgeren, skal kommunen – umiddelbart før ressourceforløbet afsluttes – vurdere resultatet af forløbet og behovet for yderligere tilbud eller andre indsatser efter afslutningen af ressourceforløbet. Det sikrer, at eventuelle indsatser kan iværksættes i umiddelbar tilknytning til ressourceforløbets afslutning. Hvis indsatsen – fx et fleksjob – kræver, at rehabiliteringsteamet skal have sagen forelagt til vurdering og indstilling, skal kommunen have forelagt sagen for teamet i så god tid, at kommunen kan træffe beslutning om en fremadrettet indsats på baggrund af teamets indstilling i umiddelbar forlængelse af ressourceforløbets afslutning. Dermed undgås det, at borgeren oplever u hensigtsmæssige afbrud i indsatsen og i sit forsørgelsesgrundlag.

Afhængigt af den udvikling, der er sket med borgerens arbejdsevne, kan borgeren fx overgå til et revalideringsforløb, visiteres til fleksjob eller få udbetalt kontanthjælp med henblik på jobsøgning og arbejde.

Borgeren kan også fortsat være så langt fra arbejdsmarkedet, at der skal iværksættes et nyt ressourceforløb. Hvis der er dokumentation for, at arbejdsevnen er væsentligt nedsat, og den ikke kan udvikles yderligere, kan resultatet af vurderingen også være, at der rejses sag om førtidspension, forudsat betingelserne herfor er opfyldt.

7. Mentorstøtte

Reglerne om mentorstøtte er fastsat i LAB kap 9 b. Mentorstøtte kan gives som et tilbud til personer, som har behov for mentorstøtte for at opnå eller fastholde aktiviteter, tilbud, ordinær uddannelse, ansættelse i fleksjob eller ordinær ansættelse. En mentor kan hjælpe borgeren med at få bragt stabilitet, struktur og støtte ind i hverdagen for at skabe grundlag for tilknytning til arbejdsmarkedet. Mentoren kan løse mange forskellige opgaver. Der kan ydes hjælp til almindelig daglig livsførelse og håndtering af sociale problemer, der står i vejen for, at borgeren kan deltage i tilbud eller fastholde deltagelse i tilbud mm.

Personer, der har brug for en tværfaglig indsats, herunder personer i ressourceforløb, hvor der sker en koordinering mellem forskellige områder og indsatser, kan have brug for en mentor, som kan yde tæt støtte, så den tværfaglige indsats reelt gennemføres. Mentoren kan understøtte den enkelte i at overvinde barrierer i forhold til job og uddannelsessigte, fx i relation til gæld, bolig, børn m.v.

Personer, som tildeles ressourceforløb, har ofte brug for omfattende støtte for at blive klar til job eller uddannelse. Flere er uden uddannelse og har ingen eller kun sparsom erhvervserfaring. Derudover har de typisk flere alvorlige problemer, fx mentale helbredsproblemer, misbrugsproblemer og dårlig økonomi.

Mentorstøtte kan tildeles personer, der har behov for ekstra støtte for at kunne føre de aftalte aktiviteter i rehabiliteringsplanen ud i livet. Mentorerne kan hjælpe med at håndtere personlige problemer, der kan stå i vejen for, at personen gennemfører de aftaler, som fremgår af rehabiliteringsplanen. Mentoren kan også støtte personen i at benytte de aktiviteter og tilbud, som indgår i rehabiliteringsplanen.

Mentorstøtte tildeles efter individuelt behov. Der skal indgås en skriftlig aftale om mentorstøtte mellem jobcenteret og den person, der får støtten. Aftalen kan højst indgås for 6 måneder med mulighed for forlængelse. Støtten kan intensiveres i perioder, hvor personen har særligt svært ved at fastholde aftalerne i planen og nedtrappes i perioder med mindre behov. Der kan indgås en ny aftale om mentorstøtte, hvis behovet ændrer sig.

Eksempler på mentorstøtte kan være at:

- hjælpe personen med at indgå aftaler og møde til de aktiviteter, der er aftalt, fx at følge personen til møder i psykiatrien eller social- eller beskæftigelsesforvaltningen
- hjælpe personen med at håndtere helbredsproblemer, fx at huske at tage sin medicin, forny recepter og gå på apoteket, overholde aftaler hos egen læge eller speciallæge
- hjælpe med at skabe stabilitet og struktur på hverdagen, fx ved at motivere og hjælpe personen i gang med sunde fritidsinteresser, der giver mulighed for social kontakt med andre mennesker og en mere aktiv tilværelse. Det kan være motion eller frivilligt arbejde, væresteder mv.
- hjælpe med at få orden i økonomien, fx ved at få personen til at forholde sig til regninger og ”rudekvarter”, lægge budgetter og evt. lave aftaler med bank eller gældsrådgivning
- hjælpe personen med at følge uddannelses- eller jobrettede aktiviteter, fx at møde til tiden, sørge for arbejdstøj, holde orden på arbejdsredskaber eller få afleveret evt. opgaver.

8. Forsørgelse under ressourceforløbet

Under ressourceforløbet modtager borgeren ressourceforløbsydelse. Reglerne fremgår af kapitel 6 a i lov om aktiv socialpolitik.

Ydelsen er som udgangspunkt på uddannelses- eller kontanthjælpsniveau, men i modsætning til uddannelses- eller kontanthjælpen er ressourceforløbsydelsen ikke afhængig af hverken formue eller eventuel ægtefælles indtægt.

Borgere, der inden visitationen til et ressourceforløb, modtog sygedagpenge, modtager ressourceforløbsydelse med et månedligt beløb svarende til niveauet med sygedagpenge. Ydelsen på sygedagpengeniveau ophører dog på det tidspunkt, hvor personen ikke længere ville være berettiget til sygedagpenge. Derefter er ressourceforløbsydelsen på uddannelses- eller kontanthjælpsniveau afhængigt af, om de er forsørgere eller ikke-forsørgere m.v.

Borgere, der kommer fra ledighedsydelse, fortsætter med at modtage ressourceforløbsydelse på niveau med den sats, de fik på ledighedsydelse. Førtidspensionister, der får tilbud om et ressourceforløb, modtager førtidspension under forløbet.

Borgere, der er visiteret til ressourceforløb, vil fortsat være i ordningen, selvom de på baggrund af reglerne om fradrag efter kapitel 6 a i lov om aktiv socialpolitik ikke modtager ressourceforløbsydelse.

Hvis en ressourceforløbsydelsesmodtager har indtægter, trækkes disse som udgangspunkt fra i ydelsen krone for krone. Når borgeren har lønindtægter, gælder der dog et lempeligere fradrag, således at ydelsen nedsættes med 30 pct. af lønindtægten, indtil lønindtægten inkl. pension udgør 14.116 kr. (2017-niveau). For lønindtægt inkl. pension, der overstiger 14.116 (2017-niveau), nedsættes ydelsen med 55 pct. af det beløb, der overstiger 14.116 kr.

Det lempeligere fradrag gør sig også gældende for feriegodtgørelse efter ferieloven, som borgeren modtager, når ferien holdes.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, den 14. marts 2017

JAKOB HELTOFT

/ Mette Frandsen

**Bilag: 411.1. Beskæftigelsesministerens brev til borgmestrene vedrørende
sanktioner (BM ID: 1288469) - Brev.pdf**

Udvalg: Udvalget for Arbejdsmarked og Integration

Mødedato: 31. maj 2017 - Kl. 8:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 62444/17

Til alle landets borgmestre

Beskæftigelsesministeren
Ved Stranden 8
1061 København K

T +45 72 20 50 01
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748

Kære borgmestre

24 MAR. 2017

Det er meget vigtigt, at kommunerne håndhæver de sanktionsregler, som Folketinget har indført og som skal sikre, at kontanthjælpsmodtagere reelt står til rådighed. Og samtidig er det afgørende, at reglerne forvaltes korrekt overfor borgerne.

J.nr. 2017-1368

Ankestyrelsen har netop offentliggjort den tredje ud af tre praksisundersøgelser af kommunernes anvendelse af sanktioner på kontanthjælpsområdet (vedlagt).

Den nye undersøgelse tegner et billede af, at kommunerne har for mange fejl i deres administration af sanktionsområdet, og den lægger sig i en række af tidligere undersøgelser, der viser det samme.

Jeg vil gerne understrege, at det er meget vigtigt for regeringen, at kommunerne har stort fokus på en sikker håndtering af rådigheds- og sanktionsreglerne.

Jeg har noteret mig, at et bredt flertal i Folketinget bakker op om at ville forenkle reglerne på beskæftigelsesområdet og gøre det nemmere for kommunerne at efterleve reglerne. Derfor vil jeg meget gerne drøfte med kommunerne, om der er noget i de regler og rammer på området, som kan justeres, så det bedre understøtter en effektiv brug af sanktioner. Jeg vil nu tage kontakt til KL, og bede dem om at komme med forslag til, hvordan vi kan skabe grundlaget for en mere effektiv og korrekt brug af sanktioner på kontanthjælpsområdet. Det skal ses i sammenhæng med regeringens ambition om en gennemgribende forenkling af lov om aktiv beskæftigelsesindsats, hvor KL ligeledes er inviteret til at komme med forslag til forenklinger. Det er kommunerne, der har erfaringerne med reglerne og derfor også dem, der bedst kan komme med anbefalinger til, hvordan vi fx kan forenkle systemet.

Herefter vil jeg overveje, hvilke politiske initiativer, der evt. skal tages, så vi får et sanktionssystem, der bedst muligt sikrer, at borgeren står til rådighed og møder en klar konsekvens, hvis ikke det er tilfældet.

I lyset af den debat, der med jævne mellemrum popper op om, hvorvidt religiøse forhold må tillægges betydning, når kommunen skal vurdere om en borger reelt står til rådighed for arbejdsmarkedet – vil jeg samtidig benytte lejligheden til at understrege - at religiøse, kulturelle eller moralske hensyn som udgangspunkt ikke er rimelige grunde til at blive fritaget for rådighedsforpligtelsen.

Det forhold, at en borger bærer fx niqab eller burka, hindrer ikke i sig selv eller generelt, at en modtager af integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp er jobparat, eller at en modtager af arbejdsløshedsdagpenge står til rådighed for arbejdsmarkedet.

Men hvis en borger fx direkte siger nej til et konkret job, som borgeren kan klare, alene fordi vedkommende ikke kan bære niqab eller burka, eller fordi arbejdet eksempelvis indebærer håndtering af svinekød eller alkohol, så skal borgeren sanktioneres. Sanktionen vil i givet fald være nedsættelse eller ophør af hjælpen i en periode.

Jeg forventer, at I i kommunerne med udgangspunkt i den nye praksisundersøgelse kigger jeres praksis efter i sømmene, og så ser jeg frem til dialogen med KL om, hvordan vi skaber grundlaget for en mere effektiv og korrekt brug af sanktioner på kontanthjælpsområdet.

Venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Troels Lund Poulsen', written in a cursive style.

Troels Lund Poulsen

Bilag: 411.2. Ankestyrelsens praktisundersøgelse om kommuners anvendelse af sanktioner over for uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere

Udvalg: Udvalget for Arbejdsmarked og Integration

Mødedato: 31. maj 2017 - Kl. 8:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 62446/17

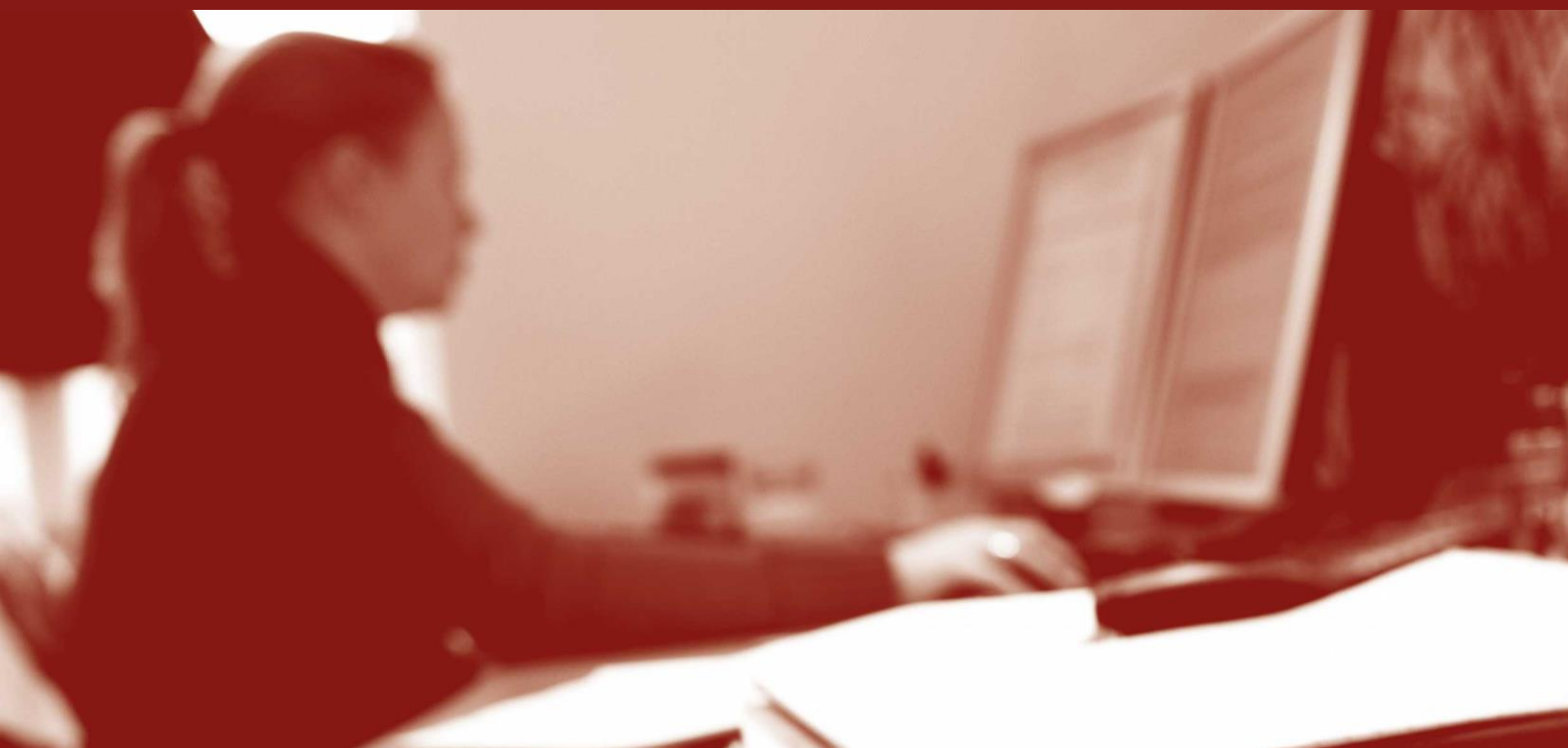
Ankestyrelsens praksisundersøgelse om

Kommunernes anvendelse af sanktioner over for uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere

December 2016

Ankestyrelsen

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Forord	1
1 Resumé og anbefalinger	3
1.1 Hovedresultater	3
1.1.1 Er afgørelsen i overensstemmelse med lovgivning og praksis	3
1.1.2 Vejledningspligten	4
1.1.3 Rimelig grund til udeblivelse	4
1.1.4 Er alle rimelige muligheder for at komme i kontakt med en aktivitetsparat borger udtømt	5
1.2 Anbefalinger	6
2 Kommunernes anvendelse af aktivlovens § 36	7
2.1 Er § 36 anvendt korrekt	8
2.2 Den generelle vejledningspligt	9
2.3 Oplysninger fra tilbudssteder	11
2.4 Rimelig grund	11
2.4.1 Borgers begrundelse for udeblivelse	12
2.4.2 Har borgeren en rimelig grund?	13
2.4.3 Sygdom som begrundelse for udeblivelse	14
2.4.4 Har borgeren andre forhold, som kan begrunde udeblivelsen, og vil en sanktion fremme rådigheden?	18
2.4.5 Skema til vurdering af rimelig grund	20
2.5 Særregel om personlig kontakt til aktivitetsparate	21
2.6 Samlet vurdering af kommunernes anvendelse af aktivlovens § 36	25
3 Anvendelse af formelle regler i forbindelse med afgørelser om sanktion	27
3.1 Sagens oplysning	27
3.2 Partshøring	30
3.3 Begrundelse	33
3.4 Klagevejledning	37
3.5 Samlet vurdering af anvendelsen af formelle regler	39
Bilag 1 Metode og baggrund	42
Bilag 2 Kommunefordelte tal	48
Bilag 3 Regelgrundlag	51
Bilag 4 Analyseskema	69
Bilag 5 Indkaldelsesbrev	88

KOMMUNERNES ANVENDELSE AF SANKTIONER OVER FOR UDDANNELSES- OG KONTANTHJÆLPSMODTAGERE

Titel Kommunernes anvendelse af sanktioner over for
uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere

Udgiver Ankestyrelsen, december 2016

ISBN nr

Layout Identitet & Design AS

Kontakt Ankestyrelsen,
7998 Statsservice

Hjemmeside www.ast.dk

E-mail ast@ast.dk

Forord

I april 2013 indgik den daværende regering en politisk aftale med V, DF, K og LA om en reform af kontanthjælpssystemet. Reformen er efterfølgende gennemført med virkning fra den 1. januar 2014. Det fremgår af »Aftalen om en reform af kontanthjælpssystemet – flere i uddannelse og job«, at aftalepartierne er enige om, at Ankestyrelsen fra 2014-2016 skal udarbejde årlige praksisundersøgelser om anvendelsen af sanktioner i kommunerne. Baggrunden for denne del af aftalen er, at kommunerne anvendte sanktioner over for uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere i meget varierende omfang.

Ankestyrelsen offentliggjorde i september 2015 den første af de tre undersøgelser¹. Denne undersøgelse vedrørte sager afgjort i 2014 og var en generel undersøgelse af kommunernes anvendelse af sanktionsreglen om udeblivelse fra tilbud over for jobparate, uddannelsesparate og aktivitetsparate ydelsesmodtagere. Der indgik 99 sager i undersøgelsen, og i 47 af disse sager, vurderede Ankestyrelsen, at afgørelsen var i overensstemmelse med regler og praksis. I 26 sager blev det vurderet, at afgørelsen var forkert. I 26 sager var det ikke muligt at vurdere afgørelsens rigtighed på grund af manglende oplysninger.

I juni 2016 offentliggjorde Ankestyrelsen den anden af de tre undersøgelser². Denne undersøgelse vedrørte sager afgjort i 2015 og var en generel undersøgelse af kommunernes anvendelse af sanktionsreglerne om udeblivelse fra samtale, manglende overholdelse af jobsøgningsaftale og registrering af jobsøgningsaktiviteter samt sanktion for gentagne gange ikke at have opfyldt pligten til at stå til rådighed. Der indgik 131 sager i undersøgelsen, og i 34 af disse sager, vurderede Ankestyrelsen, at afgørelsen var i overensstemmelse med regler og praksis. I 70 sager blev det vurderet, at afgørelsen var forkert. I 27 sager var det ikke muligt at vurdere afgørelsens rigtighed på grund af manglende oplysninger.

Ankestyrelsen offentliggør nu den tredje og sidste praksisundersøgelse. Der indgår 105 sager i undersøgelsen. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har anmodet om, at Ankestyrelsens praksisundersøgelse for sager afgjort i 2016 skal være en gentagelse af den første praksisundersøgelse. Den tredje undersøgelse omhandler

- Om sanktionen for udeblivelse fra tilbud er givet på korrekt grundlag
- Om vejledningspligten er overholdt
- Om kommunen, før der gives en sanktion til en aktivitetsparat ydelsesmodtager, har udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personen med henblik på en vurdering af, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen m.v.

---

¹ Ankestyrelsens praksisundersøgelse om kommunernes anvendelse af sanktioner, september 2015

² Ankestyrelsens praksisundersøgelse om anvendelsen af sanktioner over for uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere, juni 2016

- Hvorledes kommunerne får oplysninger fra tilbudsstederne om forhold, der har betydning for vurderingen om afgivelse af eventuel sanktion

Praksisundersøgelsen omhandler desuden kommunernes anvendelse af udvalgte formelle regler; Officialprincippet, partshøring, begrundelse og klagevejledning for at belyse samspillet mellem materielle og formelle regler.

I tidligere praksisundersøgelser har en del sager ikke kunne vurderes på grund af manglende akter. Vi har i denne undersøgelse forsøgt at mindske antallet af sager, der ikke kan vurderes ved at rykke for manglende akter. Rykkerproceduren er gennemført i forlængelse af indkaldelsen af sager. For nærmere oplysninger om udvælgelsen af sager, de deltagende kommuner og rykkerprocedure henvises til rapportens bilag 1, Metode og Baggrund.

Ankestyrelsen bemærker, at vores vurdering af kommunernes behandling af sagerne, herunder afgørelsens rigtighed, alene er foretaget på baggrund af de oplysninger, som fremgår af de indsendte akter. Fremsendelse af flere akter eller en mere fuldstændig oplysning af sagen ville i nogle sager måske have ført til en anden vurdering.

Ankestyrelsens praksisundersøgelser er analyser af et mindre antal sager fra en lille del af landets kommuner. Undersøgelsesresultater kan ikke umiddelbart ses som et udtryk for, hvordan sanktionsreglerne generelt administreres af kommunerne.

Ankestyrelsen bemærker endvidere, at de tre undersøgelses hovedresultater ikke er umiddelbart sammenlignelige. Det skyldes blandt andet, at undersøgelserne omhandler forskellige temaer, og at sagerne, som indgår i undersøgelserne, er fordelt forskelligt antalsmæssigt i forhold til borgerens visitation som enten jobparat, uddannelsesparat eller aktivitetsparat. Derudover er der i den tredje undersøgelse gennemført en rykkerprocedure for manglende akter, som ikke har været en del af de øvrige undersøgelser.

1 Resumé og anbefalinger

Ankestyrelsen har gennemført en undersøgelse af kommunernes praksis, når de træffer afgørelse om sanktion efter § 36 i lov om aktiv socialpolitik (aktivloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 468 af 20. maj 2016.

Efter aktivlovens § 36 skal kommunen foretage fradrag i hjælpen, hvis en borger udebliver fra et tilbud uden rimelig grund.

Sagerne er gennemgået af Ankestyrelsen med henblik på en vurdering af, om kommunernes afgørelser er i overensstemmelse med lovgivning og praksis på området. De indkaldte sager er ikke påklagede, og sagerne er derfor ikke tidligere blevet behandlet af Ankestyrelsen som klagesager.

Undersøgelsen for 2016 omfatter 105 sager, som er afgjort af kommunerne i perioden fra 1. januar 2016 til 4. maj 2016.

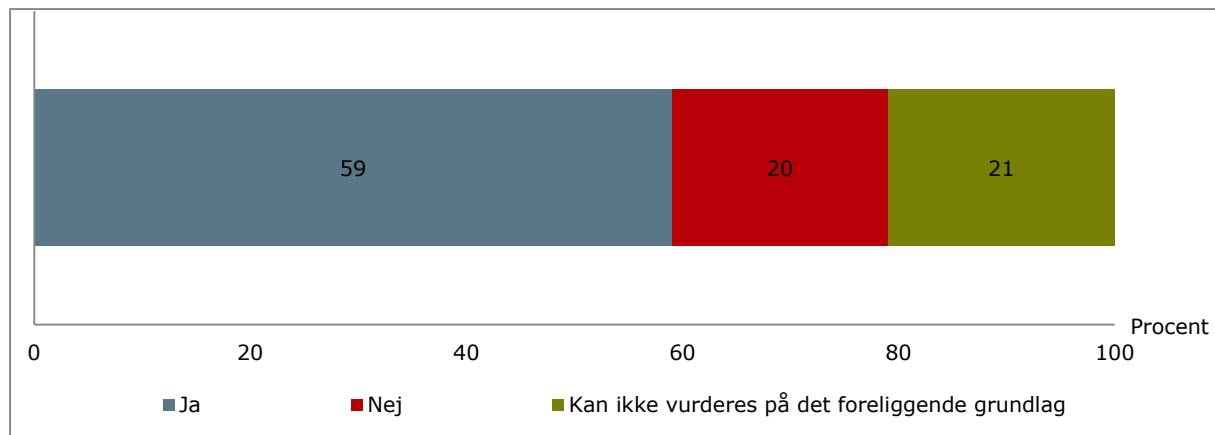
Antallet af indsendte sager varierer fra kommune til kommune. Det skyldes, at nogle kommuner har truffet færre afgørelser end det antal afgørelser, vi har anmodet om. Antallet af de indsendte sager er derudover fordelt forskelligt på de tre visitationsgrupper, henholdsvis 28 sager om jobparate, 46 sager om uddannelsesparate og 31 sager om aktivitetsparate.

1.1 Hovedresultater

1.1.1 Er afgørelsen i overensstemmelse med lovgivning og praksis

Den samlede analyse viser, at kommunernes afgørelser i 62 ud af 105 sager, svarende til 59 procent, er i overensstemmelse med lovgivning og praksis. Derimod ville 21 sager, svarende til 20 procent, blive ændret på det foreliggende grundlag, hvis de var forelagt Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg som klagesager. De resterende 22 sager, svarende til 21 procent, er ikke tilstrækkeligt oplyste til, at Ankestyrelsen kan vurdere, om kommunens afgørelse er i overensstemmelse med lovgivning og praksis, *se figur 1.1*.

Figur 1.1 Er afgørelsen samlet set korrekt?

Note: Figuren er baseret på analysen af 105 sager.

1.1.2 Vejledningspligten

Det er en forudsætning for, at en borger kan sanktioneres for at udeblive fra et tilbud, at kommunen samtidig med henvisningen til tilbuddet har givet borgeren skriftlig vejledning om de præcise konsekvenser for udeblivelse fra tilbuddet.

Analysen af de 105 sager viser, at kommunerne har opfyldt vejledningspligten i langt størstedelen af sagerne. I 93 sager, hvilket svarer til 89 procent, er vejledningen samlet set tilstrækkelig.

I 11 sager, svarende til 10 procent, vurderer Ankestyrelsen, at den vejledning, som borgeren har modtaget, ikke er i overensstemmelse med regler og praksis. Det svarer til halvdelen af de undersøgte sager, der samlet set ville blive ændret på det foreliggende grundlag, hvis de var forelagt Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg som klagesager.

Årsagerne til, at den givne vejledning ikke lever op til kravene, er enten, at vejledningen er givet for sent eller at vejledningen er uklar, da det ikke fremgår, at konsekvensen for udeblivelse fra tilbud er fradrag i hjælpen.

I en enkelt sag har det ikke været muligt at vurdere vejledningen, da det ikke er muligt at skaffe dokumentation for vejledningens ordlyd grundet tekniske problemer i kommunen.

1.1.3 Rimelig grund til udeblivelse

Det er tillige en forudsætning for, at en borger kan sanktioneres for at udeblive fra et tilbud, at borgeren udebliver uden rimelig grund.

Analysen viser, at vi er enige i kommunens vurdering af, at borger ikke har rimelig grund i 72 ud af de 105 sager. Det svarer til 69 procent. I to sager vurderer vi, at borgeren har en rimelig grund, og at sagerne derfor ikke er i overensstemmelse med regler og praksis.

I de resterende 31 sager kan vi ikke vurdere, om vi er enige i kommunens vurdering af, at borger er udeblevet uden rimelig grund. Årsagen til, at de 31 sager hverken kan vurderes som rigtige eller forkerte, er, at sagerne ikke er tilstrækkeligt oplyste. Der er primært tale om sager, hvor borgeren oplyser, at årsagen til udeblivelsen er sygdom, og hvor vi på grund af manglende oplysninger ikke kan vurdere, om borgeren havde en rimelig grund til at udeblive fra sit tilbud.

1.1.4 Er alle rimelige muligheder for at komme i kontakt med en aktivitetsparat borger udtømt

Det er endvidere en forudsætning for at sanktionere en aktivitetsparat borger, at kommunen har udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med borgeren om årsagen til udeblivelsen med henblik på at vurdere, om borgeren har en rimelig grund til at udeblive fra tilbuddet.

I undersøgelsen handler 31 af de 105 sager om aktivitetsparate borgere.

Den samlede analyse viser, at betingelsen i § 35, stk. 5, er opfyldt i 12 ud af 31 sager. Det svarer til 39 procent.

I 18 ud af 31 sager er betingelsen i § 35, stk. 5, ikke opfyldt. Der er to forskellige grunde hertil.

Hovedårsagen til, at betingelsen ikke er opfyldt, er, at kommunerne, selvom de får kontakt til borgeren, ikke får fyldestgørende eller tilstrækkeligt sikre oplysninger om årsagen til borgerens udeblivelse til at vurdere sagen. Formålet med reglen i aktivlovens § 35, stk. 5, er derfor ikke opfyldt, selvom kommunen får kontakt til borgeren.

Den anden årsag til, at betingelsen ikke er opfyldt, er, at kommunen ikke får kontakt og ikke har udtømt alle rimelige muligheder for at komme i kontakt med borgeren om årsagen til udeblivelsen, inden kommunen træffer afgørelse.

I en sag kan vi ikke vurdere, om betingelsen er opfyldt.

1.2 anbefalinger

På baggrund af de undersøgte sager har Ankestyrelsen følgende anbefalinger til kommunerne, når de skal træffe afgørelse om sanktion for udeblivelse fra tilbud:

Ankestyrelsens anbefalinger

- At kommunen sikrer, at der er givet tilstrækkelig vejledning, og at vejledningen er dokumenteret på borgerens sag, herunder vejledningens konkrete ordlyd.
- At kommunen afklarer tvivl om, hvorvidt en borger har rimelig grund til at udeblive
  - Kommunen skal ved tvivl spørge ind til borgers oplysninger om årsagen til udeblivelsen og eventuelt undersøge forholdene nærmere - især når en borgers begrundelse for udeblivelsen kan være en rimelig grund efter aktivlovens § 13, stk. 7, fx sygdom.
- At kommunen øger opmærksomheden på særreglerne for aktivitetsparate borgere, herunder
  - At kommunen sikrer, at alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med en aktivitetsparat borger er udtømt, herunder at kommunen har fået tilstrækkelige og sikre oplysninger om årsagen til udeblivelsen, inden kommunen træffer afgørelse om sanktion.
  - At kommunen vurderer, om der er andre forhold, der kan begrunde, at borger ikke skal møde i tilbuddet
  - At kommunen vurderer, om en sanktion vil fremme rådigheden i det konkrete tilfælde.
- At kommunen anvender den korrekte sanktion - punktsanktion efter aktivlovens § 39, nr. 3, - i de tilfælde, hvor kommunen vil sanktionere på grund af manglende eller utilstrækkelig sygemelding. § 36 kan ikke anvendes
- At kommunen øger opmærksomheden på, om den enkelte sag er oplyst tilstrækkeligt, inden kommunen træffer afgørelse; Det vil sige, om de foreliggende oplysninger er tilstrækkelige og sikre nok til, at kommunen kan vurdere sagen.
- At kommunen partshører borgeren over alle konkrete udeblivelsesdage.
- At kommunen øger opmærksomheden på de forvaltningsretlige krav til en afgørelses begrundelse, og at det i afgørelsen konkret begrundes, hvorfor borgers angivne grund til udeblivelse eller manglende svar på partshøring ikke kan anses for en rimelig grund.
- At kommunerne fortsætter med at klagevejlede borgeren, men samtidig sikrer, at klagevejledningen er formuleret på en sådan måde, at borgeren ikke med rimelighed kan komme i tvivl om, hvornår klagen senest skal være kommet frem.

2 Kommunernes anvendelse af aktivlovens § 36

Kommunen skal efter aktivlovens § 36 foretage fradrag i hjælpen for en borger, der uden rimelig grund udebliver fra et tilbud, en eller flere dele af integrationsgrammet eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning. Der foretages fradrag for det antal dage, hvor den pågældende er udeblevet helt eller delvist.

Det er en betingelse for at sanktionere, at borgeren forud for afgørelsen om sanktion er vejledt tilstrækkeligt, jf. aktivlovens § 35, stk. 1. Det er tillige en betingelse, at borgeren ikke har en rimelig grund til at udeblive, jf. § 13, stk. 7.

For aktivitetsparate borgere gælder en særregel i aktivlovens § 13, stk. 8, om, at kommunen skal vurdere, om der er andre forhold – ud over de rimelige grunde i § 13, stk. 7, der gælder for alle modtagere af hjælp – der kan begrunde, at den aktivitetsparate borger ikke har pligt til at udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder på tidspunktet for udeblivelsen. Kommunen skal derudover vurdere, om sanktionen i den konkrete situation vil fremme borgerens rådighed for uddannelse eller arbejde.

Der gælder endvidere en særregel for aktivitetsparate borgere, om at kommunen forud for afgørelsen skal have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med den aktivitetsparate borger med henblik på en vurdering af, om borgeren har en rimelig grund til at udeblive. Det følger af aktivlovens § 35, stk. 5.

Forudsætningerne for, at vi betragter en afgørelse efter § 36 som rigtig, er:

- At borgeren er udeblevet fra et tilbud m.v. som nævnt i § 36
- at kommunen samtidig med henvisning til tilbuddet skriftligt har vejledt borgeren om konsekvensen for hjælpen, hvis borgeren uden rimelig grund udebliver fra tilbuddet og om, hvilke skridt borgeren skal tage for igen at blive berettiget til hjælp
- at borgeren ikke har en rimelig grund til at udeblive, jf. § 13, stk. 7,
- at den aktivitetsparate borger ikke har andre forhold, som kan begrunde udeblivelsen, jf. § 13, stk. 8, og at sanktionen vil fremme den aktivitetsparate borgers rådighed for uddannelse eller arbejde
- at kommunen har udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med den aktivitetsparate borger med henblik på en vurdering af, om borgeren har en rimelig grund til udeblivelsen, før kommunen træffer afgørelse

Kommunens afgørelse er vurderet som korrekt, hvis alle forudsætninger for sanktion er opfyldt, og afgørelsen er i overensstemmelse med lovgivning og praksis.

Kommunens afgørelse er vurderet som forkert, hvis mindst én af forudsætningerne ikke er opfyldt, og afgørelsen ikke er i overensstemmelse med lovgivning og praksis.

Kommunens afgørelse kan i nogle sager hverken vurderes som rigtig eller forkert. Det gælder sager, hvor vi ikke har kunnet vurdere, om mindst en af forudsætningerne er opfyldt på grund af manglende oplysninger.

Sagerne, som indgår i undersøgelsen, er vurderet konkret på baggrund af gældende regler og praksis. Vi har udvalgt en række resultater fra undersøgelsen, som belyses individuelt i de følgende afsnit.

2.1 Er § 36 anvendt korrekt

I dette afsnit redegør vi for undersøgelsens resultater om, hvorvidt kommunen har anvendt den rette sanktionsbestemmelse set i forhold til borgerens forseelse.

Det er en forudsætning for, at borgeren kan pålægges en sanktion efter aktivlovens § 36, at borgeren er udeblevet fra en aktivitet som er omfattet af aktivlovens § 36. Udeblivelse fra følgende aktiviteter er omfattet af aktivlovens § 36:

- et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats,
- en eller flere dele af integrationsprogrammet efter integrationsloven eller
- anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, herunder tilbud eller foranstaltninger som led i sygeopfølgning eller en læse-, skrive- og regnetest.

Aktiviteten, som borgeren udebliver fra, skal derudover som udgangspunkt fremgå af en gyldig Min Plan, uddannelsespålæg eller integrationskontrakt.

Begrebet "udeblivelse" omfatter både de tilfælde, hvor borgeren slet ikke møder og de tilfælde, hvor borgeren kun møder delvist – eksempelvis hvis borgeren møder for sent eller går før tid. Derudover kan "udeblivelse" omfatte situationer, hvor borgeren møder i tilbuddet, men borgerens adfærd på tilbudsstedet kan sidestilles med en udeblivelse. Det kan eksempelvis være, hvis borgeren fremmøder men nægter at deltage i tilbuddet. Der er således tale om en konkret vurdering i de enkelte sager.

Analysen viser, at alle sager i undersøgelsen handler om borgere, der er udeblevet fra et tilbud m.v. som nævnt i § 36, og at kommunerne som udgangspunkt har anvendt den rette sanktionsbestemmelse i samtlige 105 sager.

Vi bemærker, at resultatet af de øvrige analysepunkter i denne undersøgelse ikke har haft indflydelse på denne indledningsvise vurdering af, om aktivlovens § 36 er anvendt korrekt.

Hvis den efterfølgende analyse af en sag således har vist, at borgeren ikke kunne sanktioneres efter aktivlovens § 36, vil det først komme til udtryk i de efterfølgende resultater i undersøgelsen. Hvis den nærmere analyse eksempelvis viser, at borgeren har en rimelig grund til at udeblive fra tilbuddet, og derfor ikke kan sanktioneres efter § 36, kommer forholdet først til udtryk i analyseresultaterne om rimelig grund.

2.2 Den generelle vejledningspligt

I dette afsnit redegør vi for undersøgelsens resultater om kommunens vejledningspligt efter aktivlovens § 35, stk. 1.

Det er en forudsætning for, at kommunen kan pålægge en borger en sanktion for udeblivelse fra tilbud, at kommunen samtidig med henvisningen til tilbud skriftligt vejleder borgeren om konsekvensen for hjælpen, hvis borgeren uden rimelig grund udebliver fra tilbuddet, og om, hvilke skridt borgeren skal tage for igen at blive berettiget til hjælp.

I 93 ud af 105 sager, svarende til 90 procent, har kommunen givet tilstrækkelig vejledning. I 11 ud af 105 sager, svarende til ti procent, har kommunen ikke vejledt tilstrækkeligt. I en enkelt sag ud af de 105 sager kan vi ikke vurdere, om borgeren er tilstrækkeligt vejledt, da det fremgår af sagens akter, at borgeren var vejledt, men der ikke kan fremskaffes dokumentation for vejledningens ordlyd på grund af tekniske problemer i kommunen.

En nærmere analyse af de sager, hvor vi vurderer, at kommunen ikke har vejledt tilstrækkeligt, viser:

- At der i fire sager ikke er vejledt korrekt, da vejledningen er givet for sent
- At der i syv sager ikke er vejledt korrekt, da vejledningen er misvisende. Det fremgår ikke klart af vejledningsteksten, at konsekvensen er fradrag i hjælpen

Principafgørelser 5-11 og 6-11

Ankestyrelsen har i principafgørelser 5-11 og 6-11 fastslået, at kommunens vejledning skal være skriftlig og indeholde en tilstrækkelig og præcis anvisning af, hvilke konsekvenser en udeblivelse vil få for borgerens udbetaling af hjælp. Videre medfører angivelse af alternative konsekvenser uklarhed om, hvilken konsekvens udeblivelse rent faktisk har.

Eksempler

Eksempler på sager, hvor vejledningsteksten er tilstrækkelig

Sag nr. 38: Vejledningsteksten lyder:

"Hvis du udebliver fra tilbuddet uden en rimelig grund, foretager kommunen fradrag i din hjælp for de dage (helt eller delvist), hvor du udebliver, jf. § 36, stk. 1 og 2, i lov om aktiv socialpolitik. Du kan få hjælp, når du igen opfylder din pligt til at møde i tilbuddet."

Vi vurderer, at vejledningsteksten er tilstrækkelig.

Sag nr. 44: Vejledningsteksten lyder:

"Udebliver du uden rimelig grund fra et tilbud, skal kommunen nedsætte kontanthjælpen. Nedsættelsen sker for det antal dage, hvor du helt eller delvist udebliver.

Vi vurderer, at vejledningsteksten er tilstrækkelig. Vi vurderer konkret, at det kan læses af formuleringen, at borgeren vil modtage hjælp for de dage, borgeren møder.

Eksempler på sager, hvor vejledningsteksten ikke er tilstrækkelig

Sag nr. 6: Vejledningsteksten lyder:

"Du er forpligtet til at deltage i den vejledende læse- og matematiktest jf. aktivlovens § 13, stk. 3. Såfremt du ikke deltager i denne test, kan der ske fradrag i din kontanthjælp jf. aktivlovens § 36."

Vi vurderer, at vejledningen er uklar, da teksten henviser til, at kommunen "kan" foretage fradrag, såfremt borgeren udebliver. Derudover vejledes der ikke om, at der kun sker fradrag, hvis borgeren udebliver "uden rimelig grund".

Sag nr. 69: Vejledningsteksten lyder:

"Sanktionsmuligheder

Såfremt du uden gyldig grund afviser at tage imod et arbejde, udebliver fra eller afviser en eller flere af de aktiviteter, der er aftalt eller fastsat i kontrakten, eller ikke møder til samtaler m.v. vil der i din ydelse blive foretaget fradrag, eller din ydelse vil blive nedsat eller ophøre. Såfremt din ydelse er ophørt på grund af udeblivelse, skal du, for igen at blive berettiget til ydelse, genoptage den eller de aktiviteter, de er udeblevet fra, og/eller ved udeblivelse fra samtale m.v. tage kontakt til jobcentret."

Vi vurderer, at vejledningen er uklar og dermed utilstrækkelig, da det ikke fremgår klart, at konsekvensen for udeblivelse fra tilbud er fradrag i hjælpen. Angivelsen af forskellige konsekvenser for udeblivelse gør vejledningen upræcis.

Ankestyrelsen anbefaler

At kommunen sikrer sig, at der er givet tilstrækkelig vejledning, og at vejledningen er dokumenteret på borgerens sag, herunder vejledningens konkrete ordlyd.

2.3 Oplysninger fra tilbudssteder

I forbindelse med indsendelse af sager har kommunerne givet oplysninger om, hvordan kommunerne generelt får meddelelse fra tilbudsstederne om en borgers fremmøde i et tilbud. Det fremgår af kommunernes generelle besvarelser, at alle de deltagende kommuner anvender skriftlig kommunikation, når der gives besked fra tilbudsstedet. Besvarelserne viser, at kommunerne typisk får besked i form af en samlet ugentlig eller månedlig opgørelse over borgerens fremmøde i tilbuddet. Det sker enten ved et underskrevet papirdokument eller ved en digital opgørelse i et fælles IT-system. Enkelte kommuner og tilbudssteder kommunikerer derudover telefonisk eller via e-mail for en eventuel uddybelse af borgerens fravær. To kommuner oplyser, at de desuden modtager leverandørrapporter/progressionsrapporter fra tilbudsstedet, som beskriver borgerens deltagelse.

I ni kommuner sendes oplysningerne direkte fra tilbudsstedet til kommunen, mens det i en kommune er borgerne, der er over 30 år, som selv skal aflevere fremmødelisten til jobcenteret.

Foruden de generelle besvarelser har vi i de enkelte sager undersøgt, hvordan kommunen har fået besked om den konkrete udeblivelse, som borgeren sanktioneres for.

I 59 ud af 105 sager har kommunen fået besked via fremmødelister. I syv ud af 105 sager har kommunen fået besked pr e-mail, i 11 sager har kommunen fået besked telefonisk og i 15 sager har kommunen fået besked på anden måde, fx via fælles IT-system.

I de resterende 14 sager fremgår det ikke af sagen, hvordan kommunen har fået meddelelse om udeblivelsen.

Analysen af de konkrete sager viser ligeledes, at kommunerne i langt størstedelen af sagerne får skriftlig besked om borgerens fremmøde i tilbuddet, men at formen på den skriftlige kommunikation er varierende.

2.4 Rimelig grund

I dette afsnit redegør vi for undersøgelsens resultater, som relaterer sig til kommunens vurdering af, om borgeren har en rimelig grund til at udeblive.

Det er en forudsætning for, at en borger kan sanktioneres for udeblivelse fra et tilbud, at borgeren ikke har en rimelig grund til at udeblive. Hvornår der er tale om en rimelig grund fremgår udtømmende af aktivlovens § 13, stk. 7.

Principafgørelse 184-09

Ankestyrelsen har i principafgørelse 184-09 fastslået, at opregningen af situationer for fritagelse fra rådighedsforpligtelsen, som er angivet i aktivlovens § 13, stk. 7, er udtømmende.

Det fremgår af aktivlovens § 13, stk. 7, hvad der anses for at være en rimelig grund til at udeblive fra tilbud, herunder blandt andet:

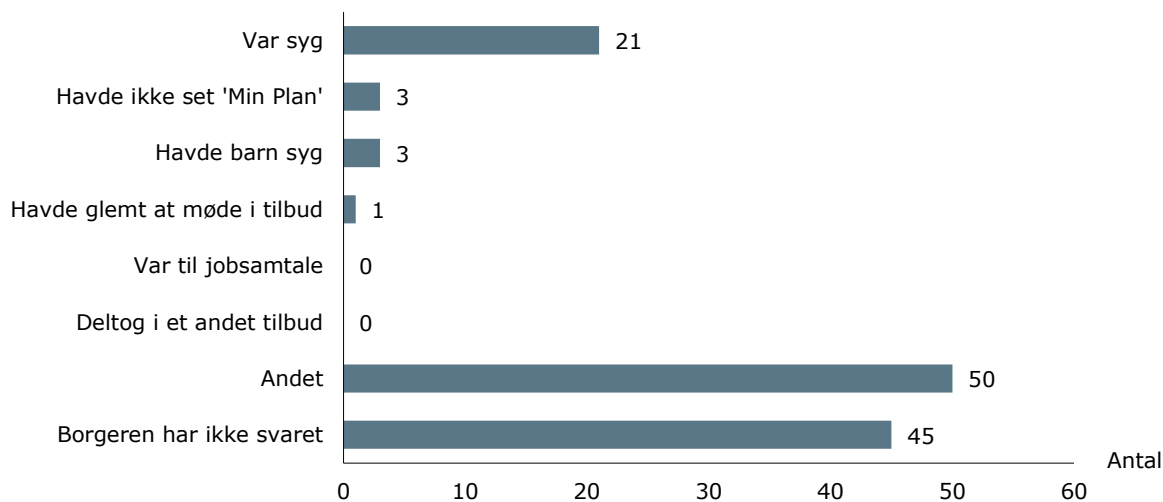
- at borger ikke kan deltage på grund af sygdom, eller der er risiko for, at helbredet forringes, hvis borger møder i tilbuddet,
- at borger er nødt til at passe sine børn, og der ikke kan anvises anden pasningsmulighed,
- at tilbuddet ikke kan anses for et rimeligt tilbud grundet tilbuddets indhold

Vi bemærker, at aktivlovens § 13, stk. 7, ikke alene kan afgøre, om en aktivitetsparat borger har en rimelig grund. For denne gruppe modtagere af hjælp skal kommunen desuden vurdere, om der er andre forhold efter § 13, stk. 8, som kan begrunde, at borger ikke skal møde, og om sanktionen fremmer rådigheden. *Se afsnit 2.4.4 og 2.4.5.*

2.4.1 Borgers begrundelse for udeblivelse

Analysen af borgernes begrundelse for udeblivelse i de konkrete sager viser blandt andet, at der i 45 sager ikke er modtaget en begrundelse fra borgeren, og at der i 21 sager er angivet sygdom som årsag til udeblivelse. I de resterende sager er der stor variation i borgernes begrundelser, og det er således ikke muligt at sammenfatte begrundelserne, der er kategoriseret som 'Andet'. *Se figur 2.1.*

Figur 2.1 Hvilken grund har borgeren anført som begrundelse for udeblivelsen?

Note: Figuren er baseret på analysen af 105 sager. I nogle sager har borgeren angivet mere end en grund og tallene summer derfor ikke til 105.

2.4.2 Har borgeren en rimelig grund?

Kommunen skal altid vurdere, om en borger, der er udeblevet fra et tilbud, har en af de i aktivlovens § 13, stk. 7, rimelige grunde, før en sanktion pålægges efter aktivlovens § 36.

I 72 ud af 105 sager er vi enige i kommunens vurdering af, at borger ikke har en rimelig grund til at udeblive. I to ud af 105 sager vurderer vi, at der forelå en rimelig grund til at udeblive. I de resterende 31 sager vurderer vi, at sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst til, at det kan vurderes, om borger har rimelig grund til at udeblive. *Se tabel 2.1.*

Tabel 2.1 Finder vi, at det må lægges til grund, at borgeren havde en rimelig grund efter § 13, stk. 7?

	Antal	Procent
Ja, borgeren havde en rimelig grund	2	2
Nej, borgeren havde ikke en rimelig grund	72	69
Kan ikke vurderes på det foreliggende grundlag	31	30
I alt	105	100

Note: Tabellen er baseret på analysen af 105 sager. Grundet afrunding summerer procentangivelserne ikke til 100.

En nærmere analyse af de 72 sager, hvor vi er enige i kommunens vurdering af, at borger ikke har en rimelig grund til at udeblive, viser:

- at borger i 38 sager ikke har svaret på kommunens partshøring og
- at borger i 34 sager har givet en begrundelse for udeblivelsen, som ikke er en rimelig grund.

Vi har også foretaget en nærmere analyse af de to sager, hvor vi vurderer, at borgeren har en rimelig grund til at udeblive fra tilbud, jf. lovens § 13, stk. 7. Kommunen kan således ikke pålægge borger en sanktion i disse sager. Analysen viser:

- at borger i en sag har haft barn syg og ingen andre pasningsmuligheder,
- at vi i en sag konkret har vurderet, at der ikke er tale om et rimeligt tilbud.

En nærmere analyse af de 31 sager, hvor vi vurderer, at sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst til, at det kan vurderes, om borger har en rimelig grund, viser:

- at kommunen i seks sager ikke har været i kontakt med en aktivitetsparat borger om årsagen til udeblivelsen, og at alle rimelige muligheder for kontakt med borger ikke kan anses for udtømte, jf. lovens § 35, stk. 5.
- at borger i 18 sager har begrundet udeblivelsen med egen eller barns sygdom,
- at syv sager ikke er oplyst tilstrækkeligt i øvrigt

I de 18 sager, hvor borger har begrundet udeblivelsen med sygdom, viser analysen, at det ikke kan vurderes, om borger har haft rimelig grund til at udeblive fra tilbud i form af sygdom. Dette, da kommunen ikke har undersøgt borgers oplysninger nærmere.

Analysen viser også, at kommunen i flere sager i denne gruppe begrundet afgørelsen om sanktion for udeblivelse fra tilbud med, at borger ikke har meddelt sygdom til kommunen eller tilbudsstedet. *Se nærmere afsnit 2.4.3 og 3.1.*

Resultaterne, som vedrører den særlige betingelse for aktivitetsparate i aktivlovens § 35, stk. 5, gennemgås nedenfor i afsnit 2.5. Det er dog allerede relevant i sammenhæng med resultaterne for "rimelig grund" at fremhæve betydningen af, at kommunen (ikke) har udtømt alle rimelige muligheder for at komme i kontakt med en aktivitetsparat borger om årsagen til udeblivelsen, inden kommunen træffer afgørelse.

2.4.3 Sygdom som begrundelse for udeblivelse

Det følger af aktivlovens § 13, stk. 7, nr. 2, at der foreligger en rimelig grund, hvis en borger ikke kan deltage i uddannelse eller arbejde på grund af sygdom, eller hvis der er risiko for, at helbredet forringes, hvis den hidtidige uddannelse eller arbejde fortsættes.

Sygdom er derfor som udgangspunkt en rimelig grund til at udeblive fra en aktivitet som nævnt i aktivlovens § 36, fx et tilbud.

En borgers manglende, for sene eller utilstrækkelige sygemelding har som udgangspunkt ingen betydning for vurderingen af, om borgeren har en rimelig grund til at udeblive fra et tilbud.

Hvis kommunen ikke anerkender en borgers sygemelding eller efterfølgende oplysning om sygdom på udeblivelsestidspunktet, skal kommunen kunne godtgøre, at borgeren ikke var syg, eller at borgeren trods sygdom var i stand til at deltage i tilbuddet. Først herefter kan det vurderes, at borgeren ikke har en rimelig grund. Kommunen skal sikre sig tiltrækkelige oplysninger for at kunne træffe en afgørelse.

Er kommunen i tvivl om borgerens sygdom, skal kommunen undersøge sagen nærmere, eksempelvis ved at spørge ind til sygdommens art og omfang, undersøge om borgeren har søgt læge, og eventuelt anmode om dokumentation for sygdommen eller henvise borgeren til at lade sig undersøge af en læge. Kommunen kan i den forbindelse fx bede lægen om at udtale sig om borgerens helbredstilstand på tidspunktet for de konkrete udeblivelser.

Hvis nye oplysninger, fx borgerens uddybning af forklaringen om sygdom eller en lægeerklæring, viser, at borgeren ikke var syg, kan kommunen sanktionere efter aktivlovens § 36. I dette tilfælde kan kommunen konkret vurdere og begrunde, hvorfor borgeren ikke har en rimelig grund samt hvorfor kommunen i den forbindelse tilsidesætter borgerens begrundelse for udeblivelse.

Hvis kommunen ved modtagelsen af nye oplysninger derimod kan konstatere, at borgeren var syg og ude af stand til at deltage i det konkrete tilbud, eller at der er risiko for, at helbredet forringes ved deltagelse, kan kommunen ikke anvende § 36. Det skyldes, at borgeren har en rimelig grund til at udeblive, jf. aktivlovens § 13, stk. 7, nr. 2. Betingelserne for at sanktionere efter § 36 er dermed ikke opfyldte.

Borgeren kan i sådanne tilfælde eventuelt pålægges en punktsanktion for manglende eller utilstrækkelig meddelelse om sygdom efter aktivlovens § 39, nr. 3, hvis borgeren ikke har sygemeldt sig til jobcentret eller arbejdsgiveren som anvist. Det er en forudsætning for sanktion, at de øvrige betingelser for at anvende denne bestemmelse er opfyldt.

Reglen i aktivlovens § 36 kan ikke anvendes til at sanktionere en borgers manglende, for sene eller utilstrækkelige sygemelding.

Eksempler

Sager, hvor borger ikke har en rimelig grund

Sag nr. 24: Uddannelsesparat borger oplyser, at han har støttet samlever, som har en depression.

Sag nr. 26: Aktivitetsparat borger har ikke set indkaldelsen i tide, da nøglekortet ikke har virket.

Sag nr. 41: Jobparat borger udebliver fra tilbud, da bilen ikke vil starte.

Sag nr. 75: Uddannelsesparat borger oplyser, at vedkommende har glemt at møde.

Sag nr. 94: Uddannelsesparat borger oplyser, at den ene udeblivelse skyldes kærestens sygdom. De to andre dage havde borger ikke lyst til at tage af sted.

Sag nr. 97: Uddannelsesparat borger lader mange ting i livet overskygge det vigtige.

Sag nr. 126: Uddannelsesparat borger udebliver på grund af dødsfald i svigerfamilien.

Sag nr. 132: Uddannelsesparat borger oplyser, at han udebliver, da han bliver dummere af det [tilbuddet].

Sager, hvor borger har en rimelig grund

Sag nr. 21: Uddannelsesparat borger udebliver, da hun har barn syg og manglende pasningsmulighed. Borger har tidligere oplyst, at manden er på arbejde.

Vi vurderer, at kommunens afgørelse er forkert, da borger må anses for at have en rimelig grund efter aktivlovens § 13, stk. 7, nr. 5.

Sager, hvor der ikke er tilstrækkelige oplysninger

Sag nr. 105: Jobparat borger udebliver fra tilbud i en uge, og ringer til kommunen om fredagen, som svar på partshøringen. Borger oplyser, at hun har været meget syg, og at hun først den pågældende dag er ved at få det bedre. Hun har på grund af sygdommen slet ikke tænkt på at melde afbud. Det fremgår også, at kvinden fortæller detaljeret om, hvor syg hun har været. Kommunen har dog ikke noteret, hvilke detaljerede oplysninger kvinden gav, herunder hvad kvinden fejlede. Det fremgår af sagens oplysninger, at kvinden tydeligvis var beruset under opkaldet, og at kommunen tidligere har mistænkt alkoholmisbrug.

Vi vurderer, at det ikke kan vurderes, om borger har haft rimelig grund til at udeblive fra tilbud. Vi vurderer, at kommunen skulle have noteret, hvad borger fortalte om sygdommen i telefonen. Det står kun noteret, at borgeren fortalte detaljeret om, hvor syg hun var.

Sag nr. 46: En aktivitetsparat borger har diagnosen emotionel ustabil personlighedsstruktur, psykiske problemer og vinterdepression. Borgeren udebliver fra tilbud og oplyser herefter, at hun har haft svært ved at komme i gang efter ferie, og at hun har været syg. Hun oplyser også, at hun har det psykisk skidt og igen er i kontakt med lokalpsykiatrien. Det fremgår, at borger ved partshøring har oplyst, at hun ikke får ringet og meldt sig syg.

Vi vurderer, at sagen er ikke tilstrækkeligt oplyst, da kommunen ikke har spurgt ind til sygdommens art, eller indhentet aktuelle oplysninger om borgers psykiske tilstand. Det kan derfor heller ikke vurderes, om borger har andre forhold efter § 13, stk. 8, eller om sanktion vil fremme af rådigheden.

Sag nr. 89: En aktivitetsparat borger har faglige og sproglige barrierer, samt smerter på grund af en spiral. Borger har også problemer med meget sygdom hos det ene barn. Borger oplyser under samtale, at hun ikke har penge på sin telefon, og at hun derfor ikke kan melde afbud. Kommunen har ikke noteret yderligere oplysninger fra samtalen.

Vi vurderer, at der ikke er tilstrækkelige oplysninger til, at vi kan vurdere, om borger har haft en rimelig grund til at udeblive. Kommunen opnår kontakt til borgeren, inden de træffer afgørelse, men spørger ikke ind til borgers begrundelse for udeblivelserne, som kunne være en rimelig grund. Der er fx ikke oplysninger om, hvad borger fejlede, og om der var andre pasningsmuligheder ved børnenes sygdom m.v. Kommunen har således ikke fået tilstrækkelige oplysninger om årsagen til udeblivelserne, jf. § 35, stk. 5. Det kan derfor heller ikke vurderes, om borger har andre forhold efter § 13, stk. 8, eller om sanktion vil fremme af rådigheden.

Sag nr. 101: Uddannelsesparat borger, som har afbrudt en uddannelse grundet helbredsmæssige forhold. Borger har irriterende tyktarm, mavesmerter og daglig diarre. Borger har været i et udredningsforløb på sygehus i flere år. Borger begrundet udeblivelserne fra tilbud med sygdom og ondt i maven.

Vi vurderer, at det på det foreliggende grundlag ikke kan vurderes, om borger har haft en rimelig grund til at udeblive, da årsagen til udeblivelserne ikke er tilstrækkeligt belyst.

Sag nr. 136: Jobparat borger udebliver 10 dage på en måned. Det fremgår af fremmødelisten, at der er 7 dage, hvor borger har sygemeldt sig. Borger oplyser i forbindelse med partshøringen, at han var syg, og at han har givet sprogskolen meddelelse herom. Kommunen begrundet afgørelsen med, at borger ikke har sygemeldt sig rette sted.

Vi vurderer, at der mangler oplysninger om sygdommen i forhold til vurderingen af, om borgeren har en rimelig grund til at udeblive fra tilbuddet. Kommunen skulle have spurgt mere ind til borgers sygdom, eller have givet borger en punktsanktion for manglende sygemelding efter aktivlovens § 39, nr. 3.

Ankestyrelsen anbefaler

- At kommunen undersøger, om borger har rimelig grund til at udeblive fra tilbud efter aktivlovens § 13, stk. 7
  - Kommunen skal ved tvivl spørge ind til borgers oplysninger om årsagen til udeblivelsen og eventuelt undersøge forholdene nærmere – især når en borgers begrundelse for udeblivelsen kan være en rimelig grund efter aktivlovens § 13, stk. 7, fx sygdom
- At kommunen anvender den korrekte sanktion - punktsanktion efter aktivlovens § 39, nr. 3 - i de tilfælde, hvor kommunen sanktionerer på grund af manglende eller utilstrækkelig sygemelding. § 36 kan ikke anvendes.

2.4.4 Har borgeren andre forhold, som kan begrunde udeblivelsen, og vil en sanktion fremme rådigheden?

I dette afsnit redegør vi for undersøgelsens resultater, som relaterer sig til kommunens vurdering af, om der er andre forhold, som kan begrunde, at en aktivitetsparat borger ikke skal møde i tilbud efter § 13, stk. 8, og om en sanktion vil fremme rådigheden.

I 31 af de 105 sager er borger visiteret aktivitetsparat. De følgende resultater vedrører derfor kun 31 sager.

For aktivitetsparate borgere er det ikke tilstrækkeligt kun at vurdere, om borger har rimelig grund til at udeblive fra tilbud efter aktivlovens § 13, stk. 7.

Det er tillige en forudsætning for at sanktionere en aktivitetsparat borger efter aktivlovens § 36, at kommunen også foretager en vurdering af, om der er *andre forhold* end de i aktivlovens § 13, stk. 7, udtrykkeligt nævnte, der kan begrunde, at borgeren ikke skal møde i tilbuddet. Det vil sige, om der er andre grunde til, at borger ikke skal opfylde sin pligt til at stå til rådighed ved at deltage i tilbuddet.

Efter Ankestyrelsens praksis kan disse forhold eksempelvis være svær psykisk sygdom, hjemløshed eller misbrugsproblemer.

Kommunen skal i den forbindelse også vurdere, om en sanktion i det konkrete tilfælde vil fremme borgerens rådighed for uddannelse eller arbejde. Er det ikke tilfældet, skal borgeren ikke have en sanktion.

Kommunen skal inddrage de oplysninger, som kommunen har om borgerens forhold i den konkrete vurdering af, om der er forhold, som kan begrunde, at borgeren ikke skal have en sanktion. Kommunen skal også inddrage de oplysninger, kommunen har om borgerens grund til at udeblive.

Principafgørelse 88-14

Ankestyrelsen har i principafgørelse 88-14 fastslået, at kommunen i forbindelse med vurderingen efter aktivlovens § 13, stk. 8, også skal vurdere, om sanktionen i det konkrete tilfælde vil fremme borgerens rådighed for arbejde eller uddannelse. Hvis det ikke er tilfældet, skal borgeren ikke have en sanktion.

Analysen viser, at det i otte ud af 31 sager fremgår, at kommunen har foretaget en vurdering af, om der er andre forhold, som kan begrunde, at borger ikke har pligt til at møde i tilbuddet.

For de resterende 23 sager, hvor det ikke fremgår, om kommunen har foretaget vurderingen, har vi vurderet, om der er andre forhold, som kan begrunde, at borgeren ikke har pligt til at møde i tilbuddet.

Analysen viser blandt andet, at der i 14 af de 23 sager ikke er tilstrækkelige oplysninger til, at vi kan vurdere, om der er andre forhold. Afgørelsens rigtighed kan derfor ikke vurderes, og disse 14 sager ville således blive ændret eller hjemvist, hvis der var tale om klagesager. I ti af de 14 sager begrundede borgeren sin udeblivelse med sygdom.

Analysen af kommunes vurdering af, om en sanktion vil fremme borgerens rådighed for arbejdsmarked og uddannelse, viser, at det i tre ud af 31 sager fremgår, at kommunen har foretaget en vurdering af, om sanktionen vil fremme borgerens rådighed.

For de resterende 28 sager, hvor det ikke fremgår, at kommunen har foretaget vurderingen, har vi vurderet, om sanktionen vil fremme rådigheden.

Analysen viser blandt andet, at der i 16 af de 28 sager ikke er tilstrækkelige oplysninger til, at vi kan vurdere, om sanktionen vil fremme borgerens rådighed. Afgørelsens rigtighed kan derfor ikke vurderes, og disse 16 sager ville således blive ændret eller hjemvist, hvis der var tale om klagesager.

En nærmere analyse af de 16 sager, som ikke kan vurderes, viser blandt andet, at borger i ti sager begrundede sin udeblivelse med sygdom.

For eksempler henviser vi til *afsnit 2.4.3 om sygdom og rimelig grund* samt *afsnit 3.3 om begrundelse*.

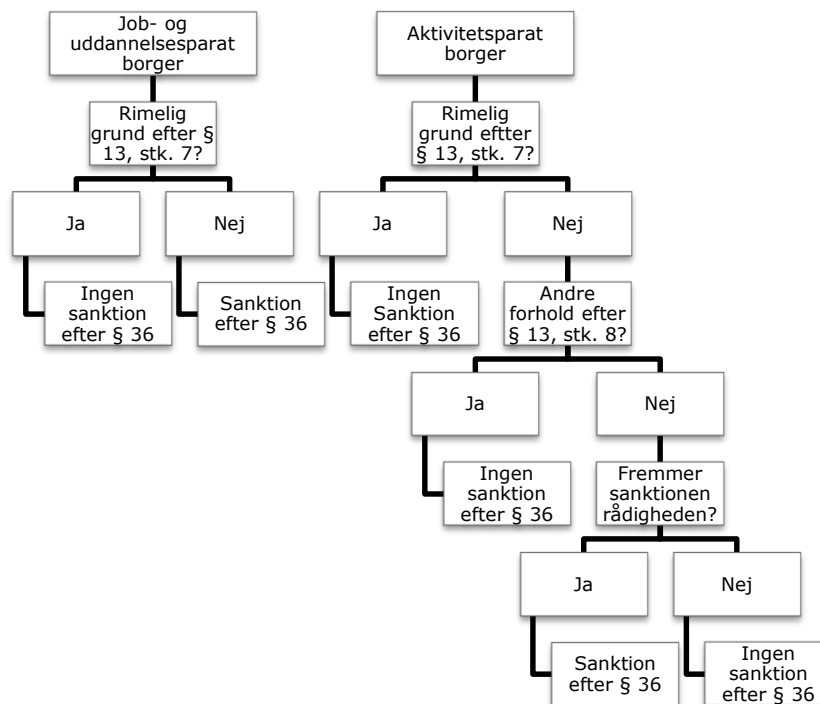
Ankestyrelsen anbefaler

- At kommunen øger opmærksomheden på særreglerne for aktivitetsparate, herunder
- At kommunen vurderer, om der er andre forhold, der kan begrunde, at en aktivitetsparat borger ikke skal møde i tilbuddet.
  - At kommunen vurderer, om en sanktion vil fremme borgerens rådighed i det konkrete tilfælde

2.4.5 Skema til vurdering af rimelig grund

Figur 2.2 kan anvendes som et redskab til vurderingen af, om en borger har en rimelig grund til at udeblive fra et tilbud. Figuren viser også forskellen i vurderingen af rimelig grund for henholdsvis job- og uddannelsesparate samt aktivitetsparate borgere.

Figur 2.2 Rimelig grund vurdering

2.5 Særregel om personlig kontakt til aktivitetsparate

I dette afsnit redegør vi for undersøgelsens resultater, som relaterer sig til, hvorvidt kommunen har udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med en aktivitetsparat borger om årsagen til udeblivelsen, inden kommunen træffer afgørelse om sanktion.

Det er en betingelse efter aktivlovens § 35, stk. 5, at kommunen skal have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med borgeren om årsagen til, at borgeren udeblev fra sit tilbud med henblik på at vurdere, om borgeren har en rimelig grund til udeblivelsen.

Denne regel er en særregel for aktivitetsparate ydelsesmodtagere.

Ifølge lovforarbejder er baggrunden for bestemmelsen, at aktivitetsparate modtagere af hjælp kan være meget skrøbelige personer, der kan have svært ved at forstå og leve op til de betingelser, som kommunen stiller for at kunne modtage hjælp.³

Hvis kommunen ikke har opnået kontakt til en borger forud for afgørelsen, skal kommunen godtgøre, at alle rimelige muligheder for at komme i kontakt med borgeren om årsagen til udeblivelsen er udtømt. Det er således ikke en betingelse, at kommunen faktisk opnår kontakt til borgeren.

Principafgørelse 88-14

Ankestyrelsen har i principafgørelse 88-14 fastslået, at kommunen skal forsøge at få personlig kontakt med en borger om grunden til udeblivelsen, hvis borgeren ikke selv fx i forbindelse med en skriftlig partshøring, har oplyst noget om grunden til udeblivelsen. Det samme gælder, hvis oplysningerne om grunden til, at borgeren udeblev, ikke er sikre nok til, at kommunen kan vurdere, om borgeren havde en rimelig grund til udeblive.

---

³ Bilag 3.2

Principafgørelse 39-15

Ankestyrelsen har i principafgørelse 39-15 fastslået, at det beror på en konkret vurdering af oplysningerne i den enkelte borgers sag, hvilke og hvor mange forsøg på personlig kontakt kommunen skal gøre, før kommunen har udtømt alle rimelige muligheder for at få personlig kontakt med borgeren. Det er som udgangspunkt ikke tilstrækkeligt, at kommunen kun forsøger at få personlig kontakt ved opringninger til borgerens private telefonnummer og/eller skriver til borgeren, hvis der er andre rimelige muligheder for at opnå kontakt. Det kan fx være via borgerens mentor, på borgerens bopæl eller på borgerens tilbudssted. Kommunen skal notere på borgerens sag, hvordan, hvornår og hvor mange gange kommunen har forsøgt at komme i personlig kontakt med borgeren, inden kommunen træffer afgørelse om sanktion.

Analysen er foretaget i lyset af ovenstående praksis.

Den nedenstående boks viser et eksempel på et tiltag, som en kommune har iværksat med henblik på at udtømme alle rimelige muligheder for at komme i kontakt med aktivitetsparate borgere i kommunen.

Udkørende cykelpost

Kommunerne blev i spørgeskemaet spurgt om, hvorvidt kommunerne har iværksat andre tiltag som følge af den første undersøgelse. En kommune oplyser, at de har ansat en "udgående" medarbejder med opsøgende funktion, hvis arbejde består i at forsøge at skabe kontakt til aktivitetsparate borgere på bopælsadressen med henblik på at udtømme alle rimelige muligheder for kontakt.

De følgende resultater omfatter kun aktivitetsparate borgere, hvorfor der kun er analyseret 31 sager.

I 25 ud af 31 sager har kommunen været i personlig kontakt med borgeren. I de resterende seks sager har kommunen ikke været i personlig kontakt med borgeren. Se *tabel 2.2*.

Tabel 2.2 Har kommunen haft personlig kontakt med borgeren i anledning af udeblivelsen, inden kommunen traf afgørelse?

	Antal	Procent
Ja	25	81
Nej	6	19
Kan ikke vurderes på det foreliggende grundlag	0	0
I alt	31	100

Note: Tabellen er baseret på analysen af de 31 sager, der omhandler aktivitetsparate borgere.

Det er nødvendigt at foretage en nærmere analyse af resultaterne for at belyse, om kommunerne har opfyldt særreglen. Analysen viser:

I de seks sager, hvor kommunen ikke har været i personlig kontakt med borgeren, har kommunen ikke i nogen af sagerne udtømt alle rimelige muligheder. Kommunen kan derfor ikke træffe afgørelse. Disse seks sager ville blive ændret på det foreliggende grundlag, hvis de var forelagt Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg som klagesager, alene fordi betingelsen i aktivlovens § 35, stk. 5, ikke er opfyldt.

I de 25 sager, hvor kommunen får personlig kontakt til borgeren, har kommunen

- i 12 sager fået tilstrækkelige oplysninger til at vurdere rimelig grund
- i 12 andre sager fået nogle, men ikke tilstrækkelige oplysninger til at vurdere, om borger har rimelig grund, hvormed kommunen ikke kan træffe afgørelse, før kommunen har undersøgt nærmere
- i en sag ikke dokumenteret kontakten til borgeren

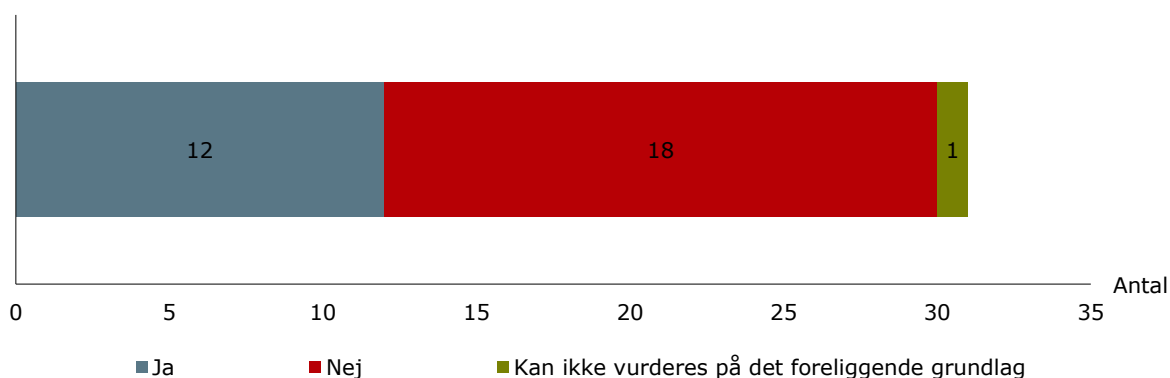
Analysen viser, at kommunen i 12 af de 31 sager har opfyldt særreglen om at udtømme alle rimelige muligheder for at komme i kontakt med en aktivitetsparat borger om årsagen til udeblivelsen, før afgørelsen træffes. Dette omfatter de 12 sager, hvor kommunen opnåede kontakt og fik tilstrækkelige oplysninger om årsagen til udeblivelsen.

Analysen viser også, at betingelsen i § 35, stk. 5, samlet set ikke er opfyldt i 18 ud af 31 sager. Det omfatter de 12 sager hvor kommunen opnåede kontakt og fik nogle, - men ikke tilstrækkelige eller sikre oplysninger om grunden til udeblivelsen, samt de seks sager hvor kommunen ikke opnåede kontakt og ikke havde udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med borgeren om grunden til udeblivelsen.

I en ud af 31 sager kan vi ikke vurdere, om kommunen har udtømt alle rimelige muligheder, da kommunen ikke kan fremskaffe dokumentation for kontakt til borgeren. Se figur 2.3.

Figur 2.3 Har kommunen udtømt alle rimelige muligheder for at komme i kontakt med borgeren om årsagen til udeblivelsen?

Note: Figuren er baseret på analysen af de 31 sager, der omhandler aktivitetsparate borgere.

Analysen viser således, at kommunerne i langt størstedelen af sagerne opnår kontakt til borgeren, inden kommunen træffer afgørelse, men at kommunerne i den forbindelse ikke altid sørger for at få fyldestgørende oplysninger om borgerens begrundelse for udeblivelsen eller at dokumentere borgerens oplysninger i tilstrækkelig grad.

Formålet med reglen i § 35, stk. 5, opfyldes derfor ikke i de 12 sager, hvor kommunen har haft kontakt til borgeren, da sagen, for så vidt angår borgerens begrundelse for udeblivelsen, ikke er oplyst tilstrækkeligt til, at det kan vurderes, om borgeren har en rimelig grund. Disse sager ville, såfremt der var tale om klagesager, blive ændret alene med begrundelse om, at den særlige betingelse i § 35, stk. 5, ikke er opfyldt, eller eventuelt hjemvist, hvis kommunen ikke havde tilstrækkelige oplysninger om årsagen til udeblivelsen til at vurdere sagen.

Opfyldelse af betingelsen i § 35, stk. 5, er en forudsætning for sanktion.

Hvis kommunerne skal overholde reglen og have mulighed for at træffe afgørelse, skal kommunen sørge for at få yderligere oplysninger om borgerens begrundelse, hvis de foreliggende oplysninger om årsagen til borgerens udeblivelse, ikke er sikre nok til, at kommunen kan vurdere, om borgeren havde en rimelig grund til udeblive.

Hvis kommunen ikke har fået kontakt til borgeren om årsagen til udeblivelsen, skal kommunen udtømme de kontaktmuligheder, som må anses for rimelige ud fra en konkret vurdering, inden en afgørelse om sanktion træffes.

Eksempler

Sag, hvor kommunen ikke opnår kontakt og ikke har udtømt alle rimelige muligheder

Sag nr. 66: Kommunen har sendt et skriftligt partshøringsbrev, som borgeren ikke besvarer. Kommunen forsøger telefonisk kontakt uden held, hvorfor kommunen lægger besked på telefonsvareren. Borgeren reagerer ikke, og kommunen afgør sagen.

Vi vurderer, at kommunen ikke har udtømt alle rimelige muligheder for at komme i kontakt med borgeren om årsagen til udeblivelsen. Kommunen kunne have forsøgt at træffe borgeren på tilbudsstedet eller på bopælsadressen.

Sag, hvor kommunen opnår kontakt, men ikke har udtømt alle rimelige muligheder

Sag nr. 48: Borgeren besvarer partshøring og oplyser, at han ikke har ringet og sygemeldt sig. Der foreligger ikke yderligere oplysninger i sagen om årsagen.

Vi vurderer, at kommunen ikke har tilstrækkeligt sikre oplysninger til at vurdere, om borger er udeblevet uden rimelig grund, idet borger som udgangspunkt oplyser en rimelig grund (sygdom) som årsag til udeblivelsen. Kommunen har derfor ikke udtømt alle rimelige muligheder. Kommunen skulle have spurgt nærmere ind til borgerens sygdom, hvis kommunen ikke mener, at sygdommen udgjorde en rimelig grund.

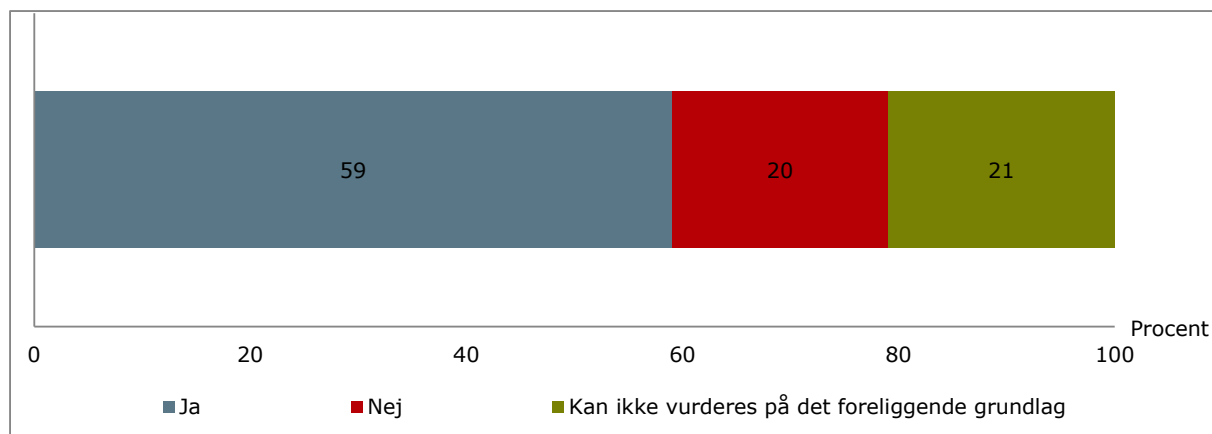
Ankestyrelsen anbefaler

- At kommunen sikrer, at alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med en aktivitetsparat borger er udtømt, herunder at kommunen har fået tilstrækkelige og sikre oplysninger om grunden til udeblivelsen, inden kommunen træffer afgørelse om sanktion.
- At kommunen dokumenterer alle forsøg på personlig kontakt på borgerens sag.

2.6 Samlet vurdering af kommunernes anvendelse af aktivlovens § 36

Den samlede analyse viser, at 62 af kommunernes afgørelser, svarende til 59 procent, er i overensstemmelse med lovgivning og praksis. Derimod ville 21 sager, svarende til 20 procent, blive ændret på det foreliggende grundlag, hvis de var forelagt Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg som klagesager. De resterende 22 sager, svarende til 21 procent, er ikke tilstrækkeligt oplyste til, at vi kan vurdere, om kommunens afgørelse er i overensstemmelse med lovgivning og praksis. *Se figur 2.4.*

Figur 2.4 Er afgørelsen samlet set korrekt?

Note: Figuren er baseret på analysen af 105 sager,

Kommunens afgørelse er vurderet som korrekt, hvis alle forudsætninger for sanktion er opfyldt, og afgørelsen er i overensstemmelse med lovgivning og praksis.

Kommunens afgørelse er vurderet som forkert, hvis mindst én af forudsætningerne ikke er opfyldt, og afgørelsen ikke er i overensstemmelse med lovgivning og praksis. Denne gruppe består primært af sager, hvor vi vurderer, at borgeren har en rimelig grund, jf. § 13, stk. 7, at den givne vejledning er utilstrækkelig, jf. § 35, stk. 1, eller at alle rimelige muligheder for kontakt ikke kan anses for udtømte, jf. § 35, stk. 5.

Kommunens afgørelse kan i nogle sager hverken vurderes som rigtig eller forkert. Denne gruppe består af sager, som ikke er tilstrækkeligt oplyste. Der er primært tale om sager, hvor borgeren har begrundet sin udeblivelse med sygdom, og hvor vi på grund af manglende oplysninger ikke kan vurdere, om borgeren var syg eller om borgeren var i stand til at møde i tilbuddet. Det er Ankestyrelsens praksis, at klagesager med en tilsvarende problemstilling som udgangspunkt hjemvises til ny behandling i kommunen.

3 Anvendelse af formelle regler i forbindelse med afgørelser om sanktion

I dette afsnit redegør vi for undersøgelsens resultater om kommunens anvendelse af undersøgelsesprincippet samt forvaltningslovens regler om partshøring, begrundelse og klagevejledning.

Den almindelige forvaltningsret indeholder både skrevne og uskrevne principper, som skal overholdes i forbindelse en forvaltningsretlig afgørelse. En afgørelse om sanktion skal derfor, udover betingelserne i aktivlovens §§ 13, 35 og 36, også opfylde reglerne i Forvaltningsloven og Retssikkerhedsloven samt de uskrevne principper som følger af heraf.

Manglende overholdelse af de forvaltningsretlige regler og generelle principper kan medføre, at en afgørelse er ugyldig.

Det kan derfor have afgørende betydning for en afgørelse om sanktion, om kommunen også har overholdt betingelserne i Forvaltningsloven, Retssikkerhedsloven samt de generelle forvaltningsretlige principper. Der er således en nær sammenhæng mellem de materielle og de formelle regler.

3.1 Sagens oplysning

Det følger af retssikkerhedslovens § 10, at en myndighed har ansvaret for, at en konkret sag er oplyst i tilstrækkeligt omfang til, at der kan træffes en afgørelse. Kommunen er forpligtet til, inden en afgørelse træffes, at foretage en undersøgelse af sagen, herunder at fremskaffe de fornødne oplysninger, samt at sørge for at alle relevante forhold er belyst, og at oplysningerne er pålidelige. Det afgøres ud fra en konkret vurdering i hver enkelt sag, hvilke oplysninger myndigheden skal indhente. Dette grundlæggende princip kaldes også officialprincippet eller undersøgelsesprincippet. Formålet er at sikre, at kommunen træffer den materielt korrekte afgørelse.⁴

I forhold til sager, hvor en borger er udeblevet fra et tilbud, vil en tilstrækkelig oplysning af sagen afklare, om borgeren overhovedet skal have en sanktion og i så fald efter hvilken bestemmelse.

---

⁴ VEJL nr. 73 af 3. oktober 2006, pkt. 65-66 (retssikkerhedsvejledningen)

I 75 ud af 105 sager, svarende til 71 procent, vurderer vi, at sagen er tilstrækkeligt oplyst. I de resterende 30 sager, svarende til 29 procent, vurderer vi, at sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst. *Se tabel 3.1.*

Tabel 3.1 Var sagen, på tidspunktet for kommunens afgørelse, tilstrækkeligt oplyst, jf. retssikkerhedslovens § 10?

	Antal	Procent
Ja	75	71
Nej	30	29
I alt	105	100

Note: Tabellen er baseret på analysen af 105 sager.

Analysen viser således, at vi i 30 af de undersøgte sager vurderer, at sagerne ikke er tilstrækkeligt oplyste til, at kommunen kan træffe afgørelse om sanktion. Denne gruppe består primært af sager, hvor borgeren har angivet egen eller barns sygdom som årsag til udeblivelsen, og hvor kommunen ikke har undersøgt borgerens oplysninger nærmere.

Hvis kommunens undersøgelse af sagen viser, at borgeren er udeblevet fra et tilbud uden rimelig grund og de øvrige betingelser for at sanktionere for udeblivelse er opfyldt, skal kommunen pålægge en periodesanktion efter § 36. Hvis betingelserne ikke er opfyldte, kan det afklares, om borgeren i den konkrete situation eventuelt kan sanktioneres efter en anden bestemmelse. *Se nærmere afsnit 2.4.3.*

Eksempler

Eksempler på sager, som er oplyst tilstrækkeligt, idet kommunen har undersøgt sagen nærmere/indhentet yderligere oplysninger

Sag nr. 3: 55-årig jobparat borger udebliver fra tilbud 5 dage i træk. Borgeren oplyser som svar på partshøring, at hun har været til læge med knuder og problemer med maven. Kommunen tager kontakt til borgers læge som oplyser, at borgeren ikke har været tilset i 6 måneder.

Vi vurderer, at kommunen har godtgjort, at borgeren ikke havde rimelig grund i form af sygdom, da kommunen undersøger sagen nærmere, idet kommunen ikke umiddelbart anerkender borgerens årsag til udeblivelsen. Vi lægger vægt på, at borgerens oplysninger ikke stemmer overens med de lægelige oplysninger, som kommunen indhentede.

Sag nr. 65: 48-årig jobparat borger udebliver fra tilbud i 5 dage i træk. Borger oplyser på fremmødeliste, at fraværet skyldes sygdom. Borgeren partshøres efterfølgende mundtligt. Det oplyses under den mundtlige partshøring, at fraværet skyldes familiære problemer. Borgeren oplyser, at sit ene barn har været alvorligt syg - men er kommet videre, og at det andet barn har været involveret i en trafikulykke. Borgeren oplyser videre, at disse forhold belaster ham psykisk i perioder, og at han i disse perioder tager nogle øl for at komme videre.

Vi vurderer, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte kommunens konkrete vurdering af, at borgerens årsager til udeblivelsen ikke kan anses for sygdom, og at borgeren dermed ikke har en rimelig grund i aktivlovens forstand.

Sag nr. 103: 22-årig åbenlyst uddannelsesparat borger udebliver fra nyttejob 6 dage i træk. Kvinden oplyser til en samtale på kommunen dagen før den første udeblivelsesdag, at hun lider af angst, at hun har talt med egen læge og "psykiater", og at de er enige om at sygemelde hende. Kvinden oplyser til samme samtale, at hun ville tage imod et deltidsarbejde dagen efter, fx i en tøjbutik, hvis hun blev tilbudt det. Kommunen fastholder på den baggrund, at kvinden skal møde i nyttejobbet, da der er mulighed for skånehensyn på stedet. Kommunen indhenter samme dag oplysninger fra kvindens samtale med en psykolog. Det fremgår af psykologens udtalelse, at kvinden kan møde i tilbud, men at der kan være behov for støtte.

Vi vurderer, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte kommunens konkrete vurdering af, at borgeren ikke er sygemeldt, at kvindens årsager til udeblivelsen ikke kan anses for sygdom i øvrigt og at hun derfor ikke har rimelig grund til at udeblive i aktivlovens forstand. Vi lægger vægt på borgerens egne oplysninger, udtalelse fra psykolog, og det forhold, at der var mulighed for skånehensyn i nyttejobbet.

Eksempler på sager, som mangler oplysninger

Sag nr. 92: 32-årig aktivitetsparat borger udebliver fra tilbud 5 hele dage og 2 delvise dage. Borgeren oplyser på fremmødelisten, at hun nogle af dagene selv var syg, mens hun havde syge børn nogle af de andre dage. Kvinden fastholder ved mundtlig partshøring, at hun og børn var syge og oplyser videre, at hun ikke har penge på sin telefon og derfor ikke kan melde afbud. Kommunen har ikke noteret yderligere oplysninger fra samtalen. Kommunen træffer herefter afgørelse om udeblivelse fra tilbud uden rimelig grund på de pågældende dage.

Vi vurderer, at vi ikke har tilstrækkelige oplysninger om årsagerne til udeblivelserne til, at vi kan vurdere sagen, herunder om kvinden har rimelig grund til at udeblive. Det vides fx ikke, hvad kvinden fejlede på de pågældende dage, om hun har søgt læge, eller om hun havde andre pasningsmuligheder ved børnenes sygdom på de konkrete dage.

Sag nr. 136: 23-årig jobparat borger udebliver fra sit tilbud sporadisk. Det fremgår af fremmødelisten, at han var syg på udeblivelsesdagene. Ved den mundtlige partshøring oplyser borgeren, at han var syg, og at han har sygemeldt sig til tilbuddet. Ifølge kommunens journalnotat har kommunen ikke spurgt ind til sygdommen. Kommunen

træffer herefter afgørelse om udeblivelse fra tilbud uden rimelig grund. Kommunen henviser i indstillingen til, at borgeren ikke har sygemeldt sig på den anviste måde. **Vi vurderer**, at vi ikke har tilstrækkelige oplysninger om borgerens sygdom til at vurdere sagen, herunder om borger havde rimelig grund.

Ankestyrelsen anbefaler

At kommunen øger opmærksomheden på, om den enkelte sag er oplyst tilstrækkeligt, inden kommunen træffer afgørelse; Det vil sige, om de foreliggende oplysninger er tilstrækkelige og sikre nok til, at kommunen kan vurdere sagen.

3.2 Partshøring

Hvis en part i en sag ikke kan antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger om sagens faktiske omstændigheder, må myndigheden ikke træffe afgørelse, før myndigheden har gjort parten bekendt med oplysningerne og givet parten mulighed for at komme med en udtalelse. Det følger af forvaltningslovens § 19. Det gælder dog kun, hvis oplysningerne er til ugunst for den pågældende part og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse.

Formålet med at partshøre er at sikre, at den, der er part i en sag, får mulighed for at gøre sig bekendt med og kommentere det faktiske afgørelsesgrundlag, inden sagen afgøres. Partshøringspligten medvirker også til at sikre, at en sag er tilstrækkeligt oplyst til, at kommunen kan træffe afgørelse. Pligten til at partshøre er derfor tæt knyttet til pligten til at oplyse en sag. *Se nærmere afsnit 3.1.*

Partshøring er som udgangspunkt en garantiforskrift. Manglende eller en mangelfuld partshøring vil kunne føre til, at en afgørelse er ugyldig.

Myndigheden kan fastsætte en frist for, hvornår borgeren senest kan komme med en udtalelse. Ved fastsættelsen af en frist bør den pågældende part få rimelig tid til at sætte sig ind i oplysningerne og overveje udtalelsens form og indhold. Der kan i den forbindelse tages hensyn til omfanget af oplysningerne og til sagens karakter, herunder om parten tidligere har haft lejlighed til at udtale sig om andre dele af sagen. Det bør under alle omstændigheder gøres klart for parten, at myndigheden er berettiget til at træffe afgørelse i sagen, hvis fristen overskrides, uden at afvente partens svar.⁵

Der er ikke i loven fastsat krav om formen for en partshøring. Hvis kommunen partshører mundtligt, skal kommunen dog gøre notat om partshøringen, herunder notere borgerens oplysninger. Det følger af offentlighedslovens § 13 om notatpligt.

⁵ VEJ nr. 11740 af 4. december 1986, afsnit VI pkt. 105-125

Principafgørelse 19-13

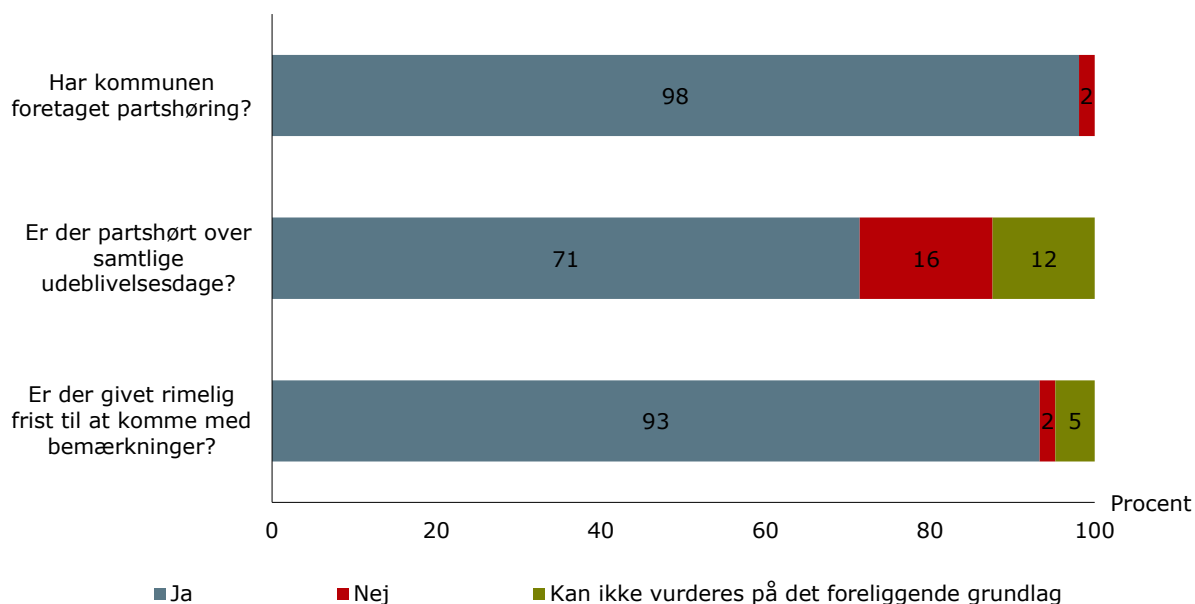
Når en borger er udeblevet fra et tilbud, kan kommunen lave en månedlig opgørelse for fremmødet i tilbud. Det er en betingelse, at kommunen foretager partshøring i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse, og at der skal ske partshøring forud for afgørelse om sanktion.

I 103 ud af 105 sager har kommunen foretaget partshøring. I de resterende to sager har kommunen ikke foretaget partshøring.

I 75 ud af 105 sager, svarende til 71 procent, har kommunen partshørt over samtlige dage. I 17 ud af 105 sager, svarende til 16 procent, vurderer vi, at kommunen ikke har partshørt over samtlige dage. I de resterende 13 sager kan vi ikke vurdere, om kommunen har partshørt over samtlige dage.

I 98 ud af 105 sager, svarende til 93 procent af sagerne, har kommunen givet borgeren en rimelig frist til at komme med bemærkninger. I 2 sager vurderer vi, at kommunen ikke har givet en rimelig frist, mens vi i 5 sager ikke kan vurdere, om kommunen har givet en rimelig frist. *Se figur 3.1.*

Figur 3.1 Formelle regler – partshøring

Note: Figuren er baseret på analysen af 105 sager.

Den samlede analyse af kommunernes partshøring viser, at kommunerne i langt størstedelen af sagerne foretager partshøring, og at kommunen i den forbindelse giver borgeren en rimelig frist til at komme med bemærkninger, inden kommunen træffer afgørelse.

Analysen viser også, at der er partshørt over samtlige dage i 71 procent af sagerne. I de resterende sager har kommunerne enten partshørt over for få dage, over for mange dage, eller ikke dokumenteret, at borgeren er partshørt over samtlige dage.

Eksempler

Eksempler på sager, hvor borger er partshørt over samtlige dage

Sag nr. 15: Partshøringsbrevet lyder:

"Partshøring vedrørende udeblivelse fra tilbud

Du er henvist til Brobygning som led i uddannelsesplan.

Tilbudsstedet har oplyst, at du er udeblevet fra tilbuddet den 04-04-2016, 05-04-2016, 07-04-2016 og 08-04-2016.(...)

Vi vurderer, at der er partshørt over samtlige dage, da datoerne er nævnt specifikt i brevet.

Sag nr. 19: Partshøringsbrevet lyder:

"Om udeblivelse fra beskæftigelsestilbud

Du er i perioden den 04-04-2016 til og med den 12-04-2016 udeblevet fra dit beskæftigelsestilbud. (...)"

Vi vurderer, at der er partshørt over samtlige dage, da en specifik periode er nævnt, og borgeren er udeblevet alle mødedage i den pågældende periode.

Sag nr. 136: Borger er partshørt mundtligt. Det fremgår af kommunens journalnotat:

"Partshøring foretaget mundtligt

I henhold til kapitel 5 i forvaltningsloven er der foretaget partshøring af borgeren.

Den 19-04 blev der foretaget en partshøring, da [borgerens navn] har været fraværende den:

02-03-2016

03-03-2016

04-03-2016

08-03-2016

10-03-2016

11-03-2016

14-03-2016

15-03-2016

29-03-2016

30-03-2016

Borgeren har mundtligt oplyst:

[Borgerens navn] oplyser, at han har givet skolen sin sygemelding. (...)”

Vi vurderer, at der er partshørt over samtlige dage, da datoerne er specifikt nævnt i kommunens journalnotat for samtalen.

Eksempler på sager, hvor der ikke er partshørt tilstrækkeligt over samtlige dage

Sag nr. 129: Partshøringsbrevet lyder:

”Om udeblivelse fra beskæftigelsestilbud

Jobcentret har modtaget din arbejdsseddel. Af arbejdssedlen fremgår det, at du har uberettiget fravær i 4 dage i perioden 01.03.2016-31.03.2016. (...)”

Vi vurderer, at partshøringen ikke er tilstrækkelig præcis, da partshøring ikke sker over de konkrete udeblivelsesdage.

Ankestyrelsen anbefaler

At kommunen partshører borgeren over alle konkrete udeblivelsesdage.

3.3 Begrundelse

Det følger af forvaltningslovens § 22, at en skriftlig afgørelse skal begrundes, medmindre afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold.

Begrundelsen skal forklare, hvorfor afgørelsen har fået netop det indhold. Det betyder, at der skal ske en præcis henvisning til de retsregler og den praksis, som afgørelsen er truffet i henhold til. Hvis afgørelsen beror på et skøn, skal begrundelsen altid angive de hovedhensyn, som har været bestemmende for skønnet i den konkrete sag. I begrundelsen skal der tillige tages stilling til de væsentligste argumenter, som borgeren har anført. Derudover skal de faktiske omstændigheder, der har været af væsentlig betydning for sagens afgørelse, gengives som en del af begrundelsen.⁶

I forhold til afgørelser om sanktion for udeblivelse fra tilbud skal begrundelsen således angive, at borgeren er udeblevet fra et tilbud, og på hvilke konkrete dage borgeren er udeblevet. Hvis borgeren har svaret på partshøring, skal det fremgå af begrundelsen, hvilken årsag borgeren har oplyst, og hvorfor kommunen vurderer, at årsagen ikke kan anses for en rimelig grund. Hvis borgeren ikke har svaret på partshøringen, bør dette fremgå af begrundelsen sammen med kommunens vurdering af, hvilken betydning det manglende svar har for kommunens vurdering.

⁶ VEJ nr. 11740 af 4. december 1986, afsnit VII

I 38 ud af 105 sager, hvilket svarer til 36 procent, vurderer vi, at begrundelsen er fyldestgørende. I 67 ud af 105 sager, svarende til 64 procent, vurderer vi, at begrundelsen er mangelfuld. Se *tabel 3.2*.

Tabel 3.2 Er begrundelsen for afgørelsen i overensstemmelse med FVL §§22-24?

	Antal	Procent
Ja	38	36
Nej	67	64
Kan ikke vurderes på det foreliggende grundlag	0	0
I alt	105	100

Note: Tabellen er baseret på analysen af 105 sager.

Eksempler

Eksempler på fyldestgørende begrundelser

Sag nr. 19: Afgørelsesbrevet lyder:

"Din uddannelseshjælp nedsættes

Du er ikke mødt i dit beskæftigelsestilbud i perioden 04/04 – 12/04 2016.

Din kontanthjælp vil derfor blive sat ned med et beløb, der svarer til de dage, du ikke er mødt i tilbud.

(Lov om aktiv socialpolitik § 36, stk. 1 og 2.)

Grunden til vores afgørelse

Du har oplyst, at du ikke har haft adgang til internettet og derfor ikke har set, at du skulle møde hos [tilbud].

Det har vi taget med i vores vurdering, men det er ikke en rimelig grund til ikke at møde, fordi du har pligt til at tjekke din digitale post, så du kan holde dig orienteret om, hvor og hvornår du skal møde. (...)"

Vi vurderer, at begrundelsen er fyldestgørende, da kommunen gengiver borgerens årsag til udeblivelsen og konkret begrundet sin vurdering af, hvorfor årsagen ikke kan anses for en rimelig grund. Det forhold at kommunen ikke har henvist til aktivlovens § 13, har ikke ført til en ændret vurdering.

Sag nr. 29: Afgørelsesbrevet lyder:

"Din uddannelseshjælp nedsættes

Du er ikke mødt i dit beskæftigelsestilbud den 4+7+10+11+14 marts 2016.

Din uddannelseshjælp vil derfor blive sat ned med et beløb, der svarer til de dage, du ikke er mødt i tilbud.

(Lov om aktiv socialpolitik § 36, stk. 1 og 2.)

Grunden til vores afgørelse

Vi skrev til dig den 08-04-2016, at du har ret til at udtale dig om, hvorfor du ikke er mødt. Du har ikke reageret på vores brev.

Vi vurderer derfor, at du ikke har haft en rimelig grund til ikke at møde i tilbud. (...)"

Vi vurderer, at begrundelsen er fyldestgørende, da kommunen konkret begrundet sin vurdering af rimelig grund med, at borgeren ikke har svaret. Det forhold, at kommunen ikke har henvist til aktivlovens § 13, har ikke ført til en ændret vurdering.

Sag nr. 135: Afgørelsesbrevet lyder:

"Afgørelse vedrørende fradrag i udbetalingen på grund af udeblivelse fra tilbud

Ydelsesafdelingen har den 22. februar 2016 truffet afgørelse om at foretage fradrag i udbetalingen af din uddannelseshjælp, fordi du er udeblevet fra dit tilbud.

Der foretages fradrag i din ydelse for det antal dage du har været helt eller delvist fraværende. Der vil blive foretaget fradrag for den 4., 5., 7., 8., 13., 19., 22., 25., 26., 27., 28., og 29. januar 2016.

Du er blevet partshørt den 18. januar 2016, hvor du har oplyst, at du har svært ved at komme op om morgenen, og allerede om aftenen har været bevidst om, at du ikke ville kunne møde op dagen efter. (...)

Fradraget vil ske i udbetalingen for februar måned 2016.

Begrundelse

Jobcentret har vurderet, at du ikke havde en rimelig grund til udeblivelsen jf. Lov om aktiv socialpolitik § 13, stk. 7 og 8."

Vi vurderer, at begrundelsen er fyldestgørende, da kommunen gengiver borgerens årsag til udeblivelsen og oplyser, at årsagen ikke kan anses for en rimelig grund efter aktivlovens § 13, stk. 7. Kommunen oplyser desuden, hvornår fradraget gennemgøres. Det forhold, at kommunen også har henvist til aktivlovens § 13, stk. 8, har ikke ført til en ændret vurdering, selvom det er misvisende, idet borger er uddannelsesparat.

Eksempler på mangelfulde begrundelser

Sag nr. 44: Afgørelsesbrevet lyder:

"X Kommune, Ydelseskantoret, har dags dato truffet afgørelse om, at der skal ske fradrag i din uddannelseshjælp pga. udeblivelse.

Der foretages derfor fradrag i din uddannelseshjælp for 04.01.2016, hvor du er udeblevet fra dit tilbud.

Afgørelsen er truffet i henhold til Lov om aktiv socialpolitik § 36, hvoraf det fremgår, at [ordlyd af § 36].

Det er en betingelse for at få den nedsatte uddannelseshjælp, at du fortsat står til rådighed for arbejdsmarkedet."

Vi vurderer, at begrundelsen er mangelfuld. Det fremgår ikke, at udeblivelsen er sket *uden rimelig grund*. Det fremgår heller ikke af begrundelsen, om borgeren har givet oplysninger om årsagen til udeblivelsen eller om borgeren ikke har svaret på partshøringen. Hvis borgeren har givet oplysninger om udeblivelsen, mangler disse oplysninger ligeledes. Endelig mangler kommunens vurdering af, hvorfor borgeren ikke har en rimelig grund og henvisning til aktivlovens § 13, stk. 7.

Sag nr. 133: Afgørelsesbrevet lyder:

"Afgørelse om sanktion § 36

Jobcenteret har oplyst, at du er udeblevet fra beskæftigelsestilbud den 17. februar 2016.

Afgørelse

Din ydelse vil blive nedsat med 277 kr. i marts måned, svarende til det antal dage, hvor du har været udeblevet, jf. Lov om aktiv socialpolitik § 35, stk. 2, og § 36.

Begrundelse

Afgørelsen er truffet, da du er udeblevet fra dit beskæftigelsestilbud uden rimelig grund. Jobcenteret har i forbindelse med partshøringen af den 17. februar 2016 oplyst, at du er fremkommet med oplysninger, som Jobcentret vurderer ikke er en rimelig grund til din udeblivelse.

Det skal oplyses, at gentagne hændelser kan sidestilles med afvisning af tilbud og kan betyde, at din ydelse ophører."

Vi vurderer, at begrundelsen er mangelfuld, da det ud fra begrundelsens ordlyd er uklart, om borgeren faktisk har givet oplysninger om årsagen til udeblivelsen. I så fald mangler borgerens oplysninger om årsagen til udeblivelsen. Derudover mangler kommunens konkrete begrundelse for, hvorfor borgerens oplysninger/manglende henvendelse ikke kan anses for en rimelig grund efter kommunens vurdering. Endelig mangler henvisning til aktivlovens § 13, stk. 7.

Sag nr. 124: Afgørelsesbrevet lyder:

"Du har ikke passet dit tilbud

Jobcentret/Ungehuset har oplyst, at du i perioden 1/2 2016 – 15/2 2016 ikke er mødt i dit tilbud i alt 10 dage.

Hvis ikke du har underskrevet din arbejdsseddel, har Jobcentret/Ungehuset skrevet til dig, og bedt dig forklare, hvorfor ikke er mødt op i dit tilbud. Du er blevet forklaret, at det kan have betydning for din udbetaling.

Afgørelse

Den 29/2 2016 nedsættes din kontanthjælp/uddannelseshjælp efter lov om aktiv socialpolitik § 36 i 10 dage med i alt kr. 5.060 før skat.

Du kan læse mere om lovgrundlaget på næste side eller på www.retsinformation.dk."

Vi vurderer, at begrundelsen er mangelfuld. Det fremgår ikke, at udeblivelsen er sket *uden rimelig grund*. Det er på baggrund af begrundelsens formulering uklart, om borgeren har givet oplysninger om årsagen til udeblivelsen. Hvis borgeren har givet en grund til udeblivelsen, mangler disse oplysninger ligeledes. Kommunens vurdering af, hvorfor borgeren ikke har rimelig grund fremgår heller ikke.

Den pågældende borger er aktivitetsparat, hvorfor kommunens vurdering af, at der ikke foreligger andre forhold, som kan begrunde udeblivelsen, jf. aktivlovens § 13, stk. 8, også mangler. Endvidere bør kommunen oplyse og begrunde, om alle rimelige muligheder for personlig kontakt må anses for udtømte, hvis kommunen ikke har været i kontakt med borgeren om årsagen til udeblivelsen, inden kommunen traf afgørelse. Endelig mangler henvisning til aktivlovens § 13, stk. 7, og 8, og eventuelt § 35, stk. 5.

Ankestyrelsen anbefaler

At kommunen øger opmærksomheden på de forvaltningsretlige krav til en afgørelses begrundelse, og sikrer

- At det i afgørelsen angives, hvilken grund borgeren har givet til udeblivelsen eller at borger ikke har svaret på partshøringen.
- At det i afgørelsen konkret begrundes, hvorfor borgers angivne grund til udeblivelse eller manglende svar på partshøring ikke kan anses for en rimelig grund.

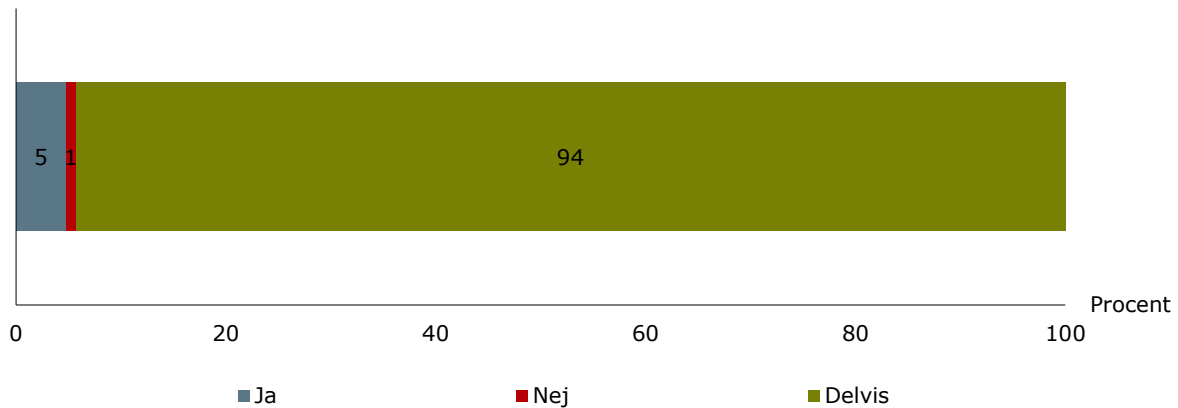
3.4 Klagevejledning

Det følger af forvaltningslovens § 25, at afgørelser, som kan påklages til en anden forvaltningsmyndighed, skal være ledsaget af en vejledning om klageadgang, når de meddeles skriftligt. Klagevejledning skal dog ikke gives, hvis afgørelsen fuldt ud giver borgeren medhold. Selve klagevejledningen skal udformes således, at modtageren ikke med rimelighed kan komme i tvivl om, hvornår en klage skal være kommet i klagemyndighedens besiddelse.⁷ En klagevejledning skal således indeholde en angivelse af, hvilken instans klagen skal sendes til, fremgangsmåden ved indgivelse af klagen, tidsfrist for klagen, og oplysninger om at klagefristen udløber på den sidste rettidige fristdag ved kontortids ophør.

I fem ud af 105 sager vurderer vi, at klagevejledning er korrekt. I 99 sager, svarende til 94 procent, vurderer vi, at klagevejledningen er delvist korrekt. I én sag vurderer vi, at klagevejledningen er utilstrækkelig. *Se figur 3.2.*

⁷ VEJ nr. 11740 af 4. december 1986, pkt. 141

Figur 3.2 Er klagevejledningen korrekt?

Note: Figuren er baseret på analysen af 105 sager.

En nærmere analyse viser, at de 99 sager er delvist korrekte, da de enten ikke indeholder oplysninger om, at klagen skal modtages i kommunen *inden ophøret af kontortiden* på den sidste rettidige fristdag eller oplysninger om, hvornår kontortiden ophører.

Vi bemærker, at den manglende oplysning om "ophør af kontortid" eller den manglende henvisning til det konkrete kontors åbningstider i klagevejledningen får betydning, hvis der er tvivl om, hvorvidt en konkret klage er indgivet rettidigt til kommunen.

Principafgørelse U-19-03

Det er i principafgørelsen fastslået, at der dispenseres for klagefristen, hvis klagen er indkommet på den sidste rettidige fristdag - men efter kontortidsophør - hvis det ikke fremgår klart af klagevejledningen, at klagen skal være modtaget inden ophøret af kontortiden på den pågældende dag samt hvornår kontortiderne ophører på den pågældende dag.

I denne undersøgelse har de manglende oplysninger om kontortidsophør og åbningstider ikke haft indflydelse på målingen af sagens endelige resultat, da der ikke er tale om påklagede afgørelser.

Eksempler

Eksempel på korrekt klagevejledning

Sag nr. 33: Klagevejledningen lyder: "Er du ikke enig i afgørelsen, kan du indgive en klage. Klagen skal indgives mundtligt eller skriftligt til Ydelsesafdelingen senest 4 uger

efter afgørelsen er modtaget. Vær opmærksom på at klagefristen udløber ved ophør af kontortiden på dagen, hvor fristen ophører. (...)."

Det fremgår af afgørelsesbrevet, at kontortidsophør er kl. 15.30.

Vi vurderer, at klagevejledningen er korrekt, da vejledningen klart angiver, at klagen skal indgives inden fire uger fra modtagelsen af brevet - inden kontortidsophør - og da tidspunktet for kontortidsophør på den pågældende dag fremgår af afgørelsesbrevet.

Eksempel på delvist korrekt klagevejledning

Sag nr. 88: Klagevejledningen lyder: "Der kan klages over denne afgørelse. Klagen skal senest 4 uger fra modtagelsen af dette brev være modtaget i [X] Kommune, adresse [X]. Sagen vil herefter blive genvurderet og såfremt kommunen fastholder afgørelsen, sendes sag og akter til behandling ved Ankestyrelsen."

Vi vurderer, at klagevejledningen er delvist korrekt. Kontortiderne fremgår af kommunens brevpapir, men det fremgår ikke klart af klagevejledningens tekst, at klagen skal være modtaget i kommunen før kontortids ophør. Hvis klagevejledningen indeholdte "inden kontortids ophør" eller lignende, ville denne være blevet målt som korrekt.

Sag nr. 67: Klagevejledningen lyder: "Er du ikke enig i afgørelsen, kan du indgive en klage. Klagen skal indgives mundtligt eller skriftligt til Ydelsesafdelingen senest 4 uger efter afgørelsen er modtaget. Vær opmærksom på at klagefristen udløber ved ophør af kontortiden på dagen, hvor fristen ophører. (...).

Vi vurderer, at klagevejledningen er delvist korrekt, da det ikke fremgår klart af klagevejledningen eller brevet i øvrigt, hvornår kontortiden ophører. Hvis kontortiderne fremgik af brevpapiret, ville denne være blevet målt som korrekt.

Ankestyrelsen anbefaler

At kommunerne fortsætter med at klagevejlede borgeren, men samtidig sikrer, at klagevejledningen er formuleret på en sådan måde, at borgeren ikke med rimelighed kan komme i tvivl om, hvornår klagen senest skal være kommet frem.

3.5 Samlet vurdering af anvendelsen af formelle regler

Analysen af de formelle regler viser en tæt sammenhæng mellem de materielle og formelle regler. Det ses eksempelvis i resultaterne for henholdsvis kommunens vurdering af rimelig grund i afsnit 2.4.2 og kommunens overholdelse af undersøgelsesprincippet i afsnit 3.1.

Analysen viser også, at kommunerne i størstedelen af sagerne overholder de forvaltningsretlige regler om partshøring og klagevejledning, men at kommunerne har svært ved at opfylde de forvaltningsretlige krav til en afgørelses begrundelse.

Ankestyrelsens praksisundersøgelse om

Kommunernes anvendelse af sanktioner over for uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere

December 2016

BILAG

Titel Kommunernes anvendelse af sanktioner over for uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere_Bilag

Udgiver Ankestyrelsen, december 2016

ISBN nr

Layout Identitet & Design AS

Kontakt Ankestyrelsen

Teglholmegade 3, 2450 København SV

Telefon 33 41 12 00

Hjemmeside www.ast.dk

E-mail ast@ast.dk

Bilag 1 Metode og baggrund

1.1 Generelt om praksisundersøgelser

1.1.1 Lovgivningsmæssigt grundlag

Ankestyrelsen har pligt til på landsplan at koordinere at afgørelser, som kan indbringes for Ankestyrelsen, træffes i overensstemmelse med lovgivning og praksis. Om lovgrundlaget henvises til kapitel 11 i lovbekendtgørelse nr. 1345 af 23. november 2016 om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven) og §§ 20-21 i bekendtgørelse nr. 1338 af 18. november 2016 om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Praksisundersøgelser er et af de redskaber, som benyttes til at belyse om myndighedernes afgørelser er i overensstemmelse med lovgivningen og at sikre ensartethed og ligebehandling på landsplan. I de tilfælde, hvor undersøgelserne afdækker fejl og mangler i sagsbehandlingen, giver praksisundersøgelser Ankestyrelsen et grundlag for at målrette den fremadrettede vejledning.

Praksisundersøgelsen skal behandles på et kommunalbestyrelsesmøde i de medvirkende kommuner i henhold til retssikkerhedslovens § 79 a. Bestemmelsen præciserer det kommunalpolitiske ansvar for at følge op på resultatet af praksisundersøgelser og understreger kommunalbestyrelsernes ansvar for at sikre retssikkerhed i kommunernes afgørelser.

1.1.2 Legalitetsvurdering

Ved en praksisundersøgelse indkalder Ankestyrelsen et antal sager og foretager en gennemgang af disse med henblik på legalitetsvurdering.

Legalitetsvurderingen indebærer dels en materiel vurdering af afgørelsernes rigtighed i forhold til lovgivning og Ankestyrelsens praksis, dels en formel vurdering af sagerne i forhold til forvaltningsretlige regler og de særlige sagsbehandlingsregler.

I denne praksisundersøgelse indgår alene sager om fradrag i uddannelses- eller kontanthjælp efter aktivlovens § 36, stk. 1.

1.2 Gentagelse af den første undersøgelse

Ankestyrelsen gennemfører tre praksisundersøgelser om kommunernes anvendelse af sanktioner over for uddannelses og kontanthjælpsmodtagere, fra 2014 til 2016. STAR har

anmodet om, at denne tredje undersøgelse skal udformes som en gentagelse af den første undersøgelse.

Undersøgelsen omfatter derfor de samme kommuner som deltog ved den første undersøgelse og omhandler den samme sanktionsbestemmelse.

Foruden at indsende sager har kommunerne besvaret tre supplerende spørgsmål om interne retningslinjer og vejledninger ved sanktionering af borgere samt hvordan kommunerne får oplysninger om fremmøde fra tilbudssteder i tråd med den første undersøgelse. De supplerende spørgsmål er dog i denne undersøgelse udformet, så de belyser, hvorvidt den første undersøgelse har givet anledning til ændringer i forhold til retningslinjer og vejledninger.

Det er i den sammenhæng vigtigt at understrege, at der ikke er tale om en måling af effekten af den første undersøgelse, og at det ej heller vil være muligt for Ankestyrelsen at udtale sig om den generelle udvikling i anvendelsen af sanktionsbestemmelsen hverken blandt de deltagende kommuner eller på landsplan.

Undersøgelsen kan anvendes til at belyse et udsnit af sager og resultaterne af analysen kan anvendes som et pejlemærke i forhold til, hvordan de pågældende kommuners afgørelser om sanktioner så ud i foråret 2016.

1.3 Deltagende kommuner

Kommunerne er udvalgt på baggrund af deres deltagelse i den første praksisundersøgelse om sanktioner, der vedrører afgørelser truffet i 2014. Kommunerne blev udvalgt til at indgå i den første undersøgelse, fordi de i perioden fra oktober 2012 til september 2013 enten havde en forholdsvis høj eller forholdsvis lav andel af sager, hvor kontanthjælpsmodtagere blev sanktioneret.

Kommunerne der deltager i praksisundersøgelsen er:

- Faaborg-Midtfyn Kommune
- Furesø Kommune
- Glostrup Kommune
- Herning Kommune
- Hjørring Kommune
- Københavns Kommune
- Middelfart Kommune
- Nyborg Kommune
- Slagelse Kommune
- Syddjurs Kommune

1.4 Indhentning af sager og supplerende oplysninger

Det blev i samarbejde med STAR, forud for påbegyndelsen af undersøgelsen, fastsat, at analysen skulle omfatte 130 sager. 10 kommuner er hver blevet bedt om at indsende følgende sager til praksisundersøgelsen:

- 5 sager hvor kommunen i 2016 har truffet afgørelse om sanktion for en jobparat ydelsesmodtagers udeblivelse fra tilbud efter aktivlovens § 36, stk. 1
- 5 sager, hvor kommunen i 2016 har truffet afgørelse om sanktion for en uddannelsesparat ydelsesmodtagers udeblivelse fra tilbud efter aktivlovens § 36, stk. 1
- 5 sager, hvor kommunen i 2016 har truffet afgørelse om sanktion for en aktivitetsparat ydelsesmodtagers udeblivelse fra tilbud efter aktivlovens § 36, stk. 1

Ankestyrelsen har således indkaldt flere sager, end de 130 sager undersøgelsen skulle omfatte, idet det blev lagt til grund, at ikke alle de udvalgte kommuner havde mulighed for at indsende det anmodede antal afgørelser, da der ikke var blevet truffet afgørelser for så vidt angår alle tre persongrupper.

Ankestyrelsen har modtaget 136 sager fra kommunerne. 31 sager er efterfølgende udgået af undersøgelsen, da sagerne ikke opfylder kriterierne for sagsindkaldelsen. Der indgår således i alt 105 sager i praksisundersøgelsen. De 105 sager fordeler sig således på persongrupperne:

- 28 sager om jobparate
- 46 sager om uddannelsesparate
- 31 sager om aktivitetsparate

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har bedt om, at der i undersøgelsen indgår følgende elementer:

- Om sanktion er givet på korrekt grundlag
- Om vejledningspligten er overholdt
- Om kommunen har udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personen, før der gives en sanktion til en aktivitetsparat uddannelses- eller kontanthjælpsmodtager med henblik på en vurdering af, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen m.v.
- Hvorledes kommunerne får oplysninger fra tilbudsstederne om forhold, der har betydning for vurderingen om afgivelse af eventuel sanktion

Kommunerne blev derfor anmodet om at besvare tre supplerende spørgsmål og sende besvarelsen ind til styrelsen elektronisk. Spørgsmålene vedrører kommunens interne

retningslinjer/vejledninger til brug for behandling af sager om sanktioner samt hvordan kommunerne får oplysninger fra tilbudsstederne.

De supplerende spørgsmål er følgende:

- Har Ankestyrelsens første praksisundersøgelse om anvendelse af sanktioner over for uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere givet anledning til ændringer i kommunens interne retningslinjer/vejledninger for, hvordan sager om sanktion behandles og hvordan vejledningspligten udøves?
- Har kommunen iværksat andre tiltag som følge af resultaterne og vejledningerne, der fremgår af den første praksisundersøgelse? (fx kurser, ændrede arbejdsgange mv.)
- Hvordan indhenter/modtager kommunen oplysninger fra tilbudsstederne, herunder private virksomheder, til brug for behandling af sager om sanktion?

Ankestyrelsen har modtaget besvarelser på de tre supplerende spørgsmål fra alle 10 kommuner.

1.4.1 Rykkerproces

For at mindske antallet af sager, som ikke kan vurderes på grund af manglende akter, er der gennemført en rykkerprocedure i forlængelse af sagsindkaldelsen.

På baggrund af en indledende screening af samtlige sager er der foretaget en vurdering af, hvilke oplysninger der manglede i hver sag. Der blev udsendt rykkerbreve til alle ti deltagende kommuner, hvori de blev bedt om at indsende de relevante akter inden for en frist på 7 dage.

Vi har samlet set rykket for akter i 87 ud af 107 sager. Det har medført en yderligere oplysning af 86 af sagerne. Af de 86 sager måtte 2 sager udgå fra undersøgelsen på grund af de nye oplysninger.

I 44 ud af de resterende 84 sager medførte de indsendte akter en ændring i den samlede vurdering af sagen.

1.5 Analysekema og vurderingsgrundlag

I forbindelse med Ankestyrelsens vurdering af de indsendte sager er der anvendt et analysekema, hvor der indgår de relevante elementer for at vurdere sagerne.

Ankestyrelsen sender de udfyldte analysekemaer med styrelsens vurderinger til de enkelte kommuner i forbindelse med høring og afrapportering af praksisundersøgelsen.

1.5.1 Vurderingskriterier

De enkelte sager er blevet vurderet ud fra, om de samlet set er afgjort i overensstemmelse med gældende lovgivning og praksis.

Undersøgelsen har haft fokus på reglen i lov om aktiv socialpolitik, som vedrører fradrag i uddannelses- eller kontanthjælp på grund af udeblivelse fra et tilbud uden rimelig grund. Der har særligt været fokus på, om sanktionen er givet på et korrekt grundlag, om kommunen har overholdt vejledningspligten, og om kommunen har udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personer, der er aktivitetsparate, for at vurdere, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen, før der gives en sanktion.

Der er tale om et mindre antal sager fra hver af de deltagende kommuner. Formålet er dermed ikke at vurdere praksis i den enkelte kommune. Resultaterne af en praksisundersøgelse er ikke statistisk signifikante. Der er alene tale om nogle tendenser som udledes af de indsendte sager.

1.6 Dialog med kommunerne

1.6.1 Orienteringsmøde

Der er afholdt et orienteringsmøde den 20. juni 2016 som en del af opstartsprocessen omkring indkaldelse af sager til brug for praksisundersøgelsen. De 10 deltagende kommuner blev inviteret, fem kommuner deltog i mødet.

Formålet med mødet var at skabe en god dialog om praksisundersøgelsen fra undersøgelsens begyndelse. På mødet blev det overordnede forløb for undersøgelsen gennemgået samt den nye procedure for digital indsendelse af sagerne til brug for praksisundersøgelsen. Hovedindholdet på dette møde var en deltagende gennemgang af, hvilke akter Ankestyrelsen ønskede tilsendt i den enkelte klagesag for at mindske antallet af sager, som ikke kan vurderes på grund af manglende akter.

1.6.2 Dialogmøde

Der er afholdt et dialogmøde d. 9. december 2016 som en del af høringsprocessen omkring resultatet af analysen af sagerne og afrapporteringen. De 10 kommuner der har bidraget med sager til undersøgelsen blev inviteret, 6 kommuner deltog i mødet.

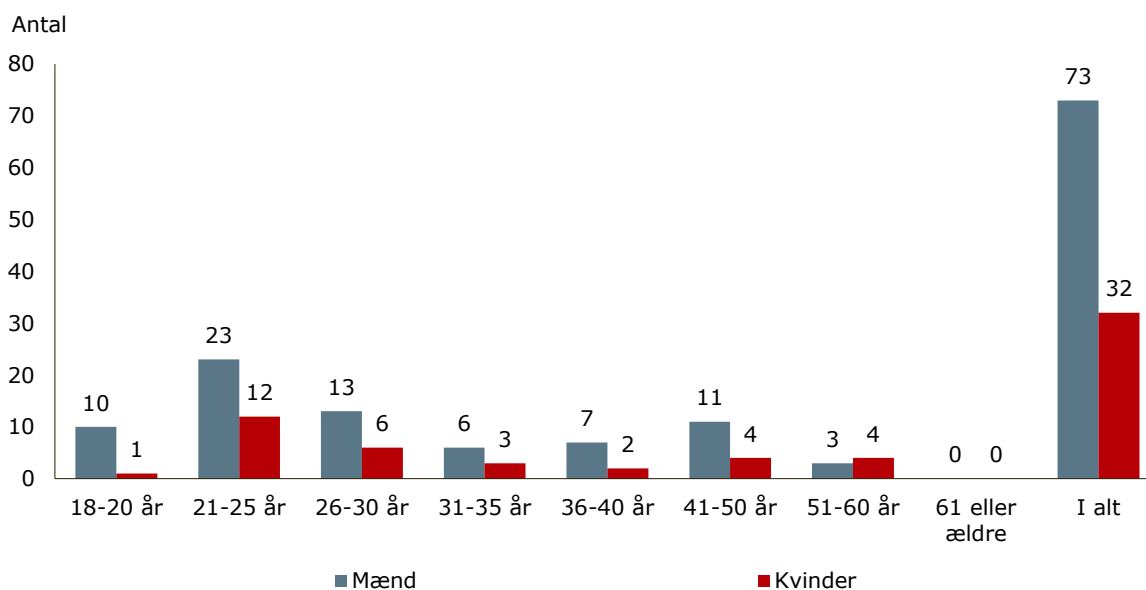
Formålet med mødet er at skabe en dialog om undersøgelsen, hvor kommunerne får mulighed for at komme med bemærkninger, herunder til processen omkring undersøgelsen, resultaterne og rapportens indhold, inden rapporten færdigskrives og offentliggøres. Kommunerne har haft mulighed for at fremsende bemærkninger og spørgsmål til Ankestyrelsen forud for afholdelsen af dialogmødet.

Hovedindholdet på dette dialogmøde var undersøgelsens resultater med særligt fokus på gældende praksis samt den gruppe af sager, hvor borgeren har begrundet udeblivelsen med sygdom. Resultaterne af dialogmødet er indarbejdet i denne rapport.

1.7 Fordeling på køn og alder blandt sagerne der indgår i undersøgelsen

De 105 sager, der indgår i undersøgelsen, fordeler sig på 73 mænd og 32 kvinder. Det svarer til, at lidt over to tredjedele, 70 procent, er mænd og lige under en tredjedel, 30 procent, er kvinder.

Figur 1 Fordelingen af de 105 sager på køn og alder

Bilag 2 Kommunefordelte tal

Kommunerne har indsendt et varierende antal af sager. Det skyldes, at nogle kommuner har truffet færre afgørelser end det antal, vi har anmodet om. Kommunerne har desuden bidraget med et varierende antal sager for hver af de tre visitationsgrupper. De nedenstående kommunefordelte tal skal læses i lyset af dette forhold.

Tabel 1 Hvorvidt § 36 er anvendt korrekt fordelt på kommuner (Angivet i antal)

	Ja, § 36 er anvendt korrekt	Nej, § 36 er ikke anvendt korrekt	Kan ikke vurderes på det foreliggende grundlag	I alt
Furesø	11	0	0	11
Faaborg-Midtfyn	14	0	0	14
Glostrup	4	0	0	4
Herning	11	0	0	11
Hjørring	6	0	0	6
København	17	0	0	17
Middelfart	7	0	0	7
Nyborg	11	0	0	11
Slagelse	9	0	0	9
Syddjurs	15	0	0	15
I alt	105	0	0	105

Table 2 Hvorvidt vejledningen samlet set er fyldestgørende fordelt på kommuner
(Angivet i antal)

	Ja, vejledningen er samlet set fyldestgørende	Nej, vejledningen er samlet set ikke fyldestgørende	Kan ikke vurderes på det foreliggende grundlag	I alt
Furesø	11	0	0	11
Faaborg-Midtfyn	13	1	0	14
Glostrup	4	0	0	4
Herning	9	2	0	11
Hjørring	6	0	0	6
København	17	0	0	17
Middelfart	6	1	0	7
Nyborg	8	3	0	11
Slagelse	8	0	1	9
Syddjurs	11	4	0	15
I alt	93	11	1	105

Table 3 Hvorvidt afgørelsen samlet set er rigtig fordelt på kommuner (Angivet i antal)

	Ja, afgørelsen er i overensstemmelse med regler og praksis	Nej, afgørelsen ville blive ændret, hvis det havde været en klagesag	Kan ikke vurderes på det foreliggende grundlag, sagen ville eventuelt blive hjemvist	I alt
Furesø	8	1	2	11
Faaborg-Midtfyn	7	2	5	14
Glostrup	3	0	1	4
Herning	5	4	2	11
Hjørring	3	0	3	6
København	16	1	0	17
Middelfart	3	3	1	7
Nyborg	3	3	5	11
Slagelse	6	0	3	9
Syddjurs	8	7	0	15
I alt	62	21	22	105

Bilag 3 Regelgrundlag

3.1 Lovuddrag

Uddrag af Bekendtgørelse af Lov om aktiv socialpolitik, Lov nr. 455 af 10. juni 1997, Jf. lovbekendtgørelse nr. 468 af 20. maj 2016

Kapitel 4

Integrationsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp

Udnyttelse af uddannelses- eller arbejdsmulighederne

§ 13. Det er en betingelse for at få kontanthjælp efter § 11, at ansøgeren ikke har et rimeligt tilbud om arbejde, og at personen aktivt søger at udnytte sine arbejdsmuligheder. Det er en betingelse for at få uddannelseshjælp efter § 11, at ansøgeren står til rådighed for ordinær uddannelse eller en indsats rettet mod ordinær uddannelse. Ansøgerens ægtefælle skal også udnytte sine arbejds- eller uddannelsesmuligheder.

Stk. 2. Kommunen har pligt til at vurdere, om en person, der har ansøgt om eller får kontanthjælp efter § 11, fortsat opfylder betingelserne for hjælpen ved at udnytte sine arbejdsmuligheder, hvis personen

- 1) afslår et arbejde, som personen er henvist til,
- 2) udebliver fra en jobsamtale i jobcenteret eller hos anden aktør, et møde i rehabiliteringsteamet eller fra en rådighedsvurdering i jobcenteret,
- 3) udebliver fra en opfølgningssamtale i kommunen,
- 4) undlader at give meddelelse til jobcenteret eller arbejdsgiveren om sygdom i tilfælde, hvor den ledige er givet et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller et tilbud m.v. i medfør af integrationsprogrammet efter integrationsloven eller skal møde til jobsamtale hos en arbejdsgiver,
- 5) undlader at give meddelelse om sygdom til kommunen i tilfælde, hvor den ledige er indkaldt til en jobsamtale som led i sygeopfølgning eller foranstaltninger som led i sygeopfølgning,
- 6) afviser eller udebliver fra deltagelse i foranstaltninger som led i sygeopfølgning eller
- 7) udebliver fra dele af integrationsprogrammet efter integrationsloven.

Stk. 3. Kommunen har pligt til at vurdere, om en person, der har ansøgt om eller får uddannelseshjælp, jf. § 11, fortsat opfylder betingelserne for hjælpen ved aktivt at deltage i den individuelt tilrettelagte uddannelsesrettede indsats, hvis personen

- 1) er vurderet til at være åbenlyst uddannelsesparat og afslår et arbejde, som personen er henvist til,

- 2) udebliver fra en individuel samtale i jobcenteret som led i kontaktforløbet i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller integrationsloven, et møde i rehabiliteringsteamet eller en rådgivningsvurdering i jobcenteret,
- 3) udebliver fra en opfølgningssamtale i kommunen,
- 4) undlader at give meddelelse om sygdom til jobcenteret i tilfælde, hvor den ledige er givet et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller et tilbud m.v. i medfør af integrationsprogrammet efter integrationsloven,
- 5) undlader at give meddelelse om sygdom til kommunen i tilfælde, hvor den ledige er indkaldt til en individuel samtale som led i sygeopfølgning eller foranstaltninger som led i sygeopfølgning,
- 6) afviser eller udebliver fra deltagelse i foranstaltninger som led i sygeopfølgning eller
- 7) udebliver fra dele af integrationsprogrammet efter integrationsloven.

Stk. 4. Kommunen har pligt til at vurdere, om en uddannelses- eller jobparat modtager af hjælp, jf. § 11, fortsat opfylder betingelserne om at udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder, hvis personen gentagne gange melder sig syg, når personen er givet et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller skal deltage i dele af integrationsprogrammet efter integrationsloven. Kommunen skal dog ikke foretage en vurdering af personens rådighed, hvis det ikke vurderes relevant.

Stk. 5. Det er en betingelse for at få hjælp, at ansøgeren og dennes ægtefælle tager imod et rimeligt tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller deltager i de enkelte dele af integrationsprogrammet efter integrationsloven, medmindre ansøgeren i medfør af § 21 f i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller § 16, stk. 4, 1. pkt., i integrationsloven ikke er forpligtet til at tage imod tilbud. Har ansøgeren om uddannelseshjælp ikke en ungdomsuddannelse, er det endvidere en betingelse for at få uddannelseshjælp, at personen deltager i en læse-, skrive- og regnetest, medmindre personen er omfattet af et integrationsprogram efter integrationsloven. Har ansøgeren om kontanthjælp ikke en ungdomsuddannelse, er det en betingelse for at få kontanthjælp, at personen deltager i en læse-, skrive- og regnetest, hvis jobcenteret vurderer, at der er behov for det, medmindre personen er omfattet af et integrationsprogram efter integrationsloven.

Stk. 6. For ansøgere, der modtager uddannelseshjælp efter § 23, er det en betingelse for at få hjælp, at ansøgeren medvirker ved beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i form af aktiviteter pålagt efter § 21 b i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Stk. 7. Ønsker ansøgeren eller dennes ægtefælle at modtage eller modtager ansøgeren eller dennes ægtefælle hjælp som uddannelses- eller jobparat, har de dog ikke pligt til at udnytte deres uddannelses- eller arbejdsmuligheder ved at tage imod et tilbud om uddannelse eller arbejde efter stk. 1 eller tilbud eller beskæftigelsesfremmende foranstaltninger efter stk. 5, hvis

- 1) tilbuddet ikke kan anses for et rimeligt tilbud på grund af forhold, der vedrører tilbuddets indhold,
- 2) den pågældende ikke kan deltage i uddannelse eller arbejde på grund af sygdom eller der er risiko for, at helbredet forringes, hvis den hidtidige uddannelse eller det hidtidige arbejde fortsættes,

- 3) afstanden mellem bopæl og uddannelses- eller arbejdssted medfører en urimelig belastning af den pågældende på grund af transportvanskeligheder eller den tid, der går til transport,
- 4) den pågældende har ret til fravær ved graviditet, barsel og adoption, i det omfang der under fravær efter bestemmelserne i barsellovens § 6, stk. 1 og 2, § 7, § 8, stk. 1-6, § 9, § 13 og § 14, stk. 1 og 2, er ret til dagpenge ved graviditet, barsel og adoption,
- 5) den pågældende er nødt til at passe sine børn og der ikke kan anvises anden pasningsmulighed,
- 6) den pågældende modtager støtte efter lov om social service til pasning af handicappet barn eller døende nærtstående eller efter lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel til pasning af alvorligt sygt barn,
- 7) den pågældende har ret til ferie efter stk. 11 og 12,
- 8) den pågældende aftjener værnepligt,
- 9) arbejdet er omfattet af en overenskomstæssig konflikt eller
- 10) arbejdet omfatter udvikling og fremstilling af krigsmateriel.

Stk. 8. Ønsker ansøgeren at modtage eller modtager ansøgeren hjælp som aktivitetsparat, skal kommunen vurdere, om der i det enkelte tilfælde foreligger andre forhold end de i stk. 7 nævnte, der kan begrunde, at den pågældende ikke har pligt til at udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse for ansøgerens eller modtagerens ægtefælle.

...

§ 13 a. For en person, der har ansøgt om eller modtager hjælp efter § 11, og som er åbenlyst uddannelsesparat eller er jobparat er det en betingelse, at den pågældende udnytter sine arbejdsmuligheder ved at søge arbejde på den måde, der er sædvanlig inden for det pågældende område. Personen skal endvidere efter krav fra jobcenteret søge konkrete job. En person, der modtager integrationsydelse eller uddannelseshjælp efter § 11 som åbenlyst uddannelsesparat, skal udnytte sine arbejdsmuligheder, indtil den pågældende skal påbegynde ordinær uddannelse.

Stk. 2. En person, som modtager integrationsydelse eller kontanthjælp som jobparat, skal hurtigst muligt efter tilmelding som arbejdssøgende i jobcenteret sørge for at lægge en beskrivelse af tidligere beskæftigelse, uddannelse, kvalifikationer og øvrige forhold af betydning for jobcenterets bistand med at finde arbejde ind i Jobnet efter de regler, der gælder herom i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og regler fastsat i medfør heraf eller i integrationslovens § 26 a, stk. 2. Personen skal herefter vedligeholde sin beskrivelse (cv) efter de regler, der er fastsat herom i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og regler fastsat i medfør heraf eller i integrationslovens § 26 a, stk. 2.

Stk. 3. En person, der modtager integrationsydelse eller uddannelseshjælp som åbenlyst uddannelsesparat, eller en person, der modtager kontanthjælp som aktivitetsparat, skal hurtigst muligt og senest 3 uger efter første henvendelse til kommunen om hjælp lægge sit cv ind i Jobnet, jf. stk. 2, 1. pkt. Stk. 2, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse for en person, som er åbenlyst uddannelsesparat, eller som er aktivitetsparat³⁾.

Stk. 4. En person, som er åbenlyst uddannelsesparat eller er jobparat, og som modtager hjælp efter § 11, skal være aktivt jobsøgende. Personen skal overholde de aftaler, der fremgår af Jobnet, og som er indgået med kommunen om, hvordan og inden for hvilke områder den pågældende skal søge job. Personen skal endvidere løbende registrere alle jobsøgningsaktiviteter i en joblog på Jobnet.

Integrationsydelse

§ 22. Personer, der ikke opfylder opholdskravet i § 11, stk. 3, modtager integrationsydelse.

Stk. 2. Integrationsydelsen efter stk. 1 udgør et månedligt beløb på

1) 11.888 kr. (2015-niveau) for personer, der forsørger eget barn i hjemmet og har erhvervet ret til ekstra børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, jf. dog stk. 3,

2) 8.319 kr. (2015-niveau) for personer, der forsørger eget barn i hjemmet og ikke har erhvervet ret til ekstra børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag,

3) 5.945 kr. (2015-niveau) for personer, der er fyldt 30 år, og personer under 30 år, der ikke bor hos en eller begge forældre, og

4) 2.562 kr. (2015-niveau) for personer under 30 år, der bor hos en eller begge forældre.

Stk. 3. For en enlig forsørger, der ikke har erhvervet ret til ekstra børnetilskud som følge af betingelserne i § 5, stk. 1, nr. 1, eller § 5 a i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, ydes integrationsydelsen med den sats, som den enlige forsørger ville have haft ret til, hvis betingelserne i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag var opfyldt. Det samme gælder for en enlig forsørger, der ikke har erhvervet ret til ekstra børnetilskud, som følge af at barnet er anbragt uden for hjemmet efter lov om social service, jf. § 5, stk. 1, nr. 4, i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag.

Stk. 4. Kommunen yder efter ansøgning et tillæg til en person, der modtager hjælp efter stk. 2 eller § 27 a, 2. pkt., og som har bestået Prøve i Dansk 2, jf. § 9, stk. 1, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., eller FVU læsning trin 2, jf. lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, eller tilsvarende eller højere prøve i dansk, jf. dog stk. 6.

Stk. 5. Tillægget udgør et månedligt beløb på 1.500 kr. (2015-niveau), dog således at den samlede hjælp ikke overstiger, hvad personen ville være berettiget til efter §§ 23-25, såfremt opholdskravet i § 11, stk. 3, var opfyldt.

Stk. 6. Hvor ganske særlige forhold taler herfor, kan kommunen efter ansøgning yde tillæg til en person, der er lægeligt diagnosticeret med en langvarig fysisk, psykisk, sensorisk eller intellektuel funktionsnedsættelse og som følge heraf ikke er i stand til eller har rimelig udsigt til at kunne bestå en prøve i dansk for at kunne opfylde betingelserne i stk. 4. Ansøgeren skal afgive oplysning på tro og love om deltagelse i danskundervisning og forsøg på at tage prøve i dansk. Hvis ansøgeren ikke har deltaget i danskundervisning og ikke har forsøgt at tage prøve i dansk, skal ansøgeren fremlægge dokumentation for,

at en langvarig fysisk, psykisk, sensorisk eller intellektuel funktionsnedsættelse er årsagen til såvel den manglende deltagelse i danskundervisning som det manglende forsøg på at tage prøve i dansk.

Stk. 7. De forhold, der er omtalt i stk. 6, 1. pkt., skal være dokumenteret ved en lægeerklæring. Det skal fremgå af erklæringen, om behandlingsmulighederne er udtømt, om den pågældende er ude af stand til at bestå en prøve som anført i stk. 4, og om den pågældende fremover vil blive i stand til at tilegne sig dansk på det krævede niveau. Herudover skal det forhold, der er omtalt i stk. 6, 3. pkt., være dokumenteret i en lægeerklæring.

Stk. 8. Udlændinge-, integrations- og boligministeren fastsætter nærmere regler om beregning og udbetaling af dansktillæg efter stk. 4 og regler for, hvilke prøver i dansk ud over de i stk. 4 nævnte som er på tilsvarende niveau som eller højere niveau end de i stk. 4 nævnte, der giver ret til tillæg.

Uddannelseshjælp

§ 23. Uddannelsesparate og aktivitetsparate personer under 30 år uden en erhvervskompetencegivende uddannelse modtager uddannelseshjælp.

Stk. 2. ...

Kontanthjælp

§ 25. Personer, som er fyldt 30 år, og jobparate og aktivitetsparate personer under 30 år med en erhvervskompetencegivende uddannelse modtager kontanthjælp. Personer, som er omfattet af et integrationsprogram efter integrationsloven, modtager kontanthjælp.

Stk. 2. ....

Sanktioner ved manglende udnyttelse af arbejdsmulighederne m.v.

§ 35. Fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter §§ 36-41 er betinget af, at kommunen samtidig med henvisningen til arbejde, afgivelsen af tilbud, indkaldelsen til samtale m.v. skriftligt har informeret ansøgeren eller modtageren af hjælp om konsekvensen for hjælpen, hvis en person uden rimelig grund afslår arbejdet, afviser eller udebliver fra tilbuddet, ikke møder til samtalen m.v., og om, hvilke skridt en person, der afslår m.v., skal tage for igen at blive berettiget til hjælp.

Stk. 2. Fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen sker med virkning fra den dag, hvor ansøgeren eller modtageren af hjælp uden rimelig grund har undladt at opfylde sine pligter efter §§ 8 a, 13 eller 13 a, jf. dog § 40 a, stk. 1 og 2. Fradrag og nedsættelser i hjælpen skal ske inden for 3 hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet.

Opgørelse af omfanget af udeblivelse fra tilbud efter § 36 kan ske som en samlet opgørelse for en måned. Partshøring foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse.

Stk. 3. Fradrag efter § 36, stk. 2, og §§ 37 og 38 sker med en gennemsnitssats pr. dag, hvor personen er udeblevet fra tilbud m.v. Hvis den månedlige hjælp til en person er

nedsat, nedsættes fradraget pr. dag med samme andel. Gennemsnitssatsen fastsættes på grundlag af den årlige hjælp efter §§ 22-25 og fastsættes pr. dag beregnet på grundlag af en 5-dages-uge.

Stk. 4. ...

Stk. 5. Forud for fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter §§ 36-41 til en aktivitetsparat modtager af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp skal kommunen have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personen med henblik på en vurdering af, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen m.v.

Stk. 6. Den enkelte kommune tilrettelægger opgavefordelingen mellem den del af kommunen, der udbetaler ydelsen, og jobcenteret i sager efter §§ 35-43.

Stk. 7. ...

§ 36. Hvis en person uden rimelig grund udebliver fra et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, en eller flere dele af integrationsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, herunder tilbud eller foranstaltninger som led i sygeopfølgning eller en læse-, skrive- og regnetest, jf. § 13, stk. 5, 2. og 3. pkt., skal kommunen foretage et fradrag i hjælpen.

Stk. 2. Fradraget i hjælpen efter stk. 1 foretages for det antal dage, hvor den pågældende er udeblevet helt eller delvis.

Stk. 3. Kommunen kan foretage et forholdsmæssigt fradrag i godtgørelsen efter § 83 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller hjælp efter integrationslovens § 23 f, når deltageren uden rimelig grund udebliver fra et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller fra en eller flere dele af integrationsprogrammet efter integrationsloven.

Uddrag af Bekendtgørelse af Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, Lov nr. 419 af 10. juni 2003, jf. lovbekendtgørelse nr. 1342 af 21. november 2016

**Kapitel 2
Målgrupper, ansvar m.v.**

§ 4 a. Beskæftigelsesministeren fastsætter regler om, hvordan jobcenteret skal foretage vurderingen af, hvilke aktiviteter eller tilbud der skal gives (visitationen).

...

**Kapitel 8
Tilbudsmuligheder**

§ 22. Jobcenteret kan give tilbud om følgende:

- 1) Mentorstøtte, jf. kapitel 9 b,
- 2) vejledning og opkvalificering, jf. kapitel 10,
- 3) virksomhedspraktik, jf. kapitel 11, og
- 4) ansættelse med løntilskud, jf. kapitel 12.

Stk. 2. Tilbud kan gives i henhold til en »Min Plan« eller en rehabiliteringsplan, jf. kapitel 9, eller et uddannelsespålæg, jf. § 21 b.

Stk. 3. Tilbud skal så vidt muligt være rettet mod beskæftigelse inden for områder, hvor der er behov for arbejdskraft, og gives ud fra den enkeltes ønsker og forudsætninger, med henblik på at personen hurtigst muligt opnår varig beskæftigelse og hel eller delvis selvforsørgelse. Tilbud kan gives hver for sig eller i kombination.

Stk. 4. For personer, der er omfattet af § 2, nr. 1, kan tilbud om en erhvervsuddannelse efter § 33 a uanset stk. 3 gives, selv om det ikke er den hurtigste vej til at opnå varig beskæftigelse og hel eller delvis selvforsørgelse, hvis tilbuddet styrker personens muligheder for en varig og stabil tilknytning til arbejdsmarkedet.

Stk. 5. For personer, der er omfattet af § 2, nr. 1-3, 11 og 14, kan tilbud uanset stk. 3 fastsættes af jobcenteret under hensyn til konkrete behov på arbejdsmarkedet.

Stk. 6. For de i § 2, nr. 1-3, 11 og 14, nævnte målgrupper kan tilbud efter kapitel 10 og 11 gives med henblik på, at den enkelte opnår samfundsmæssig forståelse.

Stk. 7. For personer omfattet af § 2, nr. 5 og 14, kan tilbud efter kapitel 10-12 også gives med henblik på fastholdelse af tilknytning til arbejdsmarkedet.

Stk. 8. For en person, der er omfattet af § 2, nr. 12 eller 13, skal tilbud gives, med henblik på at personen hurtigst muligt påbegynder og gennemfører en relevant studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelse på almindelige vilkår, jf. § 21 b.

§ 23. For personer, der er omfattet af § 2, nr. 1, kan tilbud efter kapitel 10-12 uanset § 22, stk. 3, § 32, stk. 3, § 42, stk. 1 og 3, og § 52 fastsættes af jobcenteret som rådighedsafprøvende tilbud, hvis jobcenteret vurderer, at der er tvivl om, hvorvidt personen har den fornødne vilje til at medvirke aktivt i indsatsen.

Stk. 2. Tilbuddet gives med henblik på at afprøve personens vilje til medvirken i og rådighed for den aktive indsats.

§ 24. Tilbud til personer, der er omfattet af § 2, nr. 1, kan ikke række ud over den dato, hvortil personen er berettiget til dagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Stk. 2. Tilbud til personer, der er omfattet af § 2, nr. 2 og 3, kan gives, så længe personen er berettiget til kontanthjælp efter § 11 i lov om aktiv socialpolitik.

Stk. 3. Tilbud til personer, der er omfattet af § 2, nr. 4, kan gives, så længe personen er omfattet af kapitel 6 i lov om aktiv socialpolitik.

Stk. 4. Tilbud til personer, der er omfattet af § 2, nr. 5, kan ikke række ud over den dato, hvortil personen er berettiget til sygedagpenge efter lov om sygedagpenge.

Begrænsningen gælder dog ikke tilbud, der gives som led i forrevalidering efter kapitel 6 i lov om aktiv socialpolitik.

Stk. 5. Tilbud til personer, der er omfattet af § 2, nr. 7, og som modtager ledighedsydelse, kan ikke række ud over den dato, hvortil personen er berettiget til ledighedsydelse efter lov om aktiv socialpolitik.

Stk. 6. Tilbud til personer, der er omfattet af § 2, nr. 11 og 14, kan gives, så længe personen er berettiget til ressourceforløbsydelse efter kapitel 6 a eller 6 b i lov om aktiv socialpolitik.

Stk. 7. Tilbud til en person, der er omfattet af § 2, nr. 12 eller 13, kan gives, så længe personen er berettiget til uddannelseshjælp efter § 11 i lov om aktiv socialpolitik.

§ 25. For personer, der er omfattet af § 2, nr. 1, og som deltager i tilbud efter kapitel 10-12, kan beskæftigelsesministeren fastsætte regler om, at kravet om personens rådighedsforpligtelse efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. kan fraviges.

Stk. 2. For personer, der er omfattet af § 2, nr. 2, 3, 12 og 13, kan rådighedsforpligtelsen fraviges i medfør af § 13 c i lov om aktiv socialpolitik.

§ 26. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om muligheden for, at personer, der er omfattet af § 2, nr. 1 og 5, kan deltage i tilbud i udlandet.

Stk. 2. For personer, der er omfattet af § 2, nr. 2-4, 7, 12 og 13, kan deltagelse i tilbud i udlandet ske i henhold til § 5 i lov om aktiv socialpolitik.

Kapitel 9 **”Min plan” og rehabiliteringsplan**

§ 27. Personer omfattet af § 2, der kan få en indsats efter denne lov, skal have en plan for indsatsen, »Min Plan«, inden indsatsen iværksættes. »Min Plan« beskriver, hvordan mulighederne for at få varig beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked kan forbedres.

Stk. 2. For personer omfattet af § 2, nr. 1-4, beskriver »Min Plan« personens beskæftigelsesmål, som så vidt muligt skal være rettet mod beskæftigelse inden for områder, hvor der er behov for arbejdskraft.

Stk. 3. For personer, der er omfattet af § 2, nr. 5-14, beskriver »Min Plan« personens beskæftigelses- eller uddannelsesmål. Beskæftigelsesmålet skal så vidt muligt være rettet mod beskæftigelse inden for områder, hvor der er behov for arbejdskraft.

Stk. 4. Hvis et beskæftigelsesmål fremgår af de oplysninger, der er indlagt i Jobnet efter kapitel 6 og er inden for områder, hvor der er behov for arbejdskraft, kan »Min Plan« for personer omfattet af § 2, nr. 1-4, blot henvise til beskæftigelsesmålet i Jobnet.

Stk. 5. I »Min Plan« angives, hvilke tilbud der efter § 22 og 23 kan gives. Hvis et tilbud er rettet mod beskæftigelse inden for områder, hvor der er behov for arbejdskraft, skal »Min Plan« ikke indeholde en begrundelse for tilbuddet, medmindre personen ikke er enig i tilbuddet.

Stk. 6. Hvis jobcenteret skønner, at der skal gives et tilbud, der ikke er rettet mod beskæftigelse inden for områder, hvor der er behov for arbejdskraft, skal dette begrundes i »Min Plan«.

Stk. 7. »Min Plan« skal revideres, hvis dette er begrundet i personens situation, eller hvis der er væsentligt ændrede forudsætninger på arbejdsmarkedet, som gør en revision hensigtsmæssig.

§ 29. Forud for afgivelse af tilbud efter kapitel 9 b-12, skal der udarbejdes en »Min Plan«.

Stk. 2. Hvis der er udarbejdet en »Min Plan« og personen skal have et tilbud, som ikke indgår heri, skal »Min Plan« revideres.

Stk. 3. En person har ret til at få udarbejdet en »Min Plan«, hvis den pågældende anmoder herom.

Integrationskontrakt

§ 31 a. Kommunen skal for personer, der har fået eller skal have en integrationskontrakt efter integrationsloven, og som modtager hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller dagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., supplere kontrakten med oplysninger om indholdet i den beskæftigelsesrettede indsats, som skal fastlægges efter denne lov.

Stk. 2. Kontrakten skal beskrive udlændingens rettigheder og pligter samt de sanktioner, som kan pålægges efter denne lov, lov om aktiv socialpolitik og lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Den beskæftigelsesrettede indsats i kontrakten efter stk. 1 skal tilrettelægges som led i det individuelle kontaktforløb efter kapitel 7, og aktiviteter og tilbud efter reglerne om »Min Plan« i kapitel 9 fastlægges heri.

Stk. 3. Har kommunen ikke de nødvendige oplysninger om opholdsgrundlag og andre personlige data samt oplysningerne fra den underskrevne integrationskontrakt, kopi af erklæringen om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund og status for udlændingens deltagelse i introduktionsprogrammet, skal den tidligere opholdskommune på begæring uden udlændingens samtykke videregive disse.

Stk. 4. Den tidligere opholdskommune skal endvidere vurdere, om andre oplysninger end de i stk. 3 nævnte vil være af væsentlig betydning for at varetage den beskæftigelsesrettede indsats. Sådanne oplysninger kan videregives med udlændingens samtykke. Opnås samtykke ikke, kan oplysningerne videregives uden samtykke, hvis de vurderes at være nødvendige for at varetage den beskæftigelsesrettede indsats for udlændingen.

Stk. 5. Udlændingenservice stiller oplysninger om udlændingens opholdsgrundlag til rådighed for arbejdsmarkedsmyndighederne.

Stk. 6. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om, hvordan den beskæftigelsesrettede indsats fastlægges i integrationskontrakten, herunder om opfølgning.

Uddrag af Bekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats, Nr. 1297 af 9. november 2016

Målgrupper

§ 1. Målgrupper for den aktive beskæftigelsesindsats er:

1) ...

2) personer, der modtager kontanthjælp eller integrationsydelse efter lov om aktiv socialpolitik, og som er jobparate, jf. § 2, bortset fra kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere, ... som er omfattet af nr. 12 eller 13,

3) personer, der modtager kontanthjælp eller integrationsydelse efter lov om aktiv socialpolitik, og som er aktivitetsparate, jf. § 2, bortset fra kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere, ... eller som er omfattet af nr. 12 eller 13,

...

12) personer, der modtager uddannelseshjælp eller integrationsydelse efter lov om aktiv social politik, som er uddannelsesparate, jf. § 2, og som er under 30 år uden erhvervskompetencegivende uddannelse, ...

13) personer, der modtager uddannelseshjælp eller integrationsydelse efter lov om aktiv social politik, og som er aktivitetsparate, jf. § 2, og som er under 30 år uden erhvervskompetencegivende uddannelse, ...

§ 2. En person er jobparat efter § 1, nr. 2, hvis personen vurderes at være i stand til at påtage sig et ordinært arbejde, som gør pågældende i stand til at forsørge sig selv inden for tre måneder.

Stk. 2. En person er aktivitetsparat efter § 1, nr. 3, hvis personen ikke vurderes at være i stand til at påtage sig et ordinært arbejde, som gør den pågældende i stand til at forsørge sig selv inden for tre måneder.

Stk. 3. En person er uddannelsesparat efter § 1, nr. 12, hvis personen vurderes - med den rette støtte og aktive indsats - at kunne påbegynde en uddannelse inden for ca. et år og gennemføre denne uddannelse på ordinære vilkår. Vurderes personen ikke at have nogen barrierer, og dermed ikke at have behov for støtte og hjælp i forhold til at starte på en uddannelse, som personen kan gennemføre på almindelige vilkår, er personen åbenlyst uddannelsesparat.

Stk. 4. En person er aktivitetsparat efter § 1, nr. 13, hvis personen vurderes at have problemer af faglig, social og/eller helbredsmæssig karakter og dermed har behov for ekstra støtte og hjælp i længere tid end ca. et år, inden personen kan påbegynde en uddannelse og gennemføre denne på almindelige vilkår.

Stk. 5. Sker der væsentlige ændringer i personens forhold, eller fremkommer der nye oplysninger, der kan have betydning for vurderingen efter stk. 1-4, foretages der en ny vurdering.

**Uddrag af Bekendtgørelse af Forvaltningsloven som bekendtgjort i
lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014**

Partshøring

§ 19. Kan en part ikke antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger om en sags faktiske grundlag eller eksterne faglige vurderinger, må der ikke træffes afgørelse, før myndigheden har gjort parten bekendt med oplysningerne eller vurderingerne og givet denne lejlighed til at fremkomme med en udtalelse. Det gælder dog kun, hvis oplysningerne eller vurderingerne er til ugunst for den pågældende part og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse. Myndigheden kan fastsætte en frist for afgivelsen af den nævnte udtalelse.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke, hvis

- 1) det efter oplysningernes eller vurderingernes karakter og sagens beskaffenhed må anses for ubetænkeligt at træffe afgørelse i sagen på det foreliggende grundlag,
- 2) udsættelse vil medføre overskridelse af en lovbestemt frist for sagens afgørelse,
- 3) partens interesse i, at sagens afgørelse udsættes, findes at burde vige for væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, der taler imod en sådan udsættelse,
- 4) parten ikke har ret til aktindsigt efter reglerne i kapitel 4 med hensyn til de pågældende oplysninger,
- 5) den påtænkte afgørelse vil berøre en videre, ubestemt kreds af personer, virksomheder m.v., eller hvis forelæggelsen af oplysningerne eller vurderingerne for parten i øvrigt vil være forbundet med væsentlige vanskeligheder, eller
- 6) der ved lov er fastsat særlige bestemmelser, der sikrer parten adgang til at gøre sig bekendt med grundlaget for den påtænkte afgørelse og til at afgive en udtalelse til sagen, inden afgørelsen træffes.

Stk. 3. Vedkommende minister kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at nærmere angivne sagsområder, hvor bestemmelserne i stk. 2, nr. 1 eller 5, i almindelighed vil finde anvendelse, ikke skal være omfattet af bestemmelsen i stk. 1.

§ 20. I sager, hvor myndigheden efter anmodning fra en part kan ændre afgørelsen, kan myndigheden undlade at foretage partshøring, hvis sagens karakter og hensynet til parten selv taler for det.

Stk. 2. Er partshøring undladt i medfør af stk. 1, skal afgørelsen ledsages af de oplysninger, som parten ellers skulle være gjort bekendt med efter bestemmelsen i § 19. Parten skal samtidig gøres bekendt med adgangen til at få sagen genoptaget.

Myndigheden kan fastsætte en frist for fremsættelse af begæring om genoptagelse.

Stk. 3. Hvor adgangen til at påklage den truffe afgørelse til en anden forvaltningsmyndighed er tidsbegrænset og begæringen om sagens genoptagelse fremsættes inden klagefristens udløb, afbrydes klagefristen. Klagefristen løber i så fald videre fra det tidspunkt, hvor den nye afgørelse er meddelt parten, dog med mindst 14 dage.

Retten til at afgive udtalelse

§ 21. Den, der er part i en sag, kan på ethvert tidspunkt af sagens behandling forlange, at sagens afgørelse udsættes, indtil parten har afgivet en udtalelse til sagen.

Myndigheden kan fastsætte en frist for afgivelsen af den nævnte udtalelse.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke, hvis

- 1) udsættelse vil medføre overskridelse af en lovbestemt frist for sagens afgørelse,

2) partens interesse i, at sagens afgørelse udsættes, findes at burde vige for væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, der taler imod en sådan udsættelse, eller
3) der ved lov er fastsat særlige bestemmelser, der sikrer parten adgang til at afgive en udtalelse til sagen, inden afgørelsen træffes.

Begrundelse m.v.

§ 22. En afgørelse skal, når den meddeles skriftligt, være ledsaget af en begrundelse, medmindre afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold.

§ 23. Den, der har fået en afgørelse meddelt mundtligt, kan forlange at få en skriftlig begrundelse for afgørelsen, medmindre afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold. En begæring herom skal fremsættes over for myndigheden inden 14 dage efter, at parten har modtaget underretning om afgørelsen.

Stk. 2. En begæring om skriftlig begrundelse efter stk. 1 skal besvares snarest muligt. Hvis begæringen ikke er besvaret inden 14 dage efter, at begæringen er modtaget af vedkommende myndighed, skal denne underrette parten om grunden hertil samt om, hvornår begæringen kan forventes besvaret.

§ 24. En begrundelse for en afgørelse skal indeholde en henvisning til de retsregler, i henhold til hvilke afgørelsen er truffet. I det omfang, afgørelsen efter disse regler beror på et administrativt skøn, skal begrundelsen tillige angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen.

Stk. 2. Begrundelsen skal endvidere om fornødent indeholde en kort redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen.

Stk. 3. Stk. 1, 2. pkt., og stk. 2 gælder ikke i de sager, der er nævnt i § 11, stk. 2. Begrundelsens indhold kan i øvrigt begrænses i det omfang, hvori oplysninger kan undtages fra aktindsigt, jf. §§ 15-15 b.

Klagevejledning

§ 25. Afgørelser, som kan påklages til anden forvaltningsmyndighed, skal, når de meddeles skriftligt, være ledsaget af en vejledning om klageadgang med angivelse af klageinstans og oplysning om fremgangsmåden ved indgivelse af klage, herunder om eventuel tidsfrist. Det gælder dog ikke, hvis afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold.

Stk. 2. Vedkommende minister kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at klagevejledning på nærmere angivne sagsområder, hvor særlige forhold gør sig gældende, kan undlades eller ske på anden måde end nævnt i stk. 1.

Uddrag af bekendtgørelse af Lov om Retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1345 af 23. november 2016:

Kapitel 3 a

Oplysningspligt m.v.

Sagens oplysning m.v.

§ 10. Myndigheden har ansvaret for, at sager, der behandles efter denne lov, er oplyst i tilstrækkeligt omfang til, at myndigheden kan træffe afgørelse.

§ 11. Myndigheden kan anmode personer, der søger om eller får hjælp, om

- 1) at medvirke til at få de oplysninger frem, som er nødvendige for at afgøre, hvilken hjælp de er berettiget til, og
- 2) at lade sig undersøge hos en læge eller blive indlagt til observation og behandling som led i sagsbehandlingen.

Stk. 2. Personer, der får hjælp, har pligt til at oplyse om ændringer, der kan have betydning for hjælpen.

Uddrag af Lov om offentlighed i forvaltningen som bekendtgjort i lovbekendtgørelse nr. 606 af 12. juni 2013

Notatpligt

§ 13. I sager, hvor der vil blive truffet afgørelse af en myndighed m.v., skal den pågældende myndighed m.v., når den mundtligt eller på anden måde bliver bekendt med oplysninger om en sags faktiske grundlag eller eksterne faglige vurderinger, der er af betydning for sagens afgørelse, snarest muligt gøre notat om indholdet af oplysningerne eller vurderingerne. Det gælder dog ikke, hvis oplysningerne eller vurderingerne i øvrigt fremgår af sagens dokumenter.

Stk. 2. En myndighed m.v. skal i sager, hvor der vil blive truffet en afgørelse, endvidere snarest muligt tage notat om væsentlige sagsekspektionskridt, der ikke i øvrigt fremgår af sagens dokumenter.

Stk. 3. Notatpligten efter stk. 1 og 2 gælder ikke i forbindelse med behandlingen af sager inden for strafferetsplejen.

3.2 Lovforarbejder

Lovforslag nr. L224, Folketingsåret 2012/2013, Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, SU-loven, lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag samt forskellige andre love

Reform af kontanthjælpssystemet, uddannelseshjælp for unge, aktivitetstillæg, gensidig forsørgelsespligt mellem samlevende, ændrede rådighedskrav, og sanktioner m.v. (Offentliggjort som lov nr. 894 af 4. juli 2013)

Almindelige bemærkninger om aktivlovens § 13

2.5. Sanktioner

2.5.1 Gældende ret

...

”Det følger af de gældende regler ... om rimelige grunde til ikke at stå til rådighed og fritagelse fra rådighedsforpligtelsen i konkrete tilfælde f.eks. ved en udeblivelse fra en jobsamtale, at kommunen ikke skal pålægge en person en sanktion, hvis personen har en rimelig grund til ikke at stå til rådighed. Det betyder, at kommunen for personer, der modtager hjælp alene på grund af ledighed, har pligt til at give en sanktion, hvis betingelserne herfor er opfyldt, og der ikke er en rimelig grund ...

Kommunen skal for personer, der har andre problemer end ledighed, altid vurdere, om der er andre rimelige grunde end de i § 13, stk. 4, nævnte, til, at personen ikke har pligt til at udnytte sine arbejdsmuligheder, jf. § 13, stk. 5. Alvorlige psykiske lidelser kan f.eks. i det konkrete tilfælde bevirke, at der ikke skal tildeles en sanktion for ikke at stå til rådighed. Der, hvor en sanktion ikke fremmer rådigheden hos en kontanthjælpsmodtager med andre problemer end ledighed, skal der ikke gives en sanktion.”

Almindelige bemærkninger til aktivlovens § 35, stk. 5

”2.5.2.7. Krav om personlig kontakt inden sanktion for aktivitetsparate ydelsesmodtagere

Af aftalen fremgår det, at det er en betingelse for at kunne give en aktivitetsparat person en sanktion, at kommunen har været i personlig kontakt (dialog) med personen forud for sanktionen.

Aktivitetsparate modtagere af uddannelses- eller kontanthjælp kan være meget udsatte og skrøbelige personer, der kan have svært ved at overskue de betingelser, som kommunen stiller for at kunne modtage ydelsen. Der vil også ofte være tale om personer, som ikke kan reagere på en økonomisk sanktion i form af fradrag i eller ophør af deres forsørgelsesgrundlag. Nogle vil også på grund af psykiske problemer, manglende bolig eller andre faste rammer omkring deres tilværelse have svært ved at forholde sig til skriftlige henvendelser fra kommunen, f.eks. indkaldelser til samtaler eller partshøringer i forbindelse med evt. sanktioner for manglende fremmøde og lign.

Derfor foreslås det, at der stilles krav om, at kommunen skal have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personen. Dette betyder i praksis, at kommunen skal være i personlig kontakt med personen, hvis denne ikke reagerer på en

skriftlig partshøring forud for en sanktion. Den personlige kontakt kan f.eks. være telefonisk eller personlig kontakt på bopæl eller opholdssteder - herunder behandlingssteder.

Samtidig er det vigtigt at understrege, at kommunerne i lighed med, hvad der gælder i dag, altid skal foretage en konkret vurdering af, om der er andre rimelige grunde end de i loven udtrykkeligt nævnte, der kan føre til, at en person, der er aktivitetsparat, ikke skal have en sanktion. Det kan f.eks. være på grund af svær psykisk sygdom, hjemløshed eller misbrugsproblemer. Der, hvor en sanktion ikke fremmer rådigheden for en aktivitetsparat uddannelseshjælpsmodtager eller en aktivitetsparat kontanthjælpsmodtager, skal der ikke gives en sanktion."

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til nr. 56 (§ 36, stk. 1)

Efter de gældende regler i § 13, stk. 3, skal alle personer, der ikke har en ungdomsuddannelse have en læse- eller skrivetest, hvis jobcenteret vurderer, at der er behov derfor.

Hvis de pågældende udebliver fra læse- eller skrivetesten uden en rimelig grund, skal kommunen træffe afgørelse om, at den pågældende ikke kan få hjælp for den dag, hvor den pågældende ikke møder til testen, jf. § 36, stk. 1.

Efter "Aftale om en reform af kontanthjælpssystemet - flere i uddannelse og job" skal alle unge på uddannelseshjælp, der ikke har gennemført en ungdomsuddannelse læse-, skrive- og regnetestes. Ufaglærte kontanthjælpsmodtagere samt kontanthjælpsmodtagere, der ikke har en ungdomsuddannelse, får ligeledes ret til en læse-, skrive- eller regnetest.

Kommunen får pligt til at igangsætte læse-, skrive- eller regnekurser samt ordblindekurser m.v. for personer på uddannelseshjælp, hvis testene viser, at der er behov for dette. For ufaglærte kontanthjælpsmodtagere skal jobcenteret vurdere, om kravet om arbejde skal suppleres med et læse-, stave- eller regnekursus eller et ordblindekursus.

Der henvises til det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love, der udmønter den del af aftalen om kontanthjælpsreformen, der vedrører indsatsen.

Med forslaget til § 36, stk. 1, foreslås det, at en person, der uden en rimelig grund, udebliver fra en læse-, skrive- eller regnetest, ikke kan få udbetalt hjælp for den dag, hvor den pågældende er udeblevet fra testen. Det vil også gælde for en ufaglært kontanthjælpsmodtager, som har benyttet sin ret til at få tilbud om en læse-, skrive- eller regnetest. Det samme vil gælde aktivitetsparate modtagere af hjælp, som har fået et tilbud i form af en mentor f.eks. 1 time om ugen.

Hvis den pågældende får et tilbud om et læse-, skrive- eller regnekursus eller et ordblindekursus, bliver den pågældende - i lighed med i dag - omfattet af § 36, stk. 1 og 2, hvis personen ikke møder på kurset, og der ikke er en rimelig grund til dette.

3.3 Principafgørelser

39-15 Fastslår, at det er en betingelse for, at kommunen kan give en aktivitetsparat borger en sanktion, at kommunen har udtømt alle rimelige muligheder for at få personlig kontakt med borgeren om grunden til, at borgeren ikke mødte til samtalen, udeblev fra sit tilbud m.v. Kommunen skal forsøge at få personlig kontakt med borgeren, hvis borgeren ikke reagerer på kommunens skriftlige partshøring.

Det er ikke en betingelse, at kommunen rent faktisk opnår kontakt med borgeren. Det beror på en konkret vurdering af oplysningerne i den enkelte borgers sag, hvilke og hvor mange forsøg på personlig kontakt kommunen skal gøre, før kommunen har udtømt alle rimelige muligheder for at få personlig kontakt med borgeren.

Det er som udgangspunkt ikke tilstrækkeligt, at kommunen kun forsøger at få personlig kontakt ved opringninger til borgerens private telefonnummer, og/eller skriver til borgerens private e-mail, hvis der er andre rimelige muligheder for at opnå kontakt. Det kan f.eks. være via borgerens mentor, på borgerens bopæl, eller på borgerens tilbudssted.

Kommunen skal dokumentere forsøgene på personlig kontakt ved at notere på borgerens sag, hvordan, hvornår og hvor mange gange kommunen har forsøgt at komme i personlig kontakt med borgeren inden afgørelsen om sanktion.

88-14 Fastslår, at når en aktivitetsparat ydelsesmodtager er udeblevet fra et tilbud, skal kommunen altid vurdere, om der er andre rimelige grunde end de i loven udtrykkeligt nævnte, der kan føre til, at borgeren ikke skal have en sanktion.

Når en aktivitetsparat ydelsesmodtager er udeblevet fra et tilbud efter beskæftigelsesindsatsloven, skal kommunen altid vurdere, om borgeren havde en rimelig grund til at udeblive. Kommunen skal herunder vurdere, om grunden til at udeblive er omfattet af en af de situationer, der udtrykkeligt er nævnt i loven, f.eks. sygdom, men skal også vurdere, om der er andre forhold end de udtrykkeligt nævnte, der kan begrunde, at borgeren ikke skal have en sanktion. Det kan f.eks. være svær psykisk sygdom, hjemløshed eller misbrugsproblemer. Kommunen skal i den forbindelse vurdere, om sanktionen i den konkrete situation vil fremme borgerens rådighed for arbejde eller uddannelse. Hvis det ikke er tilfældet, skal borgeren ikke have en sanktion.

Afgørelsen fastslår endvidere, at kommunen skal have udtømt alle rimelige muligheder for personlig kontakt med en aktivitetsparat ydelsesmodtager om grunden til at udeblive fra tilbud, inden kommunen træffer afgørelse om sanktion.

Hvis borgeren ikke selv, f.eks. i forbindelse med en skriftlig partshøring, har oplyst noget om grunden til udeblivelsen, skal kommunen forsøge at få personlig kontakt med borgeren om grunden til udeblivelsen/at udeblive. Det samme gælder, hvis oplysningerne om grunden til, at han udeblev, ikke er sikre nok til, at kommunen kan vurdere, at borgeren ikke havde en rimelig grund til udeblive.

Det er en betingelse for, at kommunen kan give en sanktion, at kommunen før afgørelsen herom har udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med borgeren om grunden til udeblivelsen. Hvis kommunen ikke har overholdt denne regel, kan kommunen ikke give borgeren en sanktion.

19-13 Fastslår, at en kontanthjælpsmodtager, der alene modtager kontanthjælp på grund af arbejdsledighed, kan miste sin ret til kontanthjælp eller få kontanthjælpen nedsat, hvis modtageren uden rimelig grund afslår arbejde, afviser eller udebliver fra tilbud, ikke møder til samtale m.v. Fastslår videre, at det er en betingelse, at kommunen samtidig med henvisning til arbejde, afgivelse af tilbud, indkaldelse til samtale m.v. skriftligt har informeret ansøgeren eller modtageren af hjælp om hvilken konsekvens, det har for hjælpen, hvis en person uden rimelig grund afslår arbejdet, afviser eller udebliver fra tilbuddet, ikke møder til samtalen m.v., og om, hvilke skridt han skal tage for igen at blive berettiget til hjælp.

Fastslår også, at fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen sker med virkning fra den dag, hvor ansøgeren eller modtageren af hjælp uden rimelig grund har undladt at opfylde sine pligter efter §§ 8 a, 13 eller 13 a. Det har ikke betydning, hvornår kommunen meddeler afgørelsen om sanktion.

Fastslår videre, at fradrag og nedsættelser i hjælpen skal ske inden for tre hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet, og at opgørelse af omfanget af udeblivelse fra tilbud efter § 36 kan ske som en samlet opgørelse for en måned, og at det er en betingelse, at kommunen foretager partshøring i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse, samt at der skal ske partshøring forud for afgørelse om sanktion.

105-13 Fastslår, at en borger, der på sygdomstidspunktet er i et tilbud efter beskæftigelsesindsatsloven, ikke er forpligtet til at give meddelelse om sygdom til både jobcenteret og tilbudsstedet.

Ordlyden af bestemmelsen i loven "undlader at give meddelelse til jobcenteret eller arbejdsgiveren" må tillægges afgørende betydning.

106-13 Fastslår, at manglende sygemelding betragtes som én hændelse, der udløser en punktsanktion. Det forhold, at borgeren ikke meddeler sygdom på ny de efterfølgende sygedage, udløser ikke en ny punktsanktion for hver dag, hvor borgeren undlader at meddele sygdom.

6-11 Fastslår, at hvis kommunens vejledning i forbindelse med indkaldelse til jobsamtale ikke indeholder tilstrækkelig præcis oplysning om konsekvensen af at udeblive fra samtalen og om, hvilke skridt borgeren ved udeblivelse skulle tage for igen at være berettiget til hjælp, så kan kommunen ikke foretage fradrag i borgerens kontanthjælp for perioden fra udeblivelsen fra jobsamtalen til kontakten til jobcenteret er genoprettet.

5-11 Fastslår, at hvis kommunens vejledning i forbindelse med indkaldelse til jobsamtale er uklar eller utilstrækkelig, så kan kommunen ikke foretage fradrag i borgerens kontanthjælp for perioden fra udeblivelsen fra jobsamtalen til kontakten til jobcenteret er genoprettet.

184-09 Fastslår, at opregningen af situationer for fritagelse fra rådighedsforpligtelsen i rådighedsbekendtgørelsen er udtømmende. Der var derfor ikke hjemmel til at undlade at foretage fradrag for udeblivelsen fra en samtale, selvom borgeren udeblev fra samtalen, fordi han var mødt i aktivering.

A-24-08 Fastslår, at det er en kontanthjælpsmodtagers eget ansvar at kunne gøre sig

bekendt med sin daglige post, og at forholdene er således, at posten kan afleveres. Det betød, at ansøger var udeblevet fra samtalen uden rimelig grund, og at kommunen havde været berettiget til at fratække i hans kontanthjælp for perioden fra udeblivelsen, til kontakten med kommunen i jobcenteret var genoprettet.

N-7-06 Fastslår, at der skulle have været udarbejdet en jobplan forud for tilbuddet efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Udarbejdelse af jobplanen var en garantiforskrift. Tilsidesættelse af en garantiforskrift var en væsentlig retlig mangel. Den manglende udarbejdelse af jobplanen medførte afgørelsens ugyldighed. Udeblivelse fra udarbejdelse af jobplan kunne ikke begrunde, at der ikke skulle udarbejdes en jobplan, idet jobplanen så måtte udarbejdes under hensyn til konkrete behov på arbejdsmarkedet.

N-4-06 Fastslår, at der skulle udarbejdes en jobplan, inden der blev givet tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Selv om jobplanen i det konkrete tilfælde ikke indeholdt særligt detaljerede oplysninger om personens beskæftigelsesmål og planer for tilbud og om opfølgning, vurderede Ankestyrelsen ikke, at der var tale om så væsentlige mangler ved jobplanen, at hele jobplanen var ugyldig.

3.4 Øvrige kilder

Vejledning om rådighed og sanktioner for personer der ansøger om eller modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, VEJ nr. 10013 af 13. oktober 2016.

Vejledning om forvaltningsloven, VEJ nr. 11740 af 4. december 1986.

Vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsvejledningen), VEJ nr. 73 af 3. oktober 2006.

Bilag 4 Analysekema

Måleskema til den 3. praksisundersøgelse om kommunernes anvendelse af sanktioner over for uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere

Klik på printerikonet for at udskrive et tomt måleskema

Identifikation af sagen

Kommune

- (1) København 101
- (2) Middelfart 410
- (3) Glostrup 161
- (4) Slagelse 330
- (5) Nyborg 450
- (6) Herning 657
- (7) Furesø 190
- (8) Faaborg-Midtfyn 430
- (9) Syddjurs 706
- (10) Hjørring 860

Måler (initialer)

- (1) Juha
- (2) Maca
- (3) Lam
- (4) Angp

1. Grundoplysninger

1.1 Borgerens alder

- (1) 18-20 år
- (2) 21-25 år
- (3) 26-30 år
- (4) 31-35 år
- (5) 36-40 år
- (6) 41-50 år
- (7) 51-60 år
- (8) 61 eller ældre

1.2 Køn

- (1) Mand
- (2) Kvinde

1.3 Hvordan er borgeren visiteret?

- (1) Jobparat
- (2) Uddannelsesparat
- (3) Aktivitetsparat

1.4 Tidspunkt for kommunens afgørelse

- (1) Januar 2016
- (2) Februar 2016
- (14) Marts 2016
- (3) April 2016

(4) Maj 2016

2. Vejledning

2.1 Har kommunen vejledt skriftligt?

- (1) Ja
- (2) Nej
- (3) Kan ikke vurderes på det foreliggende grundlag

2.1 Bemærkninger

2.2 Er vejledningen sket samtidig med henvisning til tilbud?

- (1) Ja
- (2) Nej
- (3) Kan ikke vurderes på det foreliggende grundlag

2.2 Bemærkninger

2.3 Vejledes der fyldestgørende om konsekvenserne for hjælpen, hvis borgeren udebliver uden rimelig grund?

- (1) Ja
- (2) Nej
- (3) Kan ikke vurderes på det foreliggende grundlag

2.3 Bemærkninger

2.4 Vejledes der fyldestgørende om, hvilke skridt borgeren skal tage for igen at blive berettiget til hjælp?

- (1) Ja
- (2) Nej
- (3) Kan ikke vurderes på det foreliggende grundlag

2.4 Bemærkninger

2.5 Er vejledningen samlet set tilstrækkelig?

- (1) Ja
- (2) Nej
- (3) Kan ikke vurderes på det foreliggende grundlag

2.5 Bemærkninger

- Uddyb hvad problemet er, hvis vejledningen ikke er tilstrækkelig

---

---

3. Rimelig grund

3.1 Hvilken grund har borgeren anført som begrundelse for udeblivelsen?

- (7) Borgeren har ikke svaret

- (1) Havde glemt at møde i tilbud
- (2) Havde ikke set 'Min Plan'
- (3) Var syg
- (4) Havde barn syg
- (5) Var til jobsamtale
- (6) Deltog i et andet tilbud
- (8) Andet _____

3.1 Bemærkninger

3.2 Finder vi, at det må lægges til grund, at borgeren havde en rimelig grund efter § 13, stk.

7?

- (1) Ja, borgeren havde en rimelig grund
- (2) Nej, borgeren havde ikke en rimelig grund
- (3) Kan ikke vurderes på det foreliggende grundlag

3.2 Bemærkninger

---

4. Særlige regler for aktivitetsparate (kun for sager om aktivitetsparate borgere)

Andre forhold og fremme af rådighed

4.1 Fremgår det af sagens oplysninger, om kommunen har foretaget en vurdering af, om der, udover de nævnte grunde i § 13, stk. 7, var andre forhold, som kunne begrunde, at borgeren ikke skulle opfylde sin pligt til at stå til rådighed?

- (1) Ja
- (2) Nej

4.1.1 Hvis ja, er vi enige i kommunens vurdering af, at der ikke var andre forhold efter § 13, stk. 8?

- (1) Ja, der var ikke andre forhold der kunne begrunde at borgeren ikke skulle stå til rådighed
- (2) Nej, der var andre forhold der kunne begrunde at borgeren ikke skulle stå til rådighed
- (3) Kommunens vurdering kan ikke efterprøves på grund af manglende oplysninger
- (4) Vi har vurderet, at borger havde en rimelig grund jf. § 13, stk. 7

4.1.2 Hvis nej, vurderer vi, at der er andre forhold efter § 13, stk. 8, som kunne begrunde, at borgeren ikke skulle opfylde sin pligt til at stå til rådighed?

- (1) Ja
- (2) Nej
- (3) Vi har vurderet, at borger havde en rimelig grund jf. § 13, stk. 7

- (4) Sagen er ikke tilstrækkeligt oplyst til, at det kan vurderes

4.1.2 Bemærkninger

4.2 Fremgår det af sagens oplysninger, om kommunen har foretaget en vurdering af, om sanktionen vil fremme borgerens rådighed for arbejdsmarked og uddannelse?

- (1) Ja
(2) Nej

4.2.1 Hvis ja, er vi enige i kommunens vurdering af, at sanktionen vil fremme rådigheden?

- (1) Ja, vi vurderer at sanktionen vil fremme borgerens rådighed
(2) Nej, vi vurderer at sanktionen ikke vil fremme borgerens rådighed
(3) Kommunens vurdering kan ikke efterprøves på grund af manglende oplysninger
(4) vi har vurderet, at borger havde en rimelig grund jf. § 13, stk. 7

4.2.2 Hvis nej, vurderer vi, at sanktionen vil fremme borgerens rådighed?

- (1) Ja

- (2) Nej
- (3) Vi har vurderet, at borger havde en rimelig grund jf. § 13, stk. 7
- (4) Sagen er ikke tilstrækkeligt oplyst til, at det kan vurderes

Personlig kontakt

4.3 Har kommunen haft personlig kontakt med borgeren i anledning af udeblivelsen, inden kommunen traf afgørelse?

- (1) Ja
- (2) Nej
- (3) Kan ikke vurderes på det foreliggende grundlag

4.3.1 Hvis ja, fik kommunen oplysninger om årsagen til udeblivelsen

- (1) Ja
- (2) Nej
- (3) Kan ikke vurderes

4.3.1 Bemærkninger

4.3.2 Hvis nej, hvilke andre skridt har kommunen foretaget for at forsøge at opnå personlig kontakt til borgeren?

- (1) Telefonisk
- (2) Skriftligt partshøringsbrev
- (3) Anden skriftlig kommunikation fx e-mail/sms
- (4) Personligt på adressen
- (5) Personligt på tilbudssted
- (6) Personligt via mentor
- (7) På anden måde, skriv hvilken _____
- (8) Kommunen har ikke foretaget nogen skridt

4.3.2 Bemærkninger

4.4 Har kommunen udtømt alle rimelige muligheder for at komme i kontakt med borgeren om årsagen til udeblivelsen?

- (1) Ja
- (2) Nej
- (3) Kan ikke vurderes på det foreliggende grundlag

4.4 Bemærkninger

4.4.1 Hvis nej, på hvilken måde skulle kommunen have forsøgt at kontakte borgeren/hvordan skulle kommunen forsøge at få oplysninger om udeblivelsesårsagen?

- (1) Telefonisk
- (2) Skriftligt partshøringsbrev
- (3) Anden skriftlig kommunikation fx e-mail/sms
- (4) Personligt på adressen
- (5) Personligt på tilbudssted
- (6) Personligt via mentor
- (7) På anden måde, skriv hvilken _____
- (9) Kommunen skulle have spurgt mere ind til den oplyste årsag
- (8) Kan ikke vurderes på det foreliggende grundlag

5. Om aktivlovens § 36, stk. 1 er anvendt korrekt

5.1 Er borgeren udeblevet fra et tilbud/ Er § 36 anvendt korrekt?

- (1) Ja
- (2) Nej
- (3) Kan ikke vurderes på det foreliggende grundlag

5.1 Bemærkninger

5.3 Er antallet af dage, som sanktioneres, korrekt?

- (1) Ja
- (2) Nej
- (3) Kan ikke vurderes på det foreliggende grundlag

5.3 Bemærkninger

5.4 Er afgørelsen gennemført indenfor 3 hele kalendermåneder efter udeblivelsen?

- (1) Ja
- (2) Nej

- (3) Kan ikke vurderes på det foreliggende grundlag

5.4 Bemærkninger

---

6. Afsluttende spørgsmål

6.1 Er afgørelsen samlet set rigtig?

- (1) Ja, afgørelsen er i overensstemmelse med regler og praksis
- (2) Nej, afgørelsen ville blive ændret, hvis det havde været en klagesag
- (5) Kan ikke vurderes på det foreliggende grundlag, sagen ville eventuelt blive hjemvist

6.1 Bemærkninger

Formelle regler

7. Partshøring

7.1 Har kommunen foretaget partshøring?

- (1) Ja
- (2) Nej
- (4) Kan ikke vurderes på det foreliggende grundlag

7.1 Bemærkninger

7.2 Er der partshørt over samtlige udeblivelsesdage?

- (1) Ja
- (2) Nej
- (4) Kan ikke vurderes på det foreliggende grundlag

7.2 Bemærkninger

7.3 Er der givet rimelig frist til at komme med bemærkninger?

- (1) Ja
- (2) Nej
- (4) Kan ikke vurderes på det foreliggende grundlag

7.3 Bemærkninger

7.4 Har afgørelsen afventet udløbet af partshøringsfristen?

- (1) Ja
- (2) Nej
- (4) Kan ikke vurderes på det foreliggende grundlag

7.4 Bemærkninger

---

8. Kommunens afgørelse

8.1 Hvilken form har afgørelsen?

- (1) Skriftlig afgørelse
- (2) Skriftligt notat i kommunens journal
- (3) Anden form _____

8.1 Bemærkninger

8.2 Er begrundelsen for afgørelsen i overensstemmelse med FVL §§22-24, eller opfylder det skriftlige notat kravet om, at det skal fremgå, hvilken afgørelse der er truffet, med hvilken begrundelse og med hvilken hjemmel?

- (1) Ja
- (2) Nej
- (4) Kan ikke vurderes på det foreliggende grundlag

8.2 Bemærkninger

8.3 Er klagevejledningen korrekt?

- (1) Ja
- (2) Nej
- (3) Delvist -hvad mangler? _____

8.3 Bemærkninger

8.4 Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger om formaliteten?

- (1) Ja
- (2) Nej

8.4 Bemærkninger

---

9. Sagens oplysning

9.1 Var sagen, på tidspunktet for kommunens afgørelse, tilstrækkeligt oplyst, jf. retssikkerhedslovens § 10?

- (1) Ja
(2) Nej

9.1.1 Hvis nej, hvilke oplysninger mangler

---

10. Oplysninger fra tilbudsstedet

10.1 Hvordan har kommunen fået besked fra tilbudsstedet om udeblivelsen?

- (1) Telefonisk

- (5) Via e-mail
- (6) Via fremmødelister
- (3) På anden måde, angiv hvilken _____
- (4) Fremgår ikke

10.1 Bemærkninger

Eventuelle bemærkninger til den samlede sag

Måleskemaet er slut

Tryk på 'Afslut' for at gemme indtastningen.

Klik på printerikonet for at printe det udfyldte skema eller for at gemme det som en pdf fil

Bilag 5 Indkaldelsesbrev

ATT: Den chef, der har ansvaret for kommunens behandling af sager om sanktioner efter aktivloven.

Praksisundersøgelse om kommunens anvendelse af sanktioner over for uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere

Ankestyrelsen gennemfører en praksisundersøgelse om kommunernes brug af sanktioner over for jobparate, uddannelsesparate og aktivitetsparate uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere i 10 kommuner. Dette er den tredje og sidste af tre praksisundersøgelser om sanktioner.

Ankestyrelsen skal anmode kommunen om at indsende:

- 5 sager, hvor kommunen i 2016 har truffet afgørelse om sanktion for en jobparat ydelsesmodtagers udeblivelse fra tilbud efter aktivlovens § 36, stk. 1
- 5 sager, hvor kommunen i 2016 har truffet afgørelse om sanktion for en uddannelsesparat ydelsesmodtagers udeblivelse fra tilbud efter aktivlovens § 36, stk. 1
- 5 sager, hvor kommunen i 2016 har truffet afgørelse om sanktion for en aktivitetsparat ydelsesmodtagers udeblivelse fra tilbud efter aktivlovens § 36, stk. 1

Vi anmoder kommunen om at indsende de 15 sager, så de er Ankestyrelsen i hænde senest:

Fredag den 8. juli 2016

Kontaktperson

Af hensyn til den fremtidige dialog om praksisundersøgelsen skal Ankestyrelsen anmode om, at der udpeges en kontaktperson i kommunen hurtigst muligt. Navn, direkte e-mail og telefonnummer bedes sendt til Ankestyrelsen med angivelse af j.nr. 2016-0062-29723 i emnefeltet.

Udvælgelse af sager, der skal indsendes

Kommunen skal udvælge sagerne således, at den første sag er den nyeste afgørelse, som kommunen har truffet før den 9. maj 2016, den næst nyeste afgjort før den 9. maj 2016, og så fremdeles, indtil det relevante antal sager er fundet. Sagerne må ikke være anket.

Alle relevante sagsakter skal indsendes

Samtlige relevante akter i sagerne skal indsendes, herunder anvendte skemaer og

erklæringer. Kommunen skal således indsende alle oplysninger om kommunens sagsbehandling og vurderingsgrundlag vedrørende den visitationskategori, borgeren er placeret i.

For hver af sagerne, som indsendes, skal kommunen udfylde et fremsendelseskema, jf. bilag 1:

- For sager om jobparate og uddannelsesparate, se bilag 1.a
- For sager om aktivitetsparate, se bilag 1.b

Skemaerne indsendes sammen med den respektive sag.

Det bemærkes, at Ankestyrelsen vurderer sagerne alene på baggrund af de indsendte sagsakter. Manglende oplysninger i sagerne kan få indflydelse på vurderingen af sagen.

Supplerende spørgsmål til kommunens behandling af sager om sanktion

Ankestyrelsen skal ud over sagsakterne fra de konkrete sager bede kommunen om at besvare tre korte supplerende spørgsmål. Spørgsmålene vedrører kommunens interne retningslinjer/vejledninger til brug for behandling af sager om sanktioner samt hvordan kommunerne får oplysninger fra tilbudsstederne.

Formålet med spørgsmålene er at belyse, hvorvidt resultaterne og anbefalingerne der fremgår af Ankestyrelsens første praksisundersøgelse om anvendelse af sanktioner fra 2014, har givet anledning til ændringer i kommunens sagsbehandling.

Spørgsmålene fremgår af bilag 2. Der udfyldes ét spørgeskema pr. kommune.

Undersøgelsens omfang

I følge Ankestyrelsens aftale med Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering skal undersøgelsen for 2016 omfatte 130 sager. Ankestyrelsen indkalder flere sager end dette, da vi har formodning for, at ikke alle 10 kommuner har mulighed for at indsende det anmodede antal afgørelser. Hvis antallet af modtagne afgørelser, der opfylder de fastsatte kriterier, overstiger 130, vil der blive foretaget en forholdsmæssig reduktion af sager fra hver kommune.

Undersøgelsens baggrund og formål

Som en følge af "Aftalen om en reform af kontanthjælpssystemet – flere i uddannelse og job" gennemfører Ankestyrelsen fra 2014-2016 tre praksisundersøgelser om anvendelse af sanktioner i kommunerne.

Formålet med undersøgelsen i 2016 er at gentage undersøgelsen fra 2014.

Undersøgelsen vedrører således kommunernes anvendelse af sanktioner over for jobparate, uddannelsesparate og aktivitetsparate ydelsesmodtageres udeblivelse fra tilbud, jf. aktivlovens § 36. De 10 deltagende kommuner er således de samme som indgik i undersøgelsen fra 2014.

Indsendelse af sager

Kommunen anmodes om at indsende sagerne elektronisk.

Sagerne skal sendes sikkert (krypteret) til sikkermail@ast.dk

- Udfyld emnefeltet således: "att. Julie Hansen – praksisundersøgelse om sanktioner – j.nr. 2016-0062-29723". Det er vigtigt, at der ikke anføres personfølsomme oplysninger (som borgerens navn og cpr-nummer) i emnefeltet, eftersom det ikke krypteres.
- Send sagens akter i PDF-format, helst i ét samlet dokument. Husk at scanne ikke-digitale ind, hvis der findes sådanne.
- Send én sag per mail. Vær opmærksomme på, at vores sikre mail har en begrænsning på 25 MB per mail. Fylder mailen mere end 25 MB kan vi ikke modtage den. Hvis sagen er meget stor, bør I derfor tjekke, at den ikke overskrider denne grænse. Overskrides den grænse, sendes sagen i flere mails. Ved flere mails laves en tilføjelse til ovenstående standard i emnefeltet, eksempelvis "sag 1, del 1 af 3", "sag 1, del 2 af 3", og "sag 1, del 3 af 3".
- Giv venligst besked på mail [\[\]@ast.dk](mailto:[]@ast.dk) med angivelse af følgende i emnefeltet "att. Julie Hansen – praksisundersøgelse – j.nr. 2016-0062-29723", når I har sendt sagerne. Hvis det ikke er muligt at sende 15 sager, bedes I bemærke i mailen, hvor mange sager I har sendt fordelt på de tre persongrupper. I vil herefter modtage en bekræftelse på, at vi har modtaget samtlige sager.

Metode og opfølgning

Praksisundersøgelsen omfatter et mindre antal afgørelser fra hver kommune og undersøgelsen sigter dermed ikke på at vurdere praksis i den enkelte kommune. Kommunerne vil blive vurderet under ét.

Ankestyrelsen vil dog give en konkret tilbagemelding på de enkelte sager, når den foreløbige rapport samt måleskemaer for hver af sagerne sendes til høring i kommunerne. Det forventes, at resultaterne fra undersøgelsen vil kunne præsenteres for de deltagende kommuner i slutningen af november 2016. Den endelige rapport om undersøgelsen vil først herefter blive offentliggjort.

Yderligere information om Ankestyrelsens praksisundersøgelser findes på Ankestyrelsens hjemmeside www.ast.dk under praksisundersøgelser.

Eventuelle spørgsmål vedrørende undersøgelsen og indsendelse af sagerne bedes rettet til Julie Hansen eller Maria Casparij.

Vi glæder os til samarbejdet.

Julie Hansen og Maria Casparij

Bilag 1: Sagsakter, der skal indsendes til brug for praksisundersøgelsen

Bilag 1.a: Sager vedrørende jobparate og uddannelsesparate

Kommune og sag nr.:

Nr.	Akter:	Vedlagt:	
		Ja	Nej
1	Afgørelse		
2	Partshøring		
3	Partshørings svar		
	Borgers begrundelse for udeblivelse		
4	Visitation af borger		
	1) Dokumentation for at borger er job-/uddannelsesparat, og		
	2) Akter/oplysninger vedr. vurderingsgrundlaget for placeringen i den bestemte visitationskategori		
5	Dokumentation for tilbud		
	Min Plan, tilbud, rehabiliteringsplan og/eller uddannelsespålæg, gældende på tidspunktet for kommunens afgørelse		
6	Oplysninger om tilbud		
	Tilbuddets indhold, hvilke dage har borgeren mødepligt, fremmødeliste		
7	Dokumentation for vejledning		
	Dokumentation for at borger - forud for udeblivelsen - er skriftligt vejledt om konsekvensen for hjælpen ved udeblivelse uden rimelig grund, og om hvilke skridt borgeren skal tage for igen at blive berettiget til hjælp		
8	Eventuelle henvendelser fra borger		
9	Journalnotater fra Ydelsescenter		
10	Journalnotater fra Jobcenter		
11	Andre akter		
	(breve, e-mails, notater m.v.) fra Jobcenter og Ydelsescenter		

Bilag 1.b: Sager vedrørende aktivitetsparate
Kommune og sag nr.:

Nr. Akter:

1 Afgørelse

2 Partshøring

3 Partshøringssvar

Borgers begrundelse for udeblivelse

4 Visitation af borger

- 3) Dokumentation for at borger er aktivitetsparat, og
- 4) Akter/oplysninger vedr. vurderingsgrundlaget for placeringen i den bestemte visitationskategori – hvorfor er borger visiteret som aktivitetsparat

5 Dokumentation for tilbud

Min Plan, tilbud, rehabiliteringsplan og/eller uddannelsespålæg, gældende på tidspunktet for kommunens afgørelse

6 Oplysninger om tilbud

Tilbuddets indhold, hvilke dage har borgeren mødepligt, fremmødeliste

7 Dokumentation for vejledning

Dokumentation for at borger - forud for udeblivelsen - er skriftligt vejledt om konsekvensen for hjælpen ved udeblivelse uden rimelig grund, og om hvilke skridt borgeren skal tage for igen at blive berettiget til hjælp

8 Dokumentation for forsøg på personlig kontakt

Oplysninger om hvilke skridt kommunen har foretaget med henblik på at komme i kontakt med borgeren, og om

- 1) kommunen kom i kontakt med borgeren, eller
- 2) kommunen har vurderet, at alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med borgeren om grunden til udeblivelse var udtømt, inden der blev truffet afgørelse

9 § 13, stk. 8, vurdering

- 1) Dokumentation for, om kommunen har foretaget vurdering af, om der foreligger andre forhold end de i aktivlovens § 13, stk. 7, nævnte, som kan begrunde, at borgeren ikke har pligt til at udnytte sine arbejdsmuligheder
- 2) Kommunens begrundelse for vurderingen

10 Fremme rådighed

- 1) Dokumentation for, om kommunen har foretaget en vurdering af, om sanktionen i det konkrete tilfælde må antages

Vedlagt:

Ja   Nej

at fremme borgerens rådighed for arbejde og uddannelse
2) Kommunens begrundelse for vurderingen

11 Journalnotater fra Jobcenter

12 Andre akter

(breve, e-mails, notater m.v.) fra Jobcenter og Ydelsescenter

Bilag 2: Supplerende spørgsmål, der bedes besvaret, og indsendes til brug for praksisundersøgelsen

Til spørgsmålene knytter der sig et bemærkningsfelt, hvor vi gerne vil bede kommunen om at uddybe besvarelsen.

1) Kommunernes brug af interne retningslinjer/vejledninger i sager om sanktion

	Ja	Nej
Har Ankestyrelsens første praksisundersøgelse om anvendelse af sanktioner over for uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere givet anledning til ændringer i kommunens interne retningslinjer/vejledninger for, hvordan sager om sanktion behandles og hvordan vejledningspligten udøves?		

Hvis ja, beskriv venligst hvordan

	Ja	Nej
Har kommunen iværksat andre tiltag som følge af resultaterne og vejledningerne, der fremgår af den første praksisundersøgelse? (fx kurser, ændrede arbejdsgange mv.)		

Hvis ja, beskriv venligst tiltagene

2) Hvordan indhenter/modtager kommunen oplysninger fra tilbudsstederne, herunder private virksomheder, til brug for behandling af sager om sanktion?

Beskriv venligst hvordan

Bilag 3: Deltagende kommuner i praksisundersøgelsen

Faaborg-Midtfyn

Furesø

Glostrup

Herning

Hjørring

København

Middelfart

Nyborg

Slagelse

Syddjurs

Bilag: 412.1. Offentliggørelse af benchmark - Varde.docx - 19.5.17

Udvalg: Udvalget for Arbejdsmarked og Integration

Mødedato: 31. maj 2017 - Kl. 8:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 85667/17

FEBRUAR 2017

NØGLETAL FOR BESKÆFTIGELSESINDSATS EN **I VARDE**

Overblik og udvikling, VARDE FEBRUAR 2017

Jobcenteroverblik

NR. 7 AF 27 JOBCENTRE I KLYNGEN

Samme placering som sidste opgørelse

Reform af førtidspension og fleksJob: Flest muligt skal i arbejde og forsørge sig selv

NR. 7 AF 27 JOBCENTRE I KLYNGEN

Samme placering som sidste opgørelse

Ministermål 1: Virksomhederne skal sikres den nødvendige og kvalificerede arbejdskraft

NR. 23 AF 94 JOBCENTRE I KLYNGEN

4 pladser bedre siden sidste opgørelse

Kontanthjælpsreformen: Antallet af personer på kontant- og uddannelseshjælp skal reduceres

NR. 3 AF 14 JOBCENTRE I KLYNGEN

Samme placering som sidste opgørelse

Ministermål 2: Flere unge skal have en uddannelse

NR. 16 AF 27 JOBCENTRE I LANDET

11 pladser dårligere siden sidste opgørelse

Sygedagpengereformen: Sygefraværet skal nedbringes varigt

NR. 17 AF 41 JOBCENTRE I KLYNGEN

5 pladser dårligere siden sidste opgørelse

Ministermål 3: Borgere i udkanten af arbejdsmarked, herunder langtidsledige kontanthjælpsmodtagere, skal tættere på arbejdsmarked

NR. 46 AF 94 JOBCENTRE I KLYNGEN

1 plads dårligere siden sidste opgørelse

Beskæftigelsesreformen: Antallet af dagpengemodtagere skal reduceres varigt

NR. 6 AF 26 JOBCENTRE I KLYNGEN

2 pladser bedre siden sidste opgørelse

Ministermål 4: Flere flygtninge og familiesammenførte skal være selvforsørgende

Figuren er under udarbejdelse

To- og Trepartsaftaler om Integration: Flest muligt flygtninge og familiesammenførte til flygtninge skal i arbejde og forsørge sig selv

Figuren er under udarbejdelse

● I den øverste 1/3 af klynge eller på landsplan

● I den midterste 1/3 af klynge eller på landsplan

● I den nederste 1/3 af klynge eller på landsplan

INDHOLD

■ Andel på offentlig forsørgelse	4	■ Nøgletal for beskæftigelsesreformen	11-12
■ Nøgletal for reform af førtidspension og fleksjob	5-6	■ Nøgletal for To- og Trepartsaftaler om integration	13-14
■ Nøgletal for kontanthjælpsreformen	7-8	■ Ministerens beskæftigelsespolitiske mål 2017	15-16
■ Nøgletal for sygedagpengereformen	9-10		

Indledning

Denne rapport er udarbejdet af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) og indeholder en status på Beskæftigelsesministerens beskæftigelsespolitiske mål og på implementeringen af de større reformer i landets jobcentre. Rapporten er opbygget som en skabelon, hvor alle figurer er defineret på forhånd og baseret på data fra www.jobindsats.dk.

Rapporten opdateres på månedlig basis og vil være tilgængelig på www.jobindsats.dk. Alle figurer i rapporten viser kommunens egne tal for de seneste 25 måneder sammenlignet med gennemsnittet for hele landet, samt enten det bedste jobcenter i den relevante klynge eller gennemsnittet for top 10 i landet. For målinger, hvor kommunernes rammevilkår er afgørende som fx antal kontanthjælpsmodtagere, anvendes klyngen konsekvent som sammenligningsgrundlag. For de mål, som er uafhængige af rammevilkårene, fx i forhold til hvor stor en andel af de ledige der har deltaget i en virksomhedsrettet indsats, anvendes top 10 i landet som sammenligningsgrundlag. I alle målinger anvendes data med én måneds forsinkelse, så den opgjorte udvikling i målingerne kun i mindre grad påvirkes af den regelmæssige justering der sker af data på [jobindsats.dk](http://www.jobindsats.dk) på grund af efterregistreringer.

Der er fem forskellige typer jobcenterklynger, som anvendes i sammenhæng med specifikke typer forsørgelsesydelse. For hver type jobcenterklynge indgår mellem 7 og 10 klynger af jobcentre. Klyngerne er sammensat således at de jobcentre der indgår i en given klynge så vidt muligt har de samme rammevilkår, og derfor er sammenlignelige. Klyngerne er udarbejdet af SFI og KORA og du kan læse mere om klyngerne på Jobindsats under Publikationer – Klyngeanalyser: <http://www.jobindsats.dk/jobindsats/publikationer.aspx>.

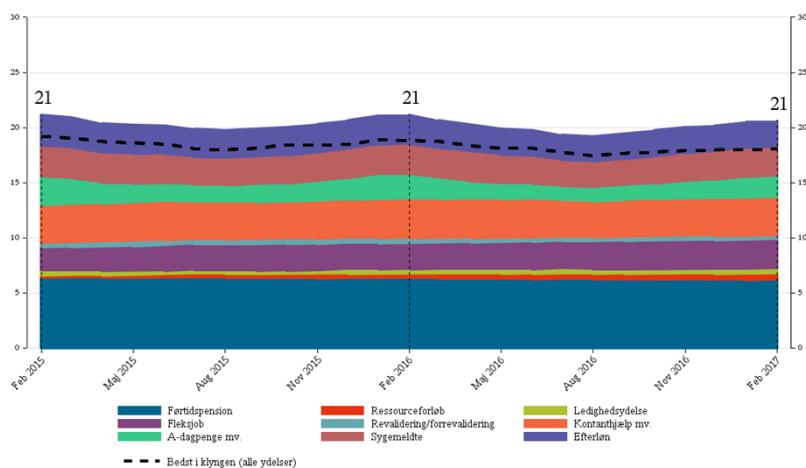
Beskæftigelsesministerens beskæftigelsespolitiske mål sætter den overordnede ramme og retning på tværs af landet på de vigtigste indsatsområder i beskæftigelsesindsatsen. Nøgletallene for de forskellige reformer er baseret på de sigtelinjer og implementeringsindikatorer, som STAR og Styrelsen for International rekruttering og Integration (SIRI) har særligt fokus på i implementeringsarbejdet for 2017 og 2018.

- Sigtelinjer er indikatorer for, om de ønskede resultater eller intentioner med en reform bliver opnået.
- Implementeringsindikatorer er indikatorer for, om implementeringen er på sporet. Implementeringsindikatorerne beskriver det, som kommuner, a-kasser og STAR skal levere for at realisere intentionerne og sigtelinjerne, fx at kommunerne benytter de centrale redskaber, eller at der kan observeres den ønskede adfærdændring blandt borgere, virksomheder og sagsbehandlere.

Jobcenteroverblik, VARDE

Andel på offentlig forsørgelse

Figur 1. Andel på offentlig forsørgelse ud af befolkningen (16-66 år).

Borgere i kommunen fordelt på arbejdsmarkedsstatus

Figur 2. Borgere i kommunen i den arbejdsdygtige alder (16-66 år) fordelt på arbejdsmarkedsstatus.

4. kvartal 2016	Antal fuldtidspersoner	Andel af befolkningen, pct.	Gnsn. andel af befolkningen i øvrige klynge, pct.	Udvikling i andel af befolkningen ift. året før, pct. point	Gnsn. udvikling i andel af befolkningen i øvrige klynge ift. året før, pct. point
Ydelsesmodtagere	6.325	20,0	21,2	0,6	0,4
A-dagpenge mv.	495	1,6	2,1	0,2	0,1
Kontanthjælp	401	1,3	2,3	-0,0	-0,0
Uddannelseshjælp	370	1,2	1,1	0,1	0,0
Integrationsydelse	306	1,0	0,9	0,0	0,0
Sygedagpenge	687	2,2	2,0	0,2	0,0
Jobafklaringsforløb	113	0,4	0,5	0,0	0,0
Revalidering og forrevalidering	125	0,4	0,2	0,0	0,0
Ressourceforløb	170	0,5	0,6	0,0	0,0
Ledighedsydelse	125	0,4	0,5	-0,0	-0,0
Fleksjob	832	2,6	2,2	0,1	0,0
Førtidspension	1.994	6,3	6,5	-0,0	-0,0
Efterløn	707	2,2	2,4	0,0	0,0
Beskæftigede	18.796	59,3	-	0,8	-
SU-modtagere	1.482	4,7	-	0,4	-
Øvrige	4.090	12,9	-	-0,2	-
Befolkning (16-66 år)	31.704	-	-	-	-

Anm.: A-dagpenge mv. omfatter a-dagpenge, kontantydelse og arbejdsmarkedsydelse. Beskæftigede omfatter ikke personers ansættelse i fleksjob, løntilskud eller skånejob. Øvrige omfatter selvforsørgede, dvs. personer, der hverken modtager forsørgelsesydelse, SU eller har en registreret lønindkomst i Danmark. Desuden indgår personer på barsel og fleksydelse (efterløn til fleksjobbere) i øvrige. En person kan indgå flere gange i tabellen, fx. Som ydelsesmodtager og beskæftiget, således summen af antal fuldtidspersoner kan overstige det angivne befolkningstal.

NØGLETAL REFORM AF FØRTIDSPENSION OG FLEKSJOB

Reformen af førtidspension og fleksjob trådte i kraft fra den 1. januar 2013. Reformen har som overordnet mål, at flest muligt skal i arbejde og forsørge sig selv. Reformen skal således bidrage til at sikre, at flere borgere får en tilknytning til arbejdsmarkedet, og at færrest muligt ender på førtidspension.

Målet skal nås ved, at der fremover sættes større fokus på den enkeltes ressourcer og på at udvikle den enkeltes arbejdsevne. Med reformen er der derfor indført ressourceforløb, der skal sikre en individuel, tværfaglig og sammenhængende indsats til borgere, som er i risiko for at ende på førtidspension. Desuden er fleksjobordningen blevet målrettet, så også personer med en lille arbejdsevne kan komme ind i ordningen.

Det er en forudsætning for, at reformen kan blive en succes, at ressourceforløbene har tilstrækkeligt indhold og kvalitet til at kunne hjælpe borgere på kanten af en førtidspension tilbage i arbejde. Den virksomhedsrettede indsats er det redskab i beskæftigelsessystemet, der har vist sig at have de mest positive beskæftigelseseffekter på tværs af forskellige grupper af udsatte borgere. For mange borgere i ressourceforløb kan mentorstøtte desuden være en afgørende hjælp til f.eks. at få struktur på hverdagen, orden i økonomien, følge et behandlingsforløb, deltage i virksomhedspraktik mv. For så vidt angår fleksjobordningen, er det vigtigt, at personer, som visiteres til et fleksjob, ikke blot ender på ledighedsydelse og derfor, at der sker en løbende opfølgning over for personer i fleksjobordningen, så fleksjobledigheden kan nedbringes.

STAR har på denne baggrund opstillet følgende sigtelinje og implementeringsindikatorer for reformen af førtidspension og fleksjob med tilhørende målinger, der indikerer, om implementeringen af reformen er på rette vej:

Sigtelinje

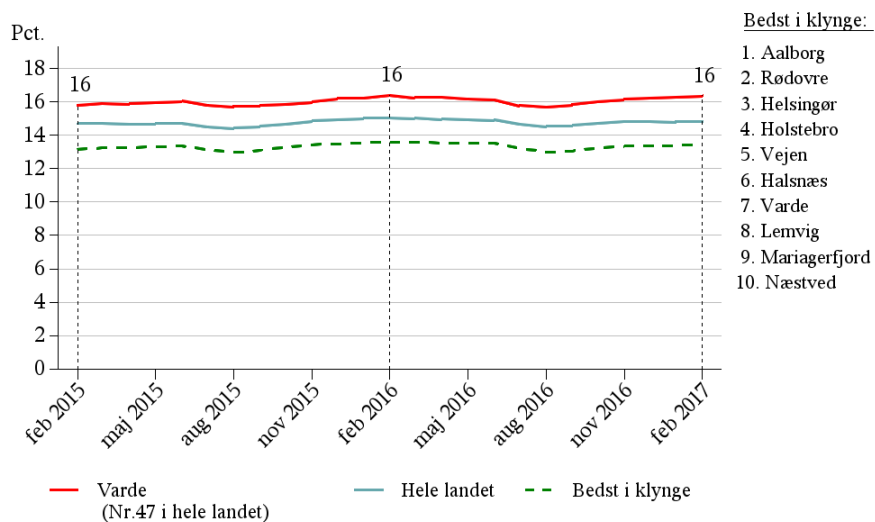
- Flest muligt skal i arbejde og forsøge sig selv.

Implementeringsindikatorer

- Virksomhedsrettet indsats for personer i ressourceforløb skal styrkes.
- Progression blandt borgere i små fleksjob.
- Andelen af personer under fleksjobordningen, som er i fleksjob skal øges.

Sigtelinje: Flest muligt skal i arbejde og forsørge sig selv

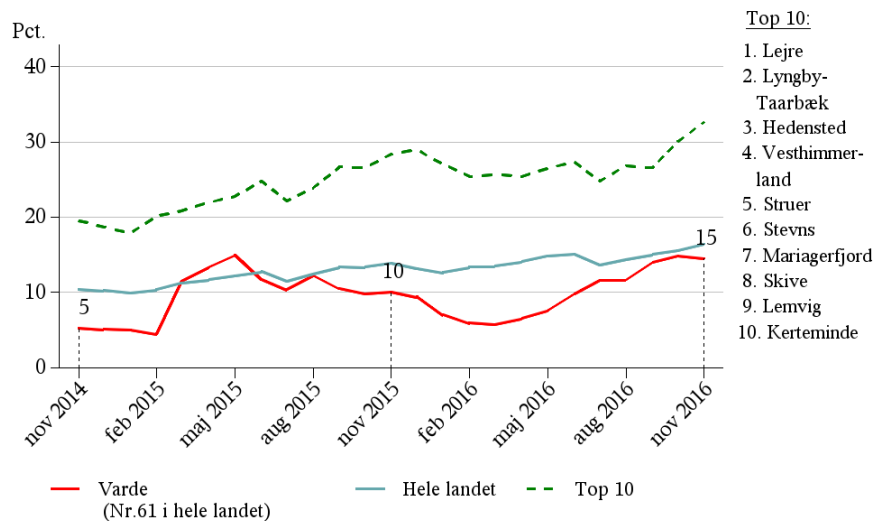
Figur 3. Antal udsatte personer på offentlig ydelse (førtidspension, fleksjob, ledighedsydelse, ressourceforløb, jobafklaringsforløb, sygedagpenge, revalidering/forrevalidering, kontanthjælp/uddannelseshjælp).

NØGLETAL REFORM AF FØRTIDSPENSION OG FLEKSJOB

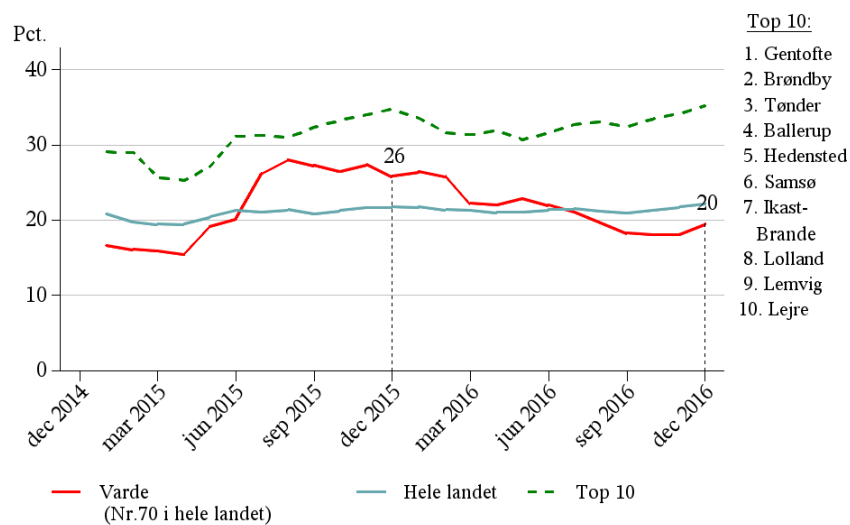
Virksomhedsrettet indsats for personer i ressourceforløb skal styrkes

Figur 4. Andel personer i ressourceforløb, der deltager i virksomhedspraktik, privat løntilskud eller offentligt løntilskud eller har ordinære timer i løbet af en måned.

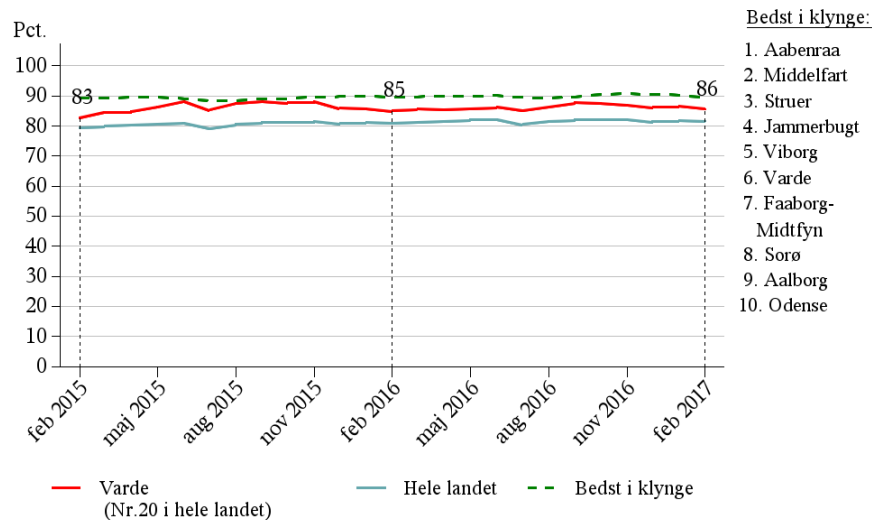
Progression blandt borgere i små fleksjob

Figur 5 Andelen af personer der er startet i et fleksjob på 10 timer eller derunder, og som minimum har været i fleksjob i 1 år, der øger deres effektive timetal.

Andelen af personer under fleksjobordningen, som er i fleksjob skal øges

Figur 6. Andel personer i fleksjob ud af samtlige personer i fleksjobordningen (fleksjob og ledighedsydelse).

NØGLETAL FOR KONTANTHJÆLPSREFORMEN

Den 1. januar 2014 trådte kontanthjælpsreformen i kraft. Reformen styrker den uddannelsesrettede indsats for de ufaglærte unge, der i stedet for at få kontanthjælp får uddannelseshjælp. Reformen bygger samtidig på et princip om, at de jobparate skal gøre nytte og arbejde for deres kontanthjælp, og at de aktivitetsparate skal bringes tættere på arbejdsmarkedet gennem en tværgående og helhedsorienteret indsats.

Det er intentionen med kontanthjælpsreformen, at antallet af uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere skal reduceres. Reformen skal således bidrage til, at flere personer overgår til beskæftigelse eller uddannelse.

Derudover bygger reformen på den grundlæggende intention, at alle skal have en aktiv indsats, og at der ikke skal være passive forløb. Det er en forudsætning for, at reformen kan blive en succes, at den aktive indsats målrettet understøtter overgang til uddannelse eller ordinær beskæftigelse. Når det gælder en aktiv indsats, er virksomhedsrettet indsats det redskab i beskæftigelsessystemet, der har vist sig at have de mest positive beskæftigelseseffekter på tværs af forskellige grupper af udsatte borgere. Brobygningsforløb på erhvervsskoler udgør samtidig en indsats, der har vist sig at have betydelige positive effekter på unge uddannelseshjælpsmodtageres afgang til ordinær uddannelse. Brobygningsforløb foregår på erhvervsskoler og består af opkvalificering i dansk og matematik, snusepraktikker på uddannelsesinstitutioner og i virksomheder, uddannelsesmentor og fastholdelsesmentor efter påbegyndt uddannelse.

STAR har på denne baggrund opstillet følgende sigtelinje og implementeringsindikatorer for kontanthjælpsreformen med tilhørende målinger, der indikerer om implementeringen af reformen er på rette vej:

Sigtelinje

- Antallet af personer på kontant- og uddannelseshjælp skal reduceres.

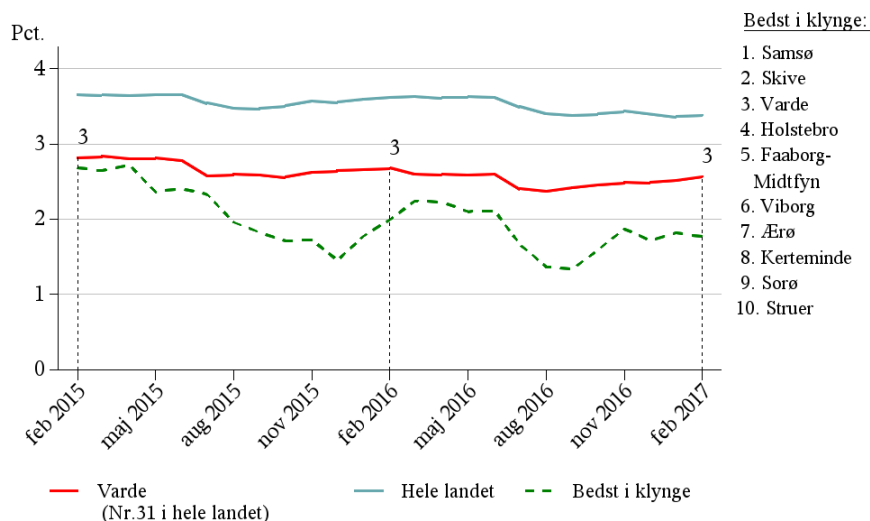
Implementeringsindikatorer

- Flere unge skal i brobygningsforløb
- Virksomhedsrettet indsats for aktivitetsparate uddannelseshjælpsmodtagere skal styrkes
- Virksomhedsrettet indsats for aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere skal styrkes

Sigtelinje: Antallet af personer på kontant- og uddannelseshjælp skal reduceres

Figur 7: Andel personer på kontant- og uddannelseshjælp ud af befolkningen (16-66 år).

Obs: Indførelsen af integrationsydelse betyder, at udviklingen i uddannelses- og kontanthjælp efter 1. sept. 2015 skal tolkes med varsomhed.

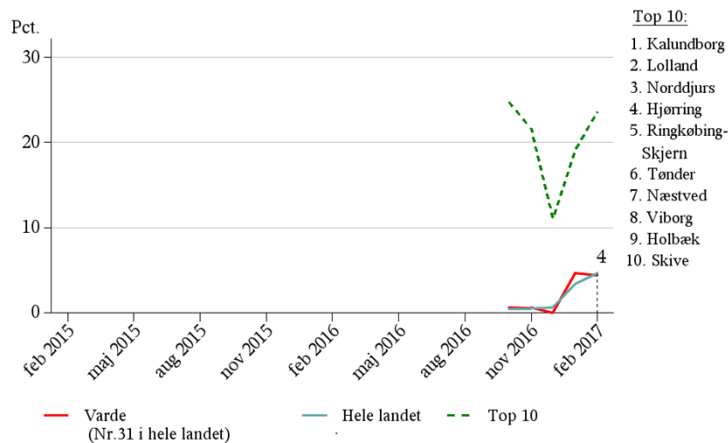

NØGLETAL FOR KONTANTHJÆLPSREFORMEN

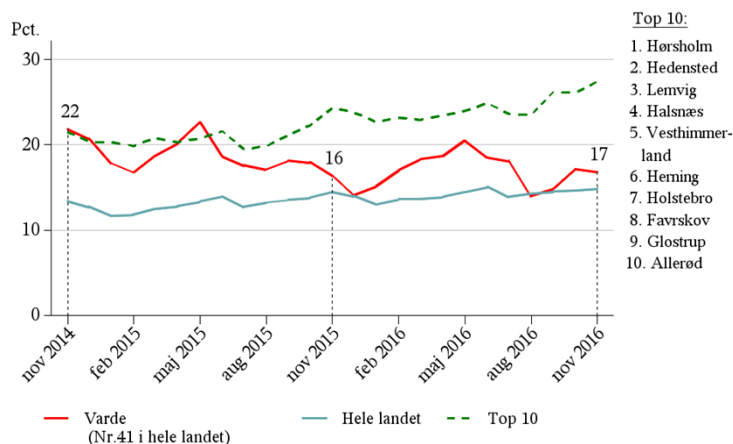
Flere unge skal i brobygningsforløb

Figur 8. Andelen af uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere, tilbydes brobygningsforløb i en måned. (Det har ikke været muligt, at registrere brobygningsforløb før oktober 2016).

Virksomhedsrettet indsats for aktivitetsparate uddannelseshjælpsmodtagere skal styrkes

Figur 9. Andel aktivitetsparate uddannelseshjælpsmodtagere, der deltager i virksomhedspraktik, privat løntilskud eller offentligt løntilskud eller opnår ordinære timer i en måned.

Virksomhedsrettet indsats for aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere skal styrkes

Figur 10. Andel aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere, der deltager i virksomhedspraktik, privat løntilskud eller offentligt løntilskud eller opnår ordinære timer i en måned.

NØGLETAL FOR SYGEDAGPENGEREFORMEN

Sygedagpengereformen har som mål, at sygemeldte skal hurtigere tilbage på arbejdsmarkedet ved hjælp af en tidligere og mere virksomhedsrettet indsats. Reformen skal samtidig sikre, at sygemeldte har økonomisk sikkerhed under et sygdomsforløb.

Første del af sygedagpengereformen trådte i kraft d. 1. juli 2014. Her blev tidspunktet for revurdering af retten til sygedagpenge fremrykket fra 12 til 5 måneder, og borgere, der ikke kan blive forlænget på sygedagpenge, men fortsat er uarbejdsdygtige, fik ret til et jobafklaringsforløb. Med anden del af reformen er der pr. 5. januar 2015 sket en betydelig omlægning af indsatsen med ny model for visitation og opfølgning og styrket fokus på en tidlig virksomhedsrettet indsats.

En virksomhedsrettet indsats er et effektivt redskab til at støtte sygemeldte i at vende tilbage til job. Den arbejdspladsbaserede indsats er dermed et væsentligt omdrejningspunkt i reformen for at reducere antallet af sygemeldte på sygedagpenge og i jobafklaringsforløb. Det er derfor vigtigt for, at sygedagpengereformen kan blive en succes, at den virksomhedsrettede indsats styrkes, og den sygemeldte borgers arbejdsplads inddrages i størst muligt omfang. Det er samtidig centralt for, at reformen kan lykkes, at indsats og opfølgning sker tidligt i sygdomsforløbet.

STAR har på denne baggrund opstillet følgende sigtelinje og implementeringsindikatorer for sygedagpengereformen med dertilhørende målinger, der indikerer, om implementeringen af reformen er på rette vej:

Sigtelinjer

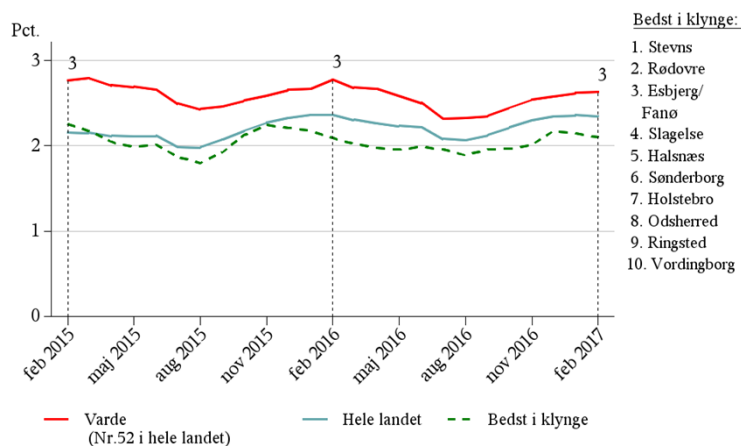
- Sygefraværet skal nedbringes varigt.

Implementeringsindikatorer

- Flere sygemeldte skal have en tidlig virksomhedsrettet indsats.
- Flere sygemeldte skal have en tidlig opfølgning.
- Personer i jobafklaringsforløb skal have en virksomhedsrettet indsats

Sigtelinje: Sygefraværet skal nedbringes varigt

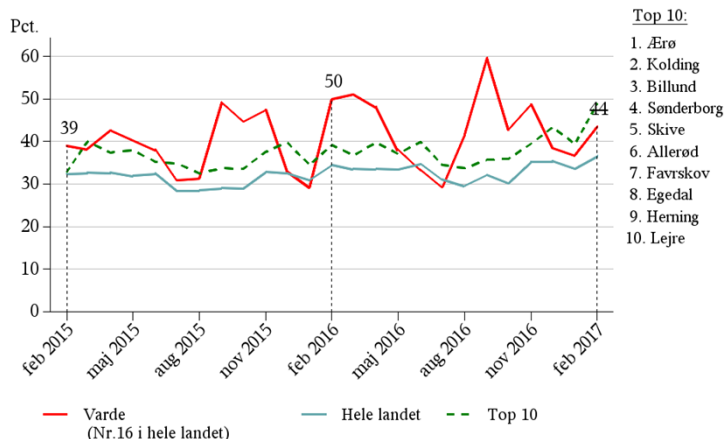
Figur 11. Andel på sygedagpenge og i jobafklaringsforløb ud af befolkningen (16-66 år)

NØGLETAL FOR SYGEDAGPENGEREFORMEN

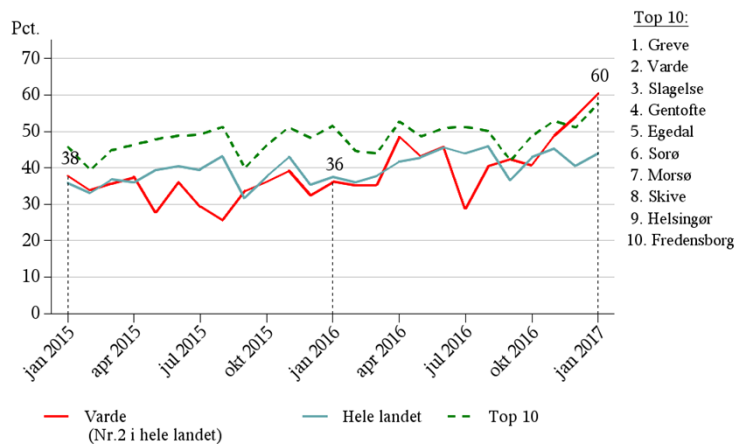
Flere sygemeldte skal have en tidlig virksomhedsrettet indsats

Figur 12. Andel sygedagpengemodtagere, der har været delvist raskmeldt eller delta-get i virksomhedspraktik, privat løntilskud eller offentligt løntilskud inden udgangen af 13. sygefraværsuge.

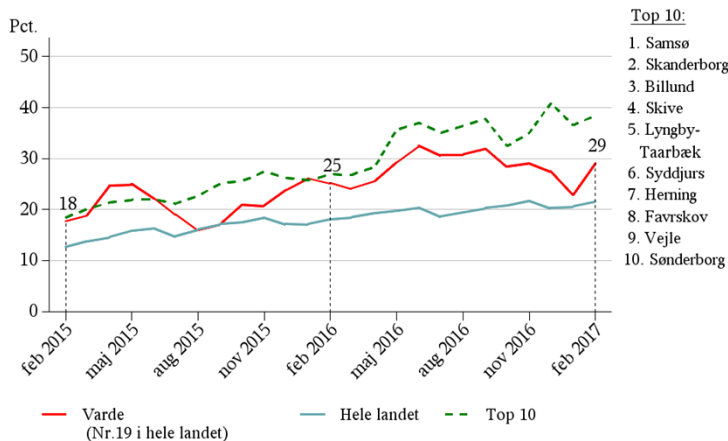
Flere sygemeldte skal have en tidlig opfølgning

Figur 13. Andel sygedagpengemodtagere som indenfor de første 1-2 måneder af sygedagpengeforløbet har fået mindst en samtale.

Personer i jobafklaringsforløb skal have en virksomhedsrettet indsats

Figur 14. Andelen af personer i jobafklaringsforløb, der har været i en virksomhedspraktik/løntilskud i løbet af en måned. Delvis raskmelding vil på sigt indgå som en virksomhedsrettet indsats.

NØGLETAL FOR BESKÆFTIGELSESEKREFORMEN

Beskæftigelsesreformen har til formål at give forsikrede ledige en individuel, meningsfuld og jobrettet indsats, der kan ruste den enkelte til varig beskæftigelse og forebygge langtidsledighed. Samtidig har reformen et klart mål om at forbedre samarbejdet med, og styrke servicen til, landets virksomheder, så de kan få den arbejdskraft, de har behov for, og at lediges kompetencer matches med relevante jobåbninger. Det langsigtede mål med beskæftigelsesreformen er, at antallet af dagpengemodtagere reduceres varigt, ved at flere ledige afgår til varig beskæftigelse.

Målet skal blandt andet nås gennem et intensivt samtaleforløb. Der er stærk evidens for, at samtaler har positive beskæftigelseseffekter, samt at det er et af de bedst virkende og mest robuste instrumenter i den aktive beskæftigelsesindsats. Samtalerne kan øge den enkelte lediges viden om de muligheder, der eksisterer på arbejdsmarkedet, og give den ledige redskaber til målrettet jobsøgning. Med beskæftigelsesreformen er der pr. 1. juli 2015 etableret et fælles og intensiveret kontaktforløb, som betyder, at forsikrede ledige skal deltage i seks samtaler i jobcenteret i løbet af de første seks måneder af ledighedsperioden, hvoraf to (den sidste indfaset pr. 1. juli 2016) afholdes fælles med a-kassen.

Med beskæftigelsesreformen er der endvidere kommet et skærpet fokus på at styrke det virksomhedsrettede fokus i den aktive indsats for de dagpengemodtagere, der ikke finder beskæftigelse tidligt. For de stærkeste ledige viser erfaringerne, at virksomhedsrettede indsatser som virksomhedspraktik og privat løntilskud har gode effekter. Disse tilbud forgår på rigtige arbejdspladser, hvilket bl.a. kan bidrage til, at den ledige fastholder sin arbejdsmarkedstilknytning, styrker sit netværk og kan have en opkvalificerende effekt.

STAR har på denne baggrund opstillet følgende sigtelinje og implementeringsindikatorer for beskæftigelsesreformen med tilhørende målinger, der indikerer om implementeringen af reformen er på rette vej:

Sigtelinje

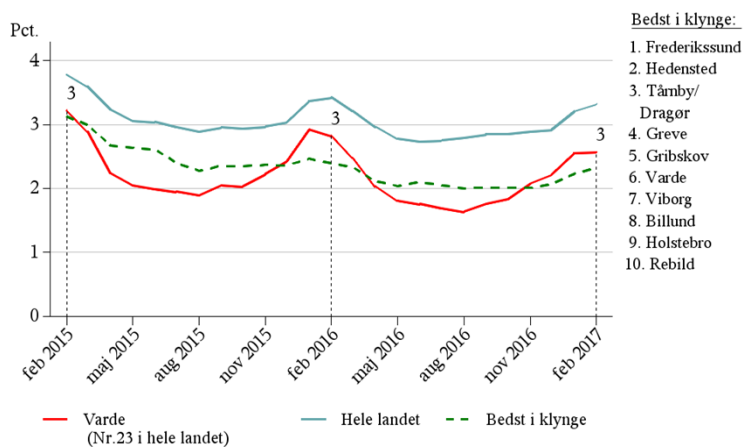
- Antallet af dagpengemodtagere skal reduceres varigt.

Implementeringsindikatorer

- Nyledige dagpengemodtagere skal hurtigt i gang med et samtaleforløb.
- Nyledige dagpengemodtagere skal have et tidligt og intensivt samtaleforløb.
- Flere dagpengemodtagere skal have et virksomhedsrettet tilbud.

Sigtelinje: Antallet af dagpengemodtagere skal reduceres varigt

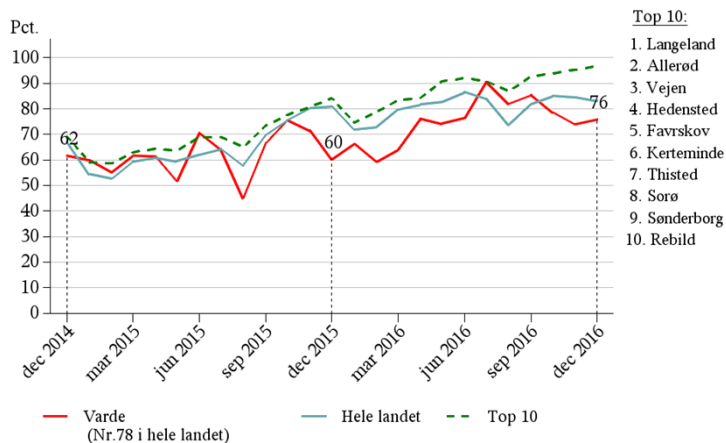
Figur 15. Andel dagpengemodtagere ud af arbejdsstyrken (16-66 år).

NØGLETAL FOR BESKÆFTIGELSESREFORMEN

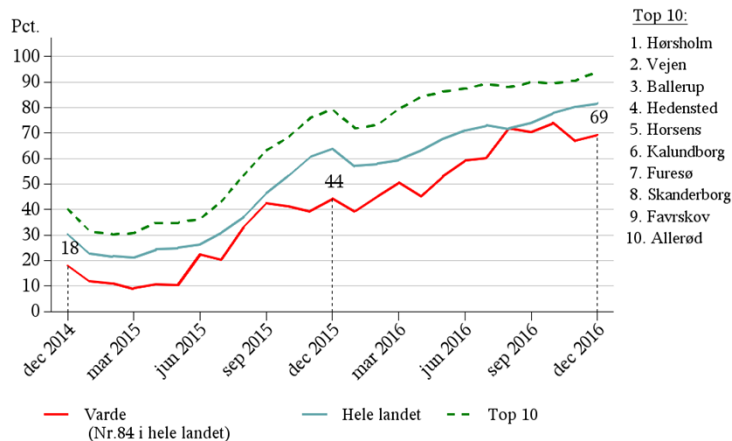
Nyledige dagpengemodtagere skal hurtigt i gang med et samtaleforløb

Figur 16. Andel dagpengemodtagere med 1½-3 måneders ledighed, som har deltaget i mindst én samtale.

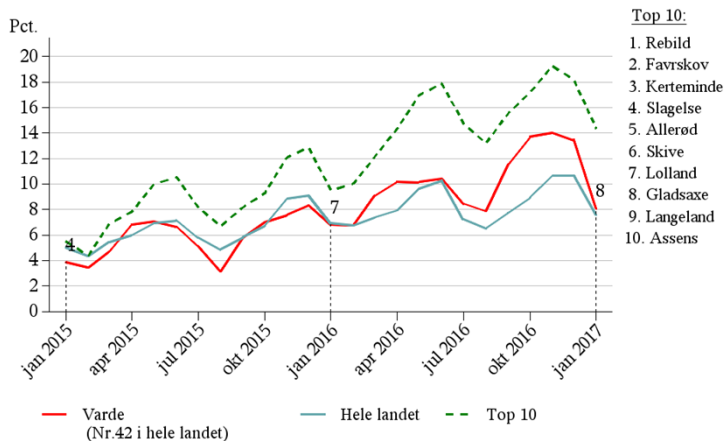
Nyledige dagpengemodtagere skal have et tidligt og intensivt samtaleforløb

Figur 17. Andel dagpengemodtagere med 3-6 måneders ledighed, som har deltaget i mindst 2 samtaler inden for de seneste 3 måneder.

Flere dagpengemodtagere skal have et virksomhedsrettet tilbud

Figur 18. Andel dagpengemodtagere med mere end 6 måneders anciennitet, som har deltaget i virksomhedspraktik eller privat løntilskud.

NØGLETAL FOR TO- OG TREPARTSAFTALER OM INTEGRATION

De nye tiltag på integrationsområdet som følge af to- og trepartsaftalerne fra marts 2016 trådte i kraft den 1. juli 2016. Det overordnede mål med tiltagene er, at flest muligt flygtninge og familiesammenførte skal i arbejde og forsørge sig selv.

Kommunen skal tilbyde flygtninge og familiesammenførte til flygtninge et integrationsprogram efter reglerne i integrationsloven.

Integrationsprogrammets hovedmål er, at udlændingen hurtigst muligt bliver selvforsørgende gennem beskæftigelse. Programmet består af:

- Danskuddannelse
- Beskæftigelsesrettede tilbud i form af vejledning og opkvalificering, virksomhedspraktik og ansættelse med løntilskud efter integrationsloven.

Integrationsprogrammet skal tilrettelægges med henblik på, at udlændingen kan opnå ordinær beskæftigelse inden for ét år. Udlændingen skal tilbydes et første virksomhedsrettet tilbud i form af virksomhedspraktik eller ansættelse med løntilskud så vidt muligt inden for de to første uger i kommunen og senest efter en måned. Dernæst skal udlændingen tilbydes en kontinuerlig virksomhedsrettet indsats med henblik på at opnå selvforsørgelse.

Styrelsen for International Rekruttering og Integration har på denne baggrund opstillet følgende sigtelinje og implementeringsindikatorer for de nye tiltag med tilhørende målinger, der indikerer, om implementeringen af aftalerne er på rette vej:

Sigtelinje

- Flest muligt flygtninge og familiesammenførte til flygtninge skal i arbejde og forsørge sig selv.

Implementeringsindikatorer

- Den hurtige virksomhedsrettede indsats for flygtninge og familiesammenførte til flygtninge skal styrkes.
- Den generelle virksomhedsrettede indsats for flygtninge og familiesammenførte til flygtninge skal styrkes.
- Andelen af jobparate flygtninge og familiesammenførte til flygtninge skal stige.

Sigtelinje: Flest muligt flygtninge og familiesammenførte til flygtninge skal i arbejde og forsørge sig selv

Figur 19. Beskæftigelsesgrad for flygtninge og familiesammenførte til flygtninge med udstedt CPR-nummer tre år forinden

Figuren er under udarbejdelse.

NØGLETAL FOR TO- OG TREPARTSAFTALER OM INTEGRATION

Den hurtige virksomhedsrettede indsats for flygtninge og familiesammenførte til flygtninge skal styrkes

Figur 20. Andel integrationsydelsesmodtagere omfattet af integrationsprogrammet med op til 1 måneds varighed på ydelsen, som har deltaget i virksomhedspraktik, privat eller offentligt løntilskud. Figuren starter først 1. juli 2016 pga. meget spinkelt datagrundlag i perioden før denne dato.

Figuren er under udarbejdelse.

Den generelle virksomhedsrettede indsats for flygtninge og familiesammenførte til flygtninge skal styrkes

Figur 21. Andel integrationsydelsesmodtagere omfattet af integrationsprogrammet, som har deltaget i virksomhedspraktik, privat eller offentligt løntilskud. Før 1. juli 2016 indeholder figuren også kontanthjælpsmodtagere omfattet af integrationsprogrammet.

Figuren er under udarbejdelse.

Andel jobparate flygtninge og familiesammenførte til flygtninge skal stige

Figur 22. Andel integrationsydelsesmodtagere omfattet af integrationsprogrammet, som er jobparate. Før 1. juli 2016 indeholder figuren også kontanthjælpsmodtagere omfattet af integrationsprogrammet.

Figuren er under udarbejdelse.

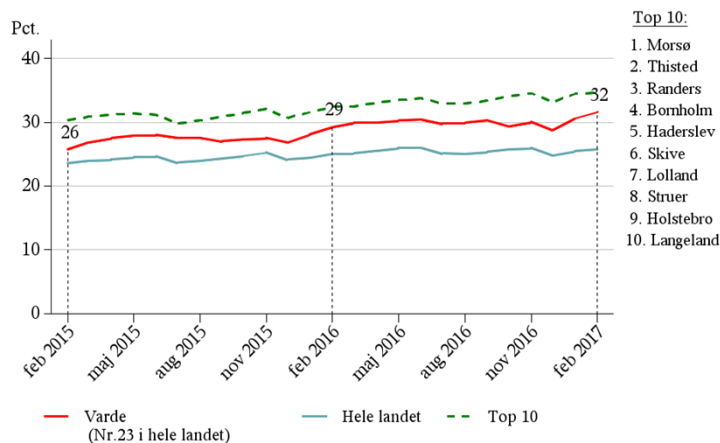
MINISTERENS BESKÆFTIGELSESPOLITISKE MÅL 2017

Beskæftigelsesministerens beskæftigelsespolitiske mål sætter den overordnede ramme og retning på tværs af landet på de vigtigste indsatsområder i beskæftigelsesindsatsen. Der er for 2017 udmeldt fire beskæftigelsespolitiske mål.

1. Virksomhederne skal sikres den nødvendige og kvalificerede arbejdskraft

Virksomhederne skal sikres den nødvendige og kvalificerede arbejdskraft

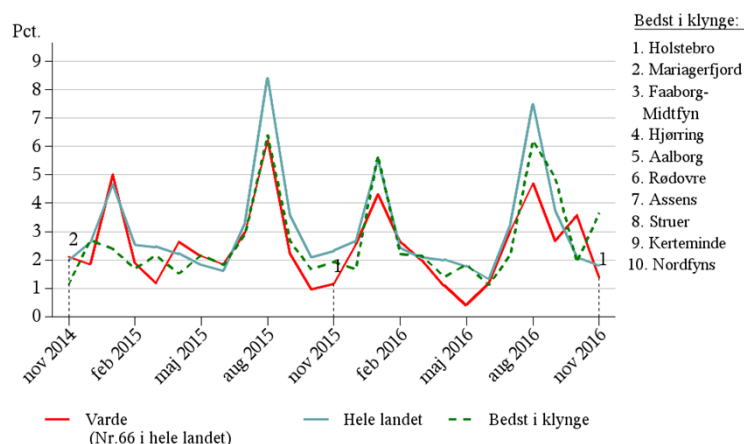
Figur 23. Andel virksomheder i de enkelte kommuner, der har samarbejde med jobcentre på tværs af kommunegrænserne og/eller samarbejde med det lokale jobcenter

2. Flere unge skal have en uddannelse

Flere unge skal have en uddannelse

Figur 24. Andel personer under 30 år på a-dagpenge, kontanthjælp, uddannelseshjælp, arbejdsmarkedsydelse og særlig uddannelsesydelse, som har påbegyndt en uddannelse (inkl. lærlingeforløb, SU-støttet uddannelse og uddannelsesaktivering).

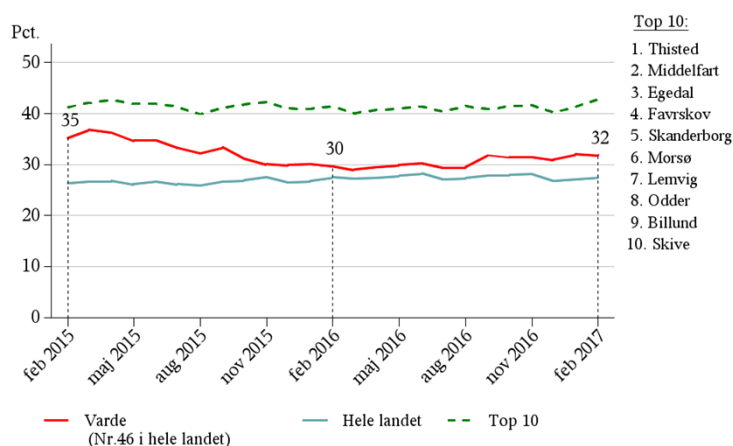

MINISTERENS BESKÆFTIGELSESPOLITISKE MÅL 2017

3. Borgere i udkanten af arbejdsmarkedet herunder langtidsledige kontanthjælpsmodtagere skal tættere på arbejde

Borgere i udkanten af arbejdsmarkedet herunder langtidsledige kontanthjælpsmodtagere skal tættere på arbejde

Figur 25. Andel med minimum 3 års sammenhængende ledighed, der har fået et aktivt tilbud, herunder et virksomhedsrettet tilbud, inden for de seneste 6 måneder af deres ydelsesforløb.

4. Flere flygtninge og familiesammenførte skal være selvforsørgende

Flere flygtninge og familiesammenførte skal være selvforsørgende

Figur 26. Andel beskæftigede flygtninge og familiesammenførte til flygtninge i den erhvervsaktive alder, som har fået opholdstilladelse fra 2004 og frem og som er i beskæftigelse i måneden

Figuren er under udarbejdelse.

Bilag: 412.2. Svar til A&I barsel og danskuddannelse

Udvalg: Udvalget for Arbejdsmarked og Integration

Mødedato: 31. maj 2017 - Kl. 8:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 79430/17

Orientering til Udvalget for Arbejdsmarked og Integration på spørgsmålet om muligheden for at fortsætte danskuddannelse under barsel eller andre muligheder for sprogtræning under barsel

Udvalget bad i udvalgmødet den 3. maj 2017 om information om, hvorledes borgere på barsel kunne få understøttet deres sprogtræning, således at det allerede tillærte sprog ikke blev mistet.

Muligheden for at fortsætte danskuddannelse under barsel

Ifølge KL, Birger Mortensen, er der ikke bestemmelser i danskuddannelsesloven, der hindrer at personer, der er på barsel fortsat går til danskuddannelse.

Siden 1. januar 2007 har kun én kursist anmodet om at fortsætte sin danskuddannelse under barsel.

AOF Job & Dansk kan tilbyde on-line danskuddannelse – også under barsel.

On-line danskuddannelse vil typisk blive tilbudt kursister på danskuddannelse 3. Her er aktuelt optaget 17 kursister, 7 under integrationslov, 3 familiesammenførte selvforsørgelse og 6 arbejdstagere.

Såfremt en kursist på danskuddannelse 2 er i stand til at gennemføre fx en web-konference vil on-line danskuddannelse også kunne tilbydes kursister på danskuddannelse 2.

Såfremt en kursist tilbydes on-line danskuddannelse er pågældende fortsat indskrevet på sprogcentret og tæller af sin uddannelsesret og der betales modultakst.

Klippekort – ved kommende lovændring

Ved vedtagelse af LF 175 vil en S-kursist kunne opbruge det meste af sit klippekort ved 3 barselsperioder.

Det er aftalt med AOF Job & Dansk at drøfte muligheder for denne kursistgruppe ved evt. vedtagelse.

Muligheden for dagtilbud, såfremt en kursist ønsker at fortsætte sit ordinære danskuddannelsesforløb

Det fremgår af Borgerservices interne information til forældre, at man kan få sit barn passet fra det er 26 uger.

Ønsker en kursist således at fortsætte sin ordinære danskuddannelse vil vedkommende selv skulle fremskaffe børnepasning det første halve år.

Andre muligheder for sprogtræning under barsel

De frivillige organisationer har for øjeblikket følgende lokale sprogtræningssteder:

Soroptimisterne – på Sprogcentret hver onsdag eftermiddag – med børnepasning

Mentornetværket – Esbjerg/Varde kun for voksne, ikke børnepasning

Lektiehjælp i Tistrup under Tistrup Sprog- og Lektiecafe en gang om ugen.

Multietnisk Forening, Ølgod og Omegn har sprogtræningscafe for børn.

Boulevardbebyggelsen har i samarbejde med AOF Job & Dansk etableret sprogtræning hver onsdag fra 14-15.30.

Boulevardbebyggelsen har derudover i samarbejde med Jobcentret en kvindegruppe med børnepasning første tirsdag i måneden fra 11 – 13 i Familiehuset.

Folkekirkens Tværkulturelle Center har forespurgt, om der er behov for sprogtræningscafeer. Deltagerne i Frivillig Forum Integration oplyste på sidste møde, at den øgede virksomhedsrettede beskæftigelse gør, at borgerne har svært ved både at arbejde og at frekventere sprogtræningscafeer efter arbejdstid.

Muligheden for at kombinere mødregrupper med sprogtræning

Babycafe i Næsbjerg for borgere med anden etnisk baggrund og etnisk danskere – fungerer ifølge frivillige i Næsbjerg udmærket.

Det er aftalt mellem Jobcentrets integrationsgruppe og sundhedsplejen at undersøge mulighederne for at etablere et sprogtræningsprojekt ud fra en peer-to-peer tankegang – at en ressource stærk etnisk dansk kvinde, der er ved at gå på barsel kan mødes på tomandshånd med en kvinde, der er ved at gå på barsel med etnisk minoritetsbaggrund.

Her tænkes bl.a. jordemødrene, sprogcentret og evt. biblioteket inddraget.